

АЛЕКСАНДРА МАРИНИНА ЗА ВСИЧКО СЕ ПЛАЩА

Част 10 от „Анастасия Каменская“

Превод от руски: Здравка Петрова, 2003

chitanka.info

Към българските читатели

Много ми е приятно, че книгите ми се превеждат в България и моите любими герои вече ще говорят и на български език.

Искрено се надявам, че за вас ще бъде интересно да прочетете не само как и защо се извършват престъпления в Русия, но и за това как живеят сега хората в нашата страна, за какво мислят, мечтаят, на какво се надяват и от какво се страхуват. Моите романи са за любовта, за ревността, за омразата, за отмъщението, за дружбата и предателството, за честта и безчестието, т.е. за това, което е близко и разбираемо за всеки човек, независимо в коя страна живее и на какъв език говори.

Надявам се, че прочитът на моите книги ще ви достави поне малко удоволствие. И предварително ви благодаря, че ще ги прочетете.

Желая ви успехи, щастие и благополучие!

С уважение и любов:

Александра Маринина

ГЛАВА 1.

Химикалката с лекота сновеше по листа хартия, изпъстрен с формули и мънички, начертани без линейка графики и диаграми. Герман Мискарянц работеше вече девет часа без почивка, но не изпитваше умора. Мисълта му течеше ритмично, може би доста припряно, тъй че за да я догонва, той пишеше със съкращения, като заменяше отделни думи със стенографски символи, които сам си измисляше в процеса на писането. На нощното шкафче до леглото стояха чиниите с отдавна изстиналия обяд, който точно в два часа му носеше медицинската сестра Олечка. Сега тя щеше да дойде чак в седем, да вземе тези чинии, да остави нови с вечерята — и с нито една дума нямаше да изрази недоволство, задето Мискарянц цял ден не е сложил троха в устата си. Беше строго забранено да се разговаря с пациентите, когато те работят. По-точно — беше забранено да откъсват пациентите от работата им. Виж, ако те самите пожелаеха да побъбрят за нещо с персонала — тогава да. Но само в такъв случай. Иначе — и дума да не става. За хората, които лежах в това отделение, работата бе светиня. Тя беше най-важното. Именно заради това те лежах тук.

През последните дни Герман Мискарянц започна да се чувства малко по-зле, появи се една неприятна слабост в краката, при ходене му се виеше свят, но за сметка на това работата му вървеше невероятно добре. Неговият лекуващ лекар, Александър Инокентиевич, излезе прав: тук, в отделението, бяха създадени отлични условия за плодотворна работа, а всичко, което би й попречило, оставаше зад дебелия стоманен врата. Вкъщи. В службата. На улицата. С една дума — *там*. А тук има тишина, спокойствие, вкусна калорична храна, дълбок сън, витамини. Единственото, което може би липсваше на Мискарянц, бяха разходките. Но Александър Инокентиевич му обясни, че най-важното за работата е възможността да се съсредоточиш, да няма какво да те разсейва. Именно затова пациентите лежат в самостоятелни стаи — за да не си пречат взаимно. Затова и не се разхождат. Защото хората са различни — един обича да мълчи, друг,

обратно — прекалява с бърбенето, суети се, тъй че с натрапчивото си внимание може да попречи на онези, които се разхождат из парка по същото време. Мискарянец тогава се съгласи с лекаря и чистият въздух, който нахлуваше от широко отворените прозорци, го задоволяваше напълно.

Вероятно все пак беше болен от нещо, затова през последните месеци работата му не бе вървяла. Неслучайно и тук започна да се чувства по-зле. Но сега това не беше важно, сега главното беше най-сетне да завърши програмата, принципно новата програма за защита на компютърната информация, която десетки банки очакваха от него.

Компютърният център, в който работеше Мискарянец, бе получил вече стотици поръчки за този програмен продукт, очакваше се огромна печалба, а работата на Герман взе, че се закучи. Ни напред, ни назад. Не помръдва и туйто. Началството дава зор, възложителите загръват телефоните — видите ли, ние ви платихме аванс, а къде е обещаната програма? Герман започна да нервничи, но това естествено не ускори работата, дори напротив. Обзе го сякаш някакво вцепенение. И именно тогава познати го посъветваха да потърси помощта на Александър Инокентиевич Бороданков, завеждащ отделение в една московска клиника. И се оказва, че не сгреша, като последва този съвет.

Герман добре си спомняше своето първо посещение при Бороданков. Александър Инокентиевич беше приятен, възпълен човек с очила с дебели рамки и големи, добре поддържани и красиво оформени ръце.

— Вероятно напразно ви безпокоя — смутено подзе Мискарянец, — нищо не ме боли, нямам никакви оплаквания, просто...

— Просто чувствате, че нещо не е наред с вас? — притече му се на помощ лекарят.

— Да, да — зарадвано отвърна Герман. — Разбирате ли, работата не ми спори напоследък. За да бъда съвсем честен — работя все по-зле. Ако бях писател или, да речем, композитор, щях да кажа, че съм изпаднал в творческа криза. Но аз съм математик, програмист, не е нормално да изпадам в кризи, обаче... — Той някак по детски разпери ръце — като дете, което е счупило чаша и не може да разбере как е могла тя да падне, след като току-що е стояла по средата на масата.

— Не сте прав, Герман — ласкаво каза Бороданков. — Творчество се съдържа далеч не само в изкуството. Всяко създаване на

нещо ново е творчество. А вие сте уморен. Да, да, приятелю, ясно го виждам. Просто сте много уморен, изтощили сте се от прекомерно натоварване, от твърде интензивна работа и невнимание към собственото ви здраве. И ето го резултата.

— Значи смятате, че съм болен от нещо? — уплаши се Герман.

— Не твърдя такова нещо, но и не го изключвам. Хайде да се върнем към вашите проблеми. Какво ви безпокои най-много? Общото ви състояние? Или нещо друго?

— Безпокои ме работата, която не мога и не мога да завърша. А това трябва да стане в най-кратки срокове. И си помислих, че може би ми пречи някакво заболяване...

— Добре, разбрах. С вас можем да избираме между два варианта. Първия: влизате при нас за изследвания и лекарите изясняват каква болестка ви тормози. Ние не се занимаваме с това — имаме друг профил, но аз с удоволствие ще ви препоръчам в клиниката на медицинския институт, където има прекрасни специалисти по диагностика и най-модерна апаратура. С моята протекция ще ви приемат там — имам много познати в клиниката. Изследването ще отнеме поне два месеца...

— Не, не! — уплашено размаха ръце Герман. — И дума не може да става за толкова. Какво говорите? Трябва да завърша програмата най-късно до две седмици.

— Имаме и втори вариант. Вземам ви при мен. Няма да ви лекувам — в онзи смисъл, който сте свикнали да влагате в думата лекувам. Ще ви създам условия за нормална работа и ще ви приложа един курс общоукрепваща терапия. Предимно витамини. И нещо леко успокоително преди лягане, за да си почива мозъкът ви. Една правилно съставена диета. Пълно спокойствие. Сигурно са ви казали, че моите научни изследвания са в областта на психотерапията и сега очаквате, подобно на някои известни специалисти, да ви сложа пред себе си и да започна да ви внушавам, че сте гениален математик, че нищо не ви пречи да завършите работата си и дори всъщност вече сте я завършили, тъй че няма за какво да се тревожите. Нали? — Бороданков весело и облекчено се разсмя, като вдигна ръце и размърда във въздуха дългите си пръсти. — Е, ще ви кажа, приятелю, че не е така. Ще идвам при вас веднъж дневно — вечер — и ще ви питам как се чувствате. Дотам ще се простира нашето общуване. Аз имам собствена теория,

нарекъл съм я *медицина на интелектуалния труд*. Затова в моето отделение лежат хора, които искат да се лекуват не от болест, а от проблеми, пораждащи се в областта на интелектуалната дейност.

— Значи не само аз съм в такова положение?

— Ама разбира се, че не. В отделението имам трийсет болнични стаи, които са постоянно заети.

При мисълта, че не само той има проблеми в областта на интелектуалната дейност, Герман, който знае защо, изпита облекчение. Значи с него не става нищо необичайно.

— А кои са вашите пациенти? — попита той с почти детско любопитство.

— Кажете, приятелю, вие бихте ли искали в службата ви да научат, че сте изпаднали в творческо безсилие и сте принуден да се лекувате, за да напишете програмата си? Отговорът е очевиден, не ми казвайте нищо. Ами известният композитор? Художникът? Ще иска ли той почитателите на таланта му да научат, че лекари са му помогнали да напише прекрасна песен или да нарисува великолепен портрет? Ето, виждате ли сега? Анонимността е един от принципите на лечение в моето отделение. Никой няма да научи, че сте лежали при нас. Но и вие никога няма да научите кой, освен вас, се намира тук. Е, какво, харесва ли ви моето предложение или искате да ви пратя за изследвания?

— Харесва ми. Само че... — Герман се посмути. — Колко ще ми струва това?

— Ще зависи от времето, което ще ви бъде нужно, за да напишете програмата си. Един ден престой тук струва от осемдесет до сто долара — в зависимост от предписаната диета и комплекса витамини.

Герман пресметна наум каква сума може да си позволи за лечението. Макар и трудничко, краищата се връзваха.

— Кога ще можете да ме приемете? Сигурно доста хора чакат?

— Вярно е, чакат — усмихна се закачливо Бороданков, — но нали за вас ми се обади Наталия Николаевна, а хора, за които ме моли тя, не чакат на опашка. Ако искате, мога да ви приема дори още днес. Идете си вкъщи, вземете каквото ви е необходимо за работата и се върнете. Ще бъда в кабинета си до шест и половина.

— Но ако работя тук, ще ми трябва компютър.

— Разбира се, вземете си компютъра, ще го сложим в стаята. Няма проблеми.

— А жена ми ще може ли да ме посещава? Разрешено ли е?

— Разбира се, нека идва. Но моята методика включва такова правило: през първите няколко дни пациентът навлиза в режима, който му препоръчвам, а после вече решава дали посещения на роднини и приятели се вписват в този режим. Разбирате ли, в основата на моя метод е поставена възможността човекът изцяло да се отдаде на работата, с която се занимава, и нищо не бива да го разсейва. Всеки разсейващ момент, дори с положителен заряд, може да попречи на продуктивното творчество. Тъй че първо сам вижте как ще ви потръгне, а после ще решите искате ли да ви посещават.

След три дни Герман разбра, че не му трябват никакви посещения. Работата му тръгна толкова успешно и леко, че му се струваше кощунство да се откъсне от нея дори за минута. Отначало опита да завърши варианта, над който си блъскаше главата вече два месеца, но изведнъж проумя, че е тръгнал глупаво, че трябва да подхване работата по съвсем друг начин и започна всичко отначало. Сега, след десет дни престой в отделението на доктор Бороданков, новият вариант на програмата скоро щеше да бъде завършен и Герман бе в необичаен творчески подем, който с всеки изминал ден набираше скорост. На този фон все по-явната физическа слабост му изглеждаше дреболия, която не заслужава внимание.

Александър Инокентиевич Бороданков се извърна, чул скръцването на отварящата се врата, и видя Олга. Тя беше вече без престилката, смяната ѝ бе свършила и ето че стоеше на прага на кабинета му в красив тъмнозелен костюм, състоящ се от дълго сако и къса пола. Със своите гладко вчесани назад коси и с големите очила със синкави стъкла сега тя приличаше не на медицинска сестра, а на делова секретарка на голям началник.

— Саша, Мискарянц пак нищо не е ял — каза тя угрижено и кой знае защо — тъжно. — Изглежда, нещата вървят към приключване.

— Втори ден ли?

— Да. Работи като обезумял, а не е докоснал чиниите. Наистина ли нищо не може да се направи?

— Глупав въпрос, мила. Щом не изпитва глад, значи са започнали необратимите промени. Той поне изтрая повече от другите, днес стават десет дни, откак е при нас, а другите издържаха само по седмица. Може би все пак сме успели да налучкаме методиката, как мислиш?

— Едва ли — въздъхна Олга. — Просто Герман се оказа по-здрав от другите. Саша, повече не може така, нали виждаш, че нищо не излиза. Без архива на Лебедев не можем да напреднем. Хайде да си го признаем най-сетне.

— Не. — Отговорът на Бороданков беше твърд като юмрука му, който той в същия момент стовари върху коляното си. — Не, няма да се предам. Щом Лебедев е могъл да го измисли, и аз ще мога. Вярно, Мискарянц не е руина, но и у него със сигурност дремят всички болести, които е нормално да има един трийсетгодишен мъж. Не е възможно да е напълно здрав. Гастрит, пушачески бронхит, леки сърдечни отклонения... Видя ли какви са мускулите на краката му? Определено е играл футбол или хокей. А щом е играл, значи е падал, тоест неизбежно има някои недоизлекувани мозъчни сътресения. Не може да е по-здрав от онзи художник — Вихарев. А Вихарев издържа само четири дни. Единственото, което му куцаше, бе леко повишеното кръвно налягане, обаче ето — инсулт. Сигурен съм, че сме на прав път, трябва да продължим да работим с модификациите на лакреола. Още малко — и ще се поздравим с успех.

— Не знам, Саша.

Олга хвърли чантичката си на фотьойла и отиде при Бороданков. Александър Инокентиевич я прегърна и я настани на коленете си.

— Ама какво ти става, Олюшка? Отчая ли се? Винаги е така, трябва да изтърпиш тези моменти. Представи си обаче какво ни чака, когато доразработим методиката. Смятай, че докторската степен ти е в джоба. Слава, почести, пари! Помисли си само — цяла година работиш като медицинска сестра с твоята кандидатска степен. Е, няма ли да те е яд, ако жертвата ти се окаже напразна?

— Не знам, Саша — повтори тя, прегърна го през врата и свря брадичка в гъстата светла коса на мъжа си. — Не знам защо, но имам чувството, че няма да успеем, те ще продължат да умират и ние няма да се преборим с това. Понякога се улавям, че преставам да разбирам

какво правиш. Сигурно просто нямам достатъчно интелект за тази работа. Дори ако успееш, аз няма да напиша докторска дисертация.

— Ще успеем — меко я поправи Бороданков. — Не аз, а двамата с тебе. Всички ние. Ти си способна, Олюшка, талантива си, непременно ще защитиш докторска дисертация. Ще патентоваме изобретението и ще се махнем отгук, ще си отворим собствена клиника, ще станем богати и уважавани хора. Ще видиш, всичко ще се нареди великолепно. Сега ще обиколя стаите и ще се прибираме. Хайде днес да излезем да вечеряме навън. Толкова си красива с този костюм, не ми се ще да го свалиш и да се развихриш край печката. А, какво ще кажеш?

— Добре — кимна Ольга, после стана и оправи полата си. — Върви, Саша, ще те почакам тук.

Бороданков свали от закачалката ослепително бяла престилка, облече я и грижливо закопча всички копчета, след което тръгна на вечерна визитация. Докато крачеше по дългия светъл коридор на отделението, той си мислеше, че Ольга, разбира се, е права — без разработките на Лебедев не могат да направят следващата крачка. Той се преструва на гений само пред жена си, като твърди, че щом Лебедев го е измислил, и той, Бороданков, ще успее. Всъщност Александър Инокентиевич прекрасно си даваше сметка, че не може да се мери с Лебедев. Лебедев винаги бе успявал в неща, с които другите не се справяха. Бороданков го разбираше още навремето, когато беше аспирант при Лебедев. Как пък можа да умре точно в този момент! И кой дявол накара стария глупак малко преди смъртта си да се ожени за онази хлапачка! Ако си беше женен за своята бабичка, тя нямаше да помръдне навън от Русия — и никакви проблеми! А Вероника веднага си намери спонсор и хукна за чужбина с целия архив на мъжа си. Върви, че я търси сега.

При Мискарянц Александър Инокентиевич се отби най-накрая. Герман седеше пред компютъра, потънал в работа.

— Добър вечер, приятелю. Виждам, че работата ви върви с пълна пара — весело го поздрави лекарят.

— Да, много успешно. Просто не е за вярване колко добре работя тук! Струва ми се, че бих останал при вас цял живот — засмя се в отговор програмистът.

— И кога ще приключите?

— Мисля, че вдругиден. А може би дори още утре. Кажете, Александър Инокентиевич, ще може ли да се прибера вкъщи веднага щом завърша програмата?

— В същия миг! — увери го Бороданков. — Ето че все пак ви се прибира, а току-що казахте, че бихте прекарали тук целия си живот. Добре, виждам, че с работата ви всичко е наред. А инак как се чувствате? Нещо да ви безпокои?

— Ами... — Герман сви рамене, — някаква слабост, но това е дреболия, уверявам ви. Така е, защото съм постоянно седнал, изобщо не ходя, не се движа. Щом се прибера, веднага ще се почувствам по-добре, въпрос на два-три дни.

Лекарят забеляза, че челото на Герман е покрито с капчици пот и косата е полепнала по него, въпреки че заради отворения прозорец в стаята беше доста хладно. Около очите се бяха оформили синкави сенки. Прав е, каза си Бороданков, въпрос на два-три дни. Че дори и по-малко.

— Откога чувствате тази слабост?

— От три-четири дни, мисля. Може би пет. — Герман сви рамене и радостно се засмя. — Толкова много работя, че всички дни се сляха в един. Ако ми кажете, че съм при вас вече цял месец, ще ви повярвам.

— А, не бива така, приятелю — укорително поклати глава Александър Инокентиевич. — Дори при най-продуктивната работа трябва да се почива. Разбира се, не бива да се разсейвате — моята методика го забранява, но сънят е задължителен. Не забравяйте: насън мозъкът продължава да работи и между другото — много по-добре, отколкото по време на бодърстване. Вие цял ден го карате да работи в определена насока, която на вас самия ви изглежда вярната. Натоварвате биологическия си компютър с информация, а после започвате да му нареждате как трябва да преработва тази информация. Но в указанията ви често липсва логика, те са повлияни от личния ви вкус, като започнем от това, че еди-кой си учен или специалист ви е крайно неприятен и затова вие, без да забележите, избягвате подходите, които този специалист предлага, и свършим с вашето раздражение и чувството, че не сте добре, сякаш сте яли нещо, което не става за ядене. А когато спите, всички подобни глупости спят заедно с вас, а мозъкът, натоварен с информация и с чисти, неразмътени от никакви емоции теоретични постулати, работи

ритмично и спокойно, с онова темпо и в онзи режим, който му е най-удобен. Нали неслучайно, когато дойдохте при нас, когато се откъснахте от всичко, което ви разсейва, и се успокоихте, трябваше да започнете работата си отначало! Защото, признайте си — напоследък вкъщи почти не бяхте спали, нали?

— Вярно е — учудено проточи глас Мискарянец. — Какъв ти сън, когато гониш срокове, началството те припира, възложителите те тормозят, а от работата нищо не излиза... И да искаш да заспиш, не можеш.

— Виждате ли? Трябва да спите задължително, и то по много, инак и дума не може да става за каквото и да било продуктивно творчество. Докато бодърствате, вие се насилвате, опитвате се да ръководите собствения си мисловен процес. А невинаги го ръководите правилно. Само че не всеки намира у себе си сили да го признае. Е, добре, приятелю, сбогувам се с вас до утре и още веднъж ви напомням: сън, сън, сън.

Когато излезе от болничната стая на Герман Мискарянец, Александър Инокентиевич се отби в стаята, на чиято врата се кипреше табелка „Лаборатория“. В обикновените болници зад врати с такива табелки се изследват взети от болните кръв, урина, стомашни сокове. Но в кризисното отделение, чийто завеждащ беше Александър Инокентиевич Бороданков, в лабораторията работеха фармацевти.

— Кой подготвя комплекса за осма стая?

— Аз. — Младеж на около двацет и пет години, добре сложен, с обла глава и внимателни тъмносиви очи, се обърна на своя въртящ се стол и учтиво стана.

— Изключете от комплекса всички успокоителни и приспивателни препарати! — нареди лекарят. — Оставете само лакреола и витамините.

— Добре, Александър Инокентиевич.

Той остави фармацевтите да работят и се върна в кабинета си. Олга седеше до неговото бюро и четеше дневника на наблюденията, който Бороданков водеше за всеки пациент. На тетрадката пред Олга бе залепено листче с надпис: „Стая 8. Мъж, 30 години, няма оплаквания, отрича хронични заболявания. Математик-програмист.“

Когато чу вратата да се отваря, тя се извърна и погледна въпросително мъжа си:

— Е, какво е положението?

— Нищо ново, Олюшка. Нали ти разнесе вечерята, видяла си ги с очите си. Писателят кърти непробудно, откак постъпи при нас вчера — само спи. Художничката работи — нищо друго не поглежда. По договор е трябвало да илюстрира двайсет тома детска енциклопедия, направила четири тома и изпаднала в криза. Спомняш си, нали, тя се оплакваше, че искала да намери за всеки том отделно образно решение, собствен стил, но не успявала. А не й било интересно просто да рисува илюстрации към текста. Според мен сега прави по цял том на ден.

— А Мискарянец?

— С него нещата не са толкова прости, мила. Налице са признаци на остра сърдечна недостатъчност, очевидно именно от нея ще си отиде. Но му остават да живее минимум два дни, дори може би три, а ще успее да завърши програмата си още утре. След това няма да имам основания да го задържам тук, ще се прибере къщи и ще умре в леглото си. А това, както разбираш, не бива да допуснем по никакъв начин.

— И какво предлагаш?

— Отмених приспивателните и успокоителните му, оставих само лакреола и витамините. Това или ще забави работата му над програмата, или ще ускори края. Да си виждала чадъра ми? По дяволите, къде ли съм го заврял? А, ето го. Това е, миличко, готов съм. Да вървим.

Александър Инокентиевич отключи тежката врата на служебния вход и когато излязоха, грижливо я заключи. Без знанието и разрешението на завеждащия никой не можеше да влезе в кризисното отделение, дори главният лекар на клиниката.

Олга Ретина, съпругата на Александър Инокентиевич Бороданков, имаше много щастлив брак. Тя бе завоювала съпруга си дълго и трудно, цели седем години, и сега трепереше над него, както някои хора треперят над автомобил, за който са пестили дълги години.

Олга бе заложила на симпатичния неженен доцент от катедрата по психиатрия още в първи курс. Според младата студентка, пристигнала от далечния Ворошиловград и живееща в студентското

общезитие, евентуален брак с него щеше да бъде много сполучлива стъпка — полезна и за по-нататъшния ѝ живот в Москва, и за кариерата ѝ. Тя веднага съобщи, че ще специализира в тази катедра, посещаваше всички семинарни занятия и научни кръжоци, ходеше на консултации, при което все гледаше да се върти пред очите на доцент Бороданков, и избираше часове, когато той също бе в катедрата. Александър Инокентиевич естествено не беше наивен и веднага отгатна маневрата. Във връзките със студентки за него нямаше нищо ново и той доста ловко умееше да получава своето удоволствие, без да се хваща на въдицата. Но този път ситуацията бе малко по-различна. Работата беше там, че Оля Решина не му харесваше. Вкусът на Бороданков не се отличаваше с оригиналност — той обичаше стройни дългокраки блондинки с големи гърди и тесни бедра. А Олга беше съвсем друга: тъмнокоса, с едър кокал, апетитно заоблено дупе и малък, спретнат бюст. С една дума — абсолютно неподходяща. На всичко отгоре беше късогледа и носеше очила, но в интерес на истината — отиваха ѝ. Очите на Олга бяха с красива форма, но малки, и скъпите рамки с опушени стъкла напълно скриваха този дефект.

Олга се зае с решаването на поставената задача делово и без излишни емоции. Пред очите ѝ стройните дългокраки блондинки се бореха за благосклонността на Александър Инокентиевич, но те бяха все от горните курсове, тъй че кратките и бурни връзки приключваха веднага щом завършеше поредната изпитна сесия или страшното мероприятие, наречено разпределение. Мадамите от първите три курса не се интересуваха от Бороданков, защото в началните курсове не се преподаваше психиатрия. Ето защо през първите две години Олга се вглеждаше в своите успели конкурентки, съставяше си техния обобщен образ и се стараше да открие онова, което ги обединяваше, та после да определи за себе си чертите и особеностите, които те не притежаваха. Тя не боядиса косата си, не се постара да отслабне и не положи усилия да уголеми бюста си. Реши да пипне възделения доцент с необичайност, с нещата, по които не приличаше на останалите.

Оказа се, че задачата не е толкова проста, колкото си я бе представяла в началото. Проучваните блондинки бяха най-често умни, а някои дори се отличаваха с ярка индивидуалност, остроумие и дарби за избраната специалност, тъй че Олга трябваше доста да си поблъска

главата — с какво би могла да ги надскочи! В края на краищата разработи план, който между другото беше доста рискован. Реши да започне от завеждащия катедрата — възрастния и уморен от студентските глупости Марк Наумович Берман.

Един прекрасен ден второкурсничката Оля Решина застана пред Берман, обляна в руменина от смущение и плахост, и попита кога Марк Наумович ще може да я приеме за консултация. Завеждащият катедрата ѝ каза да го посети в събота, в прозореца между втория и третия час. Оля отиде на консултацията със строг делови костюм и красива кожена папка в ръцете. Искаше да изглежда не като възторжена хлапачка, а като човек, който се подготвя за сериозна научна работа.

— Успях да намеря материалите от конференцията по психиатрия на катастрофите — започна тя, дръпна ципа на папката и извади от нея грижливо отпечатани листове. — Конференцията се проведе в Пекин и всички тезиси са издадени на китайски. За съжаление не можах да намеря английския превод. Ето, Марк Наумович, направих превода, но ми се иска вие да го прегледате. Не съм сигурна дали съм превела правилно някои места.

— Вие знаете китайски? — вдигна вежди Берман.

— Не — изчерви се Олга. — Намерих преводач и му платих, но, как да ви кажа... този преводач е далеч от медицината, затова направи буквален превод, много груб, а аз преписах текста след него и го обработих. Но въпреки това имам съмнения за някои неща. Отбелязала съм по полетата трудните места. Дали не бихте ги погледнали?

Берман сложи мълчаливо очилата си и придърпа прихванатите с кламер листове. Олга разбра, че ударът ѝ е улучил целта. Беше 1987 година. По онова време психиатрията на катастрофите беше съвсем ново направление, тласък за развитието ѝ в Русия бе дала аварията на Чернобилската АЕЦ, а оттогава бяха минали само две години и материалите бяха съвсем малко. Тъй като постоянно се въртеше из катедрата, Олга знаеше, че за конференцията в Пекин се бе говорило много, учените бяха обсъждали ще замине ли за нея съветска делегация и ако замине — в какъв състав ще бъде. И дали съветското участие в конференцията ще означава, че това научно направление ще се развива в страната. Споменаваха се известни имена на светила в психиатрията, които биха представили достойно съветската наука на

този научен форум и в бъдеще биха оглавили развитието на психиатрията на катастрофите... Но всичко беше напразно, защото съветска делегация не замина за китайската конференция. Точно по това време избухна скандал, Световната организация по здравеопазване разкритикува Съветския съюз за нехуманните методи на лечение и за използването на психиатрията в борбата срещу дисидентите...

— Къде намерихте това? — попита завеждащият катедрата, впил очи в текста.

— Не ме питайте, Марк Наумович — съвсем сериозно отговори Олга. — Беше много трудно.

Тя изразително въздъхна и наведе очи. Не възнамеряваше да разказва на Берман подробности за усилията, които ѝ бе струвало това, и през колко легла бе минала, та някакъв познат на нейна съученичка да помоли някакъв свой познат... и така нататък. А после Олга трябваше да плати и за превода и тъй като китайският беше от групата редки езици, това ѝ излезе доста солено. Но не възнамеряваше и да крие, че е преодоляла много трудности. Нека Марк Наумович разбере, че пред него стои човек, който не се спира пред нищо в името на интересуващата го наука.

Марк Наумович наистина разбра всичко правилно, именно по начина, по който тя му го поднесе. Той внимателно прочете превода и кимна одобрително.

— Да, да, мога да ви поздравя: много умно сте се ориентирали в темата, която е нова за вас. Хайде да се разберем така: вие ще ми оставите превода, а аз ще го прегледам по-внимателно вкъщи, ще го редактирам, защото има някои неточности и дори дребни грешки. Но като цяло е добре, много добре. Елате при мен... — Замисли се, извади програмата си, после прелисти настолния календар на бюрото си. — ... в четвъртък. Да, в четвъртък — в четири часа ще изпитвам студенти, та докато първата група се подготвя, ще си поговорим с вас.

Олга изхвърча от помещението на катедрата, сякаш ѝ бяха пораснали крила. Той захапа въдицата! Нито за миг не се усъмни, че Берман поиска превода за вкъщи не за да го редактира, по-точно — не само за това. Щеше да го преснима за собствено ползване, без да каже нищо на Олга. Несъмнено в най-близко време в някое медицинско списание щеше да се появи негова статия с анализ на съществуващите

подходи към психиатрията на катастрофите. А може би някой от тези подходи щеше да бъде представен като негов собствен. Добре, така да бъде! Най-важното беше той да заяви на всеослушание в катедрата, че сред студентите, посещаващи научния кръжок, най-сетне се е появил човек, който не прилича на другите, човек — истински заинтересован, мислещ, енергичен, предприемчив. Колкото до статията, Олга предварително бе проучила специалните издания от последните пет години и се бе убедила, че Марк Наумович Берман пише своите статии в съавторство. И през всичките тези години имаше постоянен съавтор — Александър Инокентиевич Бороданков. Сега ѝ оставаше само да мобилизира търпението си и да чака.

Бороданков не можа да разгадае тази маневра и също се хвана на въдицата. След една седмица той спря Олга, когато двамата си тръгнаха от поредното занимание на студентския научен кръжок.

— Чух, че имате възможности да намирате материали, недостъпни за простосмъртните? — попита я иронично, като старателно криеше интереса си. — Споделете тайната — как го правите?

Олга вдигна ясните си сиви очи, погледна Бороданков и се постара да направи усмивката си колкото може по-тъжна.

— С доста усилия — отговори тя. — Често е много противно, но за сметка на това — ефективно. За съжаление още съм във възрастта, когато мъжете виждат младото тяло, а не забелязват интелекта.

Всичко бе казано пределно ясно. И Александър Инокентиевич схвана намека.

— Жалко — огорчено разпери ръце той. — Защото се канех да ви помоля да ми намерите едно материалче, но щом се изискват такива жертви... не бих посмял да ви обременявам.

— Въпросът не е в жертвите, а в наградата за тях. Ако разбираш, че след всичката тази мръсотия в ръцете ти попада нещо наистина ценно, тогава си струва.

Доцент Бороданков несъмнено бе много умен човек, инак щеше ли да е постоянен съавтор на самия Берман! И реакцията му бе остра и точна:

— Ако можете да намерите това, което ми е нужно, двамата с вас бихме написали блестящ труд. По принцип той е почти готов, но е някак... знаете ли... блед, не е достатъчно ярък. А ако се позова на

някои чуждестранни разработки, това много ще освежи текста, ще го накара да блесне. Не знам дали ме разбирате...

— Разбирам — кимна Олга. — Вече сте изпекли тортата, сега трябва да я украсите с розички от крем. Наистина ли ще ме вземете за съавтор, ако ви донеса материала? Помислете, Александър Инокентиевич — доцент и студентка! Доколкото знам, това не е прието.

Естествено Бороданков прекрасно знаеше, че не е прието, и не смяташе заради нея да нарушава установения ред. Опитваше се да я измами — беше очевидно.

— Сигурно бихте могли да ми предложите друга компенсация за унижението, което ще бъда принудена да изтърпя? — попита тя.

— Пари? — неуверено предположи доцентът.

— Само не пари! — бързо отвърна Олга. — Това е още по-унизително.

— Тогава може би... — Той се запъна. — Искате ли да организирам за вас истински празник? С цветя, шампанско и развлечения? Обещавам ви два дни, които ще изживеете така, както сте мечтали. Разходите нямат значение, но ще изпитате удоволствие, гарантирам ви го.

— Искам — усмихна се тя. — Празниците са единственото ценно нещо, което ни остава в нашия гаден живот.

След един месец Олга занесе на доцент Бороданков ксерокопие на сборник статии, издаден в Австралия. За да го получи, наложи ѝ се цяла седмица да глези в леглото един отвратителен, дебел, потен журналист, да го пои с коняк и да се прави на изкусна кулинарка. Разбира се — за своя сметка. За целта продаде няколко книги, издадени през миналия век и останали от прабаба ѝ. Обещаният от Бороданков празник започна в ресторант и завърши, както тя бе планирала, в леглото му. Но да легнеш с доцента не беше трудна работа и Олга разбираше, че това далеч не е най-важното. Най-важното беше да създаде у него впечатление, че не той е нужен на нея, а тя — нему. Олга спазваше определени рамки, извън любовните занимания се обръщаше към Александър Инокентиевич на име и бащино и по всякакъв начин демонстрирваше леко отчуждение. Празникът свърши и те отново започнаха да се срещат само в катедрата или по коридорите на института. Бороданков не правеше никакви опити за по-голямо

сближаване, но това не обезкуражи Олга. Съгласно нейния план именно така и трябваше да бъде.

Мина лятната ваканция, през есента тя вече беше в трети курс и продължи най-редовно да посещава научния кръжок при катедрата по психиатрия. В началото на октомври се престори, че е изпаднала в депресия, престана да се усмихва, периодично избърсваше под очите си несъществуващи сълзи. Естествено това не убегна от погледа на доцент Бороданков.

— Какво ви е, Оля? — попита я той веднъж. — Случило ли ви се е нещо? Просто не приличате на себе си.

— Нищо не ми се е случило — мрачно отговори тя, като криеше очите си. — Просто съм отвратена от всичко. Толкова ми е тъжно... Иде ми да се обеса.

— Неприятности в личния живот ли? — учтиво се интересува доцентът.

— В личния живот? — Тя вдигна очи и изигра огромна изненада. — Не, в личния живот никога нямам неприятности. В това отношение всичко ми е наред. Просто... не знам как да се изразя. Писнало ми е от всичко. Скука, еднообразие — и никакъв светъл лъч.

— Искате ли пак да си направим празник? — внезапно предложи Бороданков.

Впрочем на него само му се струваше, че го е предложил той, и то внезапно. Олга внимателно го бе довела до това предложение, поставила на кукичката ярката примамка благотворителност.

— Пак ли ви трябва някакви материали? — тъжно попита тя.

— Не, не, Оля, нищо не ми трябва. Но спомняте ли си, вие бяхте казали, че празниците са единственото ценно нещо, което ни е останало в живота. Знаете ли, сега разбрах, че сте абсолютно права. Животът ни е сив, скучен, еднообразен и трябва непременно да си правим малки празници, за да не полудеем. Е, съгласна ли сте?

— Съгласна съм — равнодушно отвърна тя. — Хайде да опитаме.

Вторият празник стана дори по-хубав от първия. Олга каза, че не ѝ се ходи на ресторант, по-добре тя да сготви нещо изискано. Качиха се в колата на Бороданков, отидоха на Централния пазар и там се престориха на съпрузи милионери, които купуват само най-скъпото, без да питат за цената, без да се пазарят и без да жалят парите. След

като натъпкаха чантата с продукти, тръгнаха към изхода и тогава Александър Инокентиевич направи още един жест — купи огромен букет тъмночервени рози с дълги дебели стебла.

В апартамента му Олга съблече елегантния си костюм и го помоли да ѝ даде някаква стара риза. С тази риза, която стана още по-къса, след като върху нея тя върза престилка, Олга се развихри из кухнята — здравите ѝ, заоблени колена току святкаха, от време на време се мяркаше и дантелката на пликчетата. Александър Инокентиевич я наблюдаваше с удоволствие, двамата се шегуваха, смееха се, припяваха в дует популярните песнички, които долитаха от включения телевизор, понякога дори танцуваха с ножовете и връзките зелени подправки в ръце. Въодушевен от тази непринуденост и емоционален подем, Бороданков на два пъти, докато се подготвяше празничната трапеза, опита гъвкавото тяло на Олга направо тук, в кухнята, сред нарязаните зеленчуци и под акомпанимента на цвъртящото в тигана месо. Много му харесваше, че това момиче реагира на ласките му моментално, забравя за готвенето и му се отдава страстно и изобретателно, а после също тъй моментално превключва на готвенето, като отново го нарича Александър Инокентиевич и с нищо не издава отношението си към току-що случилото се. Само нежно подхвърля:

— Беше страхотно! — И веднага пита: — Обичате ли люто? Някакви противопоказания?

Започнаха да празнуват в петък вечерта и привечер в неделя Бороданков се чувстваше така, сякаш бе ходил на Канарските острови. Институтът и катедрата му изглеждаха далечни и ненужни, проблемите бяха изчезнали от само себе си, усещаше се лек и безгрижен. Наистина за два дни и половина бе успял напълно да се отпусне и да си почине.

В понеделник започнаха сивите делници и той отново виждаше Олга само случайно — по коридорите или в катедрата. В навечерието на Нова година Александър Инокентиевич неочаквано реши да намери Олга.

— Защо не си направим празник? — попита я неизвестно защо плахо и умолително потърси погледа ѝ.

Тя разбра, че е неин. Беше захапал въдицата толкова здраво, че тя вече можеше да не се безпокои за нищо. Нямаше да ѝ се измъкне. Олга

бе измислила за доцент Бороданков наркотик, от който той вече не би могъл да се лиши. Единственият въпрос сега беше дали възнамерява и занапред да я използва като *жената празник*, или все пак ще се реши да превърне празниците в ежедневие.

И тъй, Оля Решина осъществи успешно първите три етапа от плана си. За реализирането на четвъртия етап отидоха почти четири години. Но все пак тя постигна своето. През тези четири години Александър Инокентиевич защити докторска дисертация, самата Олга успешно завърши института и започна работа като ординатор. На два пъти по стария, проверен метод намери за него чуждестранни материали, които той използва в докторската си дисертация. Всеки път след това изиграваше невероятни страдания, а Бороданков, почувствал се виновен длъжник, я завеждаше някъде за по една седмица да се поразсее. При тези почивки трябваше да общуват с различни хора, които ги вземаха за съпрузи, и Олга се стараяше по неин адрес да се говорят само суперлативи. Беше самата любезност и обаяние, самата ерудиция и чувство за хумор. В края на краищата Александър Инокентиевич, който бе свикнал да живее самотно и волно, внимателно я попита:

— Оля, близки сме от толкова години, а ти нито веднъж не забременя. Някакви проблеми ли имаш?

Тя беше достатъчно умна, за да разбере, че Бороданков е свикнал да живее без грижи и не ги желае и за в бъдеще. През тези седем години беше направила два аборта, но тогава той не биваше да знае за тях, а моментът да научи бе тъкмо сега.

— Два пъти забременях от теб — призна тя. — След втория аборт ми казаха, че повече няма да имам деца.

Това обстоятелство реши нещата. Александър Инокентиевич веднага ѝ направи предложение, което бе прието без продължителни размисли, спокойно и делово. Олга Решина за последен път се запита толкова ли ѝ трябва да бъде съпруга на Бороданков и получи утвърдителен отговор. Докато в началото задачата бе формулирана като *студентка да се омъжи за доцент*, в процеса на нейното решаване ситуацията донякъде се бе променила. Първо, Александър Инокентиевич бе станал доктор на науките и всеки момент щеше да стане професор, а самата Олга от студентка бе израснала до лекар-ординатор, на когото всички предричаха блестящо бъдеще, тъй че тя

вече почти не се нуждаеше от покровителството на катедрата — получаваше твърде ласкателни предложения от добри клиници. И второ, през седемте години толкова се бе привързала към Александър Инокентиевич, че това приличаше повече на любов, отколкото на пресметливост. В паузите между празниците тя се срещаше с други мъже, но го правеше повече, защото така правят всички, отколкото поради необходимост и желание. Мъжете ѝ трябваша, за да няма чувството, че неподатливият доцент е всичко за нея. Беше сигурна, че ако позволи на това чувство да я завладее, поведението ѝ неизбежно ще стане изискващо и натрапчиво, а това може да уплаши Бороданков и той да се откачи от кукичката, конструирана с толкова обич. Наличието на любовници ѝ позволяваше без нетърпение в погледа и без раздражение да чака, докато Александър Инокентиевич узрее за поредния празник. А той узряваше приблизително веднъж на два месеца.

След сватбата Олга правеше всичко, за да не се разочарова съпругът, да не съжали за взетото решение. И той не съжали. Олга стана за него не само постоянен източник на положителни емоции, но и помощничка, съратничка. Стана онова, което някои съпрузи наричат стабилен тил. Той ѝ помогна да подготви кандидатската си дисертация за година и половина и постоянно чуваше от нея, че е най-умният и най-талантлив медик в цяла Русия, та дори и в целия свят. И тя вярваше в думите си, както вярваше и в голямото бъдеще на мъжа си. Според нейния замисъл той трябваше да стане най-известният, най-великият и съответно — най-богатият лекар-психиатър отначало в Русия, после в Европа, а после, ако даде господ... За осъществяването на тази част от житейския си план Олга бе готова на всичко. И обстоятелството, че в интерес на работата тя, вече кандидат на медицинските науки, се съгласи да работи като медицинска сестра, представляваше за нея не жертва, а необходима цена за успеха, и то нищожна част от тази цена. Беше готова и на повече. Всъщност нямаше нещо, което не би направила, за да постигне поставената цел.

ГЛАВА 2.

Студени дъждовни дни внезапно смениха жегата, която бе властвала в Москва през цялата първа половина на юни. Прозорците в стаята бяха широко отворени и струите дъжд, които ритмично се изливаха върху земята, току изплюваха едри капки право върху широкия, отрупан със саксии перваз. Михаил Владимирович Шоринов обичаше дъжда. В такова време го обземаха спокойствие и тиха радост.

Олга знаеше, че е най-удобно да посещава Шоринов в събота вечер — това бяха най-спокойните часове. През всички останали вечери телефонът се съдираше да звъни, прекъсваше разговора, пречеше им да се съсредоточат, разваляше настроението им. По същата причина никога не ходеше в офиса му. Само вкъщи и само в събота, когато жена му и децата бяха на вилата, а хората отлагаха деловите обаждания обикновено за неделя — по-близо до понеделника, за да не се забравят.

Тя внимателно съблече мокрия си шлифер, събу се и влезе боса в хола. Стъпалата ѝ бяха красиви, изящни, добре поддържани, с грижливо направен педикюр и Олга никога не пропускаше възможност да ги демонстрира. Шоринов не без удоволствие огледа краката ѝ, щедро оголени от скъсената пола на строгия костюм. Преди доста време те с Олга бяха любовници, наистина за кратко, но спомените му за това бяха определено приятни. Тя беше умна и ненатрапчива, темпераментна и невзискателна. Откак се омъжи за своя психиатричен гений, интимните им отношения приключиха и преминаха в строго делови.

— Как вървят нашите работи? — поинтересува се Олга, седна на мекото диванче до прозореца и изпружи нозе.

— Успешно. Намерихме я. Но се оказа костеливо орехче — позасмя се Шоринов. — Поиска толкова много, че сам няма да се справя. Трябва да търсим спонсор, който после ще иска своя пай.

— По дяволите! — Тя ядно удари с юмруче възглавницата на дивана. — Нима тази глупачка е наясно с ценността на архива? Та

нейното образование е две отделения и три легла. Да не би някой да я консултира?

— Мисля, че не — поклати глава Шоринов. — Моят човек я проучи, смята, че просто е алчна. Че е глупачка, глупачка е, но е схванала, че щом сме положили толкова усилия да я намерим, значи цената на архива на покойния ѝ съпруг далеч не е три рубли. С една дума в момента се занимавам с търсене на парите. Иска един милион в брой.

— Един милион! — ахна Олга. — Та тя е полудяла!

— Това е положението.

Шоринов стана и отиде до прозореца. Олга гледаше широкия му, леко приведен гръб и разбираше, че сега се решава съдбата ѝ. Михаил от самото начало повярва в идеята и в огромните печалби от нея, но естествено не е очаквал, че разноските ще са толкова големи. Един милион долара! Та толкова пари не могат да минат и през митницата! Нима той ще се откаже, ще зареже всичко?

— Как вървят работите на мъжа ти? — глухо попита Шоринов. — Няма ли надежда да се справим със собствени сили?

— Никаква — твърдо отвърна Олга. — Вярно, сигурен е, че ще може, смята, че не е по-глупав от Лебедев. Но аз не вярвам в това. И после — нещата стават опасни. Та хората умират един след друг, вече осемнайсет души за половин година! И никакво подобрене. Просто голям късмет е, че никой от роднините не е вдигнал скандал, но късметът е до време. Страх ме е да рискувам.

— Значи се налага да търсим човек, който ще даде парите в брой там, на място. От Русия не можем да изнесем толкова, дори да ги имах. Оля, разбери ме правилно — ще направя всичко, което е по силите ми, но трябва да бъде сигурен, че това не е блъф, не е сапунен мехур. Моят риск си е мой риск, набърках се в тази работа доброволно и бях готов да рискувам свои пари. Но само свои. А тъй като сега съм принуден да се обърна към трети лица, вече ще рискувам техни пари. Ако нищо не излезе, ще бъда длъжен да върна заема. Ти разбираш ли как ще се заробя? Затова помисли още веднъж и ми кажи: със сигурност ли знаеш, че в архива на Лебедев се намира онова, което ви е нужно? Със сигурност ли знаеш, че той е разработвал именно препарата, за който сме се разбрали с теб? А не някакво лекарство против диария, да речем?

— Миша, не се съмнявай. Та ние почти успяхме. Вече имаме лакреола — препаратата, който стимулира творческия потенциал, интелектуалната дейност. Препаратът е необикновено ефективен, прекрасно го знаеш, нали четеш вестници! Във всички некролози пише: *Почина в разцвета на творческите си сили, буквално ден преди скоропостижната си смърт завърши най-значителното си произведение...* Не си го измислям аз, това е оценката на специалистите. Но те умират, Миша, и ние не сме в състояние да го предотвратим. Именно затова ни е нужен архивът на Лебедев. Той е измислил нещо, някаква хитра подробност, ето защо в неговата експериментална група нямаше нито един летален изход.

— Добре. — Шоринов се обърна и втренчено погледна Олга, после направи няколко крачки и приближи плътно до нея. Сега се извисяваше над жената, беше надвиснал над нея, заслони светлината, падаща от прозореца, и за някакъв миг тя изпита страх, почувства се слаба и зависима. — Ще намеря пари, за да откупим архива от вдовицата на Лебедев. Но ти трябва да ми обещаеш...

— Всичко, каквото поискаш — веднага отвърна тя.

— Не бързай, Оля. Трябва да знаеш, че тъй като става дума за много пари, винаги са възможни усложнения и неприятности. Не е изключено да се наложи да настаним някого във вашето отделение. Разбра ли ме?

— Да — едва чуто прошепна тя, без да откъсва очи от лицето на Шоринов.

— Как ще лъжеш мъжа си, дали ще лекуваш хората в клиниката, или ще донесеш препаратата на мен — това не ме интересува. Може да ми потрѣбва твоята помощ и ти ще трябва да ми я окажеш. Ще бъдеш съучастничка, а може би и изпълнителка. А сега помисли още веднѣж. Съгласна ли си? Струва ли си да го направиш?

— Да — отговори тя дрезгаво и тихо. Окашля се, въздъхна дълбоко и отново повтори, високо и отчетливо: — Да, съгласна съм.

На другия ден, в неделя, Михаил Владимирович Шоринов седеше на една маса с човека, който му се падаше роднина и от когото смяташе да поиска пари за откупването на архива на Лебедев. Но за да

получи тези пари, той трябваше да обясни на роднината си как стоят нещата.

А нещата стояли така: някога в научноизследователската лаборатория на един от секретните заводи работел Василий Василиевич Лебедев, който изобретявал чудодейни балсами, премахващи за броени минути ревматични болки, главоболие, махмурлук, умора, безсъние, стрес. Един от тези балсами за две седмици спирал катастрофален косопад, друг само за месец лекувал много кожни болести, трети мигновено елиминирал всички видове алергични реакции, а те били общо пет. Балсамите се произвеждали в същия завод, но в много ограничени количества — само за управляващия елит. Но методиката, прилагана от Лебедев за съставянето и производството на балсамите, разкривала доста широки перспективи и Василий Василиевич продължавал да работи в тази насока. Лошото обаче било, че той работел не по плана за научноизследователската работа на лабораторията, а в свободното си време — вечер и в почивните дни, по собствена инициатива. Следователно каквото и да изобретял, заводът нямал никакви права над съответното изобретение. Ако той работел по плана на лабораторията, неговите разработки щели да бъдат служебен продукт и да принадлежат на организацията, в която Лебедев се водел на щат. А онова, което бил направил вкъщи — в свободното от основната си работа време, принадлежало само нему.

А Лебедев разработвал нов балсам, който влияел благотворно на творческите способности и на интелектуалната дейност изобщо. Естествено — ако имало на какво да влияе. От неговия балсам човекът не ставал по-умен или по-талантлив, отколкото е бил. Но пък ако у човека имало нещо, то се разкривало докрай. Василий Василиевич очевидно не бил наивен и доверчив и прекрасно разбирал, че ако работи върху препарата си в лабораторията, при успешен резултат веднага ще му отнемат балсама, а той ще получи някаква жалка премийка в края на тримесечието. Ето защо работел вкъщи, с примитивни средства — бил си направил миналаборатория в стаята, а резултатите изпробвал върху свои близки приятели и роднини. И върху себе си естествено. Резултатите се оказали смайващи и информацията за това изтекла. А Лебедев взел, че умрял. Както е прието да се казва — в разцвета на творческите си сили, на шейсет и осем годишна

възраст. И това се случило преди около две години. Няколко месеца след погребението му младата вдовица заминала да живее в Западна Европа, като взела със себе си целия архив на своя съпруг.

В Москва се оформила група ентузиаста, които решили да повторят пътя, изминат от покойния учен. Първо издирили онези приятели и роднини на Лебедев, върху които той бил изпробвал изобретението си. Те разказали, че ученият използвал два от петте официално произвеждани балсама и добавял към тях още нещо, някакъв друг препарат. Кой точно от петте — не помнели, не били обръщали внимание, но шишенцата били заводските, с етикетите, на които с едри червени букви пишело *Балсам на Лебедев*. Групата ентузиаста усърдно се хванали на работа, снабдили се с всичките пет разновидности на балсама на Лебедев и започнали да експериментират с тях. Първите резултати били обнадеждаващи. Били намерени двата балсама, които давали основата, и с пълна пара се търсела третата съставка, която в тишината на апартамента си бил изобретил Василий Василиевич. И в това отношение били постигнати определени успехи, бил създаден препарат, който те нарекли лакреол, но... Необходимият ефект бил получен, пациентите обаче умирали — такава една неприятност. И за да се сложи край на тази неприятност, трябвало да се вземе архивът на Лебедев от неговата вдовица. Те намерили вдовицата, уговорили я да даде архива, но тя поискала за него страшно много пари. Всъщност това бил проблемът. От друга страна, нямало никакво съмнение, че новият препарат ще донесе огромни печалби. Производството му щяло да бъде евтино, защото в основата му лежали балсами, чието изготвяне вече отдавна било рутинно и нямало да изисква нови инвестиции, освен за закупуване на суровината. Нещо повече — във връзка с промяната в условията на държавните заеми заводът, произвеждал балсамите на Лебедев, бил разсекретен и превърнат в акционерно дружество, а в момента негов пълновластен стопанин бил не кой да е, а самият Михаил Владимирович Шоринов. Никой друг не притежавал лиценз за производството на балсамите на Лебедев, тъй че нямало опасност от конкуренция. Цената на новия балсам щяла да бъде изключително висока, но въпреки това хората щели да го купуват — нямало къде да вървят. Щели да го купуват с литри майки на абитуриенти, които не биха допуснали чедото им да бъде скъсано на конкурсните изпити за института и да го грабнат в

казармата. Научни работници, хора с творчески професии, студенти пред сесия — всички, всички щели да го купуват. Дори портиерите. Всеки щял да храни надеждата у него да се пробуди Пикасо или Айнщайн.

— Колко? — попита кратко роднината на Шоринов.

— Тя иска един милион долара. Но в брой, и то там, зад граница. Оттук не мога да изнеса толкова.

— В коя страна?

Михаил Владимирович беше твърде предпазлив, за да каже на роднината си страната, където живееше вдовицата на Лебедев — Вероника. Роднината беше богат и могъщ — като нищо би могъл да откаже на Шоринов и да свърши работата сам. Ако архивът на Лебедев попаднеше в неговите ръце, той също би намерил възможност да изготвя препарата. Ето защо Шоринов не му каза истината. Нещо повече — той скри от скъпия си калеко и обстоятелството, че Вероника Лебедева вече изобщо не е Лебедева, тъй като се е омъжила за австрийския гражданин Вернер Щайнек. Не беше нужно той да знае нито къде живее вдовицата, нито как се казва сега.

— В Холандия.

— Значи парите в брой трябва да бъдат в Холандия, така ли?

— Не е задължително. Достатъчно е да бъдат в коя да е страна от Европейския съюз, а аз лесно мога да намеря хора, които без проблеми ще пренесат банкнотите през всички граници.

— За кога ще трябва парите?

— Колкото може по-скоро, докато вдовицата не е решила друго.

— Какво ми предлагаш?

— Двайсет процента. Ще взема от вас назаем един милион долара с дваайсет процента месечна лихва.

— Трийсет и пет! — отсече роднината.

— Ама моля ви се, калеко! — плесна с ръце Шоринов. — Как може трийсет и пет! Та така само след три месеца дългът ми ще се удвои! През това време едва ще сме започнали производството.

— Ами тогава ще се наложи да действаш по-чевръсто — позасмя се богатият му роднина. — Добре, нека се разберем така. Давам ти парите за четири месеца срещу дваайсет и пет процента. След четири месеца ще трябва да ми върнеш два милиона. Ако не успееш, получавам дял от печалбата. Трийсет процента в течение на първата

година, а после ще видим. Така че в твой интерес е да побързаш, инак ще те оскубя като пиле. Обади ми се утре вечер — ще ти кажа къде и кога ще получиш парите. Това е, Миша, свободен си.

От дома на своя роднина Михаил Владимирович излезе, облян в пот и с лудо блъскащо сърце. Боже мой, как се заробва! Ами ако Олга е сгрешила и в архива на Лебедев липсва онова, което им трябва? Ако не успеят да разгърнат производството за четири месеца? Ако... ако... Дявол да го вземе този кождер! Но все пак поне обеща парите.

На следващата вечер Михаил Владимирович получи информацията — с кого трябва да се свърже, за да получи парите в чужбина. Калеко му даваше милиона на място, за да не рискува да пренася доларите през граница.

До този час Михаил Владимирович вече бе взел решението си. Ако всичко мине успешно, той ще може да върне парите на роднината си само след седмица, дотогава лихвата ще е нищожна — такава сума Шоринов можеше да си позволи.

Вероника Щайнек, която доскоро бе носила фамилното име Лебедева, проклинаше деня и часа, когато бе решила, че в Русия живее зле, а в чужбина ще се чувства много по-добре. Защо ли, по дяволите, реши така? Сега вече не можеше да си спомни — дали го бе прочела в книгите, или приятелки ѝ бяха казали, — но тя още от дете живееше с това убеждение. При това неизвестно защо никой не ѝ бе обяснил, че в чужбина живеят добре само хората с пари, а имаш ли пари, и в Русия се живее съвсем нормално.

Тя се запозна със симпатягата Вернер Щайнек, когато Василий Василиевич беше още жив. Щайнек често идваше в Москва, работеше във фирма, която имаше няколко представителства в Русия, и при всяко свое посещение канеше Вероника в хотела си, водеше я на вечеря, глезеше я в леглото и ѝ задаваше дежурния въпрос: „Ще се омъжиш ли за мен?“ Вероника се гледаше в огледалото и живееше с абсолютното убеждение, че Вернер е покорен от нейната неземна красота и неустойима сексуалност. Нали именно това постоянно ѝ повтаряше нейният стар съпруг Лебедев, мъж от заслужил по-заслужил, лауреат на куп различни награди, професор, почетен член и така нататък. Кой, ако не той, разбираше от жени, щом бе избрал измежду многото

желаещи нея — медицинската сестра от физкултурния диспансер Вероника! Щом я бе избрал, значи тя наистина е по-добра от всички издокарани с кожени палта интелектуални, стръвно възмечтали за съпруг наскоро овдовелия представителен белокоос Лебедев.

Когато се запознаха, Вероника беше на двацет и три години, а Лебедев — на шейсет и две, но би сложил в малкия си джоб много младежи. Строен, мускулест, със стегнати крака, които неуморно отхвърляха километри бързо ходене, с грива от снежнобяла коса над високото чело, с орлов нос и святкащи очи, той не жалеше комплименти за дамите, целуваше ръце и беше обект на мечти за онези от тях, които искаха да се омъжат не само сполучливо, но и красиво. Защото знайно е, че можеш да си намериш богат, преуспяващ мъж и да го ожениш за себе си, но често след това се оказва, че животът край него се е превърнал в гадост, унижение, отчаяние и изобщо — в ужас. Често можеш да уцелиш такъв, дето да те е срам да се покажеш с него пред хора. А бракът с Лебедев обещавахе да бъде приятен във всяко отношение, а най-важното — кратък, като се има предвид разликата във възрастта.

Василий Василиевич се озова в диспансера, където работеше Вероника, заради травма, получена при игра на волейбол. След една година те се ожениха и младичката медицинска сестра беше напълно доволна от брака си, защото получи всичко, което бе очаквала, от съжителството с шейсет и три годишния Лебедев. Единственото, което той не можеше да й даде, беше живот в чужбина. Василий Василиевич категорично отказваше да емигрира, като твърдеше, че и тук се чувства прекрасно. Ето защо, след като живя известно време като съпруга на заслужилия и известен учен, Вероника започна да се замисля за нов брак — този път с чужденец, а младият, чевръст Щайнек беше изключително подходящ за целта. Вероника вече бе започнала да съставя план как ще започне делото за развод със стария професор, та да пипне солидна част от имуществото, което той бе натрупал много преди запознанството им, когато въпросът се реши от само себе си. Василий Василиевич почина внезапно и остави младата вдовица на произвола на съдбата и на острите зъби на двете си големи дъщери от първия брак и техните семейства, които естествено претендираха за наследство и не можеха да понасят новата женичка на баща си. Вероника се оказа недостатъчно силна и зъбата, за да посрещне

достойно това предизвикателство и да захване битка с хора, които бяха и по-възрастни, и по-опитни, и по-злостни от нея. Предаде се без бой, като се утешаваше с факта, че и без това щеше да се омъжи за Щайнек и да се махне отгук през девет земи в десета. Така и стана. Когато научи, че Вероника е овдовяла, австрийският бизнесмен страшно се въодушеви, незабавно сключи с нея брак в Москва и след половин година, щом приключиха с всички формалности, я заведе в своето градче Гмунден, разположено на рядко живописно място на брега на езерото Траун, в подножието на Алпите.

Разочарованията дойдоха веднага. Първо, това не беше бляскавата Виена и дори не Залцбург (слабо образованата Вероника просто не знаеше други австрийски градове), а някакъв си затънтен Гмунден. От живота в Русия тя беше убедена, че съществуват само Москва и Питер, а всичко останало е периферия, провинция, откъдето към тези градове са се устремили куцо и сакато. И през ум не ѝ минаваше, че нещата могат да стоят и другояче, че на Запад големите градове се различават от малките само по размери, както и по шрифта, с който имената им се нанасят на географските карти. Нивото на живота и комфорта там навсякъде е еднакво — имаш ли пари, получаваш каквото душата ти иска. Но с тази мисъл трябваше да свиква тепърва, а в началото Вероника се чувстваше ужасно потисната, задето бе напуснала столица, а се бе озовала едва ли не на село.

Второ, оказа се, че Щайнек не е никакъв едър бизнесмен, а дребен служител, момче за всичко, което бяха изпращали в Москва далеч не за водене на преговори, а за изпълнение на различни поръчения, които не изискват висока квалификация. На това място Вероника би трябвало да се замисли откъде ли новоизпеченият ѝ съпруг има толкова пари, след като не е крупен бос от финансовия свят. Но тя не се замисли, защото знаеше твърде малко за живота в чужбина, и то предимно хубави неща: там всички са богати и имат всичко, банкнотите растат по дърветата, а за благосъстоянието на всеки член на обществото се грижи държавата, която изплаща пенсии и помощи за безработните, с които човек спокойно може да съществува, без да страда от недоимък.

Трето, много скоро се разбра, че модата на руските съпруги, благодарение на която Вероника бе успяла да пипне своя Щайнек, има много стабилна основа. От една страна, рускинята можеш да я

заклучиш вкъщи, а именно в кухнята и детската стая, без да ѝ даваш нищо в замяна. Обикновено те не знаят езика, тъй че не се заобикалят с приятелки, никъде не се шляят, не канят никого вкъщи и изобщо ги е страх от всичко. Не си търсят правата, защото в Русия не са имали кой знае какви права, а пък и хабер си нямат какви са правата им тук. Можеш да ги избудалкаш като две и две четири. Можеш да не се прибираш, можеш да нощуваш, където си искаш, да се напиваш, да не даваш пари — те всичко ще изтърпят. Защото каква полза да вдигат скандали, след като няма къде да вървят! Добре, ще тръшнат вратата, ще си тръгнат, а после какво? Няма мама и тате, тук не е прието да се преместиш при приятелка, това не ти е Русия, където хората съжаляват унижените и оскърбените и им помагат, не — тук цепят на две всеки залък, всяка порция месо, всяка таблетка аспирин. С какво ще живеят? Да работят? Като какви? На кого на Запад са потрябвали руските им дипломи? Остава неквалифицираният труд, но и за него кандидати колкото щеш — студентите и учениците винаги са готови да поработят в свободното от учене време. Ще поизмие опърничавата съпруга някоя и друга чиния нощна смяна, ще поизпере някоя и друга купчина мръсно бельо в бедняшки хотел — па ще дотърчи обратно при мъжа си. Каквото и да си говорим, Русия е изостанала страна, нецивилизована, малко жени успяват да се нагодят към западните порядки, да ги усвоят правилно и да си уредят нормален живот.

Но, от друга страна, Русия, макар и нецивилизована, все пак е европейска страна. И жените в Русия са красиви, с европейска външност. В леглото с тях е интересно, а в кухнята — безопасно, което също е от значение. Та нали по света има много изостанали страни, човек може да си докара съпруга и от Корея, и от Виетнам, и от Монголия, и от Зимбабве. Но знаеш ли с какво ще те нахрани такава, техните кулинарни традиции са съвсем различни, току-виж, сготвила ти нещо, от което после цяла седмица ще те свива корем и задникът ти ще залепне за тоалетната чиния. Покорни и безпомощни жени домашни помощнички сега се намират само в Азия и Африка, но те твърде много се различават от европейците и по култура, и по традиции, и по бит. Знае ли човек на какво ще се натресе... Тъй че съпруга от Русия е оптималният вариант. Ще си кротува, няма да се обажда, за нея са достатъчно и малко пари, може и да не ѝ се обръща

много внимание — няма къде да върви. А и дечица ще нареди с европейска външност, а не млечношоколадови или с дръпнати очички.

Съвместният живот със съпруга австриец радва Вероника точно две седмици, после тя се оказва сама в къщичката, насаме с твърде ограничена сума пари, с които ѝ предстоеше да върти домакинството през цялата започваща седмица. Вернер ѝ каза, че ще ѝ дава пари всеки понеделник и ще иска писмен отчет за всеки похарчен шилинг, тъй че тя да не забравя да събира касовите бележки и да си записва разходите. Освен това се оказва, че Щайнек ходи в командировки не само в Москва, ето защо ще отсъства доста често и за дълго време.

Първият скандал не закъсна. Вероника беше сама вкъщи, когато на вратата се почука. На прага застана приятен младеж с бележник в ръка. Вероника не знаеше немски, в училище беше понаучила криволяво английския, с Вернер успяваха да се разбират на някаква чудовищна смесица от лош английски и съвсем приличен руски, който владееше мъжът ѝ, а от думите на младежа тя разбра, че става дума за участие в почистването на улицата. Помисли, че това е нещо като съботник и с мила усмивка отказа. Младежът също се усмихна лъчезарно, драсна нещо в бележника си, извъртя един комплимент по повод красотата ѝ и си тръгна. А в края на седмицата Вернер нахлу в кухнята с побеляло от ярост лице, размахал някакво листче.

— Какво бе, толкова ли беше трудно да си размърдаш задника и да пометеш улицата?! — закрещя той. — Заради твоя мързел съм принуден да плащам и тези сметки! Повече да не се случва! Всяка сутрин — метлата в ръцете и на улицата!

Оказа се, че за чистотата на тротоарите носят колективна отговорност собствениците на къщите, разположени на улицата, и всеки собственик е длъжен ежедневно да почиства определен участък пред дома си. Ако ли собствениците по някаква причина не могат или не желаят да го правят, общинските власти организират почистването на улицата или на част от нея, но за работата на държавните чистачи представят сметка на стопанина, пред чиято къща не е било почиствено. Щом не искаш да метеш, няма да метеш, никой не те принуждава. Но тъй като улицата трябва да бъде чиста и спретната, ще внасяш в общинския бюджет парички за заплащането на чистачите. Не искаш ли да плащаш — ще метеш. Справедливо.

На следващия ден, хванала метлата и лопатата, събирайки от тротоара чуждите фасове и опаковки от дъвка, Вероника с огорчение си помисли, че само преди половин година беше професорска съпруга. Това огорчение стана първата, все още малка крачка по пътя ѝ към разкриването на една неприятна истина, а именно: че решението ѝ да замине с Щайнек е било грешка.

Но както се казва — това беше само началото. Първата крачка беше малка и плаха, а после процесът на проумяването на истината се задвижи с главоломна бързина. Финалният скок по този трънлив път бе направен след още половин година, когато арестуваха Вернер за участие в контрабанда на оръжие от страните на Латинска Америка в Русия и той влезе в затвора — стабилно и задълго. И то толкова стабилно, че властите конфискуваха на практика всичките му авоари. И Вероника Щайнек остана сама. Е, разбира се, не съвсем сама — с къщичката, мебелите и колата.

Като поразмисли върху създалата се ситуация, тя разбра, че за нея има два пътя: или да се върне в Русия, или да се приспособи към тукашния живот. От Гмунден до Виена са над двеста километра, да ходиш ден през ден в посолството значи да се разориш от купуване на бензин. Вероника все пак направи един опит, но там простичко ѝ разясниха, че съпруга на престъпник, осъден за контрабанда на оръжие в Русия, едва ли ще бъде приета с отворени обятия в същата тази Русия. За да получи разрешение за влизане в страната, ще трябва да хвърли много сили и време. Както и пари.

Вероника имаше много време, обаче със силите и с парите нещата стояха по-зле. Трябваше да започне работа, за да не умре от глад. Спомни си за дипломата си на медицинска сестра и отиде в разположената на брега на езерото клиника, специализирана за лечение на деца с белодробни заболявания.

— Имате ли опит в работата с деца? — попитаха я в клиниката.

— Не.

— Имате ли опит в работата с пациенти с белодробни заболявания?

— Не.

— Може би сте работили в операционни — при опериране на бели дробове?

— Не...

— Тогава на какво разчитахте, за да дойдете тук?

— Помислих си, че може би лечебна физкултура... — глухо смотолеви Вероника.

— Вашата диплома на инструктор по лечебна физкултура не означава нищо за нас. Бихме могли да ви предложим място на възпитателка, но вие не сте работили с деца. Освен това немският ви език все още е много лош, така че и не мечтайте за възпитателска работа. Не разбирате от белодробни заболявания — значи не можете да бъдете сестра в нашата клиника. Единственото, което бихме могли да ви предложим, е да работите като чистачка-санитарка. При тази работа знанието на езика не е задължително, а и диплома не е необходима.

Санитарка! Да изнася подлогите. Да мие пода. Да събира мръсното бельо. Боже мой, само преди година тя беше съпруга на професор, известен учен, лауреат и почетен академик! Как се докара до това положение?

Какво пък, каза си Вероника Щайнек-Лебедева, щом съм се докарала до това положение, трябва да започна да се измъквам от него. Помощ отникъде няма да дойде — ще трябва сама.

Съгласи се да работи като санитарка. Заплатата беше мизерна, работата — изтощителна, но във всичко това имаше един голям плюс. На персонала, работещ на плаващо работно време, се предоставяше служебно жилище: на територията на клиниката бе построена отделна пететажна сграда с малки, но удобни и уютни апартаменти. Наемът за тези жилища беше умерен, още повече че болшинството медицински сестри, възпитателки и санитарки живееха в тях по две — по три. Администрацията на клиниката правилно бе преценила, че не може да се иска от младшия медицински персонал да имат собствени коли, а тъй като всяка служителка трябва да се придвижва сама до и от служебното си място, при плаващото работно време постоянно ще изникват проблеми със смените. Както и да разбиват денонощието на три смени, все някоя ще трябва да идва и да си отива вечер или нощем. Знае ли човек какво може да се случи на жена, която се прибира нощем с такси или пеша! А и закъсненията в такива случаи са неизбежни. Тъй че нека всички желаещи да живеят до клиниката, на охраняваната територия. А която не желае, тонът спрямо нея ще бъде друг. Само да опита да закъснее — дори с половин минута!

Вероника пренесе в служебния апартамент багажа си, а къщата даде под наем. Не бяха кой знае колко пари, вярно, но все пак... Смяташе да харчи само част от тези пари, останалите реши да спестява и да започне малко по малко да гради собствения си живот в тази чужда страна. И през ум не ѝ минаваше да чака освобождаването на Вернер от затвора. Беше му сложила голям дебел кръст. С оформянето на развода Вероника не се занимаваше по една-единствена причина — това щеше да глътне пари.

Преди два месеца я беше намерил някакъв тип, който се бе представил като Николай Первушин. Трябвали му книгата на покойния ѝ съпруг Василий Василиевич Лебедев, които Вероника бе изнесла от Русия единствено от злоба — за да не ги получат алчните му щерки. Тези книжа не трябваха и на нея самата, тя дори не ги беше извадила от кашона, с който бе пренесла багажа си. Ето я — това е вълшебната *Жар птица!*, радостно си бе помислила Вероника. Щом е хвърлил толкова усилия, за да я намери, щом се е довялкъл в далечния Гмунден за тези книжа, значи ще плати толкова, колкото тя му поиска. Поискка един милион долара. И непременно в брой!

— Вие вниквате ли поне малко в това, което говорите? — недоумяващо я попита Первушин. — Най-голямата банкнота е от сто долара, пачката съдържа сто такива — това прави десет хиляди. Един милион е сто такива пачки, схващате ли колко място биха заели?

— Не ме интересува. — Тя упорито поклати глава. — Трябват ми в брой.

— Защо? Кажете — за какво ви са? Къде ще ги денете? Та те трябва да се скрият, иначе ще представляват опасност. Ами че вас ще ви оберат още първата вечер!

— Няма да ме оберат. Или плащате в брой, или няма да получите архива на мъжа ми.

— Но разберете — настояваше Первушин, — не казвам, че искате прекалено много — вие определяте цената и ние се съгласяваме с нея. Ще получите вашия милион. Но в брой?! Та това извънредно много усложнява нашата задача. Мислите ли, че от Русия може да се изнесе такава сума? Ако си търсите проблеми, то си е ваша работа. Нека ви ограбят, нека дори ви убият, щом това не ви интересува. Но с настояването си да получите парите в брой рискувате да ни задържат

на митницата и да ни ги вземат. Тогава със сигурност няма да получите нищо. Това ли искате?

— Изразих се ясно: искам да получа един милион долара в брой и лично, със собствените си ръце, да ги внесе в банка. Само тогава ще бъда спокойна.

— Не ви разбирам — разперваше ръце Первушин. — Какво значение има за вас кой ще внесе парите в банка — лично вие или някой друг, който просто ще ги прехвърли на вашата сметка? Хайде обяснете ми — защото явно съм глупав — каква е разликата и може би ще се съглася, че изискването ви е справедливо.

— Аз не вярвам на никого — каза му Вероника накрая. — Къде са гаранциите, че няма да ме измамите? Виждам ви за втори път в живота си, не знам нищо за вас. Защо трябва да ви вярвам? Ще ми покажете някаква хартийка, на която ще пише нещо на немски, и ще ми кажете, че това е документ, потвърждаващ, че сте прехвърлили парите на моята сметка. А в действителност ще се окаже, че това е известие от телефонната централа за просрочено плащане. И аз като идиотка ще се завтека с тази хартийка в банката, а там ще стана за посмешница. Дори няма да разбере какво ще ми обяснят.

— Ама вие изобщо ли не знаете езика? — смая се Первушин. — Как се справяте?

— Е, справям се криво-ляво — отговори Вероника, без ни най-малко да се смути. Тя бързо бе отвикнала да се смущава, след като бе осъзнала, че от уважавана съпруга на изтъкнат учен се е превърнала в нископлатена санитарка, при това омъжена за престъпник. — Така, на битово ниво, за работата и за магазините — знам достатъчно. Но само по слух. Не мога да чета, нищо не разбирам.

— Ами учете! Купете си учебници и учете езика. Човек не може да живее в една страна, без да знае езика ѝ. Наистина могат много лошо да ви метнат — посъветва я Николай.

— Опитвах — призна тя. — С учебници не става, нямам наклонност към езици, още в гимназията учителите ми го казваха. А да наемеш преподавател е скъпо — не мога да си го позволя. Засега — после ще видим. Така че, Коля-Николай, сам виждате — нямаме друг избор. Ще взема само пари в брой. Нещо повече — имам допълнително условие. Напълно сте прав — да държа такава сума вкъщи е опасно и неразумно. Освен това вие можете да ми пробутате и

кукла, и фалшиви банкноти, които аз не мога да отлича от истинските. А къде ще ви търся после, ако се окаже, че нещо не е в ред с парите? Затова ще постъпим по следния начин: вие докарвате парите, двамата се качваме в една кола и отиваме в различни банки. Влизаме в банката, откриваме сметка, внасяме пари в брой, касиерът проверява всяка банкнота — той си има специална машинка за това. После в следващата банка — докато внесем цялата сума. В последната банка вие получавате книгата — те ще са предварително поставени в сейф там.

— Какво пък, разумно е! — не можа да не се съгласи Первушин. — А сега да поговорим за моите гаранции. Как мога да бъда сигурен, че ще ми дадете всички книжа на съпруга си, а няма да извадите от тях именно онова, заради което купуваме всичките тези вектори? Доколкото разбирам, архивът е огромен, състои се от десетки папки. Да не искате да ми кажете, че в последната банка с вас ще седнем един до друг и ще започнем внимателно да четем всичко наред? И после, ако се окаже, че документите, които ни трябва, са изчезнали, какво ще правим? Нали парите, целият милион, вече ще са във вашите сметки, вие преспокойно ще ме благословите до девето коляно по майчина линия и ще ми кажете, че и понятие си нямате какво е станало. Че получавам това, за което съм платил.

— И вие сте прав.

Най-сетне Вероника си позволи да се усмихне. Този Первушин ѝ харесваше. Беше като оживяла картинка от любовен роман — точно копие на героите любовници. Когато попаднеше на такива описания в дадена книга, Вероника си мислеше, че това е плод на писателска фантазия, защото мъже с подобна външност просто не съществуват. Висок, добре сложен, с черна коса, с изваяни черти на лицето и с огромни светлосини очи — не тъмносини, което се случва доста често, а точно светлосини. Такъв цвят Вероника бе виждала само на екрана на компютъра, когато леко намалиш яркостта. И формата на тези сини очи бе издължена и необикновено красива.

— Можем да направим следното. Вие сега ще седнете и ще прегледате целия архив. Ще номерирате листовете, които представляват интерес за вас, и ще сложите подписа си. Ще ги приберем в отделна папка. Тогава на последния етап всичко ще бъде

по-лесно. Ще отворите папката, ще проверите номерацията на листовите и подписа си — и готово.

— Не, не е готово — възрази Николай. — Внасяме парите във вашите сметки, а на последния етап се оказва, че не всички листове, на които съм се подписал, са налице в папката. Номерацията не ме спасява. Просто някои листове липсват. Вие ще ми кажете, че не сте отваряли папката и не сте вадили нищо от нея. И колкото и аз да беснея, на този етап вече нищо не може да се направи. Парите са у вас. Как ще постъпим тогава?

— Добре — предаде се Вероника. — Няма да поставям папката в банков сейф. Още на тръгване ще я взема със себе си, вие ще проверите листовите и едва тогава ще поемем към първата банка. Но папката ще остане у мен, докато не внесем всичките пари.

Така се разбраха. По уговорка с наемателите на нейната къщичка архивът се съхраняваше в мазето, защото тя нямаше къде другаде да го сложи. Двамата с Первушин отидоха за папките и ги занесоха в служебния ѝ апартамент. За щастие момичето, с което Вероника живееше тук, беше на дежурство. Довлякоха големия кашон в стаята на Вероника, после тя отиде в кухнята да вари кафе, а Николай седна на пода и подреди около себе си всички книжа. В стаята нямаше голяма маса, а малката, поставена до дивана, вършеше работа, колкото да си сложиш чашата с чай или книга. По навик, внесен от Русия, Вероника се хранеше в кухнята.

Докато водата се затопляше на печката, тя успя да прескочи до банята, да се измие и да се преоблече в нещо, съблазнително разтварящо се при всяко движение. За пръв път през последната година, изминала от арестуването на мъжа ѝ, младата жена почувства, че иска мъж, иска го абсолютно безразсъдно, ирационално — не някой конкретен, който ѝ харесва, а мъж изобщо. Кой да е! Ако ще и първият срещнат! Такова силно, неперсонифицирано желание се бе пораждало у нея навремето само при гледане на хард порно на видео. Всъщност Вероника разбираше, че желае именно този синеок красавец Николай Первушин, но тъй като цяла година не е правила секс, разпалила се е толкова силно, че сега вече ѝ е все едно с кого ще си легне, стига да е мъж.

Огледа се критично в голямото огледало в антрето. Годината изнурителна работа и постоянното недояждане се бяха отразили на

външността ѝ — бяха добавили бръчици и бяха отнели част от блясъка в очите ѝ. Но въпреки това все още много си я биваше за нейните трийсет и две години. Слава богу, дори най-тежкият живот не прави краката по-къси, те все така сякаш започваха от раменете. Вярно, гърдите бяха леко поувиснали...

Това, че Николай седеше на пода, беше много добре. Той се оказа нормален мъж, отчетливо реагиращ на красива жена, която при това го е харесала. Но поведението му се стори на Вероника малко странно. Той я подръпна за ръката, сложи я да седне до него на пода, прегърна я през раменете и започна да я гали с едната ръка, докато с другата поставяше знаци в ъглите на страниците. С една дума — сякаш казваше: *Рожбе, оценявам твоя порив, и ти много ми харесваш, но работата е на първо място.* Вероника се наклони да се обиди, но после си спомни, че все пак става дума за един милион долара. Боже, боже, какво ѝ стана, толкова ѝ се дощя да се чука, че дори забрави за парите! Сумата беше достатъчно голяма, та Вероника да се стегне и да отхвърли похотливата омая. Тя стана и се премести на дивана, като сложи на масичката чашата с кафе. Настани се по-удобно, подложи под гърба си малките възглавнички и се зае с кафето, като крадешком разглеждаше Николай. Не, дума да не става — той е дяволски красив! Вярно, не би било зле да го свали, но сигурно не бива да се увлича, когато става дума за цял милион. После може да започне да се пазари, да я моли да намали цената: щом са станали любовници, значи са си близки и тъй нататък...

Николай чете дълго книгата на Василий Василиевич и Вероника не забеляза как бе задрямала: предишната нощ бе работила и не бе успяла да поспи след това. Най-сетне той грижливо подреди всички папки, завърза копринените шнурчета и стана.

— Ето, подбрах триста и няколко страници — това е, което ни е нужно. Номерирах ги и се подписах на всяка страница. Имаш ли празна папка?

Вероника кимна и донесе папка.

— Скрый я някъде и не я показвай на никого — помоли Николай на сбогуване. — Не дай си боже да изчезне дори една страница — и край на твоите пари! Материалът е ценен само цялостно, в комплект.

Едва сега забеляза, че той е преминал на ти. Какво ли означава това? Готовност да откликне на порива ѝ? Или с поведението си, с ясно

показаното си желание тя автоматично се е прехвърлила от категорията на достойните, уважавани дами в категорията на евтините и достъпни мацки?

— Искате ли още кафе? — попита го подчертано любезно.

— Не, благодаря. Чуй ме, Вероника, ти си много красива жена и ако ми позволиш, предлагам да се върнем на тази тема, след като приключим с деловата работа. Ще се прибера в Русия, ще докладвам на съдружниците си твоите условия, после ще ти съобщя тяхното решение. Ако те се съгласят да ти платят толкова, колкото искаш, ще дойда за окончателното приключване на сделката. И тогава ще помислим за още една чашка кафе. Съгласна ли си?

— Да.

Тя се постара да се усмихне, но почувства как в ъгълчетата на очите ѝ бликват сълзи. Вероника дори се изненада от тази си реакция. Защо ѝ се доплаква, когато гледа тези невероятни сини бадемови очи, сякаш слезли от икона? Защо ѝ се доплаква при мисълта, че тези красиви ръце с дълги пръсти няма да я прегръщат? Нима, защото цяла година е сама? Безобразие, помисли си тя, работата си е работа, но трябва да се погрижа и за себе си! Веднага ще си хвана някого. Впрочем кого ли мога да си хвана? Нисшият медицински персонал може да разчита само на санитарите, електротехниците и санитарните техници, които работят в клиниката, както и на градинарите и механиците от гаража. Трябва по-внимателно да огледам този контингент: може да успея да намеря нещо не толкова отблъскващо, без да е обвързващо — като здравна терапия, но не по-често от два пъти седмично.

Вероника затвори вратата след Первушин, върна се в стаята си, трескаво преглътна и вече се канеше да се остави на слабостта си и да се разплаче, когато отново си спомни за парите. Седна на дивана, взе от масичката огледалцето и започна внимателно да се вглежда в отражението си, като си повтаряше: „Скоро ще бъда богата. Скоро ще приключа с тази идиотска клиника, с тази идиотска работа, с този идиотски апартамент и с тази идиотка — съседката. Ще забравя всичко това — като кошмарен сън. Ще започна всичко отначало. Ще оформя развода си с Вернер, ще си купя малка, уютна къщичка, ще си наема учител, ще науча този проклет немски и ще живея като всички. Може

би ще успее отново да се омъжа — този път по-сполучливо. Само дано нещата със сделката се подредят, само дано не се провалят...”

Минаха два месеца, които се сториха на Вероника двайсет години. През тези два месеца Николай идва още два пъти, за да уточни някои подробности от сделката. И двата пъти втренчено поглеждаше Вероника и ѝ напомняше за чашката кафе, която бяха отложили за после. През това време Вероника вече се бе успокоила, намерила утеха в прегръдките на симпатичен луничав електротехник, който се бе оказал точно такъв, какъвто го бе търсила — неотблъскващ и необвързващ. Тя вече не примираше, щом погледнеше светлосините очи на Первушин, но мисълта, че не му е безразлична и че той не забравя за отложената чашка кафе, я топлеше. Когато сделката приключи, тя с голямо удоволствие ще изпие с него това проклето кафе. Охо, тогава ще види той класа! Друго може би не, обаче на изискания секс беше голяма майсторка и не знаеше що е умора. Беше преминала голяма и солидна школа под вещото ръководство на професор Лебедев, дума да няма — нищо, че беше стар, от друго поколение. Експерти и любители е имало във всички времена и възрастта няма нищо общо с тази работа. В коя епоха например е живял Калигула...

Най-сетне преговорите приключиха. Николай пристигна в Австрия за трети път и ѝ се обади по телефона от Виена. Тъй като в мъничкия Гмунден нямаше достатъчно банки, в които да внесат милиона на части и това да не бие на очи, решиха да проведат операцията във Виена. Но понеже нито Николай, нито Вероника познаваха града достатъчно добре, за да се ориентират лесно в него, Николай предложи да си определят среща на място, където би било невъзможно да се загубят. Разбраха се Вероника да излезе на автострадата, свързваща Залцбург и Виена, да стигне по нея до Амщетен, след това до завоя за Визелбург, да завие и да спре при първото крайпътно заведение. Според картата, каза Николай, заведението е на около километър и половина след завоя. Определиха си среща в осем сутринта: от Визелбург до Виена има най-малко час и половина път дори с бърза кола, а нали им предстоеше да посетят десетина банки...

Вечерта заваля, и то не ситен, а истински проливен дъжд. Дъждът винаги натъжаваше Вероника, навяваше ѝ отчаяние. Открай

време обичаше простите, осезаеми радости — хубава храна, красиви дрехи, слънчево време, весела кинокомедия. През нощта не мигна, мислеше си как утре целият ѝ живот ще се промени. Утре по това време ще е богата!

В шест часа скочи, бодра и изпълнена със сили, и в главата ѝ отново се върна мисълта за чашката кафе в компанията на синеокия Первушин. Реши да се облече подобаващо. От една страна, в банка трябва да изглежда, както е нормално да изглежда една състоятелна дама, през чиито ръце минават големи суми в брой. Актриса или писателка, получаваща хонорари. Делова жена. Скъпа държанка, получаваща подаръци. Или нещо от този род. От друга страна, трябва непременно да се хареса на Первушин. Довечера, когато ще е богата и независима, тя ще си организира празник с креватни забавления в компанията на мъжа, настанил се от два месеца в мечтите ѝ.

Вероника облече дълга тясна пола и блузка от тъмносиня коприна, върху тях наметна тясно сако от плат на синьо-бежово-розови цветя. Комбинацията се оказа много елегантна. Сребърните гривни и верижки прекрасно хармонираха с тъмносинята коприна, а бежовите обувки бяха съвсем в тон с бежовите цветя. С една дума — остана доволна от вида си.

Щом излезе от входа, тя отвори чадъра и се затича към колата си. Дъждът плющеше още по-силно от снощи, небето беше непрогледно сиво. Вероника хвърли чантичката си на седалката и завъртя ключа на запалването. Никаква реакция — двигателят кихна и замлъкна. Вероника дори не обърна внимание на тази дреболия: колко пъти абсолютно изправен автомобил не пали от първия път... и дори от втория. Спокойно повтори опита си. Пак нищо. И трети път. И пети... Минутите летяха, а тя така и не бе потеглила още от дома си, макар че според предварителните пресмятания трябваше вече да излиза на автострадата Залцбург — Виена. Вероника отново и отново завърташе ключа и отчаяно си мислеше, че нищо не разбира от автомобили. Единственото, което умееше, беше да натисне лостчето и да отвори капака. Но нямаше и най-малка представа какво трябва да прави по-нататък.

Мерна ѝ се мисълта да вземе такси, но мигом я отхвърли. Прекалено дълго бе мислила как ще внася парите в банките и си бе дала сметка, че за нищо на света не би се качила в кола с един милион

долара. Представяше си тази кола, предварително натъпкана с експлозив. Разбира се, беше планирала да пътуват с две коли: тя — със своята, Первушин — със своята. Охраната на парите и превозването им е негова задача, негов проблем. И ако нещо се случи по пътя, нека то се случи с него, не с нея. Ако замине за Визелбург с такси, ще се наложи или да го освободи, за да се прехвърли в колата на Первушин, или да вземе такси до Виена, да пътува с него цял ден из града и после пак с него да се върне в Гмунден. Първо, това ще излезе много скъпо — тя няма толкова пари, а милионът, който още днес ще бъде внесен на нейно име, изобщо не е предназначен за такива харчове. Второ — опасно е. Нищо не би попречило на шофьора да види през прозореца с какво се занимават те с Первушин в разни банки и кой знае как би се държал на връщане. Нали ще бъде вече тъмно... Вярно, има надежда Николай да прекара вечерта с нея, дори нощта, но от всяко положение утре тя ще трябва да се върне в Гмунден. Малко вероятно е Николай да я докара — той ще трябва бързо да се върне в Москва, да отнесе документите. Не, Вероника Щайнек-Лебедева твърдо знаеше, че най-добре би било да пътува със своята кола и от никого да не зависи. Но с нейната кола явно нещата се закучваха. Значи трябваше да хване такси. „По дяволите! — ядосано си помисли Вероника. — Ще стигна до Визелбург и ще освободя таксито. От Визелбург до Виена ще пътувам с Николай, а после ще видим. Сега най-важното е по-скоро да стигна за срещата, и без това вече закъснявам. Ами ако той не ме дочака, ако помисли, че съм се отказала, и си замине? Това ще означава сделката отново да се отложи за неопределено време. А аз не мога да чакам повече. Снощи след дежурството съблякох престилката и си казах, че вече никога, никога, никога няма да я докосна. Никога вече няма да пипна подлога със смрадливи изпражнения. Никога вече няма да се занимавам с чужди напикани чаршафи. Господи, толкова се радвах! Не мога отново...“

Тя изскочи от колата и се затича през парка, на чиято територия бе разположена клиниката, по посока на шосето — с надежда да хване такси. Разумът ѝ говореше, че в шест и половина сутринта в събота, в този проливен дъжд, това е малко вероятно. Но все пак се надяваше.

Минаха още петнайсет минути, а тя така и не бе тръгнала за Визелбург. Улицата беше пуста, запълваше я сякаш само дъждът. Дори въздух нямаше — наоколо само дъжд...

Внезапно чу шум на мотор зад гърба си. Обърна се и видя тъмночервено ауди, което изпълзяваше от портала на клиниката. Колата спря до нея. Вероника се наведе, надникна в купето и почувства как сълзи на облекчение изпълват очите ѝ. Беше фрау Кнепке, чийто петгодишен син се лекуваше в клиниката. Сега той се бе сврял в ъгълчето на задната седалка и тъмните му очички възторжено проблясваха, сякаш детето предвкушаваше истинско приключение. А радостта на Вероника бе предизвикана от обстоятелството, че фрау Лилиана Кнепке беше рускиня. И слава богу — на нея можеше да обясни всичко и да се разберат.

Фрау Кнепке също бе познала санитарката, защото се усмихна приветливо и отвори вратата.

— Качвайте се. За къде сте?

— Ако може поне до Визелбург, ако ви е на път.

— Какво значи поне? — вдигна своите красиво очертани вежди Лилиана. — А всъщност за къде сте?

— Всъщност съм за Виена, но във Визелбург трябва да се срещна с един човек. Не ми е удобно да ви затруднявам...

— Глупости! — весело я прекъсна Лилиана. — Тук, в Гмунден, освен с вас, нямам с кого да си побъбря на руски. Във Виена ми е по-лесно, там имам много познати сред нашите имигранти, а в Гмунден вие сигурно сте единствената рускиня. Така че ако посещенията при сина ми не съвпада с ваше дежурство, по цял ден ломотях на немски. Ужасно се уморявам, все пак чуждият език много уморява, нали? Докато човек не свикне, разбира се. В колко часа е срещата ви във Визелбург?

— В осем.

— Добре. Ако този човек вече ви чака и ако срещата ви е за кратко, ще ви закарам до Виена. Ще ме извините, но не мога да се бавя много. С Филип днес имаме мнооого отговорно мероприятие, нали, Филип?

— Днес имам рожден ден! — гордо съобщи хлапето, застава на колене на задната седалка и заподскача. — Мама получи разрешение да ме вземе от клиниката и да ме заведе вкъщи за цели два дни! Заедно с татко, малката Ани и Големия Фред ще празнуваме рождения ми ден.

— Ани е нашата по-малка дъщеря — с усмивка поясни Лилиана, — а Големия Фред е кучето ни — черен териер. Наистина е голям.

Искахме да пътуваме снощи, но заради дъжда решихме да почакаме до сутринта, мислехме, че пороят ще спре. Знаете ли, малко ме е страх да пътувам нощем по мокрото шосе. Сутрин все пак е по-светло, дори да вали. Филип се събуди в шест и нещо и не искаше да чака и минута повече. Затъжил се е за татко си, за сестричката, за кучето, изобщо — за вкъщи. Нали вече половин година лежи в клиниката, всичко тук му е омръзнало.

Вероника знаеше, че Лилиана прекарва в Гмунден много време. Беше наела къщичка и живееше тук по две-три седмици, после заминаваше за седмица във Виена и отново се връщаше за две-три седмици. Вероника мечтаеше тъкмо за брак като на Лилиана Кнепке: богат, уважаван съпруг, още нестар и доста привлекателен, две дечица, собствена голяма къща във Виена. Защо, защо едни получават всичко, а други нищо?

Те продължиха да си бърбят и постепенно Вероника почувства как у нея се надига злобна завистлива омраза към тази заможна, сита, преуспяла имигрантка, която олицетворяваше всичко, към което се бе стремил самата Вероника — и което така и не бе получила. „Защо, защо? — мислеше си тя, като поглеждаше косо уверено шофиращата Лилиана Кнепке. — Защо тя е успяла, а аз не? Да не би да е по-красива от мен? Не, моите дадености са много по-добри. Защо на нея така ѝ е провървяло, а мен животът ме завря в калта? Може би номерът е не каква съм аз и каква — тя, а как и къде една жена трябва да си търси съпруг?“

— Извинете, фрау Кнепке... — подзе Вероника.

— Ама ти полудя ли! — избухна в смях Лилиана. — Каква фрау Кнепке съм ти аз? Да си говорим на ти, наричай ме просто Лиля. Какво искаше да ми кажеш?

— Исках да попитам къде си се запознала със съпруга си.

— Запознаха ме с него — отговори Лилиана, без да откъсва поглед от обливащото се с вода шосе. — Защо питаш?

— Просто ми е интересно. А къде ви запознаха?

— Господи, Вера, има ли някакво значение! — раздражено реагира Лилиана.

Вероника разбра, че тя не иска да говори за това пред сина си. Значи не е било на премиера в престижен театър, нито на вернисаж на моден художник, а нещо, за което е неприлично да се говори в

присъствието на деца. Много интересно! Лилиана Кнепке, да не би да си била валутна проститутка в миналото?

При всяко положение трябваше да се сприятели с нея. Вярно, тя каза, че във Виена има широк кръг познати, включително и руснаци, тъй че фрау Кнепке едва ли се нуждае много от компанията на Вероника. В Гмунден обаче, където няма други руснаци освен Вероника и където Лилиана ще трябва да прекара още доста време... Това беше шанс Вероника да се интегрира в сферата, за която мечтае. Може би след време ще започнат да я канят в дома на Кнепке, когато организират големи приеми, и там може би ще я запознаят с човек, на когото би могла да заложи. Тогава тя ще бъде богата и независима и вече няма да се хване в капан, в какъвто се бе натресла с веселия контрабандист Щайнек.

— Завоят за Визелбург — каза Лилиана. — Продължаваме или завиваме?

— Завиваме. След около километър и половина трябва да видим крайпътно заведение — там ще ме чакат.

Километражът показваше, че бяха изминали вече три километра, а нямаше и помен от крайпътно заведение. Нямаше изобщо нищо — освен гората от двете страни на пътя.

— Е, къде е това заведение? — попита Лилиана. — Сигурна ли си, че съществува?

— Не знам — объркано отвърна Вероника. — Човекът, с когото се уговорих, е гледал по картата и каза, че то е отбелязано там.

— Да не би да сме завили на неправилно място? — Лилиана спря колата и извади карта от жабката. — Виж, завоят за Визелбург е само един, предишният надясно е бил за Шейбс, а следващият е чак след дванайсет километра — за Лиленфилд. Не е възможно да сме сбъркали.

— Не знам — притеснено повтори Вероника, усещайки как всичко, за което си бе мечтала, рухва. Идиотка, забравила е нещо, нещо е запомнила погрешно, объркала е някое име! Глупачка, кретенка!

— Добре, да продължим още малко напред! — въздъхна Лилиана.

Но буквално след двеста метра Вероника радостно подскочи:

— Ето го! Чака ме. Сигурно на неговата карта е имало някаква грешка или някой неправилно го е информирал, че тук има заведение.

Слава богу!

Пред тях беше спрял джип, а до него Вероника видя Первушин, който преспокойно се разхождаше напред-назад и я чакаше. Беше с дълга мушама с качулка и не се страхуваше от дъжда.

— Спри, ако обичаш — помоли Вероника. — Ще му кажа буквално две думи и тръгваме за Виена.

Лилиана спря, блажено се протегна и запали цигара, като издихваше дима през отворената врата. Вероника изскочи от колата, като държеше в едната ръка папката с подбраните от Первушин материали, а в другата — отворения чадър.

— Здравсти! — каза възбудено. — Уплаши ме с това несъществуващо заведение. Вече си помислих, че съм те разбрала неправилно.

— То и аз се уплаших — отговори Николай и пое папката. — После се сетих, че рано или късно все пак ще минеш по този път — и реших да чакам. — Той отвори вратата на джипа и подаде папката на някого вътре. — Провери, ако обичаш — каза на човека, когото Вероника не виждаше.

Опита се да надникне, но Первушин бързо затръшна вратата, а през затъмнените стъкла не се виждаше нищо.

— Ти закъсня — произнесе някак равнодушно, без упрек или раздражение.

— Колата не запали — започна да се оправдава Вероника. — Представи си, приближава седем, събота, проливен дъжд, наоколо жива душа няма. Добре че Лилиана тъкмо потегляше, тя ще ме закара до Виена, а там ще взема такси.

Очакваше, че сега Николай ще се учуди — защо при тази ситуация тя не иска да пътува с него! — и вече започна да измисля аргументи, които трябваше да го убедят, че се налага тя да стигне до Виена с Лилиана Кнепке, но той нищо не попита, просто прие информацията и толкоз.

— А кой е там, в джипа? — поинтересува се тя, неуспяла да победи любопитството си.

— Помощникът ми — кратко отвърна Николай. — Нали не очакваше да оставя един милион долара в колата без солидна охрана?

— Ааа — разбиращо проточи Вероника.

В този момент стъклото откъм тях се спусна и женски глас каза:

— Триста и дванайсет страници. Така ли е?

— Нормално — отговори Первушин.

„Ха, бива си го този помощник! — обидено си помисли Вероника. — Някаква женска. А аз, глупачката, се надявах, че ще прекараме вечерта заедно. Напрасно се старах. Дори не се е сещал за мен. Какъв кучи син!“

— Може ли да погледна парите? — попита Вероника с метален тон, като с целия си вид показа, че между тях не може и дума да става за доверие.

— Разбира се.

Той отвори задната врата и взе куфарчето, което лежеше на седалката:

— Ето твоите пари.

— Покажи ми ги!

Той послушно отвори ключалките и в куфарчето Вероника не видя нищо друго, освен множество документи.

— Не те разбрах — каза тя бавно. — Нали се уговорихме за пари в брой. Искаш да ме метнеш ли?

— Именно това ще се превърне в пари в брой — търпеливо ѝ обясни Николай. — Не съм толкова луд, че да нося в обикновена кола сто пачки по десет хиляди долара. Може би на теб, глупачко такава, това ти се струва нормално, защото през живота си не си спечелила нито една хилядарка в зелено и изобщо за теб няма значение — пет или пет милиона. А аз много добре разбирам, че ако нещо се случи с колата или с тези пари, ще ме убият, ако не ги върна до един месец. Във всяка банка, в която ще влезем с теб, ще получавам срещу тези документи пари в брой, а ти на съседното гише ще ги внасяш на свое име. Ясно ли е?

Тя почти нищо не разбра, защото *глупачко такава* остро опари слуха ѝ и засили раздразнението от присъствието на жена в неговата кола. А толкова бе мечтала...

— Ясно — отвърна машинално. — Дай тук папката!

Николай извади ръката си изпод мушамата и Вероника не съобрази веднага, че нещо тук не е наред. Ръката не посегна към отворения прозорец, зад който седеше невидимата за Вероника жена, за да вземе папката с материалите на Лебедев. И изобщо ръката бе някак с непозната форма. В следващия миг Вероника Щайнек-

Лебедева разбра, че Николай държи пистолет. Тя дори не успя да довърши мисълта си. Крайчецът на нейното помръкващо съзнание успя да улови и някакъв неразбираем, но страшен звук. Безумния писък на Лилиана Кнепке.

ГЛАВА 3.

Николай Саприн, а според фалшивите документи, които бе показал на Вероника Щайнек — Николай Первущин, мълчаливо караше колата в напрегнато очакване Тамара да каже нещо. Но тя мълчеше като риба. Защо мълчи? Толкова се е уплашила, че езикът ѝ се е вдървил? Трябваше да се е уплашила, не може да не се е уплашила, защото си бяха говорили, че само ще вземат папката и ще обиколят десетина банки. Само за това се бяха уговарили, а изобщо не бе ставало дума, че след като вземат папката, той ще убие Вероника Щайнек-Лебедева.

Почти половин година бе загубил Саприн за тази проклета папка. Отначало бе търсил Вероника из цяла Австрия, после я бе придумвал, бе договарял разни подробности ту с нея, ту в Москва — с Дусик. До гуша му бе дошло. И в крайна сметка за какво беше всичко, след като в последния момент Дусик нареди да не дава парите на Вероника, да вземе папката и да приключи с тази работа? Саприн беше ядосан на Дусик, на целия свят и на самия себе си. Той заслужено минаваше за майстор по деликатните поръчки, свързани с необходимостта да се намери еди-кой си притежател на някакви документи, след което тези документи да бъдат прецизно откупени с уговорки за гаранциите и цената, и то така, че и двете страни да останат доволни. Никога не се бе провалял. Дори в случаи, когато търсените документи носеха специфичен характер и съдържаха информация, разбираема само за специалисти, Николай не жалеше време, за да получи подробен инструктаж, да вникне в подробностите и да се упражни в разпознаването на текста. Нито веднъж не бе грешил, не бе носил безполезни хартишки вместо важни документи.

А ето че сега го използваша в такава груба операция... Все едно да забиваш пирони с микрокалкулатор. Отвратително! И най-важното — появи се неочаквано усложнение. Вероника не пристигна сама, та се наложи да убие и някаква жена с малко дете. Ако ставаше дума само за Вероника, би могъл изобщо да не се безпокои. Кой ще тръгне да

разследва заради някаква си имигрантка санитарка? Никой. Може да се засилят да го издирват заради връзките на съпруга ѝ, контрабандиста, ще започнат да търсят в тази посока, естествено — нищо няма да намерят и ще се успокоят. Но тази жена с детето в колата — коя ли беше? Саприн, разбира се, бръкна в чантичката ѝ, погледна шофьорската ѝ книжка. Лилиана Кнепке. Дявол знае коя беше! Твърде възможно е семейството ѝ да вдигне шум, да стисне полицията за гушата — на всяка цена искаме да намерите убиеца на нашата скъпа Лилиана. В този случай издирването ще поеме по линията Кнепке и Вероника Щайнек ще бъде смятана за случайна жертва. И така нищо няма да открият. Но защо мълчи Тамара? За какво ли мисли?

Стюардесата вече втори път разнасяше напитки, но Тамара упорито се преструваше, че спи, макар че беше много жадна. Беше се излегнала в удобното кресло със затворени очи и бе извърнала лице към илюминатора. Докато разнасят напитките, Николай няма да я събуди, но след двацетина минути ще дойде ред на вечерята и тогава той непременно ще я събуди. А тя така и не бе решила как да се държи. От момента на убийството бяха минали дванайсет часа, оттогава тя някак бе избягвала обясненията със Саприн, но това не можеше да продължава до безкрай. Рано или късно трябваше да изрази отношението си към случилото се. И по този начин да определи съдбата си за близкото бъдеще, а може би — и за целия си живот занаят. Защото ако покажеше, че е уплашена и негодува, би накарала Саприн да помисли, че е опасна и може да го издаде. Но пък да се преструва, че всичко е нормално, че така е трябвало да бъде и нищо свръхестествено не се е случило, би означавало да си създаде репутация на хладнокръвна цинична съучастничка и да позволи да я вълвекат в още по-отвратителни авантюри. Защото току-що пред очите ѝ бяха застреляни две жени и дете. Ако преглътне убийството на дете и си премълчи, значи вътре в нея няма абсолютно нищо, освен хлад и равнодушие. И така лошо, и инак лошо.

Почувства как Саприн лекичко я потупва по бедрото.

— Тамара — тихо каза той досами ухото ѝ, — събуди се, донесоха вечерята.

— Спя — сънено промърмори тя, все още с надеждата той да я остави на мира.

Но Николай не я остави.

— Хайде, Тамара, хайде, събуди се — настойчиво повтори той, — цял ден нищо не сме хапвали и не се знае кога отново ще имаме възможност да се нахраним. Хайде, отвори очички.

Нямаше смисъл да упорства. Първо, беше зверски гладна. А има щастливци, които в моменти на душевно напрежение не могат да сложат зальк в устата си. У Тамара Коченова обаче в такива моменти се пробуждаше чудовищен апетит. Беше готова да омете всичко наред в хладилника и от масата, а като студентка по време на изпитна сесия винаги качваше по три-четири килограма. И второ — най-сетне трябваше да заговори пред Николай и да свали от плещите си това бреме.

Отвори очи, усмихна се на спътника си и вдигна облегалката на креслото. Стюардесата ѝ подаде подноса с топлата вечеря и Тамара започна грижливо и делово да бърше лицето и ръцете си с мократа ароматизирана салфетка. „На ти сега! — ядосано си мърмореше наум. — Все си мислеше: няма страшно, това е дреболия, и това е дреболия, и това е нищо и никакво, и онова не заслужава внимание. А какво излезе накрая? Накрая ти, драга ми приятелко, си спечели репутация на преводачка, която може да бъде наета за изпълнение на какви ли не гадни поръчки. Когато просто те тикаха в леглото на разни необходимими хора, гледаше на това като на допълнителна професионална услуга. А когато те помолиха да *поработиш* върху един синхронен превод в нужната посока? Ето тогава трябваше да се стреснеш. А ти? Ха-хо-хи-хи, ах, колко весело, ах, колко смешно, ама разбира се — ще го направя. Хак ти е сега! Ето че те наеха за помощничка на убиец. А какво ще ти предложат утре? Ти да вземеш пистолет и да убиеш някого? Това ли чакаш? Да бе, точно сега е моментът да се правиш на невинна и да крещиш под път и над път, че не си такава. По-рано си била такава, а сега за миг си се поправила. Ще станеш за смях на кокошките.“

Тя съсредоточено режеше с тъпия пластмасов нож жилавото кокоше месо и чакаше кога най-сетне Саприн ще подхване онзи разговор. Ръцете ѝ трепереха и месото не искаше и не искаше да

отстъпи, а току се мъчеше да изскочи от пластмасовата чинийка право върху коленете на Тамара.

— След два часа сме си вкъщи — каза Николай. — И ще се разделим. Жалко.

— Защо?

— Иска ми се да се срещнем пак. Какво мислиш за това?

— Няма лошо. — Тамара сви рамене и сложи в устата си късчето месо, което бе успяла да отреже. — Да се срещнем, защо не! Имаш телефона ми, така че няма проблеми.

— Има един проблем — тихо възрази Саприн. — Страх ме е, че след това, което се случи днес, ти може да не искаш повече да легнеш с мен. Знаеш — случва се с много от жените. Започват да се страхуват от мъжа, способен да стреля по жив човек.

Тамара остави ножа и вилицата на подноса и се обърна към Николай.

— Слушай, скъпи, не ми напомняй за онова, което се случи тази сутрин. Не съм го видяла, не съм го чула, нищо не знам. Разбра ли ме? Това е. Приключваме с този въпрос. И да не си посмял да ме въвличаш в тази история. Това са си ваши работи, а моята е — превод и прикритие. За какво ме наехте? За да те прикривам от изгарящи от мераци мадами и от ревниви мъже, като същевременно създавам впечатление, че с теб сме чехи или поляци. Свърших ли си работата? Свърших я. Останалото не ме засяга. Ето защо, ако искаш да се чукаш с мен и в Москва — нямам нищо против. Ти си красив мъж и добър любовник, а за това, че си способен да стреляш по жив човек — аз нищо не знам. Ясно ли е, слънчице?

— Ясно — кимна Саприн. Млъкна и не продума до самото кацане.

В Шереметиево те доста успешно се измъкнаха от самолета сред първите пътници и отидоха при паспортния контрол, докато пред всяко гише имаше само по двама-трима души. Буквално след десет минути вече бяха въвн от летището.

— Колата ми е на паркинга — каза Саприн. — Ще те закарам.

Тамара мълчаливо кимна и го последва към платения паркинг. Вече бе взела решението си и сега мислеше как най-добре да изпълнява това решение в живота. Едно знаеше с абсолютна сигурност: не бива да се прибира вкъщи. Или поне сега, когато

Николай може да се качи с нея в апартамента ѝ. Напълно очевидно беше, че не ѝ е повярвал. Затова за всеки случай реши да се прибере не вкъщи, а при майка си.

— Къде живееш? — попита той, когато вече летяха по Ленинградското шосе.

— До станцията на метрото „Филъовски парк“. И после не съм далеч.

— Чудесно, тогава пътем ще спрем за малко при Дусик — да му оставя папката, та после да не правя големи обиколки. Съгласна ли си?

— Добре — равнодушно се съгласи Тамара.

Трябваше да се отбият към проспект „Маршал Жуков“, наистина им беше на път.

Пред едно красиво полукръгло здание, което се издигаше на кръстовище, Саприн спря.

— Няма да се бавя — обеща той, слизайки от колата. — Пет минути.

Тя го погледна замислено и бавно извади цигарите от чантичката си.

Михаил Владимирович Шоринов седеше пред телевизора, но не разбираше какво става на екрана. Току поглеждаше часовника си и пресмяташе къде ли са сега Саприн и Тамара, какво става и колко ли още ще чака. Любовницата на Шоринов — Катя — кротко лежеше на дивана, свита на кълбо, и с интерес следеше събитията, които се развиваха на екрана. Филмът беше съвсем нов — някакъв суперхит, намерен с големи усилия, но Шоринов не успяваше да се съсредоточи.

— Дусик, ако обичаш, направи изображението по-ярко — помоли Катя.

Шоринов започна да натиска напосоки копченцата на дистанционното, като погрешка ту увеличаваше звука, ту намаляваше контраста. Когато беше нервен, трудно мислеше. Най-сетне ядосано хвърли тъмния правоъгълник на дивана, където лежеше младото момиче.

— На, направи си го! — каза раздражено, стана от фотьойла и отиде в кухнята.

Вече минава десет, помисли си Шоринов, трябва да се прибирам, за да не тревожа жената и да не будя у нея излишни подозрения. Беше ѝ обещал да се прибере не по-късно от единайсет. Но къде са те? Обади се в Шереметиево, казаха му, че самолетът е кацнал без закъснение. На опашка ли стоят? Не може да бъде, Коля Саприн е опитен пътешественик, той винаги знае какви места да иска при регистрирането, та да слезе един от първите от самолета, бил той боинг или жалък ТУ-134. Наистина опашка може да се образува заради пътници от друг самолет — това се случва често. Но каквото и да е станало, каквато и да е причината за забавянето, Михаил Владимирович с всяка изминала минута се нервираше все повече и повече. Най-сетне чу да се звъни на вратата.

— Защо се забавихте толкова? — попита той вместо поздрав.

— Попаднахме на задръстване — спокойно обясни Саприн. — Ето, вземете. — Той подаде на Шоринов папката с материалите.

— Как мина?

— Според плана. Ето платежните документи, нито един долар не е изтеглен, можете да проверите.

— Тамара как се държи?

— С Тамара имаме проблем, Михаил Владимирович. Много е уплашена и с всички сили се преструва, че нищо не се е случило. Това не я засягало. Повярвайте на моя опит — така се държат хора, които разбират, че са станали нежелани свидетели и сега трябва да се опасяват за живота си. Ако беше изпаднала в истерия, щях да намеря начин да я успокоя, щях да ѝ обясня, че в неин интерес е да си мълчи. Но тя нищо не говори и не задава въпроси. Много е опасна, Михаил Владимирович, повярвайте ми. Достатъчно умна е и може да се опита да ни играе игрички, а всяка игра предполага излишни движения, които могат да привлекат нечие внимание.

— Разбрах — припряно реагира Шоринов. — Разбрах и съм напълно съгласен с теб. Впрочем... Може би тя мълчи не защото е замислила някоя интрига? Може би просто иска пари в замяна на мълчанието си? Не си ли поговори с нея за такъв вариант?

— Михаил Владимирович, не съм вчерашен... — подзе Саприн, но Шоринов го прекъсна:

— Опитай в тази насока. Може всичко да се размине. Запуши ѝ устата с пачка долари и спи спокойно. Можеш да се пазариш до

петдесет хиляди. А пък ако поиска повече, тогава естествено... Къде е тя сега?

— Долу, в колата.

— Чакай малко.

Шоринов отиде в хола, където Катя все така лежеше на дивана, вперила поглед в телевизора.

— Кой дойде, Дусик? — попита тя.

— Николай — отговори Михаил Владимирович, извади от шкафа едно куфарче и отключи шифрованата ключалка.

Катя скочи леко от дивана и изхвърча в антрето. Когато след две минути Шоринов излезе от хола, стори му се, че в антрето въздухът не достига. Саприн и Катя стояха мълчаливо и се гледаха и това мълчание сякаш бе погълнало всичкия кислород, всичкия въздух. В ръцете на Катя Шоринов забеляза малка кутийка.

— Благодаря, Коля — най-сетне с необичайно мек глас продума тя и се обърна към Шоринов: — Виж, Дусик, Коля ми донесе това, за което го бях помолила.

— Какво е то? — недоволно попита той.

— Тигърче. — Катя щастливо се усмихна. — Стъклено тигърче.

Шоринов облекчено си пое дъх. Разбира се — тигърче. Е, щом е тигърче, не е страшно. Виж, ако беше помолила Коля за парфюм или бельо, или пък за някое лекарство, това щеше да означава... С една дума — всичко е ясно. Няма нещо, което Шоринов не би могъл да й достави. Сега всичко може да се намери — няма проблеми. И ако Катерина е помолила Николай за нещо, то няма да е, защото не може да получи необходимата й вещ, а защото молбата и нейното изпълнение са знак за близост. Парфюм, бельо, лекарство — всичките тези интимни нещица, чрез които привързваш мъжа, разпалваш го с привидна близост. А тигърче — не е страшно! Това може. Известно е, че тя колекционира тигърчета играчки — и стъклени, и пластмасови, и плюшени, и керамични. И самият Шоринов, и всички негови приятели, които знаеха за съществуването на Катя, постоянно й носеха сувенири от всички свои пътувания. Та и Коля е донесъл. Нормално.

— Катюша, прибери се в хола — каза той ласкаво.

Катя мълчаливо се подчини, без дори да си вземе довиждане със Саприн, но Михаил Владимирович успя да улови погледа, който тя хвърли на Николай.

— Ето. — Той подаде един пакет на Саприн. — Ще ѝ ги дадеш, ще ѝ кажеш, че това е хонорарът за работата. Тук са трийсет хиляди. Отначало се разбрахме за десет. Нека ги вземе и да види колко са сега. По нейната реакция ще се ориентираш как да действаш по-нататък. В краен случай обещавай ѝ още двайсет хиляди.

— Това все още не е крайният случай — предпазливо възрази Николай.

— Да, разбира се. За най-краен случай знаеш какво да правиш. Смятай, че си получил моята благословия.

Саприн прибра пакета с парите в сака си и напусна апартамента. Когато излезе от сградата и направи няколко крачки, той спря: колата му беше празна. Тамара Коченова беше изчезнала.

Съдебномедицинската морга при полицейското управление във Визелбург се помещаваше в очарователна къщичка, която отвън приличаше на направена от курабийки — като в приказките. Докато се качваше по стълбището заедно с полицейския комисар, Манфред Кнепке си помисли, че редом със смъртта винаги се намира нещо красиво. Дали защото съдбата се опитва малко от малко да смекчи страшната грозота на смъртта, или, обратното — иска да напомни, че след земното съществуване идва ред на по-добър живот.

— Насам, ако обичате — каза комисарят и насочи Кнепке към вратата, която водеше за хладилника.

Манфред вървеше послушно накъдето го водеха и молеше господ всичко това да се окаже грешка. Вярно, Лилиана и малкият Филип още не са пристигнали, но времето е толкова отвратително, може би още не са тръгнали от Гмунден. Или са тръгнали, но са закъсали някъде по пътя. Той не си спомняше и не искаше да си спомня, че вече три пъти се бе обаждал в клиниката и различни гласове му бяха отговаряли едно и също: *Вашата съпруга и синът ви тръгнаха вчера към седем часа сутринта.* Не искаше да си спомня, че комисарят му каза: *У убитата жена са намерени документи на името на Лилиана Кнепке.* Документи могат да се намерят у кого ли не! Може Лилиана да ги е загубила, а тази жена да ги е намерила. Или дори да ги е откраднала от Лилиана.

— Погледнете, моля — каза комисарят, а в това време служител от моргата отметна чаршафа от положеното на количката тяло.

— Да — отговори Манфред, глух за собствения си глас, — това е жена ми. — Упорито не извърщаше глава надясно, където имаше още една количка. Под чаршафа се очертаваше малко телце. Надяваше се комисарят да каже: „За съжаление — все още не сме намерили сина ви.“ Ако каже така, значи има надежда Филип да е успял да избяга, да се спаси. И Манфред ще го търси. А трупчето на съседната количка е някое друго дете, не е неговият син, не е Филип.

— Сега насам, ако обичате — каза комисарят и пристъпи към втората количка. И тогава Манфред Кнепке най-сетне осъзна, че всичко е свършено — няма на какво повече да се надява.

След един час той седеше в кабинета на комисаря в полицейското управление. За всеки случай предвидливият комисар беше поканил лекар, който направи на Манфред инжекция, и Кнепке се почувства малко по-добре. Главата му се проясни, болката в сърцето се притъпи и вече можеше да отговаря на въпросите на полицаите.

— Ето вещите, намерени на местопрестъплението. Прегледайте дали нещо е изчезнало. Знаете ли какво е носела жена ви със себе си?

Кнепке добросъвестно изброяваше скъпите украшения на Лилиана, които е трябвало да бъдат на нея и които не са били намерени, когато са я открили, застреляна до колата.

— Трябваше да има пари — доста голяма сума. Тя винаги вземаше със себе си много пари, особено когато пътуваше с Филип. Той е болнаво дете и Лилиана смяташе, че трябва да задоволява всичките му капризи, а той понякога имаше доста странни желания. Веднъж например се разхождали в парка и видели деца от сиропиталище — били двайсетина. Щом чул, че те нямат родители, Филип настоял майка му веднага да купи на всички по един хамбургер, бутилка пепси, сладолед и играчка. Не можехме нищо да му откажем — инак се разплакваше толкова силно, че сърцето да те заболи. А той има болни бели дробове, изобщо не бива да плаче... Затова Лилиана, освен кредитните карти, винаги носеше пари в брой за подобни случаи.

— Кажете, познавате ли жена на име Вероника Щайнек?

— За пръв път чувам това име. Коя е тя?

— Трупът ѝ е бил намерен на петнайсет метра от колата на съпругата ви. По всяка вероятност са пътували заедно. Ето, погледнете снимката.

Манфред погледна снимката — красива млада жена. Само че мъртва.

— Да, виждал съм я в клиниката в Гмунден. Струва ми се, Лилиана ми беше казала, че е рускиня. Медицинска сестра или нещо такова.

— Санитарка — уточни комисарят. — Какво общо може да е имало между вашата съпруга и една санитарка? Защо са се озовали в една кола?

— Уверявам ви, това не означава абсолютно нищо. Лилиана още не говори... не говореше достатъчно добре немски, нашият език е доста труден за чужденци, и истински се уморяваше, когато бе принудена по цял ден да общува с австрийци. Спомням си: много се зарадва, когато научи, че в клиниката има жена руска имигрантка. Лилиана каза: *Сега поне ще мога да побъбря с някого, без да мисля за съгласуването на глаголните времена.* Тъй че е напълно възможно тази санитарка да е пътувала за Виена или за Визелбург и Лилиана да е предложила да я закара, та по пътя да си поприказват на руски.

— Значи вие, господин Кнепке, сте сигурен, че убийството изобщо не е свързано с факта, че двете жени са били имигрантки от Русия?

— Сигурен съм, господин комисар. Или убийството е станало заради тази Щайнек, или е било нападение с цел грабеж. Жена ми нямаше врагове, не е възможно някой да е искал смъртта ѝ.

— А колкото до Щайнек — комисарят сви рамене, — едва ли тя може да е представлявала интерес за някой убиец. Била е бедна, изпълнявала е нископлатена работа, съпругът ѝ е в затвора. Практически няма познати, само любовник, който е електротехник в същата клиника. До този момент няма дори австрийско гражданство, само разрешение за пребиваване. Малко вероятно е тя да е била истинската мишена за грижливо организирано престъпление, а вашата жена — съпругата на големия финансист Манфред Кнепке — да е била случайна жертва. Съгласете се — това прилича повече на приказка за наивници. Все пак съм склонен да мисля, че покушението е било срещу вашата съпруга.

— Значи е било грабеж — уморено каза Кнепке. — Ценните украшения на Лилиана са добре известни в определени среди. Моля ви, господин комисар, позволете ми да си вървя. Трябва да остана сам.

Когато се върна във Виена, Манфред веднага отиде в офиса си. Личната му секретарка Марта, която предано бе работила при него повече от петнайсет години, естествено беше в офиса, макар да беше неделя. Тя вече знаеше за нещастieto, сполетяло шефа ѝ, затова бе зарязала домашните си задължения и бе дотичала в офиса, за да бъде под ръка, ако потрябва. Кнепке ѝ се усмихна благодарно и влезе в кабинета си.

— Обядвахте ли, Марта?

— Не, не посмях да изляза. Представих си, че може да звъннете, а мен да ме няма.

— Идете да хапнете, ще ми трябват след двацет минути.

Щом влезе в кабинета си, Кнепке, без да съблича шлифера си, седна зад бюрото и придърпа телефона. За няколко секунди сякаш замря, после се отърси от мислите си и решително набра номер с много цифри. Обаждаше се в Русия.

— Здравей, Едуард! — каза той на добър руски, наистина със силен акцент.

— Манфред! — чу в отговор. — Радвам се да те чуя. Как си, как вървят работите?

— Лошо.

— Случило ли се е нещо?

— Случи се. — Кнепке помълча. — Лиля вече я няма. И малкия Филип. Ще дойдеш ли на погребението?

— Чакай, Манфред... Чакай. Аз... Какво е станало с Лиля?

— Лиля почина, Едуард. Моля те, сега ми е трудно да говоря за това. Ако ще идваш на погребението, ще ти запазя хотел. Тогава ще поговорим.

— Да, да, разбира се, че ще дойда. С визата нямам проблеми, нали я получих преди три месеца, още е валидна. Кога е погребението?

— В сряда. Ще ми съобщиш ли кога да те посрещна?

— Разбира се. Ще се постарая да взема най-ранния самолет, може би във вторник или дори още утре. Дръж се, Манфред!

Кнепке затвори телефона. Имаше чувството, че е пристигнал стар приятел, на когото може да разчита, и е казал: „За нищо не се

тревожи, аз се нагърбвам да реша всичките ти проблеми. Те изглеждат безумно сложни само на теб, а за мен са буквално дреболия. Скрый се зад гърба ми и си отдъхни, аз ще свърша всичко.“ Това чувство се пораждаше у Манфред винаги когато си имаше работа с Едуард. Никога в живота си не бе срещал по-стабилен и могъщ човек. Едуард не го беше мамил или подвеждал. Дори когато го сватосваше за Лиля, честно го предупреди за нейните недостатъци и не го излъга, описвайки качествата ѝ. Лиля се оказа именно такава, каквато му я описа Едуард. Нежна и предана. Невероятна прахосница. Прекрасна майка, която обожава децата си. Земно създание, което не усеща разликата между социалните слоеве и не умее да се държи на дистанция. Много добра домакиня.

Когато Манфред за пръв път видя Лиля, тя беше любовница на Едуард. Тогава те бяха дошли във Виена за Коледа — просто така, да се разходят и да се повеселят. Манфред прекара с тях цяла седмица, а накрая каза на Едуард:

— Слушай, къде ги намираш тези хубавици? Кажи ми тайната — може и аз най-сетне да си намеря жена.

Отговорът на Едуард го смая:

— Защо не вземеш да се ожениш за Лиля, ако ти е харесала?

— Но тя е твоя жена, Едуард! — възмути се Манфред. — Значи — жената на приятеля. А това е нещо свято и неприкосновено.

— Глупости! — разсмя се Едуард. — Тъкмо обратното. Аз не мога да ѝ предложа нищо. Стар съм за това момиче, имам съпруга, деца и внуци, никога няма да се оженя за нея. Тя украси цели пет години от живота ми и трябва да бъде възнаградена за това. А какво може да е най-добрата награда за нея, ако не брак с преуспяващ финансист и живот в Западна Европа?

— Но аз не разбирам — смути се Кнепке. — Говориш така, сякаш си сигурен, че тя ще ме хареса и ще се съгласи да се омъжи за мен. Ами ако не стане така?

— Абе ще те хареса — като едното нищо! Само за това ми говори: колко си бил мил и симпатичен. Така че помисли си, ако речеш — винаги съм готов да помогна.

Отначало Манфред не възприе историята на сериозно, но в течение на цялата следваща година на няколко пъти ходи в Русия, срещаше се с Едуард и с неговата приятелка и все повече се

убеждаваше, че това момиче му харесва. Не се съмняваше, че Лиля е обикновена курва, но нали казват, че курвите впоследствие стават най-добрите съпруги. С една дума — той прие предложението на своя руски бизнес партньор. И никога не съжали.

Стараше се да не се замисля за чувствата, които двамата изпитват един към друг. Със силните, изгарящи чувства бе приключил още когато се бе развел с първата си съпруга, която го изостави, щом почина първородният им син. Обаче представите им с това руско момиче за добро семейство бяха абсолютно еднакви. Манфред много искаше да има деца и Лиля ги роди с удоволствие и с удоволствие се занимаваше с тях. Манфред смяташе, че стопанката на дома трябва да бъде не толкова светска лъвица, колкото гостоприемна и приветлива съпруга на домакина, а Лиля с наслада усвояваше разнообразната кухненска техника, умело избираше продуктите и готвеше чудесно. Манфред искаше да не се срамува, когато извежда жена си в обществото, а Лиля с възторг и благодарност обикаляше заедно с него скъпите магазини и избираше дрехи, които ѝ отиваха и които носеше с изящество и елегантност. Дори вкусовете им бяха еднакви. Когато за пръв път я въведе в дома си, Кнепке каза:

— Ако се съгласиш да станеш моя съпруга, разбира се, ще можеш да преустроиш всичко тук по свой вкус, нали този дом ще стане и твой!

Тя обиколи къщата, надникна във всяка стая, внимателно разгледа всичко.

— Много ми харесва — усмихна се мило. — Не бих преустройвала нищо — тук всичко е точно по вкуса ми. Само тази картина бих окачила не тук, а в хола.

Самият Манфред си бе мислил, че мястото на голямата картина, изпълнена с въздух и радост, не е в кабинета с тъмна дървена ламперия, но все не намираше време да я премести.

И ето че Лиля вече я няма. Няма го и първородния им син Филип. Кнепке бе сигурен, че това нещастие е свързано съвсем пряко с неговите делови интереси в Русия. С Едуард въртяха такива далавери, че страх да те хване. Незаконните маневри, разбира се, ставаха предимно на територията на Русия, а там Едуард контролираше всичко, което трябва — в правоохранителната система беше купил когото трябва. Но оттам постоянно лъхаше и на опасност. Имаха

конкуренти, имаха клиенти, недоволни от прекалено високите тарифи за оказваните им услуги. Едуард винаги настояваше за ясни отношения и за строги правила в работата с клиентите. Никакви разсрочени плащания, никакви отстъпки в процентите, никакво вярване на честна дума. И ето го резултата... Манфред нито за миг не се съмняваше, че убийството на Лиля и Филип е било отмъщение за наистина драконовското му поведение в сферата на бизнеса. Едуард имаше твърди правила: с каквото и да се занимават, то не бива да е свързано нито с наркотици, нито с антиквариат, нито с оръжие. На тези три неща беше наложено вето веднъж завинаги. „В деня, в който попадна в регистрите на Интерпол — казваше Едуард, — съм свършен като бизнесмен.“ Системата за пране на пари, разработена и създадена от Едуард, беше невероятно ефективна и проста, сигурна и безопасна, с бърза възвръщаемост. Защото известно е, че от изпиране се нуждаят не само парите, спечелени с търговия на оръжие, наркотици или културни ценности. Краденото, придобитото по мошенически път и приетото като подкуп също трябва да се пречиства. А и много други видове печалби. Едуард бе създал своеобразен монопол, бизнесмени от цял свят търсеха услугите му и процентът, който той вземаше за тези услуги, беше огромен. При това Едуард си позволяваше да подбира клиентите — с едни работеше, а на други отказваше. И строго наказваше онези свои партньори, които въртяха далавери с несигурни хора или с хора, имащи нещо общо с трите забранени стоки.

Преди известно време, към Манфред се обърна един такъв нежелан клиент и естествено Манфред му отказа. Клиентът обаче се оказа нахален, не разбра отказа от първия път и повтори опита си. Получи втори отказ. И представете си: толкова се разгневи, че започна да заплашва Манфред с всички божии наказания. За всеки случай Манфред попита Едуард — дали все пак нещо не е разбрал и не е бивало да отказва на този клиент? Едуард го увери, че постъпва правилно: той не можеше да понася да му мирише на наркотици и нареди на Манфред да стои по-далеч от натрапчивия клиент. Кнепке така и направи. Но наглият тип не миряса и започна да търси пътеки към канала за пране на пари вече не в Австрия, а в Москва. Притисна московските звена на канала, като се надяваше, че там нещата ще потръгнат по-лесно, но и този номер не мина. Човекът на Манфред от московското звено се свърза с него и уплашено му каза, че го

заплашват с отвличане на детето му. Манфред се поколеба, все пак ставаше дума за дете... Тутакси се обади на Едуард. Едуард не отстъпи, отказа категорично. „Ако твоите хора в Москва нямат солидна охрана, нека се погрижат именно за това, а не да придумват теб и мен и да ни карат да нарушаваме правилата си.“ Манфред предаде тези думи на своя представител в Москва — той се казваше Франц Югенау. А след седмица отвлякоха детето на Франц. Подчинявайки се на твърдата позиция на Едуард, който не разрешаваше на никого да му диктува волята си, Манфред събра душевни сили и заяви на Югенау: „Щом не си могъл да осигуриш безопасността на собственото си дете, за теб няма място в нашия бизнес. Напусни фирмата! Аз обаче няма да работя с такива клиенти.“ Югенау напусна и веднага му върнаха детето. Но Манфред имаше всички основания да подозира, че той може и да му отмъсти. Да покаже на него, Манфред Кнепке, че и той не може да осигури безопасността на близките си.

Именно затова пред комисаря започна да си измисля за скъпите украшения на Лилиана. Тоест скъпите украшения наистина съществуваха и за тях знаеше цяла Виена, но Лиля никога не ги носеше без повод, камо ли когато пътуваше за Гмунден. Венчалната халка, малки обеци с брилянти и тънка златна верижка на ръката — това беше всичко, което носеше, когато тръгна последния път за клиниката да види сина им. Но Манфред упорито натрапваше на полицията версията за убийство с цел грабеж, за да не започнат да ровят някъде другаде. Най-малко от всичко би искал да изплува историята с Югенау и упорития клиент, свързан с наркобизнеса. Защото тогава трябваше да обяснява какво точно е искал от тях този клиент, а защо е искал именно това и така нататък...

Той вече знаеше какво ще прави. Пред полицията щеше твърдо да поддържа предишната версия и да повтаря, че са изчезнали скъпите украшения и парите на Лилиана. А междуременно щеше да наеме частен детектив, който да разследва какво се е случило в действителност. Нямахше намерение да остави ненаказана смъртта на жена си и детето. Щеше да намери убиеца и да го накаже. Лично.

Тамара сладко се протегна, уви се по-плътно в одеялото и се канеше да заспи отново, когато изведнъж си спомни на чий диван

лежи, в чий апартамент се намира и как се озова тук. Сънят изчезна яко дим. По дяволите, в какво се натресе!

— Юра! — извика тя.

Никой не ѝ отговори. Тамара наметна пенъорчето си и боса обиколи апартаментата. Нямаше никого. Навярно Юра беше излязъл по работа, без да я събуди. Той е човек деликатен и няма да гъкне, колкото и време тя да остане тук, разбира, че е в беда, но все пак всичко си има граници. Тя му пречи — очевидно е. Юрка чака с нетърпение тя най-сетне да освободи терена.

Сигурно, мислеше си Тамара, всяка жена трябва да си има един такъв Юра — бивш любовник, който и след години ще ѝ се притече на помощ, без да задава въпроси. Не приятел от детството, а именно бивш любовник, та съвместното пребиваване в една стая, а понякога и в едно легло — ако в жилището има само едно място за спане — да не създава проблеми. За да не ти е неудобно да се съблечеш и да помолиш той да ти масажира гърба. В случай че ти е гадно на душата и тялото ти го иска, без проблеми, без думи, извинения и обещания да можеш да правиш любов с него.

Тамара бе имала връзка с Юрий Оборин толкова отдавна, та ѝ се струваше, че е била измислена. От онова време нито веднъж не го бе търсила заради някакви свои проблеми. Но именно затова дотича при него сега. Ако започнат да я търсят, тук определено няма да я намерят. Никой от днешните ѝ познати дори не е чувал името на Юра Оборин. За Юрка би могла да си спомни вероятно само майката на Тамара, във всеки случай навремето двамата се познаваха. Но едва ли ще си спомни — прекалено е заета със себе си, за да помни с кого е ходила дъщеря ѝ преди десет години.

И така, налагаше се бързо да намери начин да се махне по-далеч от Москва, и то за по-дълго време. Тамара закуси на бърза ръка, разтреби апартаментата като благодарност за предоставеното убежище и седна до телефона. Първо се обади в агенция „Лири“, която осигуряваше преводачи за различни конференции и преговори, включително и за провеждащи се извън столицата. На тази агенция винаги ѝ трябваша преводачи секретари за придружаване на бизнесмени при пътуванията им из страната. Тъкмо от такова пътуване за два-три месеца се нуждаеше Тамара сега. Естествено щеше да се

наложи да се чука с бизнесмена, но много важно! Стига да отърве кожата.

Очакваше я обаче разочарование. В момента не търсеха придружителки за пътуване. Нямаше и никакви конференции извън столицата. И изобщо нищо подходящо.

— Между другото търсеше те тази... как се казваше... с гърбавия нос. Не помня името ѝ — каза ѝ Лариса, старши мениджърът на „Лири“.

— Карина?

— Да, точно така.

— Какво искаше?

— Откъде да знам? Обади ѝ се и я питай.

— Ще ѝ се обадя, разбира се.

Карина работеше в друга агенция, която също се нуждаеше от преводачи. Тамара почти не я познаваше, Карина не ѝ харесваше — беше твърде напориста, твърде креслива, твърде безапелационна. Изобщо цялата беше твърде. Тамара много бързо се уморяваше от нея. Но сега ситуацията не позволяваше да мисли за своите симпатии и антипатии. Отвори тефтерчето си на съответната страница и бързо набра телефонния номер на Карина.

— Добре че се обади — подзе веднага Карина. — Има една работа за теб, плащат отлично. Извън Москва.

„Разбира се, че я искам!“ — едва не се изпусна Тамара, но прехапа езика си, защото прекалено добре познаваше Карина. Вече си бе патила от нея.

— Какво представлява работата? — предпазливо попита тя.

— На нефтените разработки. Там работят германци и ни помолиха да им изпратим трима-четирима преводачи.

„Ясно! — помисли си Тамара. — Немският език не е японски или хинди, преводачи от немски могат да се намерят във всеки град. Защо ли тогава ги искат от Москва? Навярно мястото е толкова затънтено, че страх да те хване. Точно каквото ми трябва в момента.“

— Къде по-конкретно?

— Някъде в Средна Азия. — Отговорът на Карина прозвуча неуверено, сякаш и тя не знаеше със сигурност в Средна Азия ли са тези нефтени разработки или някъде другаде.

— Добре, дай ми телефона, ще се свържа с тях.

Карина ѝ продиктува телефонния номер и Тамара грижливо си го записа на едно листче, което намери до апарата.

— Да знаеш случайно какъв е режимът на работа?

— Ами... — Карина се запъна и Тамара разбра, че това е най-уязвимото място в цялата ситуация. — На смени е... Но се плаща много добре, не се съмнявай.

— Каквооо! — възкликна Тамара. — На смени? Това значи половин година без почивен ден, по двайсет и четири часа на денонощие? Знам ги аз тези смени. Така ще трябва да се чукам с всички германци. Тъкмо затова искат преводачки от Москва. И точно твоята агенция се слави с такива.

— Е, и какво от това? — капризно възрази Карина. — Но пък плащат луди пари. Та какво решаващ, ще отидеш ли?

— Я стига! — ядосано тръсна Тамара. — Ти веднъж вече ме изпрати на такава сменна работа във Воркута, забрави ли? Аз пък прекрасно си спомням как след това три месеца лежах в болница. А, не, вземи ти иди, да видиш какво е. Защо ти не припечелиш толкова луди пари, а?

— Но аз съм с френски, а на тях им трябва немски. Хайде, Тамара, защо не идеш, а? Те толкова се надяват на нашата фирма, не ми се иска да ги разочаровам.

— Проблемът си е твой — презрително отвърна Тамара. — Аз няма да отида. Търси си друга глупачка. Хайде чао!

Тя затвори телефона, усмихна се весело и набра номера, записан на листчето. След десет минути вече знаеше, че на следващата вечер лети за средноазиатските степи заедно с групата немски специалисти по нефтени находища. Най-малко за половин година.

ГЛАВА 4.

Николай Саприн лежеше в леглото, смазан от висока температура, закоравяла омраза и зараждаща се любов. От всичко това накуп. При което разбираше, че няма право нито на първото, нито на второто, нито на третото, защото трябва да търси Тамара Коченова.

Когато след срещата с Шоринов излезе от блока, в който живееше неговата любовница, и откри, че Тамара е избягала, той веднага се върна в апартамента на Катя. Михаил Владимирович вече се канеше да си тръгва и много бързаше. Съобщението на Николай никак не го зарадва.

— Смяташ, че е избягала, защото е разбрала колко опасна е станала за нас?

— Казах ви го още преди четвърт час — раздражено отговори Саприн, почувствал внезапно виене на свят и бързо усилващ се метален вкус в устата. По дяволите, къде ли е настинал?

— Тогава още по-наложително е да я намериш незабавно! — нареди Шоринов, докато обличаше якето си. Не обичаше да му сочат недоглежданията, но умееше да признава грешките си. — Катя, аз тръгвам! — извика той.

Катя изтича в антрето, млясна Шоринов по бузата, усмихна се на Николай, после се вгледа в него по-внимателно.

— Какво ви е, Коля? Зачервен сте. Зле ли се чувствате?

— Всичко е наред — измъчено се усмихна Саприн. — Май съм понастинал.

Катя леко докосна с длан челото му.

— Ами вие горите! И това не е никаква простуда, а истинска вирусна инфекция. С какво се лекувате?

— Все още с нищо. Преди половин час бях съвсем здрав. Сега ще се прибера и ще започна да се лекувам.

— Разбира се, че е инфекция — убедено повтори Катя. — Простудата не се развива толкова бързо.

— Катя — недоволено я прекъсна Шоринов, — не е уместно сега да си играеш на лекарка. Аз бързам. Да вървим, Николай.

— Не! — внезапно се заинати момичето. — Не мога да пусна Коля в това състояние. Ама ти не разбираш ли, Дусик? Той е с висока температура, как ще седне зад волана? Може и да катастрофира.

— И какво предлагаш? Да направим тук болница ли? — Беше очевидно, че Шоринов започва да се ядосва, но Катя не смяташе да се съобразява с това.

— Благодаря ви, Катя, много съм ви признателен, но ще си вървя — каза Саприн, макар че се чувстваше все по-зле.

Той знаеше тази своя особеност: да се разболява внезапно и сериозно. Влошаването обикновено ставаше светкавично — най-много до час, дори още по-бързо. Винаги бе завиждал на хора, на които отначало два-три дни им е просто чоглаво, а за започващото заболяване навреме ги предупреждават леко покашляне и незначително главоболие. Такива хора, мислеше си Николай, могат навреме да нападнат болестта, да вземат радикални мерки и да се отърват с лека уплаха. А на него това никога не му се удаваше. Попаднеше ли в организма му, вирусната инфекция през целия латентен период кротуваше и с нищо не го безпокоеше, а после за нула време се стоварваше върху му с гадене, слабост, световъртеж, болки в краката и висока температура. И сега, застанал в антрето на Катиния апартамент, Саприн си даваше ясна сметка, че момичето е право: в такова състояние той не може да шофира. И хич не го е еня какво щял да си помисли Шоринов. В края на краищата животът му бе по-скъп.

— Нямам време. — Шоринов рязко отвори входната врата и се извърна. — Ти остани, Николай, нека Катя те посвести малко, че — не дай си боже — може да се преобърнеш някъде.

Оказа се, че Катя наистина умее да лекува, макар че Саприн не разбираше напълно предприетите от нея действия. Даваше му някакви лекарства, мажеше определени точки на тялото му с миризливи мехлеми, които нетърпимо изгаряха кожата му, караше го да вдигва вдигащата се от термоса пара от врялата вода, в която бе разтворила виетнамски балсам и таблетка валидол. Николай не знаеше защо е нужно това, но послушно изпълняваше всичко, което тя му нареждаше. Би изял и жива жаба, ако я получеше от ръцете на Катя.

— Имайте предвид, Коля — каза тя много сериозно, докато вземаше от него термометъра, — аз не съм излекувала болестта ви, трябва да останете на легло най-малко една седмица. Но свалих температурата ви и в близките час-два няма да ви се вие свят, така че благополучно ще стигнете до дома си. Макар че, разбира се, не е много добре... Сега би трябвало да поспите десет-дванайсет часа, а не да шофирате.

Саприн не искаше да си тръгва. Искаше да седи тук, в този апартамент, до Катя, а още по-добре — да лежи и да боледува. Но непременно тук, та Катя да се грижи за него.

— Къде сте се научили толкова чевръсто да се борите с болестите? — попита я той.

Катя весело се разсмя.

— В нашето семейство бяхме шест деца, аз съм най-голямата. Мама много рано започна да боледува, наложи се да напусне работа, от трийсет и седем годишна е пенсионерка по болест. Представяте ли си как се изхранват осем гърла? Родителите ни и ние шестимата. Тъй че татко замина на Север, за да печели повече пари — и наистина пращаше доста. А аз свикнах да бъда бавачка, от тринайсетгодишна поех грижите за мама и за петимата по-малки. От немай-къде човек се учи и да лекува, и да възпитава, и да бърше сополи. Може да се каже, че изкарах шест пъти средно образование: самата аз учех, а и с всеки от малките отново пишех домашни и преразказвах уроци. А колко костюми за детски празници съм ушила! А колко рани и порязвания съм излекувала! Понякога имам чувството, че съм отгледала пет собствени деца. Може би затова не се омъжвам. Просто съм изпълнила вече майчинския си дълг пред природата. Искан ми се малко да си почина.

Николай си тръгна от нея в два часа през нощта, вкъщи си легна и вече трети ден не ставаше от леглото. Нямахше кой да се грижи за него, той не владееше Катините методи на лечение и затова страдаше от температурата и болките в цялото тяло, вземаше традиционния комплект лекарства и нетърпеливо чакаше болестта да отстъпи достатъчно, за да може да пътува из целия град и да търси Тамара. Живееше сам. Някъде в Подмосковието, в топла зимна вила живееше майка му с третия си съпруг, но на Николай и през ум не му минаваше да я повика. Той мразеше майка си.

Вера Григориевна никога не си бе правила труда да се грижи за децата си. След като изпрати шестмесечния Коля при майка си — в далечно украинско село, за дванайсет години тя нито веднъж не отиде да го види, само изпращаше пари и колети. Майка ѝ, бабата на Коля, беше жена мъдра и добра и макар да не одобряваше поведението на дъщеря си, нито веднъж не заговори за това пред момчето. Напротив, внушаваше му, че неговата майчица е най-чудесната, най-красивата, ето как се грижи за него — и пари изпраща, и подаръци за празник. Когато Коля навърши дванайсет, пристигна писмо от майка му, в което тя разрешаваше най-сетне да ѝ изпратят момчето в Москва. Коля, който бе израснал с баба си и с нейните приказки, се чувстваше като принц в изгнание, а за майка си, която не бе виждал дотогава, мислеше най-малко като за добрата царица, която зли врагове са принудили да се раздели с единствения си син. Сега с интригите на враговете е свършено и тя го вика — своя любим син.

Реалността обаче се оказа по-груба, сурова и пошла. Както се разбра, майка му отдавна се бе развела с бащата на Коля, а от втория брак имаше дъщеричка на три години — Ирочка. Новият съпруг на майка му още от началото не одобрявал изгнанието на Коля и настоявал Вера Григориевна да прибере сина си, но тя все се оправдавала със затруднените им жилищни условия: живеели в гарсонiera. Когато мъжът ѝ получил от своето ведомство тристаен апартамент, вече нямало причини да отлага връщането на Коля и Вера Григориевна се предала.

Семейната идилия, за която бе мечтало момчето във влака Киев — Москва, продължи точно една седмица. През тази седмица Вера Григориевна глезеше сина си, слагаше му в чинията най-хубавото и се тръшкаше колко бил слабичък, угрижено разсъждаваше дали училищните програми в Украйна не са различни от московските — да не би Коля да е изостанал. С една дума — всячески се правеше на грижовна и любяща майка. След седмица обаче всичко свърши и Коля, макар и само дванайсетгодишен, разбра, че най-важното за майка му е самата тя, нейните удобства и собствените ѝ желания. Ако можеше, би се развела и с втория си съпруг, а с Ирочка би постъпила, както навремето с Коля. Но при развода щеше да се наложи да заменят апартамента, а никак не ѝ се искаше това да стане — беше удобен и

голям, а и в центъра на Москва. Всички познати позеленяваха от завист.

За сметка на това отношенията на Коля с Олег Петрович — съпруга на майка му — бяха прекрасни. Олег се чувстваше неудобно заради поведението на жена си и с всички сили се стараеше да изкупи вината ѝ: прекарваше много време с децата, водеше ги на цирк и в зоологическата градина, купуваше на Ирочка кукли, спортуваше с Коля. Но след три години загина. Едва тогава Коля научи, че Олег Петрович е работел в Комитета за държавна сигурност.

Вера Григориевна не тъгува дълго — в края на краищата работите ѝ се подредиха така, както бе искала: апартаментът остана за нея, получаваше солидна пенсия за Ирочка, а най-важното беше, че сега вече никой не я упрекваше, че е лоша майка и не се грижи за децата си. Коля караше шестнайсетата си година и все по-остро усещаше, че причинява неудобства на майка си, пречка се в краката ѝ, заема цяла стая и постоянно се нуждае от нови дрехи и обувки. Вера Григориевна даде Ирочка в интерната за деца на служители на Министерството на външните работи. Тя нямаше никакво отношение към това министерство, но колегите на покойния ѝ съпруг помогнаха и от този момент Ира заживя постоянно в този интернат — сред деца, чиито родители бяха в продължителни командировки в чужбина. Прибираще се вкъщи само през почивните дни.

Николай се стараеше да прекарва колкото може по-малко време вкъщи, с радост приемаше предложенията на съученици да им гостува в Москва или на вилите им, записа се във всевъзможни кръжоци и секции, за да се занимава с нещо извън дома си, а не да се шляе по улиците: страхът от безделието му бе внушен стабилно също от мъдрата му баба, която го бе отгледала. Когато завърши гимназия, Коля Саприн — освен сребърния медал — имаше и отличия от състезания по лека атлетика, доста прилично знаеше английски и малко по-слабо — немски, свиреше на електрическа китара и ударни инструменти и умееше много други нужни и полезни неща. А на въпроса какъв иска да стане отговаряше, без да се замисля: „Искам да работя в КГБ — като Олег.“ И причината за това не беше в романтиката, а в искрената му обич към покойния съпруг на майка му — беше се привързал към него и желал да стане точно такъв.

И за това отново помогнаха бившите колеги на Олег Петрович. Николай влезе във Висшата школа на КГБ и след четири години вече имаше лейтенантски пагони с нови лъскави звездички. Кариерата му се развиваше съвсем успешно, докато не прогърмя пучът през 1991 година. Не го съкратиха като много други — беше млад и перспективен, имаше зад гърба си няколко успешно проведени операции в чужбина, но с новото ръководство Николай не можа да се сработи и бе учтиво помолен да напусне. Придобитите професионални навици му позволиха да си намери собствена екологична ниша, в която редовно капеха солидни пари. Стана специалист по деликатни поръчения.

Щом се стабилизира финансово, първата работа на Саприн бе да си купи апартамент и да напусне майчиния си. Майка му безкрайно и нескрито се зарадва: тъкмо се бе появил поредният ѝ кандидат — много по-млад от нея — и постоянното присъствие на вече порасналия син я нервираще. На Николай му беше мъчно за Ирочка, която тогава, вече бе навършила дваисет и три години. И тя се канеше да се омъжи, но би могла да се кани още сто години: и дума не можеше да става да заведе съпруга си в апартамента на майка си — Вера Григориевна не би изтърпяла никакъв зет в грижливо свитото гнездо. За щастие въпросът с омъжването на сестра му се реши благополучно: родителите на зет му се съгласиха да разменят своя апартамент, за да отделят младите. Година след това Ира и нейният Леонид заминаха за Израел, а оттам — за САЩ. И тогава се случи онова, заради което Николай Саприн — който дотогава просто имаше хладно отношение към майка си — сега я намрази.

Когато научи за заминаването на дъщеря си, Вера Григориевна изрази желание да я последва. Разбраха се първи да тръгнат младите — семейството на Леонид имаше роднини и познати в САЩ. Когато се стабилизират що-годе, към тях ще се присъединят Вера Григориевна и мъжът ѝ. Родителите на Леонид също се канеха да заминават, но не им се искало да живеят в САЩ — предпочитали да останат в Израел, където също имаха роднини.

— Хайде аз и мъжът ми да се регистрираме във вашия апартамент — предложи на дъщеря си Вера Григориевна, — а засега да даваме нашия тристаен в центъра под наем — така ще е по-изгодно. Ако вие продадете сега вашия апартамент, ще вземете за него

седемдесет-осемдесет хиляди, а ако аз и Сашенка поживеем временно в него, ще можем да даваме нашия тристаен по за две-три хиляди на месец — поинтересувах се, апартаментите в обсега на Садовое коцко са много скъпи. По този начин за една година ще получим допълнителни трийсет хиляди долара. Лошо ли е? След година-две вие ще си стъпите на краката, ще ни извикате, ние ще продадем двата апартамента и ще ви донесем парите от вашия, от нашия, както и тези трийсет хиляди.

Предложението им се видя разумно, Ирочка и мъжът ѝ се съгласиха, регистрираха Вера Григориевна в своя апартамент и заминаха. След близо година Ира се обади на майка си и ѝ каза, че спешно ѝ трябва пари.

— Майче, продай по-бързо нашия апартамент и ела при нас. Купуваме къща, трябва да внесем пари.

— Ама виж какво, това не става толкова бързо — възрази Вера Григориевна.

— Кое не става? — не я разбра Ира. — Един апартамент се продава за три дни, нали знам!

— Ами анкетите, паспортите, визите? Не е толкова лесно.

— Но, мамо, парите ни трябва колкото може по-скоро! Ще ти изпратя покана, извади си туристическа виза и ела за една седмица. После ще се върнеш, ще приключиш с всички формалности и ще дойдете — вече окончателно.

— Не знам, не знам — замислено продума Вера Григориевна. — Всичко това е толкова неочаквано...

След няколко дни мъж с приятен глас се обади на Вера Григориевна, представи се като приятел на Ирочка и Леонид и каза, че им е донесъл поканата.

— Знам, че със самолетните билети има формалности, че трябва да се купуват едва ли не половин година предварително, но аз имам отлични възможности в това отношение, така че ще ви помогна с билет, за който ден пожелаете. Ира много ви моли да занесете парите колкото може по-скоро — трябва да платят поне първата вноска за къщата. Ако имате проблеми с посолството, аз ще уредя всичко.

Вера Григориевна взе поканата, но учтиво отказа всякаква помощ.

След две седмици Ира се обади на брат си.

— Слушай, какво става? — ядосано попита тя. — Мама смята ли да ни донесе парите или не? Не мога да измъкна от нея ясен отговор.

— Ще видя какъв е проблемът — кратко отговори Николай, затвори телефона и хукна към майка си, с която не се бе виждал от деня, когато всички заедно изпратиха Ира и мъжа ѝ в Шереметиево.

Разговорът с Вера Григориевна направо го уби.

— Нямам намерение да заминавам закъдето и да било — заяви тя. — Не ми е потрябвала никаква Америка, много добре си живея и тук.

— Живей тогава — съгласи се Николай, който все още не разбираше накъде бие майка му. — Какъв е проблемът? Продай апартамента на Ирка, прати ѝ парите, а теб никой не те е помъкнал насила.

— Да го продам, а! — злобно повиши тон майка му. — А аз къде ще живея?

— Как къде? — смая се той. — Та ти имаш разкошен апартамент в самия център.

— Но съм регистрирана у Ира, а не в тристайния.

— Ами промени регистрацията си.

— Не ми давай акъл! — внезапно кресна майка му. — Това не е твоя работа. Тя замина, има си свой живот, а аз — мой. Не съм длъжна да ѝ плащам апартамента. Нека неговите родители им дадат пари.

— Мамо, как можеш?! — възмути се Николай. — Нали се разбрахте... Тя е разчитала на тези пари. В края на краищата те получиха този апартамент благодарение на родителите на Леонид, той има правата над него, а не ти. Не може така.

— Вън! — отново кресна Вера Григориевна. — За нея мислиш, нали, а за мен поне веднъж в живота си помисли ли?

Николай тръшна вратата и отиде да търси Александър, третия съпруг на майка си. До вечерта разбра всичко. Вера Григориевна правеше това заради своя Сашенка, който искаше да има собствена къща в близкото Подмосковие — голяма, тухлена, с всички удобства. С една дума — такава, в каквито е прието да се живее на Запад. Именно за построяването на тази къща отивали парите от дадения под наем огромен апартамент. Плановите за по-нататък били да продадат апартамента на Ирина, големия тристаен да заменят срещу малък със солидно доплащане — поне петдесет хиляди, и по този начин изцяло

да си платят къщата и обзавеждането. А Вера Григориевна от самото начало нямала никакво намерение да заминава, всичко това било замислено, за да се осигури строителството и обзавеждането на разкошната къща извън града.

Когато се прибра, Саприн веднага се обади на сестра си и ѝ разказа всичко. Ира се разрида.

— Бременна съм... Не искахме да имаме дете, докато не се сдобием с къща и Лъоня не си уреди хубава работа. И ето — с работата всичко е наред, харесахме си къща, а тя... Какво да правя, Коля?

— Почакай, Иришенка, почакай, не плачи. Откога си бременна? Може би още не е късно? Аз ще я притисна, ще взема тези пари от нея, но ми трябва време.

— Ох, Коля... За аборт е късно, бременна съм в четвъртия месец.

Саприн разбираше, че не може да действа със сила, а чрез съд нищо няма да постигне — майка му е регистрирана в апартамента и никой не може да я принуди да направи това, което бе обещала. За да принуди Вера Григориевна да продаде апартамента и да върне парите на дъщеря си, трябваше да проведе продължителна и грижливо разработена комбинация, като вплете в нея и шантаж, и ревност към младия съпруг, и страх от скъсване на отношенията с дъщерята, и много други неща. За такива комбинации наистина беше нужно време, а тъкмо с време той не разполагаше.

Още няколко пъти се опита да поговори с майка си, но резултатът беше един и същ. И Саприн разбра, че напразно се старее. Нищо няма да излезе.

Много искаше да помогне на сестра си, но не знаеше как да го направи. Имаше само един изход: възможно най-бързо да спечели колкото може повече пари и да ѝ ги даде. Знаеше, че Ира и мъжът ѝ живеят в малък апартамент, за който им дават пари добри роднини. Разбира се, тези пари трябваше да се върнат, но роднините щяха да почакат. Лошото беше, че работата, която си бе намерил Леонид, изискваше те да живеят на съвсем друго място, в друг град, където нямаше евтини обзаведени апартаменти. А нямаше кой да им даде пари, за да наемат прилична къща. Ако той се откажеше от тази работа, новороденото щеше да има безработни родители, което по никакъв начин не биваше да се случва. До раждането оставаха само два месеца, Ира беше на ръба на отчаянието и Николай се зае с тази съмнителна

работа с убийството на Вероника Щайнек-Лебедева само защото Шоринов плати добре за нея. А сега и тази история с Тамара... Ако успее да я намери и отстрани, ще получи още пари. Това ще бъде напълно достатъчно детето на сестричката му да се роди в нормални условия, в добра клиника, откъдето двама щастливи родители ще го закарат в уютен дом. Ако не беше това, ако майка му не беше толкова подла и алчна, той никога нямаше да се заеме с такава поръчка. Щеше да прати Шоринов по дяволите и толкоз! Да си търси други изпълнители...

Болестта повали Николай точно когато не трябваше. Беше важен всеки ден, налагаше се да търси Тамара, за да приключи с нея, да получи от Шоринов обещаните пари и да ги изпрати на сестра си. Част от парите — хонорара за Вероника и малко собствени спестявания — все пак беше успял да изпрати на Ира чрез руския клон на Дойчебанк: за първата вноска за къщата трябваше да ѝ стигнат. Но би било добре да получи и втория хонорар, та единствената му сестра да роди в добра клиника, а да останат и за отглеждането на детето на първо време.

Мисълта за Тамара страшно притесняваше Николай Саприн. По време на двете последни пътувания до Австрия той редовно спеше с нея, но не защото тя безумно му харесваше, не — просто беше необходимо за работата им. Николай знаеше, че е красив и ако ходи навсякъде сам, ще започне да привлича вниманието както на много жени, което беше естествено, така и на техните мъже. Ще привлича вниманието — а значи ще го запомнят. А той никак не искаше да става така. Десетки очи наблюдават един красив мъж. Никой обаче не наблюдава красив мъж, до когото има красива жена: на жените няма да им излезе късметът, а за мъжете не е опасен. Но още съществуват камериерки, които винаги могат точно да определят какво е правила двойката на тези снежнобели чаршафи — дали кротко е спала, или страстно е правила любов. Освен това има нещо неуловимо, което веднага би позволило на опитния поглед да различи двойка просто познати хора от двойка любовници или съпрузи. И в това отношение не помага никакво актьорско майсторство. Ако не си спал с една жена, не можеш да се държиш с нея така, че всички наоколо да ви смятат за любовници. Един дявол знае защо! Може някои да го умеят, но Саприн определено знаеше, че няма да се справи.

Тамара прие поканата за леглото като нещо естествено, което не е нужно да се обяснява, и не се стараеше кой знае колко — явно работеше по навик. Но на Саприн му хареса. Хареса му по една-единствена причина. Във върховния момент тя преставаше да стене и дрезгаво подвикваше: *Обичам те!* Николай разбираше, че всъщност тези думи не означават нищо, това е просто нейна особеност. Някои хапят, други плачат. Има и такива, които започват да говорят нецензурни думи. Едни мълчат, други драскат. А Тамара казва: *Обичам те.* Но тези думи звучаха като неземна музика. Нещастieto на Николай Саприн беше, че никога в живота си не бе чувал от жена тези вълшебни думи, макар че жени бе имал повече от достатъчно. Просто някак не му вървеше с искрените признания, а може би той самият не предразполагаше към такива признания — беше сдържан, хладен, ироничен, винаги готов да подкачи отсрещния, потаен, понякога надменен. И дори жените, които наистина го обичаха, никога не му го казваха. Тъй че докато не чу заветната фраза от една преводачка, която му бе абсолютно чужда, той не бе предполагал колко силно желае да чува такива думи. Винаги го бе желал.

Тамара беше спокойна и делова партньорка, говореше свободно немски, непринудено употребяваше идиоми и демонстрираше познаване на местния фолклор. Но все пак имаше акцент, невъзможно е да се отървеш от акцента, ако не си живял дълго време в съответната страна, тъй че Саприн и Тамара се представяха за чехи, а в паспортите, с които се регистрираха в мотели и хотели, фигурираха чешки лични и фамилни имена. Тя не бе нито бърлива, нито капризна, но умееше да поддържа разговора дотолкова, доколкото беше нужно, без да изразява ни най-малко раздражение, скука или умора. С една дума Тамара Коченова притежаваше истински професионализъм на секретар-преводач, наеман за придружаване при пътувания из страната. Тя лесно понасяше липсата на комфорт, дългите часове чакане по мръсни летища без никаква перспектива за скорошно отлитане, умееше да бъде незабележима, да не се превръща в бремене, безпогрешно да улови момента, когато трябва да се появи, да напомни за себе си, да се намеси, да помогне. Ако получише прозрачен намек от клиент, не се преструваше, че не разбира — усмихваше се мило и спокойно съобщаваше, че леглото не влиза в комплекта преводачески услуги и

трябва да се заплаща отделно. Клиентите нямаха нищо против — това положение напълно ги устройваше.

Саприн искрено съжаляваше, че Тамара се бе уплашила и бе избягала. Като професионалист той разбираше, че трябва да я намери и да я отстрани. Но ако Шоринов не променяше решенията си по сто пъти на ден, би могло да подредят нещата другояче, по-умно и по-безопасно. Те с Тамара бяха изпратени в Австрия с указанието да се обърнат към конкретни лица, да получат от тях платежни документи и да приключат операцията с Вероника Щайнек така, че и двете страни да останат доволни. По пътя Николай инструктира Тамара, обясни ѝ какво ще правят и как ще го правят, как ще се застраховат в случай на измама от страна на Вероника, как трябва да се провери папката с подобраните от архива листове. След като пристигнаха в Австрия и изпълниха първата част от задачата, Николай се свърза с Шоринов, а той нареди да приключат операцията по съвсем друг начин. Определи цената, даде за подготовка два допълнителни дни: Николай трябваше да намери оръжие, да проучи местността, да подготви план. И остана абсолютно неясно какво ще прави с Тамара. Да отиде на срещата с Вероника без нея би означавало да предизвика безброй въпроси, на които нямаше да има отговори. Нали допреди малко с най-големи подробности бе обяснявал на Тамара ролята ѝ в комбинацията: тя трябва да провери папката, а после, когато пристигнат във Виена, да влиза с тях в банките и да се държи така, че околните да я приемат като приятелка на Вероника. Тоест в ничия памет да не остане впечатлението, че мъж и жена са теглили големи суми, а друга жена веднага си е откривала сметки за същите суми. Напротив, всички да запомнят, че мъж е теглил пари и ги е давал на две млади жени. И как след всички тези обяснения щеше да ѝ каже, че отива на срещата с Вероника без нея? Как щеше да ѝ обясни промяната в плановете? Тамара е достатъчно умна, за да се сети, че се опитват да скрият нещо от нея. А после щеше да даде воля на въображението си и един господ знае какво би могла да си съчини. Не, по-добре беше да види с очите си и да не си измисля излишни неща. Знае ли човек — тя можеше да сметне, че е съучастничка, и да се страхува от разобличаване. А можеше и да реши, че един милион долара са такива пари, заради които дори убийството не е грях. Защото — дума да няма — това са страшно много пари. Саприн познаваше Тамара Коченова не дотам

добре, но напълно достатъчно, за да разбира, че тя не е образец на девствена чистота и невинност. Всъщност именно по този признак я бяха избирали хората на Шоринов. Той отиде на срещата с Вероника заедно с Тамара, без да я предупреди за нищо, но и без да очаква каквито и да било катастрофални последствия. И не щеш ли, Вероника не дойде сама, та се наложи той да убие още една жена и дете. Това беше най-лошото — дете, момченце на пет-шест години. При такова положение често и мъжете изпадат в кризи, какво остава за жените...

Самообладанието и спокойствието на Тамара го изненадаха неприятно. Дали бе още по-равнодушна, цинична и безнравствена, отколкото той си бе мислил, и смъртта на детето изобщо не я извади от релси, или пък се уплаши за себе си, след като стана свидетел, и разбра, че ще се постараят да се избавят от нея? Бягството ѝ от колата пред дома на Катя недвусмислено говореше за второто, а далеч не за първото. Това означаваше, че смята да се скрие и да търси възможност да изчезне от Москва. Затова трябваше да действат бързо, а не щеш ли — стовари му се тази идиотска болест! Цели два дни не можеше да стане. Добре де, реши Николай, трябва да вземам ударни дози от разните там ефералгани упса, колдрекси и панадоли, а утре сутринта най-сетне да започна да действам, независимо от температурата, мускулните болки и слабостта.

И през двата дни той се бореше с желанието да се обади на Катя, но всеки път отдръпваше ръката си, протегната към телефона: ами ако при нея е Дусик и той, Николай, я постави в неудобно положение с обаждането си, ако я принуди да се оправдава пред Дусик? Местеше главата си от едната възглавница, нагрята от горещото му лице, на другата, прохладната, и се ругаеше, задето не бе оставил на Катя телефона си, но веднага се сепваше и започваше да хвали себе си, задето не бе се поддал на моментната слабост. Не можеше да ѝ остави телефона си, та тя не знаеше и фамилното му име. Човек, който изпълнява деликатни поръчения, не бива да оставя координатите си наляво и надясно.

Николай разбираше защо Катя го привлича толкова, макар че не искаше да си го признае. Катя, която бе с десетина години по-млада от него, бе направила онова, което нито веднъж в живота му не бе направила собствената му майка: беше го накарала да се почувства като човек, обграден с грижи, стабилно защитен. Катя се бе заела с

лечението му така, сякаш за пореден път лекуваше някого от по-малките си братя или сестри: нежно, сърдечно, с майчинско чувство. А именно ласка и майчина топлина Николай никога не бе получавал. Поточно — бе получавал, но от баба си, а то далеч не е едно и също, особено когато разбираш, че баба ти те обича, но на родната си майка изобщо не си потрябвал, само ѝ пречиш.

В края на краищата каквито и да бяха причините, родили се на подсъзнателно ниво, Николай Саприн знаеше: иска да види Катя.

Наложи се дълго да търси агенцията, чрез която бяха наели Тамара. Всъщност нейната кандидатура беше подсказал някой от познатите на Дусик, но за да не оставя следи, Михаил Владимирович бе действал чрез агенция. Беше се обадил там по телефона и бе помолил да го свържат с Тамара Коченова, а те му бяха дали домашния ѝ телефон. Ако се случеше нещо непредвидено, от агенцията щяха да потвърдят, че именно те са му дали телефона ѝ.

Агенция „Лира“ се намираше в някакви задни дворове около улица „Русаковская“. Над олющената входна врата, която изглеждаше така, сякаш не е била отваряна най-малко петдесет години, бе окачена табела, известяваща, че зад тази вълшебна врата се намира градската библиотека номер 78. За да се досети, че всъщност там се намира агенция „Лира“, човек би трябвало да притежава могъщо въображение и вяра в чудеса. Саприн беше беден откъм вяра в чудесата, за сметка на това въображението му бе що-годе развито. Във всеки случай той с известно усилие отвори вратата и се качи по смрадливото тъмно стълбище на втория етаж. Там нещата вече изглеждаха по-прилично: и съответна табелка, и стоманена врата с кодова брава.

Николай без много усилия успя да предразположи симпатичната кръглолика госпожица с късо подстригана коса и забавно вирнато носле, която беше нещо като диспечер в „Лира“: задълженията ѝ бяха да приема поръчки и да подбира от картотеката подходящи кандидатури в зависимост от желанията на клиента — език, възраст, пол, ползване на стенография, на компютър и много други специални изисквания. Например веднъж, разказа му диспечерката, ги помолили да намерят преводач мъж, който има най-малко две деца. Оказало се, че гръцкият бизнесмен, който искал да посети няколко руски града,

много обичал да разговаря с някого за деца, и то непременно с мъж баща. Ако през деня не успявал да отдели поне час за разговор на тази тема, ако не разкажел за своите рожби и с удоволствие не чуел нещо за чуждите, смятал, че денят му е минал напразно. С една дума кръглоликата чипоноса Танечка избирала от картотеката подходящи кандидати и ги предавала на мениджъра Лариса, а вече Лариса решавала на кого от тях да предложи съответната работа, лично се свързвала с преводачите и клиентите, за да уточни условията по договора.

— Бихте ли ми казали как да намеря Тамара Коченова? Препоръчаха ми я като много квалифициран преводач — започна Саприн, като се усмихваше колкото можеше по-обаятелно и умолително.

— Какви са вашите изисквания? — делово попита Танечка и пригответи бележника и молива си.

— Немски език, възможност за пътуване до Швейцария, стенография.

— Компютър?

— Не, не е необходимо.

— Нашата фирма може да ви препоръча...

— Благодаря — прекъсна я Николай, — но бих искал да работя с Коченова. Защото в Швейцария ни предстоят контакти с хора, които познават Тамара, идвали са в Москва. Тези хора оцениха много високо деловите ѝ качества и на мен ще ми бъде по-лесно да намеря общ език с тях, ако до мен бъде именно Коченова.

— Тогава трябва да се обърнете към нашата мениджърка — сви рамене Таня. — Идете в съседната стая. Казва се Лариса.

— А защо трябва да се обръщам към нея? — Саприн се усмихна още по-обаятелно и сърдечно. — Не можем ли да решим моя проблем без нея?

— Не е редно — навъси се момичето. — Моето задължение е да приемам поръчките и да правя първата преценка — кой би подходдал на клиента. Само мениджърът свързва клиентите с преводачите, на мен това не ми е разрешено.

— Танечка, аз съм абсолютно наясно, че смисълът на работата в една агенция е да свързва клиента с изпълнителя, и за тази услуга тя взема своята комисиона. Не ме гледайте така ужасено — това е

същината на работата на всяка агенция. С тези комисиони се поддържа помещението на „Лира“ и се изплащат заплатите на персонала. Вие естествено получавате по-малко от мениджърката. Ето защо ще бъде справедливо, ако за уреждането на една — само на една поръчка — комисионата се падне изцяло на вас. Та нали никой нищо няма да научи! А вие със сигурност имате телефона на Тамара Коченова.

— И все пак не разбирам — упорито възрази Танечка — защо не искате да се обърнете към Лариса. Вярно е, трябва ми пари, но пари трябва и на Лариса. Защо от нас двете избрахте мен? Още повече че изобщо не сте виждали Лариса.

— Обяснявам. — Сега усмивката на Николай стана широка и весела. Той нежно взе ръката на Танечка и интимно се наведе към нея. — Искам да предложа на Тамара много високо заплащане, защото съм заинтересован от нея повече, отколкото тя от мен. Вече ви казах защо. Вашата комисиона не е фиксирана, а представлява някакъв процент от размера на хонорара. Ако вашата Лариса научи колко ще платя на Тамара — а тя неизбежно ще го научи, в случай че сега се обърне към нея, — тя ще изпрати в данъчното съответния документ. Тамара в края на годината ще плати голям данък. При тези условия тя няма да се съгласи да работи за мен — нали у нас данъците са прогресивни, не е изгодно да се печели много. Затова искам да се разберем без официален договор и без тази ваша Лариса. Ще платя комисиона лично на вас, а хонорара — лично на Тамара, след което ще се разделим, изпълнени с любов и съгласие. Е, какво ще кажете? Съгласна ли сте?

Танечка се оказа момиче без комплекси, тя почерпи Николай с кафе с бисквитки и капка коняк, взе парите, а в замяна му даде адреса и телефона не само на Тамара Коченова, но и на майка ѝ. Всъщност цялата операция беше проведена именно заради телефона и адреса на майката, защото Саприн и без това имаше телефона на самата Тамара. Преводачите, които използваша услугите на „Лира“, бяха длъжни да оставят в агенцията сведения за всички места, където при нужда можеха бързо да ги намерят.

Саприн беше сигурен, че няма да намери Тамара вкъщи. Разбира се, той я потърси по телефона, отиде на посочения от Танечка адрес,

убеди се, че никой не отваря, но всичко това не беше неочаквано за него. Съществуваше стандартен комплект действия за подобни случаи: съседи, бабички пенсионерки пред входа, майки край детската площадка. Само след час Николай знаеше, че Тамара е заминала за Австрия преди две седмици и още не се е върнала. Съседката от горния етаж беше абсолютно сигурна в това, защото Тамара винаги ѝ оставяла ключовете от апартамента си и я молела през ден да полива цветята. Щом не е дошла да си вземе ключовете, значи още не се е прибрала — това е ясно. А ето я и колата ѝ — стои си, както я е оставила преди две седмици.

Саприн бързо огледа светлозелената жигула, която му посочи съседката на Тамара, а след като излезе от блока, мина покрай нея и леко забави крачка. Жената май наистина бе права — с тази кола никой не беше пътувал поне от няколко дни: прахта върху капака и на предното стъкло се стелеше, еднакво плътна.

Той пое към района на парк Фили, където живееше майката на Тамара. Тя за щастие си беше вкъщи, но го въведе в кухнята и го помоли да почака: имала урок и не бивало да го прекъсва. Алла Валентиновна беше дама на петдесетина години, но за това можеше да се досети само човек, който знае, че тя има двацет и осем годишна дъщеря. А онези, които не го знаеха, наивно смятаха, че Алла Валентиновна още няма и четирийсет — толкова жизнерадостна, постоянно готова да се усмихне, стройна и младолика беше. Коченова-старша, както разбра Николай от откъслечните фрази, долитащи откъм хола, преподаваше немски език. Той се учуди на лекотата, с която домакинята пусна в апартамента непознат човек и го остави сам, макар и в кухнята, където обикновено няма ценни предмети, но все пак... Наистина холът е пълен с ученици — ако се съди по гласовете, далеч не деца, така че не е нужно да се страхува, че непознатият ще я убие или ограби, но нали урокът ще свърши и те ще си отидат, а той ще остане насаме с Алла Валентиновна...

Николай не се чувстваше много добре, привечер слабостта го надвиваше и май пак бе вдигнал температура. Той извади от джоба си малка плоска кутийка от небесносиня пластмаса, а от нея — три разноцветни таблетки. Огледа се, видя полицата за съдове, взе една чаша, наля си вода от чайника и изпи лекарствата. В един момент му хрумна, че с удоволствие би седял тук с часове, без да бърза за никъде.

Колко би било хубаво, ако изведнъж се оказеше, че не е необходимо да търси и да убива Тамара, че тя не представлява никаква опасност, а парите за сестра му е дала майка им. Тогава той щеше да си легне, да затвори очи и да спи сигурно цяла седмица: поради заболяването умората му изглеждаше двайсет пъти по-силна, отколкото беше в действителност. Колко хубаво щеше да е Алла Валентиновна сега да влезе в кухнята и да каже: „Напрасно търсите Тамара. Преди няколко дни я сгази кола и тя почина.“ И толкоз! И всички проблеми щяха да са решени от само себе си. Но тя нямаше да каже така, твърде спокойно и засмяно беше лицето ѝ — жена, току-що погребала детето си, не изглежда така.

Най-сетне от антрето се чува гласовете на тръгващите си ученици. Вратата се затръшна и домакинята влезе в кухнята.

— Между групите имам половин час, трябва бързо да хапна нещо, инак ще припадна от глад — заяви тя и с мълниеносна скорост извади от фурната на печката тиган, а от хладилника — продукти. — Ще ми правите ли компания?

— Благодаря, не съм гладен. Виж — чай ще пия с удоволствие, ако ми дадете.

— Ще ви дам, разбира се, защо да не дам на приятен гост! — весело отговори тя и веднага избухна в смях над невинно изречената двусмислица. — ... С какво време разполагате? — попита, след като в тигана многообещаващо зацвърча нещо ароматно.

— С какво време ли? — учуди се Саприн.

— Кога заминавате?

— Къде да заминавам?

— Ами за чужбина, за къде другаде! Нали затова искате да учите езика, а не за да четете Хайне в оригинал, права ли съм?

Саприн схвана, че Алла Валентиновна го е взела за пореден ученик, който преди заминаването си за чужбина иска бързо да се *изпеденса* в разговорния немски.

— Алла Валентиновна, аз търся Тамара. Не знаете ли къде е?

— В командировка! — учудено отвърна Коченова. — А вие кой сте?

— Как да ви кажа... — Саприн се престори на смутен. — Ами... ако наричаме нещата със собствените им имена, аз съм неин

любовник, но очевидно нещастен. Надявам се обаче, че нещата могат да се оправят.

— Как се казвате?

— Николай.

— Мисля, че Тамара не ми е казвала за вас — замислено продума Алла Валентиновна, докато вадеше късчетата задушени зеленчуци от тигана в чинията. — Още веднъж ви предлагам: ще хапнете ли с мен? Страшно вкусно е, честна дума!

— Много ви благодаря, не ми обръщайте внимание, по-добре да пийна чай.

— Е, както искате. И отдавна ли се познавате с дъщеря ми?

— Не, само от два месеца. Чуйте ме, аз знам, че е заминала за Австрия за няколко дни, но трябваше да се върне в събота вечерта, тя ми го каза. От събота вечер през половин час я търся по телефона вкъщи — никой не вдига. Затова си помислих, че ме е зарязала, решила е вече да не се среща с мен. Крие се, чака да престана да ѝ звъня. Може би има връзка с човека, с когото е заминала, върнали са се и сега са в нейното жилище. Разберете, Алла Валентиновна, далеч съм от мисълта да се правя на Отело, да грабвам нож и да се втурвам през глава да се разправам с Тамара и с новото ѝ увлечение. В никакъв случай! Но искам да съм наясно, искам нещо определено. Ако Тамара не иска да ме вижда повече, да ми го каже. Няма да я упреква с нито една дума, ще изчезна и няма да се появя повече в живота ѝ — та аз съм нормален човек, повярвайте ми! А така като някой глупак въртя телефона, вълнувам се, страдам, измъчвам се, а това е неприятно и за нея. Кому е нужно всичко това?

— Напразно се тормозите, Коленка — ласкаво каза Коченова. — Тамара изобщо не се крие от вас, просто наистина още не се е върнала от командировка.

— Но тя обеща да се върне в събота, а днес е вече четвъртък.

— Тамара ми се обади в неделя и ме предупреди, че остава в Австрия за няколко месеца, там ѝ предложили много изгоден договор — нещо, свързано с туризма. Друг е въпросът, че трябваше да се обади и на вас, а не да чака да се изтормозите и да потърсите мен. Между другото как ме намерихте?

— Тамара ми даде вашия телефон и адрес още когато се запознахме. Смяташе да ви навести и ме предупреди, че ако не я

намеря вкъщи същия ден, значи е у вас и мога да дойда да я взема оттук.

— Разбирам. Дъщеря ми винаги е била малко лекомислена. Това е напълно в нейния стил — да взема внезапни решения, без изобщо да се замисля какви могат да бъдат последствията от тях. Пак добре, че поне ми се обажда, така че не ми се налага да звъня по болници, морги и милиционерски участъци. Никак не умее да мисли дори с половин крачка напред! Ето ви един пример: взела решение да остане в Австрия няколко месеца — добре, прекрасно! А че алармата на колата ѝ е повредена, а я е оставила навън, на улицата пред блока, не си ли спомня? Не, разбира се. Обаче уверявам ви — след седмица ще се сети, ще навърти телефона ми и ще започне да хленчи и да ме моли да измисля нещо. А какво мога да измисля аз? Нямам ключовете на колата, значи единственото, което мога да направя, е да намеря човек, който да постави на колата нещо от рода на онези ужасни скоби. Но с всичко това ще трябва да се занимавам аз, а не собственичката на колата. Да ви наля ли още чай?

На излизане от Алла Валентиновна Коченова Саприн си помисли, че най-сетне бе получил информация, макар и незначителна. Тамара не си е ходила вкъщи, скрила се е у някой познат, обадила се е на майка си, излъгала е, че се намира в Австрия и остава там още няколко месеца. Значи е убедена, че поне няколко месеца ще успее да се скатава на сигурно място. Но не и в Москва! Това е възможно само, при условие че не излиза от жилището. Нелепо. Значи е намерила за къде да замине. И най-вероятно вече е заминала. Дотук всичко е ясно.

Сега колата. Майчето очевидно не познава много добре детето си. Тамара далеч не създава впечатление, че е лекомислена и непредпазлива, макар че наистина има склонност към авантюри, и то доста силна склонност. Но не чак дотам, че да забрави за оставената без аларма кола. Тамара навярно е помолила някого да се погрижи за колата и му е оставила ключовете. Във всеки случай точно така биха постъпили 99,9 % от хората, а Тамара Коченова не приличаше на безумна откачалка, която може да бъде причислена към останалата една десета от процента. Значи трябва денонощно да се наблюдава светлозелената жигула и да се чака при нея да дойде човекът, с когото Тамара е контактувала след завръщането си от Австрия.

ГЛАВА 5.

Едуард Петрович Денисов замислено се взираше в листа, който лежеше пред него върху полираната повърхност на бюрото. Манфред Кнепке бе удържал на думата си, бе наел частен детектив, който бе свършил огромна работа. И ето резултата от тази работа: един стандартен лист със списък от имена. Трийсет и четири имена, две от тях — на убийците на Лиля и сина ѝ. Кой две точно?

Детективът Уве Петер, без да прибегва до помощта на полицията, бе направил невъзможното. Беше намерил хората, които в онази ранна дъждовна съботна сутрин бяха видели колата, излязла с голяма скорост откъм посоката на Визелбург на шосето Залцбург — Виена. Методично бе обиколил всички агенции, даващи коли под наем, и бе събрал сведения за хората, наели напоследък джипове с цвят мокър асфалт. Търпеливо бе издирвал тези хора и бе намерил всички — освен едно. Този човек с чешко фамилно име не бил известен на австрийските посолства нито в Чехия, нито в Словакия. Манфред бе използвал връзките си и бе изяснил, че човек с такова име не си е оформял виза за влизане в Австрия в същите посолства. Това само бе потвърдило първоначалната догадка, че убиецът е използвал фалшиви документи, като си е приписал славянската националност, за да оправдае акцента си. Вероятно е човек, достатъчно опитен и изкусен, който знае, че акцентът почти винаги издава кой е родният ти език. Англичанин говори немски съвсем различно от французин или италианец. Или славянин.

Петер, отработвайки хонорара си, бе спал по три часа в денонощие и бе работил с невероятна скорост — благодарение на факта, че като шеф на детективска агенция имаше помощници. По хотелите изобщо не бе търсил следи от загадъчен чех: щом паспортът е фалшив, в него няма печати за пресичане на границите, а в хотелите обикновено обръщат внимание на това. Налагало се е да търсят услугите на мотелите, където порядките са много по-свободни. И на опитния детектив са му били достатъчни три дни, за да намери мотела,

чийто собственик си е спомнил съпружеската двойка с чешки имена: красива брюнетка с права коса до раменете и съпруга ѝ — синеок, с черна коса. Много ефективна двойка. Пристигнаха в сряда, 13 септември, и заминаха рано сутринта в събота — така било записано в регистрационната книга. А как му се е сторило, наистина ли са били чехи? Май че да. Говорели с акцент. Наистина говорела най-вече жената, мъжът през повечето време мълчал. Поляци? Възможно е, откъде да знае той! А може би сърби? Може и сърби, защо не! Да, били с кола — тъмен джип. Не, нищо особено не си спомняли, обикновени гости, пътешествали из страната — явно не били много заможни, щом са отседнали в мотел, а не в хотел.

Значи са били двама. И се бяха появили — макар и оскъдни, — но все пак външни белези. Освен това у Манфред се бе затвърдило убеждението, че са били руснаци. Ако ги е наел отмъстителният Югенау, който дълги години е работил в Москва, не може да са били други освен руснаци. Следващата стъпка е била да получи списъците на лицата с червени и сини съветски паспорти, пристигнали в Австрия между 10-и и 13-и септември (Уве се бе застраховал с по-широк отрязък от време) и отпътували в събота и неделя, 16-и и 17-и. За обработка на списъка бяха отишли още няколко дни: бяха зачерквали хора, които явно не са подходили възрастово, двойки с деца, туристически групи и някои други категории. Най-сетне бяха останали трийсет и четирима.

С това частният детектив Уве Петер бе приключил работата си. Сега бе ред на Едуард Петрович Денисов да се включи в издирването на убиеца.

На прага на своята седемдесетгодишна Едуард Петрович Денисов крачеше в живота уверено, вдигнал високо своята едра, беловласа глава и без да се измъчва от болестите и болешките, присъщи на възрастните хора. Беше приказно богат, но не обичаше да демонстрира излишно това и не се увличаше по разкоша, макар че понякога харчеше капиталите си за някои на пръв поглед абсолютно ненужни неща. Мразеше да дава пари назаем и да помага на по-слаби финансисти, но можеше, без да се замисли, да похарчи огромни суми за организиране на голям празник в града, за подкрепа на интернат за

надарени деца или за подаръци на стари приятели. Денисов бе започнал да печели и да трупа този капитал от средата на 60-те години. На два пъти бе разследван и дори веднъж делото бе стигнало до съдебната зала, но всичко бе останало в далечното минало. Едуард Петрович обаче добре си спомняше ужаса, който го бе обзел, когато съдията и народните заседатели се оттеглиха на заседание преди произнасяне на присъдата. Минаха повече от два часа, преди те да се върнат в съдебната зала, и през тези два часа Денисов успя много неща да премисли и да си даде дума, че ако всичко завърши благополучно, той непременно един ден ще влага парите си в благотворителност, защото в края на краищата няма нищо по-скъпо от човешката благодарност. И удържа на думата си.

През последните няколко години беше пълновластен господар на симпатичен уютен град, чистичък и спретнат. Той бе поставил свои хора на всички ръководни постове в общината, Градската дума, в органите на управлението. С желязна ръка бе изхвърлил от града разните престъпни шушумици, които не признаваха конвенционалните норми и предпочитаха да си изясняват отношенията с войни помежду си, из корен бе изтребил рекета и бе поделил всички сфери на инвестиране между бизнесмени, в чиято лоялност и преданост не се съмняваше. Всички тези предприемачи естествено си плащаха за това — че как иначе! Но не на рекетъори, а на самия Денисов, който осигуряваше тяхното спокойствие и безопасност. При това Едуард Петрович живееше, погледнато от страни, много скромно: не в богата къща, а в обикновен девететажен блок — вярно, на цял етаж, след като бе премахнал стените между апартаментите. Но жилището му, макар и доста просторно, беше далеч от разкошните апартаменти, по които се увличат някои нови руснаци. В него нямаше нито фонтани, нито басейни, нито сауна, нито зимна градина. Имаше три спални — една за домакините и две за гости. Огромна кухня — навремето гарсонiera, в която пълновластен господар беше Алан, лауреат на много кулинарни конкурси. Голямата трапезария бе предназначена за светски мероприятия, когато броят на поканените надхвърлеше петнайсет души. В малката трапезария се сервираше ежедневно, независимо дали на масата сядаша само домакинът със съпругата си — Вера Александровна, или и техни гости — синът на Денисов със семейството си, или пък приятели. Царството на Вера Александровна

— дама доста светска и заобиколена с безброй познати — беше прелестният хол, обзаведен с мека мебел, ниски масички и огромни вази, поставени на пода. В противоположния край на апартамента беше кабинетът на Едуард Петрович, в който той приемаше посетители, провеждаше делови съвещания и преговори и изобщо прекарваше по-голямата част от времето си.

Той и сега беше в кабинета си, гледаше листа с трийсет и четирите имена и се изненадваше, че на своите шейсет и осем години още е способен да изпитва такава болка. Лиля я няма вече! Преди две седмици, застанал до своя отколешен делови партньор Манфред Кнепке, той хвърли шепа пръст върху ковчега ѝ. Не, нямаше в какво да се упреква. Добре бе постъпил, като бе омъжил своето момиче за богатия австриец. Самият той, Денисов, не би могъл нищо да ѝ предложи. Да се ожени за нея? Изключено! С Вера Александровна живееше вече четирийсет и пет години. Тогава, в най-трудните за него времена, когато беше под следствие и го съдиха, тя беше секретар на районния комитет на партията и позорно я изхвърлиха от работа и ѝ отнеха партийната книжка още преди да е изсъхнало мастилото на протокола от предварителния разпит на съпруга ѝ. И въпреки това тя нито с дума не упрекна Денисов, заради чиито постъпки партийната ѝ кариера рухна — напротив, подкрепяше го с всички сили, окуражаваше го, търсеше хора, на които би могла да даде подкуп, и хора, които биха предали този подкуп. Затова пък, когато всичко свърши и Едуард Петрович остана на свобода, каза:

— Надявам се, че всички наши мъки няма да са напразни.

Денисов без каквито и да било коментари разбра какъв смисъл е вложен в тази кратка реплика и също както в очакване на присъдата си бе дал дума да харчи парите за добри дела, си даде още едно обещание: каквото и да се случи, няма да изостави съпругата си, освен ако тя самата пожелае да го напусне. Вера му помогна да запази силата на духа си, свободата и част от капитала (другата все пак се наложи да подарят на държавата) и сега има пълно право да се възползва от всичко това. Да има богат, свободен и уверен в силите си съпруг. Още повече че след като изхвърча от райкомовската ясла, тя бе принудена да започне работа като начална учителка, тъй като образованието ѝ беше педагогическо — нещо, което по време на активната ѝ партийна дейност всички някак си бяха забравили.

Денисов не можеше да се ожени за Лиля, но не му се искаше и да я държи дълго край себе си като любовница. Тя беше млада жена, трябваше да има свое семейство, съпруг, деца, дом. Той нямаше право да я лишава от всичко това само заради стари задължения към собствената си съпруга. Когато разбра, че Манфред е харесал Лиля, Денисов си помисли, че едно такова сватовство би било най-добрият изход от положението, а за Лиля — достойна награда за петте години преданост. Тогава, на шейсет години, Едуард Петрович беше още твърде глупав и си мислеше, че Лиля му е била вярна и предана заради парите, които харчи за нея, и за удобствата, с които я заобикаля. Тогава още си мислеше, че предаността може да се купи и че за нея можеш да се отблагодаряваш. Едва по-късно, след като я изпрати в Австрия, разбра, че тя го е обичала. Не си е отработвала парите, а наистина го е обичала. Макар като разумен човек да е разбирала, че не е възможно да бъде съпруга на Денисов — дори Вера Александровна да я нямаше: прекалено голяма бе разликата във възрастта им и на практика не съществуваха никакви шансове да отгледат заедно общи деца. Затова пък шансът да остане млада вдовица бе дори много голям. А какъв е смисълът да се омъжваш, ако не за да градиш семейство, в което ще живееш до старини? Щом няма да е до старини, за цял живот, тогава може и просто така — да бъдеш любовница. Каква е разликата — законно ли ще си лягаш с човека или не? Не това прави сладостта.

А ето че сега Лиля вече я няма. И той повече нищо не може да направи за нея. Само едно: да намери убиеца и да го накаже. О, господи, защо боли толкова!

Анатолий Владимирович Старков, началник на контраразузнаването на Денисов, както обикновено, беше точен до минутата. Заедно с него в кабинета на Едуард Петрович влезе нисък, малко тромав човек на около трийсет и пет години, с явни признаци на оплешивяване и с въздълъг нос. Но когато хвърли поглед към госта, Денисов веднага оцени неговите внимателни, умни очи.

Денисов стисна ръцете на двамата и направи знак на Старков да остане в кабинета, а непознатия докосна по рамото — като покана да го последва — и го преведе през целия апартамент до гостната на жена си.

— Верочка, запознай се — това е нашият нов помощник. Развличай го известно време, ако обичаш, докато ние с Толя си поговорим по делови въпроси. След един час ще обядваме.

Върна се в кабинета си, мълчаливо седна във фотьойла и погледна Старков в очакване.

— Как се казва? — попита най-сетне.

— Тарадин. Владимир Антонович Тарадин.

— Какви препоръки има?

— Прекрасни, Едуард Петрович.

— Образование?

— Виеше юридическо.

— Професионален опит?

— Осем години в службата за криминално разследване, после две години като следовател. Напуснал е органите. Има лиценз за частен детектив.

— Защо е напуснал? Отрицателни мотиви? Уличен ли е в нещо?

— Нищо подобно. Бил е поканен за преподавателска работа в Калининградската милиционерска школа, а началството му се опънало и не искало по никакъв начин да го пусне. Посъветвали го да напусне, а после да се върне отново. Ръководството на следственото управление не може да възрази срещу напускането — все пак у нас няма крепостно право! Само докато си офицер могат да те държат и да не те пускат, а щом не искаш да бъдеш офицер, не могат да те накарат да останеш в системата. В Калининград му обещаха да го възстановят на служба до един месец. Володя напуснал, а на другия ден, като напук, претърпял автокатастрофа и четири месеца лежал в болница. Тук има един нюанс, Едуард Петрович. Ако след уволнение са минали по-малко от три месеца, при възстановяването не е нужно да минаваш през медицинска комисия. А заради тази авария в неговия случай минали четири. Наложило се да се яви пред комисия, и то след тези четири месеца в болница. И комисията не го одобрила. Нали разбирате — в наше време няма абсолютно здрави мъже на трийсет и четири години, винаги има за какво да се заядат, стига да искат. А явно са искали. Бившите му началници са си направили сметката защо той напуска и ръководството на медицинското управление е получило съответното сигналче.

— Има ли семейство?

— Съпруга и дъщеря.

— На колко години е детето?

— На шест. Тръгнала е в първи клас.

„На шест години! — внезапно си помисли Денисов. — Почти колкото Филип. Само че Филип вече няма да тръгне на никакво училище.“

— С какво се занимава жена му?

— Работи в Спестовната каса, има икономическо образование.

— Още един въпрос. Случвало ли му се е да стреля на месо?

— Не. Специално се поинтересувах. Знам вашите изисквания — меко се усмихна Старков.

— Какво, за осем години като криминалист нито веднъж не е стрелял?

— Нито веднъж — уверено потвърди Старков.

— Дори във въздуха?

— Дори във въздуха.

— А защо, интересно? Може би е страхливец и е избягвал да участва в силови мероприятия?

— Какво говорите, Едуард Петрович! — отново се усмихна Старков. — Не бих довел при вас страхливец. Володя е убеден противник на употребата на оръжие. Смята, че оръжие използва само човек, който не иска и не умее да разсъждава. Защото не е необходим много ум, за да извадиш патлака и да обезвредиш противника или да го накараш под дулото да направи каквото желаш. А виж, да го надхитриш, да го измамиш, да го уловиш в капан и да го задържиш без шум и пушилка — ето това е висш пилотаж. Разбира се, има екстремни положения, когато човек не може да мине без стрелба — той не възразява срещу това, но досега някак е успявал да ги заобиколи.

— Но инак умее да стреля, нали?

— Блестящо. При три изстрела прави двацет и седем точки, при пет — четирийсет и осем. Това е сега, а когато е работил в милицията и е тренирал редовно, през всичките осем години е бил победител.

— Странен човек — замислено сви рамене Денисов. — Да не би да е луд случайно?

— По този въпрос нека се произнесе съпругата ви.

— Ами добре тогава. — Денисов въздъхна и се надигна от фотьойла. — Да отидем да видим как Вера Александровна развлича

твоего протеже. Обаче внимавай, Толя, отговаряш за него с главата си. Между другото — има ли връзки в милиционерските среди в Москва?

— Не знам. Но и да има, не вярвам да са на нивото на ръководството. Какъв е бил той? Обикновен детектив, и то в нашето провинциално градче.

— Но ще се нуждае от помощ. В списъка има трийсет и четири души и двама и шест от тях са московчани. Естествено ще трябва да започне от Москва. Ще помоля Каменская да му помогне.

Старков внезапно спря наред коридора:

— Едуард Петрович, не правете това!

Денисов бавно се извърна към него и внимателно се взря в очите му:

— Защо, Толя?

— Не бива. Не я закачайте.

— Защо? Вече й нямаш доверие? Знаеш ли нещо?

— Знам само едно: тя ще се тормози. Прекрасно си спомням колко тежко й беше да приеме вашето предложение тогава, преди две години, как се измъчваше. Защото знаеше кой сте и какви пари въртите. А след това, когато загина синът ви, тя започна да се чувства ваша длъжница и няма да може да ви откаже.

— Ами прекрасно — да не ми отказва! Да помогне на Тарадин.

— Едуард Петрович, моля ви, не закачайте Анастасия. Тя знае, че сте затънали до шия в криминалния бизнес, че сте крупен бос сред престъпните финансисти, и понеже няма възможност да ви откаже, ще прави това, за което ще я помолите, но ще полудее. Искате да я накарате да страда ли? Спомнете си колко ни помогна тя преди две години. Мисля, че направи достатъчно за всички ни.

— Я виж, много се застъпваш за нея! — позасмя се Денисов. — Да не би да си влюбен?

Лицето на Старков неволно се разкриви и Денисов разбра, че е улучил болното място. Я гледай, а той не бе забелязал тогава. Чак сега това изплува... Виж го ти нашия Толя!

— Аз й дадох сина си — бавно изрече той, загледан втренчено в очите на началника на контраразузнаването. — И имам право да я помоля за услуга, па макар и молбите ми да се изпълняват с цената на нейните страдания. Не се тревожи, престарели ми Ромео, няма да я моля за нищо незаконно. Това момиче ми харесва и аз ще го пазя.

Обърна се и продължи по коридора към гостната, сигурен, че Анатолий Владимирович Старков послушно го следва. Отвори вратата и видя жена си и Тарадин, увлечени в непринуден разговор.

— Толенка! — радостно възкликна Вера Александровна, която от целия екип на мъжа си отдаваше предпочитание на Старков, изпитваше искрени симпатии към него и го смяташе за единствения интелигентен човек от обкръжението на Едуард Петрович. Тя леко се надигна от дивана и с царствен жест подаде на Старков своята набръчкана, покрита с пигментни петънца, но все още изящна ръчица, която той галантно целуна. — Сърдита съм ви, Толенка — закачливо усмихната, каза Вера Александровна. — Защо сте крили от мен съкровище като Володя? Защо никога не сте го водили у нас? За половин час разговор с него изпитах удоволствие, каквото не съм изпитвала за цял месец.

— С какво толкова покорихте съпругата ми? — поинтересува се Денисов и отново зараглежда Тарадин. Очакваше, че гостът сега ще си отвори устата и ще изтърси нещо банално, но за учудване на Едуард Петрович, Тарадин мълчеше, сякаш не бе чул въпроса.

— Оказа се, че Володя има задълбочени познания по история на костюмите и ми разказа много интересни неща.

— Така ли? — скептично промърмори Денисов. — Ами прекрасно, много се радвам. След половин час Алан ще ни сервира обяда, а дотогава можем да пийнем нещо. — Той отиде до вградения бар и отвори вратичката му. — Какво да ти наля, Верочка?

— Мъничко кампари.

— А на теб, Толя?

— За мен нищо, благодаря.

— А на вас? — Денисов се обърна към Тарадин в очакване на отговора му, като си помисли, че до този момент дори не бе чул гласа му. Е, сега няма да може да пренебрегне въпроса и да не отговори.

— Уиски със сода.

Гласът на Владимир се оказа нисък и плътен, което някак не се връзваше с неугледната му тромавост. Едуард Петрович подаде чашите на жена си и на госта, на себе си ливна джин само на дъното и седна на бежовото диванче, до Вера Александровна. Старков улови строгия му поглед и веднага отведе Тарадин в другия край на голямата гостна,

като привлече вниманието му към окачената на стената картина — натюрморт, изпълнен с маслени бои.

— Е, какво ще кажеш? — тихичко попита Денисов, когато те се отдалечиха достатъчно.

— Добре е, Едик — кимна Вера Александровна. — Много добре. Според моето дилетантско мнение — просто превъзходно. Умее да изглежда скован и стеснителен, а същевременно да бъде обаятелен чаровник. Може да омае всяка жена, прекрасно хоби си е избрал — история на костюма. Малко жени не биха клъвнали на това. За мъжете има друга въдица — история на лова. Как хората са ловували някога, какви животни, с какво оръжие, какви били традициите и така нататък. А гласът му! Чу ли гласа му? Просто невероятен! Ако с такъв глас говори каквото трябва, човек напълно би забравил за външността му.

— Умен ли е?

— Безспорно.

— И тъй, ти си разбрала какъв може да изглежда. А какъв е в действителност?

— Грубиян, Едик. Най-обикновен грубиян, като деветдесет и пет процента от мъжката половина на човечеството. Нежните душевни трепети са недостъпни за него.

— Грубо ли се държа с теб?

— Боже опази! — Вера Александровна се разсмя. — Беше необикновено мил. Но на моята възраст, драги, вече ми е време да разбирам кое е игра и кое е естествено.

— Благодаря ти, Верочка, твоите оценки винаги са точни. Понаблюдавай го и докато обядваме, а после аз ще взема решението си.

— И какво искаш да чуеш от мен? За каква работа го готвиш?

— Той е частен детектив и ще работи за мен именно в това си качество. От него се иска съобразителност, но най-важното — стабилност и самообладание. Не ми трябва хора, готови за нищо и никакво да вадят пистолета. Не обичам, когато около мен и моите помощници се започва стрелба.

Денисов стана, остави празната чаша на масичката и отиде при гостите, които от натюрморта бяха преминали към следващата картина, нарисувана като подражание на поанталистите и изобразяваща финалната сцена на „Алените платна“ от Грин.

Вечерта, след като изпрати Старков и Тарадин, Едуард Петрович се върна в кабинета си. Решението бе взето, тази нощ Владимир Тарадин щеше да лети за Москва и от утре щеше да започне работата върху списъка.

Денисов отвори бележника си и намери в него телефонния номер, който му трябваше. Но вече протегнал ръка към апарата, внезапно изпита нещо като неудобство. Спомни си лицето на Толя Старков, когато той го молеше да не закача Каменская. Спомни си и думите на жена си за Тарадин: най-обикновен грубиян, за когото нежните душевни трепети са недостъпни. И какво излиза значи, че и той, Едуард Денисов, е обикновен грубиян, щом за него са недостъпни нежните душевни трепети на Старков. Или все пак са достъпни, но просто Денисов не се издава? Може би Толя е прав и не бива да въвличат Анастасия в тази работа?

Глупости, пресече тези мисли Едуард Петрович — той не иска от нея нищо противозаконно, просто малка помощ, от чисто справочен характер. А пък ако тя сметне за свой дълг да направи повече — той само ще ѝ бъде благодарен. И ако при това направи някакви нарушения, той, Денисов, няма да има никаква вина за това. В края на краищата нали когато миналата година Анастасия го помоли за помощ, Денисов не я попита доколко е законно частното разследване, което бе започнала! Той ѝ беше длъжник и веднага щом тя пожела, ѝ изпрати група от своите хора — начело със собствения си извънбрачен син. А синът му, изпълнявайки задачите, поставени от Каменская, загина. Разбира се, Денисов не я смяташе за пряка виновница, но все пак... Нека сега тя се почувства негова длъжница.

Вдигна слушалката и решително набра номера.

Анастасия Каменская отиде на работа в отвратително настроение. След снощното обаждане на Едуард Петрович Денисов тя не спа цяла нощ, на няколко пъти ходи в кухнята, пи чай, пуши, опитва се да се успокои, повтаря си, че нищо страшно не се случва. И същевременно разбираше, че това е празна утеха. Преди година, когато загина синът на Денисов, нейният началник — полковник Гордеев —

каза, че сега тя до края на дните си ще връща този дълг. Думите му май започваха да се сбъдват. Макар че на пръв поглед Денисов не искаше нищо особено.

— Разбирате ли, Анастасия — каза ѝ той снощи по телефона, — в Австрия е убита жена, която означаваше много за мен. Австрийската полиция не е намерила престъпниците, а на мен ми се струва, че те са в Москва, и искам да се опитам да ги открия със свои сили. В това няма нищо лошо, нали?

— Така е, няма — предпазливо се съгласи тя.

— В Москва пристига един човек, който има списък на заподозрените и трябва да издири всички и да се опита да изясни има ли някой от тях отношение към убийството. Лошото е обаче, че в списъка има само имена — нито адреси, нито някаква друга информация. Трите имена и годината на раждане. Затова той всъщност ще трябва да търси не конкретен Иванов, а да проверява всички Иванови с тези имена и година на раждане, а те са стотици, ако не и хиляди. Молбата ми към вас е да му помогнете в тази проверка.

— Колко души са в списъка ви?

— Трийсет и четири, от тях московчани са два̀сет и шест.

— Та това е страшно много работа! — изпъшка Настя. — Да проверяваме съименниците на всеки от два̀сет и шестимата.

— Анастасия, ако беше лесно, нямаше да се обърна към вас. Е, ще му помогнете ли?

— Ще му помогна — отговори тя и в този момент изпита чувството, че е тръгнала към ешафода.

Досега Едуард Петрович Денисов не ѝ бе сторил нищо лошо, напротив, отнасяше се прекрасно към нея, пък и, честно казано — и тя към него. Но Настя Каменская прекалено добре си представяше какво представлява Денисов, за да гледа с добро око на молбите му.

Те се запознаха преди две години, когато Настя почиваше в санаториума в същия град, където живееше Денисов. В този санаториум стана убийство и Денисов я помоли да помогне при издирването на престъпника. Помоли я, защото у него се бяха зародили солидни подозрения, че на неговата територия са се появили външни лица, които уреждат кървавите си сметки тук. Появяването на престъпна групировка, която оставя след себе си трупове, можеше да предизвика пристигане на детективи от Министерството на

вътрешните работи, а Денисов никак не искаше да си има работа с чужди, неподкупени и неопитомени лично от него милиционери. Знае ли човек какво биха могли да изровят, докато се занимават с тези убийства!

Тогава Настя преживя много неприятни часове, докато се мъчеше да разбере какво е накарало могъщия мафиот да потърси помощта ѝ при разкриването на престъпленията. Дали не искаше да я използва за престъпните си цели? В края на краищата се съгласи, макар че взе това решение много трудно. След като бандата убийци бе обезвредена, Денисов ѝ каза: „Анастасия, аз съм ваш длъжник. Можете да ме молите абсолютно за всичко и помнете — няма нещо, което не бих направил за вас.“

Една година по-късно по молба на брат си тя трябваше да се заеме с едно частно разследване, потрябваха ѝ помощници и тогава се обърна към Денисов. Едуард Петрович се отзова с готовност, но всичко завърши трагично. Именно тогава нейният началник ѝ каза, че се превръща в пожизнена робиня на мафията на Денисов. И очевидно излезе прав. Мина се още една година и ето че Едуард Петрович поиска тя да помогне на негов човек. А един господ знае какво се крие зад тази задача и как ще свърши всичко. Но не можеше да откаже. Настя прекалено добре си спомняше как бе плакала, хванала ръката на умирация Сергей Денисов, как бе затворила очите му и го бе целунала за последен път. И досега при спомена за това буца заставаше на гърлото ѝ. Как да откаже?

Мисълта дали не е попаднала в капан не я остави да заспи и задълго отрови настроението ѝ. Когато отиде на работа, първо си свари кафе, обхвана горещата чаша с две ръце и тъпо се втренчи в прозореца. Между девет и десет трябваше да ѝ се обади човекът на Денисов — Владимир Антонович Тарадин. Дано се обади по-скоро, та поне да се появи някаква яснота! Тя ще вземе от него този списък и ще го прегледа, за да разбере дали Едуард Петрович не я мами с тази сърцераздирателна история за неговата любима, убита в далечна Австрия. Ако списъкът се състои изцяло от хора, свързани с престъпния свят или със структурите на властта, това ще означава, че в средите на организираната престъпност е започнала някаква грандиозна битка за преразпределение на сферите на влияние. Тогава тя ще трябва да измисли нещо, някаква солидна причина, поради която

няма да може да помага на Денисов. Ако пък списъкът се състои от обикновени хора, тогава...

Потропване на вратата прекъсна мислите ѝ, влезе нейният приятел и колега Юра Коротков:

— Аска, днес няма да има оперативка, можем да се поотпуснем и да запалим по цигара.

— Какво се е случило? Житената питка да не се е разболял?

Хората от отдела за борба с тежките престъпления срещу личността наричаха Житената питка своя началник — Виктор Алексеевич Гордеев.

— Ами, ще се разболеет той! — промърмори Коротков. — По-скоро ние с теб ще се пенсионираме.

И наистина — през всичките години, откак работеше в отдела, Настя не си спомняше случай Гордеев да си остане вкъщи поради заболяване, макар че като всички боледуваше и от ангина, и от грип.

— Нали днес стават девет дни, откак почина онзи певец — Гирко. Получи се оперативна информация, че на гробищата ще се събере цялата шайка, а някои хора ще си разчистват сметките. Изобщо позната история — всички от отдела са изпратени там за подкрепление.

— Ами ти? — учуди се Настя. — Теб не те ли пратиха там?

— Нали все някой трябва да остане в кантората — усмихна се Коротков.

Олег Гирко беше популярен композитор и певец, ръководител на известната рок група „Желязната пета“. Отдавна се знаеше, че той по някакъв начин е свързан с наркобизнеса, но до този момент нищо не бе доказано, и не само доказано, но дори достоверно изяснено. Известно беше също, че — кой знае защо — престъпниците много обичат да използват погребенията и помените за подялби и разчистване на сметки. Може би защото при тях празно място не остава и всеки свързан с мафията покойник означава незабавно прегрупиране и преразпределение на силите.

— Слушай, а от какво почина Гирко? — попита Настя, за да поддържа разговора и да отпъди неприятните си мисли за Денисов и тягостното очакване на телефонното обаждане. — Та той беше млад.

— Така е — малко над трийсет. Сигурно наркотици. Нали знаеш, при тях това е мода — всички наред се боцкат, дишат нещо, гълтат

хапчета.

— Но не е убийство, така ли?

— Не, починал е в болница. Няма ли да ме почерпиш с кафе, скръндза такава? Ти пиеш, а мен ми текат лигите...

— Ох, извинявай! — сепна се тя. — Сега ще ти направя. — Защура се някак напосоки, наля от каната вода в голямата керамична чаша, дълго търси бързовара, който беше буквално под носа ѝ, несръчно се извърна и събори на пода кутията със захарта. — По дяволите, какво става с мен? — промърмори ядосано, прилекна и започна да събира разпилените по пода бучки.

— Наистина, сестро, какво ти става днес? — подзе Коротков, вперил в нея внимателния си поглед. — Просто не си на себе си. Случило ли се е нещо?

— Не, всичко е наред. Просто не съм в настроение.

— Лъжеш, Аска, и дори не се изчервяваш! Като черен облак си. Казвай бързо какво ти се е случило!

— Ще ти кажа, ако обещаеш да мълчиш.

— В смисъл — да не казвам на никого? Обиждаш ме — гроб съм!

— Не, в смисъл да не коментираш и да не ми даваш съвети. Попита ме, аз ти казвам — и толкоз.

— Добре, казвай!

— Виж: Едуард Петрович Денисов ме помоли за помощ...

— Кой Денисов? — чак подскочи Юра. — Онзи същият ли?

— Същият. Изпратил е в Москва някакъв частен детектив и ме помоли да му помагам. А аз естествено се страхувам, че иска тихомълком да ме използва за някакви нечисти дела.

— А не можеш ли да му откажеш? Задължена ли си му с нещо?

— Там е работата я! Спомняш ли си миналогодишната история с убийството на милиционера Костя Малушкин?

— Спомням си я. И какво?

— Имах един-единствен свидетел, който бе видял Костя заедно с убиеца. Но този свидетел не искаше да дава показания, искаше лично да убие онзи човек — Ерохин, — който бе застрелял Костя. Имал си свои сметки за разчистване с Ерохин, много стари сметки. С една дума — страхувах се, че той наистина ще убие Ерохин, вместо да даде показания срещу него и да ни позволи да го арестуваме. И помолих

един човек да върви по петите на този свидетел и да не го остави да извърши убийството. Наистина Ерохин се оказа по-бърз и уби и двамата — и свидетеля, и моя човек, който го пазеше. Та така: този човек беше извънбрачен син на Денисов.

— Мале мила! Защо не си ми казала нищо за това? Аска, ама ти не разбираш ли, че си се накиснала вовеки веков?

— Абе разбирам, разбирам! — От напрежение тя дори повиши тон, без да забележи. — Прекрасно разбирам всичко. И какво ще ми предложиш да сторя? Да си скубя косите ли? Станалото — станало, Житената питка ме беше предупредил още преди да се обърна към Денисов за помощ, а аз, глупачката не го послушах. Сега е късно. Именно затова ти казах: без съвети и без коментари! Ако от тази ситуация имаше изход, Житената питка още преди година щеше да ме посъветва какво да направя и как да го направя, та да не могат да ме използват. А сега какво? Направо ми иде да напусна органите, пък да става каквото ще, дявол да го вземе!

— И това не е изход, сестро — резонно отвърна Коротков. — Ако си им нужна, от всяко положение ще те докопат. Ще те накарат, ще те придумат. Има едно желязно правило: не давай повод. А щом вече си дала повод, можеш всеки момент да очакваш неприятности, независимо дали си офицер от милицията или портиер.

— Ето че дочаках — мрачно констатира Настя. — И има да патя.

Коротков си отиде, а тя отново потъна в тъпото си вцепенение. Тарадин се обади точно в десет и Настя разговаря с него сухо и сдържано:

— Откъде се обаждате?

— От хотела.

— Слезте на рецепцията и помолете за разрешение да използвате факса. Искам първо да видя списъка, а после ще реша как ще работим с вас.

— Защо? — В гласа на Тарадин прозвуча насмешливо недоумение. — Помолили са ви да ми помогнете, ако трябва, а не да оглавявате моето разследване и да ме ръководите. Или нещо не сте разбрали?

— Очевидно изобщо нищо не съм разбрала — хладно отвърна Настя. — Вие Денисов ли се казвате?

— Не, казвам се Тарадин. Владимир Антонович. Нима не ви казаха?

— Казаха ми. И тъй като името ви не е Денисов, няма вие да ми диктувате условията си. Право на това има само Едуард Петрович, не и вие. Ясно ли ви е това?

— Горещо-долу. Та какво искате да направя?

— Искам да ми пратите по факса вашия списък и заедно с него — лиценз си за частна детективска дейност. Добре ще е да пратите и разрешението си за носене на оръжие, ако имате такова. Запишете си номера.

Продиктува му номера на факса — имаха машина в секретариата. Не й харесваше този Тарадин, впрочем даваше си сметка, че тази неприязън едва ли е свързана с личностните качества на Владимир Антонович. Не й харесваше ситуацията, в която се бе озовала, ето защо изпратеният от Денисов частен детектив я дразнеше още преди да го е опознала. Ами гласът му! Докато слушаше ниския, дълбок, добре звучащ глас, Настя си представяше едър, як, разглезен от живота мъж, който гледа околните с презрително пренебрежение. О, господи, изобщо не искаше да вижда този Тарадин!

Тя звънна на секретариата:

— Любаша? Каменская се обажда. Миличка, приеми един факс за мен, без много шум, а? Трябва да представлява списък и лиценз на частен детектив. Може да има и трети лист — разрешение за оръжие. Ще го направиш, нали? Обаче тихомълком.

След като взе от секретариата документите, Анастасия се качи в кабинета си, чувствайки как ядът в нея отново се надига. По дяволите! Откъде й се стовари на главата този Тарадин с неговия списък! На глупачка ли иска да я прави? Добре, да видим колко ще успее.

Тя хвърли листовете на бюрото, отново седна до телефона и само след минути разговаряше с един от ръководителите на отдела на милицията в летище Шереметиево:

— Жорочка, веднага ли ще ме убиеш или ще почакаш малко, докато ти донеса подаръка?

— Ооо, Настася, изгубена душо! — разсмя се Георгий. — А ние те чакахме, чакахме, цял час не пусках хората до гишето, мислех, че всеки момент ще довтасаш, а ти, гадинка такава, изобщо не се весна. Как ще се оправдаеш сега?

— С любовта, Жорик — с какво друго! С вечната си любов към теб. Съвсем честно се канех да дойда, купих ти подарък — още бълбука в сейфа ми. Но не стана. Нали го знаеш лудешкия ни живот!

— Знам го, знам. — Георгий изобщо не се беше обидил, той прекрасно знаеше, че оперативният работник не е господар на времето си. — Защо се обаждаш тогава? В любов ли ще ми се обясняваш?

— Имам една молба към теб. Неприлична.

— Интересно, интересно. Давай, казвай молбата си.

— Жора, ще ти прехвърля по факса едно списъче, а ти провери полетите за Виена от 10 до 13 септември. Интересувам се колко имена от моя списък са летели в тази посока.

— Само до Виена или и през Виена за друга дестинация?

— И за друга, разбира се.

— И колко бързо ти трябва?

— Именно това е най-неприличната част от молбата ми.

— Ах ти, гадиинке! — проточи Георгий. Това беше любимата му думичка, с нея заменяше безброй други съществителни в руския език и я произнасяше някак особено — с фрикативно „г“ и дълго, изразително и, поради което тя звучеше ласкаво и далеч не сърдито.

След като се разбра с Георгий, Настя звънна на още две-три места и като се възползва от приятелските си връзки, помоли да проверят лиценза на Тарадин и неговото разрешение за притежаване и носене на оръжие. „Тъй, тъй, драги ми Владимир Антонович — каза си тя. — И няма да се срещна с вас, преди да получа отговори на запитванията си.“

Колегите от лицензионно-разрешителната служба ѝ се обадиха първи и съобщиха, че всичко е наред — и лицензът, и разрешението за оръжие са действителни, и двата документа са издадени през февруари 1995 година в Управлението на вътрешните работи в града, където живееше Денисов. Георгий от Шереметиево се обади, когато вече беше почти осем вечерта.

— Е, какво, Жорочка? — нетърпеливо попита Настя.

— Май всички са отлетели. Тю-тю...

— Сигурен ли си? Всички до един?

— Да. С различни полети, в различни дни, но са отлетели. Във всеки случай в твоя списък няма нито едно име, което да не фигурира в списъците на пътуващите. Имената и годините на раждане съвпадат.

— Благодаря ти. Зарадва ме.

— Сериозно? Аз пък мислех, че ще се огорчиш, задето всички са духнали. Е, бъди здрава, Настася, и на никого да не наливаш подаръка ми, аз тия дни ще прескоча лично, ще имам път към вас.

Настя затвори телефона и почувства, че напрежението я е поотпуснало. Дотук нищо не противоречеше на легендата, която ѝ бе дал Денисов. Частният детектив Тарадин наистина се готвеше да проверява хората, отлетели в определени дни за Виена. Но не биваше да бъде твърде лековерна. Ами ако във Виена, както навремето в една вила в Подмосковието, са се събирали някакви престъпни босове и далавераджии? Ами ако са решили да проведат своята сбирка-съвещание-битка-подялба в някой комфортен европейски хотел? Трябва да провери списъка още веднъж. Нека му хвърлят опитно око колегите от управлението за борба с организираната престъпност. И ако не кажат, че всички имена от този списък са им познати — тогава всичко е наред. Тогава може би наистина цялата работа е в жената, която Денисов е обичал и която е била убита в Австрия.

ГЛАВА 6.

Помещението на катедрата не бе приспособено за провеждане на заседания, затова онези, които искаха да прекарат времето си в що-годе комфортни условия, идваха по-рано и си заемаха удобни места. За удобни се смятаха столовете до масите, където човек можеше да извади книжата си и тихомълком да върши някаква своя работа, като се преструва, че внимателно слуша. Не успееш ли да седнеш до маса, трябва да седиш, както казваше Юрий Оборин, с голи колена. Не можеш да извадиш нито книга, нито вестник, камо ли ръкопис, върху който трябва да порботиш. Много преподаватели по наказателно право по време на такива заседания проверяваха курсови или дипломни работи — за да не си губят времето напразно.

Оборин дойде двацет минути преди началото на заседанието и успя да заеме място до най-хубавата маса — до прозореца в ъгъла. Той беше аспирант трета година и идваше в катедрата само в дни за заседания или когато имаше определена среща с научния си ръководител. Третата година от аспирантурата беше най-свободната. Докато през първата трябваше три пъти седмично да посещава задължителните занятия по философия, чужд език, социология и още доста предмети, а през втората го товареха с най-трудните групи, в които трябваше да води семинарни занятия и упражнения, тъй като всеки аспирант беше длъжен да отработи и педагогическата си практика, то третата година изцяло бе посветена на написването на дисертацията. Смяташе се за неприлично аспирантите трета година да бъдат занимавани с несъществени задачи.

Почти веднага след Оборин в катедрата дойде доцент Прохоренко — пълна, вече на възраст жена с гръмовен глас и неприятен характер.

— Юра! — зарадвано се завтече тя към Оборин. — Хайде набързо да прегледаш тези работи, ще им бъдеш рецензент. — Тя сложи пред него няколко папки и хвърли отгоре им бланки за рецензии.

— Какво е това, Галина Ивановна?

— Студентски конкурсни работи. Нали всяка година провеждаме конкурс за най-добра студентска работа, забрави ли? Катедрата предава най-добрите от тях за факултетския конкурс, после отиват на междуфакултетски тур, а след това — на междувузов. Хайде, Юра, недей да спиш, прегледай ги, попълни бланките и после ще кажеш няколко приказки.

На Оборин не му се четяха студентски работи.

— Защо аз? — мрачно попита той. — Няма ли други хора в катедрата?

— Не си само ти, раздала съм на всеки по пет-шест работи. Знаеш ли колко студенти пишат по наказателно право? А мене Черненилов ме натовари да отговарям за първия тур, в катедрата, та сега се чудя какво да ги правя — толкова много участници! Като че ли си нямам друга работа. От моите участват само четирима души, а трябва да отговарям за всички.

На Юра му се искаше Галина Ивановна по-скоро да млъкне — от виковете ѝ го заболяха тъпанчетата, — затова с въздишка придърпа купчинката и отвори първата работа. Хората постепенно прииждаха, стаята се изпълни с гласове, беше му трудно да се съсредоточи. Най-сетне с петнайсет минути закъснение дойде и завеждащият катедрата — Черненилов: млад, енергичен доктор на науките, вечно зает с нещо и вечно закъсняващ. Което си е право, винаги се извиняваше за закъсненията си и това правеше впечатление на новациите. След третия път всички започваха да разбират, че тези извинения по никакъв начин не говорят за уважение към хората, които Черненилов викаше за определен час и ги караше да чакат. Вариантите бяха само два: колата му попаднала в задръстване при кино „Ударник“ или вагонът на метрото спрял в тунела. При което варираше само времето на принудителното забавяне — от дващест минути до един час. Тъй като Черненилов ръководеше катедрата вече четвърта година, на нечий глупав въпрос: „Къде е шефът?“ — околните редовно отговаряха: „Заседнал е в метрото“ или „Попаднал е в задръстване“. Всички бяха свикнали със закъсненията му, както и с неискрените извинения и лъжливите обяснения.

— Моля за извинение, колеги, дващест минути седях в метрото — съобщи Черненилов, без да поглежда никого, докато си проправяше

път към мястото си. — Да започнем работа! Днес в дневния ред имаме четири точки. Започваме от най-краткия въпрос. Трябва да препоръчаме научен ръководител на нашата нова аспирантка...

При тези думи Оборин вдигна очи от текста и се огледа. О, в катедрата се е появила нова аспирантка! Ами да, ето я там, хубава като картинка.

Момичето почувства погледа и се обърна към него. Оборин разбра, че го е засякла и сега бързо преценява — струва ли си? Добре, щом е тъй, значи не е тъпа, улавя проблема в движение и вероятно има готов комплект решения. Юра намигна на момичето и отново заби нос в работата за правовото регулиране на отговорността за лъжлив фалит.

Естествено за научен ръководител на красавицата определиха самия Черненилов, който още от времето, когато бе старши преподавател, се бе сдобил с прякора *Нито една фуста без внимание*.

По втора точка трябваше да обсъдят междинния отчет по тема, чийто ръководител бе доцент Прохоренко. Галина Ивановна започна да докладва надълго и нашироко какво е изпълнено, колко статии са написани, колко научни съобщения са направени на събрания, какви внедрявания има по темата. Оглушени от баритона ѝ, всички започнаха да си бърбят и да си разменят новини, защото зад шумова завеса като речта на Галина Ивановна можеха и песни да пеят без риск да си навлекат забележка от страна на завеждащия катедрата.

Когато стигнаха до четвърта точка, Оборин вече бе прегледал всички работи по диагоналния метод и бе успял да си създаде достатъчно ясно мнение за тях.

— Ние с вас, уважаеми колеги, трябва да направим равносметката от катедрения тур на конкурса за научни работи на студенти и да решим кои от тях са достойни да бъдат изпратени на факултетския конкурс — обяви Черненилов. — Галина Ивановна, кои са рецензентите?

Прохоренко изброи шест имена и по лицето на завеждащия катедрата плъзна неприкрита сянка на досада. Предстоеше им да изслушат шестима, а той очевидно вече бързаше за някъде.

— Добре, да започнем по старшинство. — Черненилов кимна към професор Дишев. — Ако обичате, Борис Фьодорович.

Оборин съобрази, че щом ще се изказват по старшинство, той има още време. Дори не бе забелязал кога му бе кипнало и сега

изпитваше нужда да се изкаже остро и строго, а за целта му трябваша не общи фрази, а факти и цитати. Ами добре, щеше да се заеме с това в оставащото му време. След петнайсет минути Юрий чу своето име.

— Слушаме ви, Юрий Анатолиевич. Какво можете да кажете за работите, които получихте за рецензиране?

Той стана и дълбоко си пое въздух:

— Мога да кажа, че пред погледа ми се разкри тъжна картина. Нито една от тези работи не може да бъде представена за факултетския тур на конкурса. Нещо повече — аз изобщо не разбирам как тези работи са били включени дори в катедрения тур. Това не са просто неиздържани научни работи — те не стават и за обикновени курсови. Това са реферати, и то изпълнени небрежно и недобросъвестно.

— Какво имате предвид? — навъси се завеждащият катедрата.

— Имам предвид, че реферирането предполага анализ на литературата по проблема, тоест систематизирано изложение на чужди публикувани мисли с посочен източник и задължително със собствена оценка на изложеното. Ако студентът не е достатъчно подготвен, за да изрази съгласие или несъгласие с една или друга гледна точка, той трябва поне да използва фразата: „Както личи от изложеното, мненията на авторите по проблема съществено се различават по еди-какво си и еди-какво си.“ Тук липсва и това. Тук има преписани монографии и учебници без споменати източници. С други думи работите, представени за катедрения тур, не са нищо повече от конспекти, които добрите студенти си правят като подготовка за семинари и изпити. Няма и най-малка следа от самостоятелна творческа работа. И всичко това е още по-печално, като се знае, че всяка от тези работи има научен ръководител, член на нашата катедра.

— Защо пък да е печално? — нададе глас старият Мирошкин, когото търпяха в катедрата само от уважение към белите му коси. На своите шейсет и три години той продължаваше да работи като обикновен преподавател, без да има научна степен. Никога не бе писал книги или статии, а през последните десет години и не четеше, а възгледите му не помръдваха встрани от принципа на партийността в наказателното право.

— Защо е печално ли? — повтори думите му Оборин. — Ще обясня. Ето две конкурсни работи, те са написани от две студентки от една и съща група. С други думи — от две приятелки. Написани са под

ръководството на един и същ научен ръководител — професор Лейкин. И заглавията на тези работи са еднакви: „Смъртното наказание като изключителна наказателна мярка“. Отваряме тези две работи и виждаме, че и двете са изцяло преписани от една и съща книга със заглавие „Кога държавата убива“, която ние всички не само сме чели и използвали в работата си, но сме я и рецензирали, когато я подготвяха за издаване. Двете работи се различават само по степента на детайлизиране при преписването, както и по това, че едното момиче добросъвестно се позовава на източника почти на всяка страница, а другата пренебрегва тази дреболия. Вероятно презумпцията тук е, че рецензентите и конкурсната комисия, преглеждайки тази работа без позовавания, трябва да смятат, че самата тя е толкова умна, ровила се е в архивни материали и е чела чуждестранни първоизточници. Не разбирам как е възможно научният ръководител да не е забелязал това. Създава се впечатление, че изобщо не е виждал тези работи — дори отдалеч. А между другото той си отчита този труд като лекторски часове.

— Е, нека смятаме, че това е досадна случайност — примирително каза Черненилов. — Естествено работите трябва да се дисквалифицират.

— Не бих нарекъл това случайност! — ядно тръсна Оборин. — Да вземем друга една работа, написана под ръководството на друг член на нашата катедра. От нея научаваме зашеметяваща новина. Оказва се, че хроничният алкохолизъм е правонарушение, което има обективна и субективна страна.

В стаята се възцари тишина, внезапно разкъсана от звънлив кикот, искрен и весел, какъвто може да се чуе само след наистина хубав виц. Смееше се новата аспирантка, красавицата. Нали още беше далеч от вътрешнокатедрените интриги и взаимоотношения, на нея приведеният от Оборин цитат ѝ бе прозвучал като явна нелепост и идиотизъм. И то нелепост, каквато всеки що-годе образован юрист просто не може да не забележи. Това беше точно толкова идиотско, колкото например да твърдиш, че квадратът има радиус или че телефонът прекъсва, когато в жилището изгорят бушоните.

— Може би Галина Ивановна специално е подбрала за мен най-значимите работи? — с метални нотки в гласа попита Оборин. — Ако е така — добре. Но ако работите, попаднали при мен за рецензиране,

са избрани от общата маса случайно, имам всички основания да подозирам, че и другите работи, за които преди малко се изказаха уважаемите рецензенти, с нищо не са по-добри. А от предишните изказвания не чухме нищо друго, освен похвали. Натрапва се само един извод: научните ръководители не четат работите, а не го правят и рецензентите. Аз свърших.

— Благодаря, Юрий Анатолиевич — спокойно каза Черненилов. — Седнете, моля. Ами тогава, уважаеми колеги, въпросът отпада от дневния ред като неподготвен. Галина Ивановна, кога е последният срок за представяне на работите за факултетския тур?

— Утре — измънка Прохоренко. — Всъщност днес, но ми разрешиха — срещу честната ми дума — да представя работите заедно с рецензиите утре сутринта.

— Защо тогава обсъждаме резултатите от катедрения тур едва днес, а не го направихме миналата седмица? Миналата сряда имяхме заседание на катедрата, за конкурса се знаеше още преди два месеца... Защо тогава, Галина Ивановна, протакахте до последния ден? Кога раздадохте работите на рецензентите?

— Преди две седмици — бързо отговори Прохоренко и по физиономията ѝ пролича, че лъже.

— И на нашите рецензенти не са им били достатъчни две седмици, за да прочетат работите? Срамота, колеги! Не можем да не участваме в конкурса — ние сме една от водещите катедри. Кой от рецензентите е прочел поне една работа от кора до кора и може да ми гарантира, че е съвсем прилична? Има ли такива?

Отговорът беше пълна тишина.

— Повтарям въпроса си: има ли поне една работа, която можем с чиста съвест да изпратим на конкурса? Юрий Анатолиевич, вие май сте прочели всички работи? Открихте ли такава?

— Не — отговори Оборин.

— Тогава ще действам с административни методи — твърдо заяви завеждащият катедрата. — Колко са всичките работи, Галина Ивановна?

— Трийсет и една.

— Колко души присъстват тук в момента? Дванайсет? Прекрасно. Галина Ивановна, раздайте работите на всички — освен на Оборин — и никой няма да си тръгне оттук, докато те не бъдат

прочетени. И имайте предвид, че за положителна рецензия всеки от вас ще отговаря лично. Ако препоръчате за конкурса работа, в която е написано нещо като онова, което преди малко ни цитира Юрий Анатолиевич, ще поставя въпроса за служебни наказания. За отговорността на научните ръководители за тази немарливост ще си поговорим отделно.

Черненилов стана и тръгна към вратата, като направи знак на Оборин да го последва. Юрий си проправяше път между масите, усещайки изгарящите от омраза погледи на членовете на катедрата. Естествено те са имали някакви планове, всеки е трябвало да бърза за някъде, а сега ще седят и ще четат тези бездарни текстове, търсейки по-прилична работа и притиснати от страха да не пропуснат някоя идиотщина.

Юрий излезе в коридора след завеждащия. Без да се обръща, Черненилов отиде до вратата на кабинета си, отключи и побутна Оборин да влезе пръв.

— Защо направи тази сцена? — яростно засъска той, когато се озоваха в кабинета. — Мислиш ли изобщо какво вършиш? Не можа ли да дойдеш при мен предварително и да ми кажеш? Защо трябваше да вдигаш скандали на заседанието?

— Не можех да дойда по-рано — спокойно отговори Юрий. — Получих работите от Прохоренко петнайсет минути преди началото на заседанието. А пък ако си бях премълчал, утре сутринта работите щяха да отидат на факултетски тур. Представете ли си какъв позор ще бъде, ако в конкурсната комисия се намери поне един добросъвестен рецензент?

— Прохоренко каза, че е раздала работите на рецензентите преди две седмици — каза Черненилов.

— Не е вярно.

— Ах, дъртата крава! — гневно възкликна завеждащият катедрата. — Така си и знаех — рано или късно ще ме изложи. Ами ти, ти защо се набърка във всичко това? Ти ли си най-съвестният тук?

— Не обичам да ме правят на идиот. Не обичам да участвам в колективна измама. И за вас ми е жал, Валерий Борисович. Свикнали сте нищо да не проверявате и да вярвате на всички безусловно, а те пък са свикнали да ви мамят. Година след година катедрата представя за конкурсите не знам какви глупости и досега ви е спасявало само

обстоятелството, че и във факултетската комисия работят същите безделници и немарливци. Но нали рано или късно може да се натъкнете на някой идиот като мен, попаднал в тази комисия! Тогава отговорността ще падне не върху Прохоренко, която от сто години никому не е притрябвала, а върху вас — младия ръководител. Никой не иска да бъде доцент и всеки ден да влиза в аудиторията, но за вашето място винаги ще се намерят желаещи.

— Всичко, което казваш, е така — позасмя се Черненилов. — Но не си прав. Благодаря ти, задето пазиш репутацията ми. Обаче не биваше да вдигаш скандал. Ако мълвата плъзне извън нашата катедра, деканът може да започне извънредна атестация. И пръв ще пострада професор Лейкин, защото ти го спомена изрично — и онези, които ще преразказват историята, също ще го споменават. Кой е научният ръководител на оня студент, дето е писал за хроничния алкохолизъм? Защо не спомена и него, щом вече започна? Сега ще разнасят само Лейкин.

— Научен ръководител на работата с хроничния алкохолизъм сте вие, Валерий Борисович. Трябваше ли да го кажа пред катедрата?

— Не трябваше, не трябваше! — ядосано отвърна Черненилов. — Но не биваше да закачаш и Лейкин. Той е стар, болен човек, девет месеца в годината боледува, заслужил учен е, с неговите учебници сме израснали. Да, той не влиза в аудиторията, не чете лекции, няма никаква полза от него, обаче *името му!* Лауреат е на държавна награда за научната си дейност в областта на наказателното право, а знаеш ли колко юристи имат това звание? Петима! Само петима! И един от тях работи при нас. Ние трябва да треперим над него, а не да го заливаме с кал за дреболии. Разбра ли ме?

Естествено Оборин прекрасно разбра всичко. Старият професор Лейкин беше един вид гаранция за Черненилов. Очакваше се до края на годината близък приятел на Валерий Борисович да защити докторска дисертация и Черненилов планираше да го вземе като професор в катедрата. За целта Лейкин трябваше да се удържи на професорската длъжност още една година, после бързо да го изпратят в пенсия и новоизпеченият доктор веднага да заеме мястото му. Ако Лейкин се пенсионира, преди приятелят на Черненилов да защити докторската дисертация, за свободното място ще се започне битка. Веднага ще се намерят ръководители с мераци да уредят на

професорска длъжност свои познати и роднини. А пък ако Черненилов дълго упорства с оправданието, че всички предлагани кандидати не се вписват в нуждите на катедрата, може изобщо да му отнемат бройката и да я дадат на друга катедра, където завеждащият има реални кандидати за професорска длъжност. Една свободна бройка за професор е нужна на всички. Напоследък в политическа дейност се впуснаха много доктори на науките, които — наред с основните си парламентарни ангажименти — на драго сърце си докарват добри пари като лектори или преподаватели на половин щат в различни вузове. Така че свободната бройка, за която своенравният Черненилов дълго време не може да подбере подходящ професор, ще се превърне в ябълка на раздора. Тутакси при декана ще се затърчат от катедрата по международно право, че и от гражданското, с викове: Дайте да отнемем от *престъпниците* вакантната длъжност и да я поделим между нашите почетни преподаватели на половин бройка! Не, Валерий Борисович Черненилов няма намерение да допусне това. Той трябва да крепи в катедрата стария Лейкин непосредствено до защитата на своя приятел. Но за целта е нужно поне дотогава никой да не клати стола под неработещия професор. Чуе ли се нещо такова, деканът ще вземе сведенията за натоварванията и ще установи, че за цялата минала година Лейкин няма нито един реален лекционен час. Поставят го в програмата, а в аудиторията влизат други хора, защото Лейкин ту боледува, ту е в санаториум за укрепване на здравето. Вместо него лекции четат професори и доценти, пак те пишат всички фондови лекции, които по план се водят на Лейкин, а вместо тях — на свой ред — преподаватели и аспиранти мъкнат на гърба си семинарните занятия и другите непрофесорски ангажименти. Юрий си спомняше, че миналата година обемът на неговата педагогическа практика се бе оказал два пъти над нормата и не му оставаше никакво време за дисертацията. Той знаеше, че претоварването с часове и групи е причинено от постоянните замествания на Лейкин, и се вбесяваше от факта, че катастрофално му липсва време да се занимава със собствената си научна работа.

— Валерий Борисович, а защо всички си премълчаха, когато Прохоренко излъга, че е раздала работите на рецензентите преди две седмици? Нали така излезе, че и те са същите немарливци като научните ръководители, без всъщност да са виновни. Тя им е раздала

работите едва днес — естествено е, че не са могли да ги прочетат. Защо я прикриват?

— Абе ти да не падаш от Луната, Юра? — искрено се смая Черненилов. — Че кой ще надигне глас срещу Галина? Какво приказваш изобщо?

— Не ви разбрах.

— Нали мъжът ѝ е първият проректор на вуза, който има военна катедра! Схвана ли сега?

Военна катедра — да, това е могъща работа, дума да няма! След завършването на този вуз студентите са освободени от казарма — затова в този смисъл е нужно и полезно да си приятел на съпругата на проректора. Но нали не всички членове на катедрата имат синове, нещо повече — Оборин знаеше, че само двама негови колеги са загрижени от проблема за предстоящата на децата им казарма. Синовете на останалите бяха или съвсем малки, или вече пораснали, другите колеги пък просто имаха момичета.

— Ти изобщо ли си тъп? — съчувствено поклати глава завеждащият катедрата. — Та те всички правят пари чрез Галина. Собствените им синове — едно на ръка, обаче нали има и чужди! Знаеш ли каква е тарифата?

— Каква тарифа?

— Тарифата, по която се избягва влизането в казарма. Пет хиляди долара. Или ще платиш на приемната комисия на държавния вуз, в който има военна катедра, или — за обучение в частен, което пак ще ти струва пет хиляди или дори малко повече, само че ще трябва да вадеш служебни бележки, че детето учи в институт с военна катедра. От всеки, който е влязъл с протекция, съпругът на Галина получава пет бона. А колко получават хората, които са направили връзката с него? Представи си например, че трябва да уредиш някое твое момче. Отиваш при Галина и казваш, че, нали, дали не може... и така нататък. Тя казва: Може, плащането е според тарифата. Тогава ти отиваш при своя познат и му казваш, че всичко е наред. Но понеже не си идиот, няма да му кажеш, че това струва пет бона. Ще кажеш... колко? Шест? Седем? Десет? Както прецениш. Пет от тях даваш на Галина — за мъжа ѝ, а останалите са за теб. Кой при тази ситуация ще вдигне ръка срещу Галина? Та тя им дава възможност да припечелват, макар че и тя не остава на сухо. А аз какво мога да направя? Не мога да изгоня

Галина, пък и, общо взето, няма за какво, защото всички ще рипнат да я защитят, дори може да напуснат заедно с нея в знак на протест.

След като излезе от кабинета на завеждащия, Оборин отиде в бюфета, взе си кафе и сандвичи и седна на една маса до млада двойка — те се гледаха само един друг и не забелязваха нищо наоколо. Беше му гадно след разговора с Черненилов. Но Юрий не изпитваше угризения на съвестта. Нека ръководството решава проблемите си, както намери за добре, само не и за негова сметка. Той, Оборин, няма намерение да играе по чужда свирка и да праща по конкурси явни глупости. Нека те да пращат тези работи на конкурси, па ако ще и да кандидатстват за Нобелова награда — той няма да възрази, но няма и да се преструва, че работите са добри. Поискаха мнението му — той го каза, а щом на членовете на катедрата им е безразлично, че студентите ги смятат за идиоти, на които можеш да пробуташ плагиат и компилация — това са си проблеми лично на членовете на катедрата. Той не желае и на никого няма да позволи да го смята за глупак.

Влюбената двойка до него насочи мислите му към новата хубавичка аспирантка. Сега сигурно седи с всички, четете конкурсни работи и проклина Оборин. Дали да не се върне в катедрата, да седне до нея и да поеме част от нейните работи? Добър повод да се сблизат. А после какво? Да я заведе вкъщи? Вероятно ще трябва — тя не прилича на момиче, свикнало на дълги романтични ухажвания. Мисълта за момиче, което би завел в леглото си, му напомни за Тамара. По дяволите, трябва най-сетне да изпълни молбата ѝ и да прибере колата ѝ в своя гараж. Може вече да са я откраднали? Тамара ще му откъсне главичката.

Всъщност Юрий не бе забравял за колата на Тамара Коченова, но все не се наканваше да отиде пред нейния блок и най-сетне да направи това, за което тя го бе помолила. Алармата не работеше и всеки момент можеше да откраднат колата, а пък нямаше кой да хукне да се оплаква в милицията. Но никак не му се искаше да кара чужда кола без пълномощно. Тамара му бе оставила ключовете и талона, Оборин имаше книжка, но ако се случеше да го спрат катаджии, щеше доста да се поизпоти. Нямаше да може да докаже, че колата не е открадната, защото единственият човек, който би могъл да потвърди, че Оборин не е крадец, беше самата Тамара, собственичката на колата. А къде беше тя? Изчезна също тъй внезапно, както се появи. Живя у него четири

дни, а после Юра се прибра и намери на масата бележка: *Заминавам, получих работа извън Москва, моля ти се, прибери колата ми. Целувам те и ти благодаря, че ми помогна и ме приюти.* И толкоз. С една дума — беше го страх да прибере колата на Тамара. Но не можеше и да не я прибере — като нищо щяха да я задигнат.

Историята с конкурсните работи толкова го бе ядосала, че страхът да не го хванат катаджиите отиде някак на заден план. И без това денят ми е пропилян, каза си Оборин, какво ще се занимавам с тази аспирантка, тя няма къде да избяга, ами я по-добре да отида до Тамара и най-сетне да прибера колата. Поне едно главоболие по-малко.

Николай Саприн вече губеше търпение. Шоринов му даде за помощници двама души и тримата на смени наблюдаваха колата на Тамара Коченова. Това беше последната нишка, чрез която Саприн се надяваше да намери човека, с когото Тамара бе общувала след завръщането си от Виена. Нали все някъде е живяла! Този човек трябваше да знае за къде е заминала.

Чакането нервираше Саприн, той беше човек на действието и принудата безсмислено да дебне край блока на Тамара, облечен всеки ден с различно идиотско яке с качулка, скриваща гъстата му черна коса и ярките сини очи, го изкарваше от кожата му. Заваляха есенните дъждове, въздухът беше влажен и студен и той още не можеше да се съвземе след тежкия грип. Наболяваше го главата, от време на време вдигаше температура, краката му омекваха и не го слушаха, в устата му стабилно се бе настанил металният привкус. Но въпреки това Николай дочака.

До колата на Тамара приближи най-обикновен младеж на трийсетина години или малко по-малко, с мрачна физиономия и притеснен поглед, отключи вратата и седна на шофьорското място. Саприн веднага се втурна към своята кола, която бе оставил зад ъгъла. След два дни вече знаеше всичко за човека, който прибра колата на Тамара — достатъчно, за да действа по-нататък. Преди да реши дали да влезе в контакт с него, Саприн искаше да огледа жилището му, тъй като влизането в чуждо жилище открай време не бе проблем за него.

Николай изчака Оборин да тръгне за университета, после внимателно отключи и влезе в апартамента. Човекът живееше сам —

това си личеше от пръв поглед, но тук идваха жени — често и различни. Беше леко разхвърляно, но подът беше чист и прахът — избърсан. С една дума — нормален човек: нито педант, нито откачен, малко разпилян, но нищо прекалено.

Първата работа на Николай беше да потърси следи от пребиваване на Тамара тук, но не намери нищо, нито един предмет, който би могъл да познае. Прелисти тефтерчето до телефона с надежда да открие някакви стари координати на Коченова: може по старите адреси и телефони да се намерят хора, които знаят за Тамара нещо интересно, и да му дадат някакви нови следи. Но телефонът беше само един — на майката на Тамара. Явно Оборин си го беше записал още по времето, когато Тамара е живеела с нея. Странно, новият ѝ телефон липсваше. Нима толкова дълго не са се виждали? Защо тогава Тамара се е втурнала при него, при човека, с когото не е общувала най-малко пет години? Отговорът беше очевиден: уплашила се е. Разбрала е с кого си има работа и е знаела, че ще я търсят не дилетанти, а професионалисти, от които отървяване няма. Тъй че трябва да се крие при човек, за когото сегашното ѝ обкръжение не знае нищо. Да, Саприн излезе прав. Тя наистина беше опасна, беше разбрала прекалено много и се налагаше на всяка цена да я намери и да я премахне.

Застана на колене, наведе се и надникна под дивана. Чудесно — там се белееше някакво листче. Николай легна на пода, протегна ръка и го извади. Веднага позна почерка на Тамара: беше я гледал, когато попълваше митническите декларации, и беше запомнил начина, по който тя изписваше цифрите. Та какво телефонче е записано тук? Ах-ах-ах, Тамарочка, забравила си листчето на масата, а течението го е духнало под дивана. Все пак домакинът е нормален мъж, не бърше праха под дивана всеки ден. Николай реши да не рискува — преписа си номера в бележника и хвърли листчето обратно, където си беше. Знае ли човек — може домакинът да е видял, че листчето е отлетяло под дивана, да го е домързяло да се навежда, но да е запомнил, че то е там. Не е нужно да знае, че в жилището му са влизали външни хора.

Доволен от находката, Николай Саприн тихичко излезе от апартамента, слезе по стълбището и си тръгна.

Не му беше нужно много време, за да разбере чий е телефонният номер, записан на листчето. Привечер Саприн вече знаеше, че Тамара Коченова е сключила договор с фирма „Интернефт“ и е заминала за Средна Азия. Е, оставаше съвсем малко, нещата се задвижиха.

Късно вечерта се обади сестра му.

— Как си, Колюша? — попита го нежно, но Николай разбираше, че тя се интересува не толкова от него, колкото от развитието на своите проблеми.

— Добре съм — отговори ѝ бодро. — Утре отлитам в командировка, ще се върна след около седмица и веднага ще ти пратя парите. Не се тревожи, Иришка, всичко ще бъде наред.

— Дай боже! — въздъхна тя. — Хлапето вече съвсем се разлудува, рита ли, рита, а аз все го придумвам да почака. Вуйчо Коля, казвам му, още не е пратил пари, така че не бързай.

Николай се разсмя. Душата му се стопляше винаги когато си говореха за бъдещия му племенник. Да можеше да уреди всичко така, че да живее близо до семейството на сестра си, да дундурка хлапето, вечер дълго и спокойно да си бърбят по мъжки с Леонид, докато жените шетат в кухнята или си приказват за женски работи. Жените? Ами да, как иначе! Ирочка и неговата съпруга. Не, не онази, за която беше женен навремето, а друга. Катя. Катюша. Да я изтръгне от лапите на Шоринов, да я направи своя съпруга. И тя да му роди две деца. Не, по-добре три. Не, трябва да почакаат, тя да си почине малко, нали му бе разказала, че цял живот все с това се е занимавала — да се грижи за по-малките си братя и сестри...

Николай ядно се позасмя на мислите си, но веднага разбра, че неудържимо желае да види Катя. Майната му на Шоринов, тоя плешив Дусик — той иска да я види! Саприн решително отиде до телефона и набра нейния номер.

— Коленка! — зарадва се Катя. — Защо не се обаждате? Тревожих се как сте, нали бяхте болен, а вие се изгубихте — ни думичка от вас. Бива ли да правите така!

— Мислех, че Михаил Владимирович ви е казал, че всичко е наред. Нали той знае, че съм жив и здрав. А вие наистина ли се тревожете?

— Наистина. Защо не ми се обадихте?

— Страхувах се да не ви ядосам.

— Защо? Защо трябваше да се ядосам?

— Ами представете си, че в този момент бяхте с Шоринов? Щеше да се наложи да му давам обяснения.

— Така ли? — В гласа ѝ прозвуча явно недоумение. — Съвсем не бях мислила за това. Защото Дусик не идва тук всеки ден, далеч не всеки. И после — бихте могли да му кажете, че търсите него.

— Катя, а може ли да дойда сега? — неочаквано попита Саприн.

— Сега? — слиса се тя. — Но вече е почти нощ!

— Именно затова. Катя, трябва да ви видя. Дори не можете да си представите колко ми е необходимо да ви видя. Може ли?

— Добре, елате.

Николай би заложил главата си, че в този момент тя се усмихва.

Той мигновено взе душ, избърсна се, извади от гардероба чиста риза, внимателно се огледа. Ставаше.

По пътя на няколко пъти спира край станции на метрото, слиза в подлезите с надеждата да открие поне един закъснял цветар, но не му провървя — подлезите бяха пусти. Тогава направи леко отклонение и спря пред един нощен клуб. Точно така — тук имаше колкото искаш цветя. Николай купи огромен букет разноцветни хризантеми — небесносини, розови, виолетови, зелени, жълти, бели. Можеше да вземе и рози: имаше и от по-евтините, дето са на малки букетчета, и съвсем разкошни — с дълги дебели дръжки и безумно скъпи. Но той не обичаше рози. Изглеждаха му претенциозни и натруфени и кой знае защо, будеха у него асоциации с майка му.

Докато се качваше с асансьора, Саприн си помисли, че отдавна, още от ученическите си години, не се бе вълнувал толкова преди среща с жена. Дори постоя няколко секунди пред вратата, преди да натисне копчето на звънеца. И най-сетне позвъни.

Вратата пред него се отвори и първото, което той видя, бяха грейналите очи на Катя. Всъщност и последното, защото през целия следващ час Николай вече нищо не виждаше. Затвори очи и само се наслаждаваше на любовта си към тази млада жена, за която изведнъж страстно бе пожелал да се ожени. Когато дойде на себе си, страшно се учуди, че двамата лежаха, голи, на огромното легло, а по пода наоколо бяха разхвърляни разноцветните хризантеми. Как бе влязъл тук от антрето, кога бе успял да се съблече — това не помнеше.

Катя лежеше на хълбок, обърната с лице към него, и тихо се усмихваше. Едва сега Николай можа да види, че лицето ѝ е съвсем чисто, без грим, макар че по-рано винаги когато бе идвал тук, тя беше грижливо гримирана. Значи от самото начало е знаела за какво ще дойде той и как ще свърши всичко. Знаела е, но му разреши да дойде и отвори вратата с грейнали очи. Такова чувство на пълно, безпределно щастие той никога не бе изпитвал.

— Би ли могла да напуснеш твоя Шоринов? — попита Николай, като галеше нежно рамото ѝ.

— Бих могла, стига да имаше къде да отида — без да се замисли, отговори Катя. — Но къде мога да отида? Този апартамент е купен от Дусик и ако го напусна, не мога да остана тук.

— Смяташ, че ще те изгони ли?

— Аз не мога да остана тук. — Тя натърти на първата дума. — Аз. Разбираш ли? Би било нечестно. И после — ние с татко издържаме мама и пет деца. Вярно, татко се старее с всички сили, изкарва пари отвсякъде, откъдето може, но той не е бизнесмен, не го бива за такава работа. Ремонтира апартаменти, строи вили. Жал ми е за него. А Дусик ми дава пари за семейството. Не е нужно аз да крънкам или да им давам нещо тайно, а той сам всеки месец ми ги наброява — така сме се разбрали от самото начало. Танто за танто.

— Интересно: какви са условията? Неговото танто е апартаментът и парите за семейството ти. А в какво се състои твоето — освен дето спиш с него?

— Именно в това. Само спя с него. Неговото условие е: никакви приказки за развод, за собствени деца пък да не говорим. Нужно му е едно гнездо, хралупа, в която може да се вмъкне, за да се отпусне на тишина и спокойствие, да помълчи, да бъде такъв, какъвто е. Е, и да се поглези в леглото, разбира се, ако му се доще. Ако ли не — не, аз нямам претенции. Мен не е нужно да ме извежда в обществото, да ме води на курорти по Средиземно море или по Атлантика. Може да не ми се обажда по три-четири дни и аз не му се сърдя. За сметка на това може да доведе тук сериозни хора, защото аз съм чудесна готвачка, ще ги обслужа не по-зле, отколкото в ресторант.

— Нима това ти харесва?

— Харесва ми. — Тя отново се усмихна меко и гальовно. — Разбери: никога не съм имала такава нещо. И нормално детство не съм

имала. От тринайсетгодишна бях и готвачка, и шивачка, и бавачка, и лекар, и чистачка. Тясно, шумно, врява, някой плаче, някой играе, тича, някой вече е счупил нещо — лудница! А аз нямах време да прочета една книжка, едва успях да си уча уроците, изкарах училището само с тройки. Вярно, после си наваксах, когато помагах на малките за техните уроци. А сега съм сама, сред тишина, тук е просторно, спокойно. По цели дни чета книги и гледам филми. Сигурно ще ти бъде смешно, но за пръв път прочетох Конан Дойл едва миналата година.

— А ако аз ти предложа същото? Ще напуснеш ли Дусик?

— Какво значи *същото*? — Тя се надигна на възглавницата. — Ще ми купиш апартамент и ще идваш два пъти в седмицата?

— Да речем — уклончиво отговори Саприн. Идеята не му хареса. Той изобщо не искаше да прави от Катя държанка, искаше да я направи своя съпруга.

— Така няма да се съглася.

— Защо?

— Защото с Дусик имаме договор и когато него го няма, не страдам. А теб ще те обичам и посещенията ти два пъти седмично ще ме обиждат. Нали не си женен?

— Не, не съм. Тоест разведен съм.

— То е все едно. Тъй че ако знам, че не си женен, живееш сам, а мен ме държиш някъде отделно и идваш два пъти седмично, ще полудявам от ревност и яд. Не се сравнявай с Дусик, с теб не може да стане така.

— А ако се ожения за теб?

— Без да ме попиташ? — насмешливо отвърна тя.

— Извинявай, не се изразих правилно. Ако те помоля да се омъжиш за мен? Ще се съгласиш ли?

— И да ти пера ризите и всеки ден да ти готвя?

— И да ми раждаш деца.

— Не.

— Защо?

— Остави ме да си почина, Коля. Поне две години. Нека се посъвзема.

Той легна по гръб и пъкна ръце под главата си. Слънчевото настроение постепенно се топеше, споходи го чувството, че е опрял

челото си в стена.

— Катя, мога да ти обещаая, че няма да ти е трудно. Искам да бъдеш с мен всеки ден и всяка нощ. Можеш да не переш ризи и да не готвиш, аз твърде отдавна живея сам и съм свикнал всичко да правя сам. Но не искам да продължаваш да живееш с този смрадлив Дусик. Не искам.

— Недей така, Коля — тихо каза тя. — Дусик е добър и почтен човек. Ако не беше той, къде щях да бъда сега? Какво щеше да стане с мама и децата? Ами татко? Знам ли, можеше да се забърка в нещо престъпно, за да спечели пари, ако Дусик не ми ги даваше. Слава богу, татко не е в затвора, мама не е в приют за инвалиди, братята и сестрите ми са нахранени и облечени. Може би ти знаеш за Дусик нещо лошо, но аз знам само хубави неща за него.

— Извинявай. — Той отново се обърна към нея и свря лице в рамото ѝ. — Извинявай, мила. Не исках да те обидя. Знаеш ли, утре заминавам по работа, няма да е за дълго, най-много за седмица. Ще ми липсваш. А ти ми обещавай, че докато ме няма, ще помислиш върху думите ми. Бива ли? Помисли, прецени как да направим така, че да се чувстваш добре, но и да бъдем заедно. Както ти кажеш, така ще направим.

В десет сутринта Николай Саприн излезе от блока, където живееше Катя, и едва не се сблъска с Шоринов. Беше неочаквано и неприятно.

— Николай? Да не си бил при Катя? — недоволно попита Михаил Владимирович.

— Отбих се, търсех вас. Мислех, че нощувате при нея — бързо реагира Саприн.

— Винаги нощувам къщи — отговори студено Шоринов. — Какво искаше?

— Исках да ви кажа, че днес заминавам. Научих къде е Тамара.

— Браво! — омекна Шоринов. — Действай, както се разбрахме. Кога заминаваш?

— Довечера. Още вчера си взех билет за самолета.

— Е, успех!

Николай се прибра вкъщи, пригответи се бързо и дори успя да поспи три часа, преди да тръгне за летището.

Летище Домодедово винаги го бе изумявало с мръсотията и лошата си организация, както и с множеството хора, които поради отложени полети седяха и спяха направо на пода. За щастие неговият самолет май излиташе навреме — Николай погледна таблото и започна да си проправя път към гишето за регистрация.

— Коля! — чу той женски глас някъде отстрани.

Извърна се рязко и видя майката на Тамара, Алла Валентиновна.

— Алла Валентиновна — лъчезарно се усмихна Саприн.

— Каква среща! Какво правите тук?

— Изпратих една приятелка. А вие, Коля, ще летите ли?

— Отивам в командировка — кимна той. — Какво става с Тамара? Как е тя? Да е споменавала нещо за мен?

— Между другото, Коленка, в момента Тамара е много търсена жена — разсмя се Алла Валентиновна. — И други я търсят. Изглежда, отхвърлила е и друг поклонник, но той явно е по-настойтелен и дори е наел частен детектив, за да я намери. Представяте ли си?

Саприн изстина. Ето, започна се. Знаеше си той, че ще стане така.

— Какъв детектив? — Постара се учудването и недоумението му да изглеждат правдоподобно. — Защо пък детектив?

— Знам ли защо! Навярно този поклонник е сметнал, че така е по-сигурно — не да я търси сам, а да възложи това на професионалист. Тази Тамара съвсем се е развихрила, честно ви казвам — оплака се жената. — Завърта главите на почтени хора, дава им аванси, а после изчезва. Още я владее някаква детинщина, Коленка, не ѝ се сърдете. Мисля, че като се върне от Австрия, ще ви се обади и всичко ще се оправи. Аз, от своя страна, обещавам да ходатайствам за вас. — Намигна му закачливо и с лек майчински жест го погали по главата.

Саприн изчака Алла Валентиновна да изчезне от полезрението му и се втурна към телефонната кабина, като молеше съдбата Шоринов да вдигне слушалката. Прекият му служебен телефон даваше свободно, мобилният — също, а секретарката с неприятен сух глас съобщи, че Михаил Владимирович бил на банкет. Саприн изруга наум и тръгна да търси своята опашка за регистрация. Опашката беше огромна, изцяло от азиатци с неизброим багаж, поради което се

придвижваше бавно, и Николай още няколко пъти прескача до телефона. Шоринов не вдигаше. Най-сетне той стигна до гишето и подаде билета и паспорта на името на Николай Первушин.

— Багаж? — морно попита госпожицата, облечена във възтясна униформа.

— Без багаж.

— Идете в залата за отвеждане към самолета.

Той направи още един опит да се свърже, но пак не му провървя. Излезе от сградата, запали цигара. По високоговорителя вече за втори път обявяваха, че регистрацията за неговия полет приключва, трябваше да върви. Захвърли недопушената цигара и бързо тръгна към залата за отвеждане. След като подаде чантата си за преглед, направи жална физиономия и с изпълнен с трагизъм глас попита служителя:

— Слушай, командир, няма ли някъде тук телефон? Буквално за половин минута, ще кажа само две думи. Много ми се налага, честна дума. Нали виждаш, до последната минута не идвах, час по час тичах до телефонната кабина. И като напук — само заето, заето...

Дали трагизмът дойде в повечко, или Саприн просто извади късмет, но само след три минути той стоеше до един телефон. И отново му провървя. Шоринов най-после вдигна слушалката.

— Аз съм — бързо изрече Николай. — Още някой търси Тамара. Някакъв частен детектив. Вземете мерки колкото може по-бързо, за да не се лепне подире ми.

Бързо изброи на Шоринов хората, чрез които могат да се хванат дирите на Тамара, и почти тичешком се завтече към автобуса, който трябваше да го заведе до самолета.

Николай Саприн отлиташе за Средна Азия, отнасяйки в душата си неприятния отзвук от разговора си с Катя и една остра тревога.

ГЛАВА 7.

След банкетa Михаил Владимирович Шоринов тръгна към Катя. Но не защото се бе затъжил — нали я беше посетил същия ден сутринта, когато се сблъска на улицата с Коля Саприн. Трябваше да се обади по телефона, а не искаше да води делови разговори късно вечер от домашния си телефон: понякога жена му ставаше ревнива и следователно — твърде любопитна, а в спалнята имаха дериват.

Сутринта не бе казал нищо на Катя за срещата си с Николай и фактът, че и тя не му спомена за това, ясно говореше, че Саприн го е излъгал. Но сутринта не му се искаше да се карат: предстояха му много задачи и изобщо — труден ден. А сега, след като си бе пийнал на банкетa и след неприятната новина, получена от Саприн от летището, една хубава разправия щеше да му дойде добре. Дусик беше в отвратително настроение и Катя му изглеждаше най-подходящият обект за разтоварване.

Тя не бе очаквала Шоринов да я посети втори път този ден и затова го посрещна по анцуг и без грим. Когато го очакваше, Катя винаги обличаше красив пенъоар или копринена пижама — това му харесваше. Грижливо гримираното лице също беше едно от безпрекословните му изисквания.

— Дусик? — учуди се тя, когато отвори вратата. — Какво се е случило?

— Че какво трябва да се случи? — ядно отвърна той, смъкна рязко шлифера си и влезе в хола с мокрите обуца. — Държа те тук именно за да идвам по всяко време. Добре ще е да не забравяш това.

— Не го забравям — сдържано отвърна тя и го последва в хола.

— Иди да ми свариш кафе, ще говоря по телефона.

Шоринов изчака Катя да отиде в кухнята, после плътно затвори вратата и седна до телефона. Набра номера на калеко си. Беше успял да си върне дълга доста бързо, лихвата беше нищо и никаква и сега той можеше смело да му отправи нова молба — старият нямаше да откаже, а пък връзките му бяха страхотни.

— Имам малък проблем — предпазливо започна Шоринов, като се стараеше да не подплаши роднината си.

— Естествено — добродушно отвърна другият. — Аз ти трябва само когато имаш малки проблеми. Големите и сложните решаваш сам. Какво е станало този път?

— Една жена, която участва в мое начинание, изведнъж се уплаши от нещо и избяга. Пратих след нея мой човек, а днес научих, че и някой друг я издирва. Вероятно милицията. Трябва да вземем мерки, калеко. Знам, че вие имате връзки.

— А от какво толкова се е уплашила жената?

— Ами просто не беше напълно в течение на нещата. А там ставаше дума за много пари, та тя си е внушила какво ли не. Разбира се, моят човек ще я намери и всичко ще ѝ обясни, ще я успокои. Тя ще разбере, че няма от какво да се страхува, че не сме направили нищо незаконно. Но ако милицията я намери преди нас, тогава... С една дума — трябва ми опитни хора. Разбирате за какво.

— Не разбирам — отговори сухо роднината. — Ако не сте направили нищо незаконно, нека тя се разправя с милицията, какво те притеснява това? Май ти самият си уплашен не по-малко от нея. Нещо премълчаваш, а, племеннико?

— Ама моля ви се, няма такова нещо! Но нали ние искаме да се възползваме от трудовете на големия учен фактически без знанието на неговите наследници. Все пак това е плагиат, нарушаване на авторското право. Не бих искал... — измънка Шоринов.

— Добре, обади ми се след час, ще ти дам връзка — каза калекото и затвори.

Шоринов избърса с длан изпотеното си чело. Май се размина, дядката повярва. В тези неща най-важното е да не подплашиш човека. Той не знае и не бива да знае по какъв вълшебен начин Шоринов успя толкова бързо да си върне дълга от един милион долара заедно с лихвите за една седмица.

Откъм кухнята се разнесе ароматът на прясно сварено кафе. Какво пък, реши Шоринов, сега мога и да се поразтоваря, да покажа на тази кучка къде ѝ е мястото всъщност. Катя влезе с поднос, на който бяха наредени джезве, две чашки върху чинийки, каничка с мляко, захарница, чинийка с бисквити. Шоринов изчака, докато тя

внимателно постави всичко на ниската масичка, после невинно попита:

— Колко ти даде Николай?

— Какво? — Тя трепна от изненада, но учудването беше по-силно от страха — наистина не беше го разбрала.

— Питам колко пари ти даде?

— Какви пари?

— Защо, безплатно ли му даде?

— Дусик? Да не си полудял? Какво приказваш?

— Прекарал е нощта при теб. Хайде, какво стоиш като бостанско плашило, наливай кафето!

Катя мълчаливо наля кафето в чашките, ръцете ѝ трепереха и това накара Шоринов да изпита злобно удовлетворение. Нищо, нека да знае. Вярно, приятно е да се чука с млади красиви мъже, но нека сега знае, че нещата стават много неприятни, когато те хванат. Шоринов взе своята чашка, сложи захар, разбърка кафето.

— Повтарям въпроса си: колко ти плати за удоволствието?

— Николко — спокойно отговори тя и седна в отсрещния фотьойл.

— Значи си му бутнала безплатно — констатира Михаил Владимирович. — Но защо? Хайде, ако беше за пари, бих те разбрал. Нали, може парите, които ти давам, да са ти малко, да не ти стигат за някои покупки, а да се чувстваш неудобно да ми поискаш. Това бих го разбрал. Обаче така — защо? Какво ти липсва? Неприятности ли? Някой и друг скандал? Хайде, обясни ми защо го направи.

Катя вдигна очи и мълчаливо ги впери някъде между веждите му. От този поглед Шоринов се почувства неуютно.

— Мълчиш, а?

— Мълча.

— Нямах какво да кажеш?

— Нямам — потвърди тя, сякаш нищо не се е случило. — Ти си абсолютно прав.

— Значи е прекарал нощта при теб?

— Прекара я.

— И не ти даде пари?

— Не, не ми даде.

— Странно. — Сви демонстративно могъщите си рамене. — Та той знае, че си курва, проститутка, държанка. На такива като теб е редно да се плаща. Да не би да не знае правилата?

— Знае ги. — Тя се усмихна. — Но обича да ги нарушава.

— Ами ти? Ти знаеш ли правилата?

— Знам ги. Щом ти ме издържаш, не бива да си имам работа с други мъже. Нали така?

— Така — глухо тръсна той.

Скандалът нещо не вървеше. Интересно, защо ли тя изобщо не се страхува от него? Та за такива номера само за секунда може да се лиши от всичко — от апартамента, от парите, които той ежесечно ѝ дава за помощ на семейството ѝ. Михаил Владимирович започна да се ядосва. Какво си въобразява тази малка уличница?

— Чуй ме сега — започна той. — Ще бъдеш така добра да решиш веднъж завинаги кой ти е господар. Ако съм аз, любезно ще ми се извиниш и повече кракът му да не е стъпил тук. Няма да се срещаш с него. Ако ли е той — още утре се измитах от апартамента и отивах на майната си! Връщай се в твоя многодетен бардак и прави там каквото щеш.

Щом не иска да се оправдава и да лъже, отмъстително си помисли Шоринов, да се извини сега. Тогава ще ѝ каже той на нея какво е господар и какво — неговото куче. Ще я накара да лази на колене, да му целува обувката. Ще ѝ покаже що е унижение, та никога да не го забрави и да не поиска то да се повтори.

— Добре — неочаквано отговори Катя. — Ще помисля, ще реша и ще ти кажа. А докато мисля и решавам, може ли да остана тук?

Тя се усмихна весело и снисходително, както човек се усмихва на дете, когато то се опитва да накара възрастните да играят по детински правила. Шоринов вече не можеше да се сдържа и избухна.

— Кучка! — закрещя той. — Евтина пачавра! Какво си позволяваш? Вземаш пари от мен, а под носа ми си водиш мъже тук? Такава ли е благодарността ти?

— Какво толкова се нервираш, Дусик? — невъзмутимо отвърна тя. — Коля ми харесва, аз му харесвам, той иска да се ожени за мен. Между другото направи ми предложение.

— И какво? — с внезапно пресипнал глас попита Шоринов. — Ти прие ли го?

— Обещах да помисля. Дусик, мили, това е само за добро. Той ще се ожени за мен, ще се преместя при него и ще ти освободя апартамента. И вече няма да е нужно всеки месец да ми даваш пари. Както се казва, булката слиза от каруцата — на коня му олеква. Защо трябва да се хабят толкова нерви?

— Ами аз? — глупаво попита Михаил Владимирович, още не разбрал, че тя го е изиграла и е извъртяла разговора в съвсем неизгодна за него посока. — Ами аз какво ще правя?

— Какво *ти*? Ти ще си намериш друга, от по-заможна семейство, за което няма да харчиш толкова пари. За всички е изгодно.

— Как така — друга?! — кресна той. — Не искам друга! Теб съм намерил, теб издържам, плащам на твоето семейство. Защо трябва да те давам на някакъв си нехранимайко?

— Ах, не искаш друга значи? — проточи тя с дразнеща усмивка. — Тогава ще търпиш, драги. Ако не ти трябва, пусни ме по живо, по здраво и не вдигай скандали за глупости. Ако пък ти трябва, дръж се прилично. Нали аз не ти правя истерични сцени, задето винаги нощуващ у вас? Не стига, че спиш с жена си, ами и денем се шляеш кой знае къде — нали аз не те дебна и не проверявам с какви мадами прекарваш времето си. Да съм споменавала някога нещо за това? Аз, драги, добре си знам мястото. Знай си го и ти. Като не искаш друга — вземай каквото ти дават.

— Мерзавка — капнал, простена той.

Как само го подбра, а? Хитра излезе тая кучка. Тъй де, нали не можеше да си признае, че отдавна има проблеми със секса, че преди пет години вече беше помислил, че е станал напълно импотентен и само до нея живна. Нощувал си у дома! Приличието спазва, а с жена си не спи вече дълги години. Но може ли да каже това на Катя? Един здрав мъж трябва да изпълнява съпружеския си дълг поне до шейсет и пет години, че и до седемдесет, абсолютно независимо от това дали е влюбен в жена си или не. Правилата са си правила, те трябва да се спазват. Ако не можеш да заставиш себе си да удовлетвориш жена си, значи си мухльо, импотент. Или глупак, което не е по-хубаво. Друга! Че откъде да я вземе тази друга, дете щом я погледне, всичко да му е наред между краката? И после, има още един деликатен момент. Катя му струва по-евтино, отколкото коя да е друга държанка. Колко харчи за нея? Всеки месец дава хилядарка за домакинството, за

продукти, разните там покупки, за още една хилядарка приблизително ѝ прави подаръци, купува ѝ дрехи, бельо. И две хилядарки — за семейството ѝ. Общо четири хиляди долара на месец. Къде ще намери за толкова пари млада секси мадама, дете да си седи вкъщи и да не води никакви компании? Многооого има да търси! Днешните мацки нямат влечение към домашния живот, трябва да ги водиш по нощни клубове, по ресторанти, по скъпи курорти. Но най-лошото е, че изобщо не понасят спокойното самотно затворничество. Настани такава в самостоятелен апартамент — още утре там ще започнат да се събират разни дрогирани откачалници и тем подобни отрепки. А вдругиден, като научат някоя и друга подробност за богатия любовник, ще започнат и да го притискат, много патила го чакат. Не, Катерина е рядко съкровище. Не бива да се разделя с нея. Тогава какво следва? Да я остави на мира, нека се чука със Саприн? Да знае това и да търпи? А, не. Сметките са си сметки, но човек трябва да има и самолюбие.

— Това да ти е за последен път! — каза той заканително. — И престани да вършиш глупости.

Катя нищо не отговори и скандалът умря от само себе си, практически без да се роди. Допиха кафето си в мълчание. Катя отнесе подноса в кухнята, но после не се върна в хола. Михаил Владимирович погледна часовника — бяха минали четирийсет минути, беше рано да се обажда на роднината си. Какво ли прави там, та не идва? Обиди ли се? Характер ли демонстрира?

Той излезе от хола и надникна в кухнята. Катя си беше вързала престилка върху анцуга и режеше зеленчуци. В голяма тенджерата на печката се вареше нещо.

— Какво правиш? — примирително попита Шоринов.

— Варя борш за господаря — отговори тя, без да се извърне.

— Добре де, стига вече! Хем си знаеш, че си виновна. Няма какво да си показваш ноктите.

— Както нареди господарят.

— Пфу, глупачка такава! — без злоба се изплю той и се върна в хола.

Времето се точеше бавно, той пусна телевизора, с невиждащи очи се втренчи в някакъв екшън, а мислите му витаеха някъде далеч от тук. Тревожеше го ситуацията с Тамара. Беше я намерила и довела Олга Решина, беше гарантирала за нея, беше казала, че е мадама без

принципи, алчна за пари и доста умна. Е, и къде е сега тази мадама без принципи? Кой друг я търси? Защо? Може да има нещо престъпно в биографията си? При всяко положение не бива да я намерят чужди хора — били те полицаи или други някакви. Защото ако има грехове, Тамара може, за да се откупи, да разкаже за Шоринов и за цялата операция с архива. Когато трябва да спасяваш кожата, ще разкажеш и по-лоши работи.

Най-сетне минутната стрелка направи пълния си кръг по циферблата и Михаил Владимирович отново се обади на роднината си.

Откак получи архива на професор Лебедев, доктор Бороданков заработи по-чевръсто, но естествено — не до степен всичко да стане отведнъж. Един личен архив не е научен отчет, който да сочи целия процес на научното изследване, резултатите от експериментите и крайния резултат. Архивът на Лебедев представляваше работни бележки, чернови, леки щрихи. Още след първото преглеждане на тези книжа Александър Инокентиевич разбра къде е била принципната му грешка и в какво направление е работил самият Лебедев. Но от генералното направление до новия балсам трябваше да се извърви дълъг и очевиден — негладък път. Бороданков с ентузиазъм се захвана за работа, но засега в отделението му лежах трима души и всичките от ден на ден се чувстваха по-зле. Талантливият програмист Герман Мискарянц умря, певецът Гирко — също, вчера изпратиха в моргата трупа на художничката, която бе подготвяла илюстрациите за детската енциклопедия. Наистина усещаше се известен напредък, във всеки случай влошаването на сегашните пациенти не ставаше толкова рязко. Но въпреки това победата беше далеч...

Олга беше и денем, и нощем в отделението заедно с мъжа си. И най-много от всичко на света се страхуваше да не би Бороданков да научи на каква цена е трябвало да получи архивите. Неговата работа е да се занимава с наука, да кове тяхната обща световна слава и бъдещите им доходи. По никакъв начин не бива да научи, че зад всичко това стоят измама и убийство. И то не защото Александър Инокентиевич е образец на почтеността и нравствеността, не, ни най-малко — той хладнокръвно използва хора като опитни зайци и равнодушно наблюдава как те умират. Но в тяхната смърт той не усеща

опасност за себе си: според заключенията на патологоанатомите в причините за смъртта на никой от тях няма и намек за престъпление. Невъзможно е нещо да се изрови, камо ли да се докаже. Ако се случи невероятното и тук дойде милицията заедно с прокуратурата, картината изглежда напълно естествена — хората се чувстват зле, а трябва да завършат спешна работа. Вероятно в момента на постъпването си в клиниката те вече отдавна са били болни и тук им оказват помощ изключително, с цел да могат, въпреки че се чувстват зле, да завършат работата си. Да, очевидно всички са били на прага на кончината си, всички са имали слабо сърце или износени кръвоносни съдове — аутопсията го потвърждава, но нали знаете как се отнасят към здравето си творческите работници? Трудят се, трепят се, работят до изнемога, не ходят на лекар. Вече е било невъзможно да им се помогне, във всеки случай — в здравословно отношение. А роднините ще потвърдят фактите. Та нали всички пациенти са дошли в отделението доброволно, на всички е казвано, че тук няма да ги лекуват от болестите, които не им дават да работят нормално, на всички е било предлагано да постъпят в друга клиника за изследвания. Някои са се съгласявали на изследвания и тогава доктор Бороданков лично се е обаждал на приятели, мнозина от които светила в една или друга област на медицината, и е ходатайствал за такива пациенти. Други не са се съгласявали, за тях е било важно по-бързо да завършат онова, над което са работели в момента, и са искали само да получат грижи и поддържаща терапия — витамини, спокойствие, диета, традиционни стимулатори. Да, част от тях за съжаление са починали. Но само част, и то малка част. А повечето благополучно са завършили работата си и са се върнали къщи. Кой са те? Уви, не можем да ви кажем. Лекарска тайна, анонимността на пребиваването в отделението е гарантирана. Защо? Боже мой, нима не разбирате? Та това е елементарно. Нима не знаете какво най-много пречи на продуктивната творческа работа? Разбира се, алкохолизирането и наркотизирането. Човекът пие или взема наркотици, а трябва да работи — именно затова идва с молба за помощ. Идва именно тук, защото ще бъде скрит от любопитни очи, ще бъде изведен от запоя, ще му се създадат условия за нормална успешна работа. И никой никога не ще научи, че този човек — кумирът на публиката, любимецът на читателите, известната личност — е създавал своята творба с помощта и съдействието на

лекари. За избягване на недоразумения такива пациенти не казват истинското си име дори на него, на доктор Бороданков. Така че извинете ме, уважаеми господа, не мога да ви помогна. А с хората, които в момента се намират в отделението, можете да си поговорите, те ще потвърдят това, което съм ви казал.

И Бороданков, и жена му Ольга знаеха, че ще стане точно така — пациентите ще потвърдят, защото външно всичко изглеждаше именно така. И при това положение доктор Бороданков изобщо нямаше от какво да се страхува, освен може би от угризения на съвестта, но в това отношение всичко му беше наред. Докато с криминалните трупове нещата биха имали съвсем друга окраска и друг вид. Той никога не би се съгласил да си има работа с явно престъпление — беше разумно боязлив. Да откраднеш чужди идеи, резултатите от чужд научен труд — това е нещо обичайно, покажете ми поне един човек, строго наказан за такова нещо в нашата страна. А криминалните трупове са нещо съвсем друго. Перспективата да се озове в затвора никак не би зарадвала Александър Инокентиевич. Нещо повече — тя би могла дотолкова да го изкара от релси, че самият той да изгуби способността си нормално да работи и да не е в състояние да създаде балсама. И тогава — сбогом на световната слава и големите пари.

Олга Решина беше друг човек. Тя беше готова да стъпва по трупове в името на световната слава и големите пари. Но изобщо не беше задължително мъжът ѝ да знае за това. Нещо повече — тя старателно имитираше състрадание към умиращите пациенти, с което предизвикваше насмешливо-снизходителните погледи на Бороданков. Всъщност чуждата смърт не я притесняваше. Затова дори не трепна, когато чу от своя бивш любовник Шоринов, че той не е забравил какво му е обещала и сега е време да се включи в работата.

— Твоята Тамара се държи лошо — гълчеше я Михаил Владимирович. — А сега някакви хора я издирват и щом Николай е успял да разбере къде се е дянала, и те ще успеят. Взех мерки тези хора да не могат да изминат същия път като Коля. Но този път се състои от четири звена. Трите просто ги откъснахме, но с четвъртото трябва да се поработи. Необходимо ни е да разберем колко знае този човек, дали Тамара не му е разказала нещо, което не е бивало да му казва. С това ще се заемеш ти.

— Добре. — Тя кимна в знак на съгласие. — Трябва да изясня доколко е информиран този човек, така ли?

— Не, не само това. — Шоринов я погледна многозначително. — Първо да изясниш, а после да решиш трябва ли да се направи още нещо.

— Тоест искаш да кажеш, че още нещо ще трябва да се направи не само с него? — навъси се Олга.

— Именно това трябва да разузнаеш. Първо, какво му е казала Тамара, и второ, дали той е казал за това на някого друг. Трябва да обхванем изцяло кръга хора, който води, от една страна, към Тамара и към нейната връзка със събитията в Австрия, и с нас — от друга.

— Но защо, Миша? — учуди се Олга. — Щом си наел за решаването на проблема някакви хора, нека свършат и това. Те сигурно са професионалисти — за разлика от мен.

— Защо, та защо! — промърмори ядно Шоринов. — Защото това струва пари, ето защо. Аз да не съм бездънен кладенец? Съгласих се да финансирам проекта, но всичко си има граници. Заради твоята Тамара и без това бях принуден да правя допълнителни разходи, да плащам работата на Николай, а това е скъпо, ако искаш да знаеш. Ето, сега трябва да се замитат следи. Услугите на тази кантора са скъпи. Не искам да плащам излишни пари. Ясно?

— Ясно — въздъхна тя. — Добре, Миша, ще направя каквото трябва.

— Как върви работата на Александър? Кога ще бъде готов?

— Скоро, Мишенка, не се безпокой, малко остава. Вече е въпрос на седмици, ако не и на дни.

— Мислех, че след като ви доставя архива, резултатът ще дойде незабавно — недоволно подхвърли Шоринов. — Какво толкова се тутка твоят гений?

— Потърпи още мъничко — помоли тя. — Нещата не са толкова прости. В книгата на Лебедев няма готово решение, само общи идеи. Може би твоят Николай не ги е прегледал достатъчно внимателно и е пропуснал най-важното.

Шоринов разбра, че това беше леко убождане в отговор на упреците му относно Тамара. Че нали, Олга се е излъгала в преводачката, която му препоръча, но и човекът, подбран от него, от

Шоринов, за изпълнението на задачата, също може да не е бил на висота. Добре, ще го преглътнем.

— Искаш да кажеш, че не е докарал нужните книжа? Ами между другото именно ти го инструктира и му обясни какво точно да търси в тях.

— Значи или аз съм го инструктирала лошо, или той неправилно ме е разбрал. Искаш да воюваш с мен безпричинно, така ли, Миша?

— Добре де, добре — примирително каза Шоринов, — да речем, че ти си обяснила всичко добре и Коля те е разбрал правилно, но в книгата наистина не е имало нищо повече. И без това приключихме с тази работа, няма път назад. Дори някой от нас да е сгрешил, трябва да работим с това, което имаме. Ще излезе ли нещо? Или всичко беше напразно?

— Ще излезе, Миша. Обещавам ти го — твърдо отговори Олга.

Минаха няколко дни и Настя Каменская се поуспокои. Изпратеният от Денисов частен детектив Тарадин наистина не я молеше за нищо, освен за справки в централното адресно бюро и в ОБИР^[1]. Ако например в списъка му фигурираше човек на име Сергей Иванович Васин, Настя пращаше запитване в адресното бюро за всички московчани с това име, Тарадин преглеждаше списъка им с молив и зачеркваше тези, които не подхождаха по възраст, после Настя научаваше по своите канали на кого от останалите е бил издаван паспорт за чужбина. С това нейната мисия приключваше и Владимир Антонович Тарадин действаше по-нататък самостоятелно.

Редовно, през ден ѝ се обаждаше Едуард Петрович и учтиво питаше дали Тарадин не я товари прекалено с молбите си, добре ли се държи.

— Който се държи зле с мен, не живее и ден повече — сухо се засмиваше в отговор Настя. — Нали знаете, Едуард Петрович, аз само наглед съм кротка.

Неприязънта ѝ към Тарадин я загложди още преди да се срещнат за пръв път. Частният детектив, изпратен от Денисов, беше за нея олицетворение на неведома опасност, на капан, в който искат да я примамят. Но постепенно, когато започна да се успокоява, у нея се зараждаше уважение към неговата последователна, стабилна и

неуморна работа. Обликът на непохватния и стеснителен човек не можеше да я измами, още повече че първият им контакт беше по телефона, когато ориентир за Настя станаха неговият уверен глас и снизходителната му интонация. Веднъж дори му го каза:

— Владимир Антонович, ако искате да измамите някого, не започвайте запознанството с разговор по телефона. Цялата ви същност е концентрирана в гласа, след това вашата изразителна външност вече не върши работа.

Той весело се разсмя:

— А може да е обратното? Гласът да е начин да измамя събеседника, а именно външността ми да е правдива? Откъде знаете, може наистина да съм мухльо?

— Вие сте човек на Денисов и това говори достатъчно — отвърна Настя и неволно също се засмя — толкова заразителен беше смехът на този Тарадин. — Изключено е да сте мухльо.

— Ето виждате ли колко лесно може да ви заблуди човек. — Тарадин сякаш още повече се развесели. — Лепнахте ми етикета човек на Денисов и вече ви се струва, че непременно трябва да бъда някакъв суперагент. Бяха достатъчни два разговора по телефона — с мен и с Едуард Петрович! — за да си съставите за мен мнение, което не е подкрепено с нищо.

Сега вече и Настя избухна в смях. Тарадин започваше да ѝ харесва.

— Един на нула за вас — призна тя. — Само не забравяйте една дреболия: нали наблюдавам как работите! В това отношение е трудно да ме измами някой. Ето, признайте си, че всяка вечер си съставяте нещо като мрежов график за следващия ден, всичко ви е планирано, предвидени са всички възможни препятствия и са подготвени резервни варианти, та нито една минута да не отиде нахалост. Отгатнах ли?

Той я погледна внимателно и се позасмя:

— Засрамете се, Анастасия. Говорили сте си със Старков, а сега се преструвате, че сама сте се сетили. Не мислех, че човекът, когото Старков оцени толкова високо, е способен на подобни евтини номера.

Зараждащото се топло чувство към Тарадин мигом угасна и Настя се ядоса.

— Много ми е приятно, че Старков е казал добри думи за мен — отсече тя с леден тон, — но искам да ви съобщя, че за последен път

разговарях с него преди две години. А отношенията между мен и вас, Владимир Антонович, не са такива, че да си правим евтини номера.

Този път се разделиха едва ли не враждебно, но още на следващия ден Тарадин ѝ се обади, сякаш нищо не се бе случило. Настя реши да не се концентрира върху отношението си към него. Колкото по-бързо той свършеше работата си, толкова по-скоро щеше да си отиде и да я остави на мира. Проверката на двайсет и шестимата от списъка вървеше с добра скорост, оказа се, че Тарадин има някакъв невероятен усет, който му позволяваше почти безпогрешно да намира хората, които му трябваха. Ако например след проверката в ОБИР се окажеше, че въпросните мъже на име Сергей Иванович Васин, подходящи по възраст и притежаващи задграничен паспорт, са двайсет и петима, именно човекът, пътувал в средата на септември за Австрия, непременно попадеше още в първата петорка проверявани. Имаше и такива, които Тарадин не успяваше да намери от първия опит — хората заминаваха в отпуск, в командировки, влизаха в болница, по едни или други причини живееха у приятели или роднини, а не там, където бяха регистрирани. Но така или иначе Тарадин намери почти всички и Настя се радваше, че той скоро ще я освободи от присъствието си. След като всичките двайсет и шестима души от списъка бъдат точно установени, той, ако не я бе излъгал, щеше да търси сред тях убийците и тя нямаше да му оказва никаква помощ за това.

Но тук Каменская грешеше.

Тарадин ѝ се обади вечерта вкъщи и щом чу неговия нисък, плътен глас, Настя не можа да се сдържи и ядът се изписа на лицето ѝ. Добре де, нека я тормози в службата, обаче да ѝ се обажда вечер вкъщи е вече връх на нахалството!

— Сигурно много ще се изненадате — започна Владимир Антонович без много предисловия, — но аз ги открих.

— Честито — хладно отвърна тя. — Това е радостна новина, разбира се, но можеше да почака до утре.

— Новината не е чак толкова радостна. — Тарадин сякаш не забеляза недоволния ѝ тон. — Лошото е, че не мога да ги намеря.

— Тоест?

— Разбрах кои са. Но са изчезнали.

— И двамата ли? — напрегна се Настя. Хладът и раздразнението ѝ изчезнаха яко дим.

— И двамата. И мъжът, и жената. Дори по-лошо — жената явно се крие, а мъжът я търси. Нещо е станало помежду им, очевидно някакъв конфликт. С една дума — скарали са се. Жената толкова се е старала да изчезне, че дори не е казала на родната си майка, че се е върнала от Австрия. Обадила ѝ се и я излъгала, че остава да поработи там, уж ѝ били предложили изгоден договор. А мъжът — със сини очи, на име Коля — я търсил, търсил, докато накрая изчезнал. Май все пак я е намерил. Та си мисля: дали накрая няма да получим трупа на тази жена?

— А вие сигурен ли сте, че не е останала в Австрия? Може да е казала на майка си истината?

— Може — позасмя се Тарадин. — Работата е там, че по мои сведения двамата с този синеокия са се прибрали от Виена с един и същи самолет. Така че едно от двете: или се е прибрала с него, или не е. Ако не е, той нямаше да я търси у майка ѝ. Прав ли съм?

— Прав сте — въздъхна Настя. — Но това трябва да се провери в Шереметиево. Тя може да се е приготвила, да е пристигнала на летището и дори да се е регистрирала за полета заедно със спътника си, а после, неизвестно защо, да се е отказала да лети. Може да са се скарали и тя да не е пожелала да лети с него, да си е взела билет за следващия полет. Или пък нещо я е уплашило, може местната полиция да е направила нещо, което ги е стреснало, и да са решили да не рискуват и да не се набиват в очи като двойка. Тогава той е очаквал тя да се върне в най-близко време, а когато не се е върнала, е започнал да я търси чрез майка ѝ.

— Възможно е — съгласи се Тарадин, след като помълча малко. — Но ако отношенията им са нормални и нямат никакви конфликти, тя трябваше да се обади първо на него, та той да не се тревожи. Тя обаче не го е направила, питам се защо. Нали разбирате, Анастасия, убийството явно е поръчково, а щом е така, значи тази двойка има господар, пред когото се отчита. Ако не на синеокия си колега, тя е трябвало да се обади поне на господаря и да му съобщи къде е и какво става с нея. И тогава колегата ѝ нямаше да я издирва, като се преструва на изоставен любовник.

— Добре, какво искате от мен?

— Бихте ли проверили в Шереметиево минала ли е през паспортния контрол? Казва се Тамара Михайловна Коченова, на 16 септември.

— Добре, ще попитам. Друго?

— Прекрасно знаете какво друго. Просто не искате да ми помагате, дошъл съм ви до гуша.

— Да, дойдохте ми до гуша — с неочаквано раздражение каза Настя. — Казвайте особените белези.

Тя бързо записа под диктовката на Тарадин особените белези на Тамара Коченова и Николай Саприн. Още утре щеше да сравни тези белези с белезите на неидентифицираните трупове. Може би синеокият Саприн вече е намерил и убил красивата брюнетка Тамара. А може укрилата се Тамара да е убила намерилия я Саприн. Във всеки случай на пръв поглед излиза, че веднага след извършеното в Австрия убийство двамата са излетели за Москва, а сега и двамата, кой знае защо, не могат да бъдат намерени. Неприятна история.

Настя затвори телефона и се върна в кухнята, където заедно със съпруга си решаваше кръстословица, и то огромна — на цяла вестникарска страница. На Алексей му бе достатъчно само веднъж да погледне лицето ѝ, за да разбере, че е крайно разгневена.

— Какво има, мила? — загрижено я попита той. — Кой те разстрои?

— Няма нищо, Льошик, не ми обръщай внимание — дръпна се Настя. — Какво следва по-нататък?

— По-нататък имаме персонаж, направил кариера в бранша на празните бутилки. Третата буква е „р“, и предпоследната е „р“.

— Баркилфедро — веднага отговори тя.

— Браво! — похвали я мъжът ѝ. — Тогава ни излиза буквата „ф“ за думата хоризонтално. Тя е... тя е... патологична страст към онези, които вече ги няма. Какво е пък това?

— Това е некрофилия. Май съставителят на кръстословицата претендира да има чувство за хумор?

— Сигурно. — Той сви рамене. — А ти защо се ядосваш? Какво лошо има в това?

— Извинявай, слънчице, просто така. Настроението ми се развали, затова мърморя.

— Защо не разкажеш на родния си съпруг?

— Ох, Льошик, няма нищо за разказване. Имаш глупава жена — това е целият разказ. Глупачка с една дума.

— А не може ли по-подробно? Познавам те от двайсет години и все си мечтая да чуя трагичното повествование за това колко си глупава. Слушай, Ася, просто се тръшкаш за глупости.

— Именно. Тръшкам се за глупости и затова настроението ми ужасно се развали. Разбираш ли, позволих си да се поддам на емоциите и много ме е страх, че в резултат на моите празноглави вълнения ще изтърва сериозно престъпление.

Без да бърза, тя разказа на Льоша цялата епопея с Тарадин.

— Хем разбирам, че е прав и говори важни неща, но не мога да надвия себе си. Като не го харесах от самото начало, и всичко тръгна наопаки. Нали разбираш, че имам сто пъти повече възможности от един частен детектив? Можех да обработя този списък за три секунди с всичките му многобройни съименници. Ако работех нормално, щях да науча адресите, телефоните, местоработата на всеки и пикантните подробности от биографиите на тези двайсет и шестима души най-много за два дни. И тогава на този Тарадин щеше да му остане само да ги погледне, да сравни белезите и да наблюдава известно време начина им на живот. А аз се правех на много важна, играех си на целомъдрие и докарах нещата дотам, че мъжът е заминал по следите на жената. Очевидно не с най-романтични намерения. Ако от самото начало бях работила както трябва, Тарадин щеше да намери мъжа, преди онзи да замине. Разбираш ли за какво ти говоря?

— Разбирам, Асенка, че няма да си простиш, ако този тайнствен мъж убие жената. Но не разбирам друго.

— Какво не разбираш?

— Не разбирам откъде се взеха тези твои сложни отношения с частния детектив. Защо толкова не си го харесала? Обиди ли те с нещо?

— Уплаши ме — отговори Настя много сериозно. — Той е представител на мафиотска структура и аз ужасно се страхувам да не се набъркам в някоя мръсотия.

— Защо тогава му помагаше?

— Помолиха ме.

— Кой?

— Един човек, на когото не можех да откажа.

— Господи, откъде се вземат такива хора? — искрено се смая Льоша. — Доколкото те познавам, ти винаги си можела да отказваш буквално на всекиго. Каква ще е тая изключителна личност? Познавам ли го?

— Лично не. Но си виждал сина му. Спомняш ли си, миналата година при мен често идваше едно смешно човече с креслив глас? Ти тогава се възмущаваше, че пускам вкъщи престъпни типове.

— Спомням си. Но той загина, струва ми се?

— Да, загина. И тъй като се чувствам виновна за това, не мога нищо да откажа на баща му.

— А бащата, то се знае, използва това — коментира Алексей. — Мисля, че наистина се тръшкаш за глупости. Не мога да те позная, Ася. За теб винаги работата е била на първо място, а емоциите — на последно. Какво се е променило? Случило ли се е нещо, за което не знам и което те е накарало толкова силно да се промениш? Какво става, Асенка?

— Няма нищо, мили. Сигурно просто остарявам, губя хладнокръвието, трезвата си мисъл и изобщо благоразумието. Знаеш ли, колкото е по-млад човек, колкото по-малко житейски опит има, толкова му е по-лесно да бъде жесток и да не се поддава на съжалението. А с годините идва разбирането за една проста истина: не съществува престъпник, когото да няма за какво да съжалиш. Винаги има нещо, което може да пробуди съчувствието ти. Трябва само да съумееш да го видиш. Престъплението е нещастие за самия престъпник, а не само за жертвата му. Но стига, това си е чиста философия — внезапно се усмихна тя, — сълзи и сополи. По дяволите всички мафиоти, взети заедно, трябва просто да си върша работата, без да хленча, нали така?

— Е, най-сетне — облекчено въздъхна Льоша. — Защото се бях уплашил, че някой ми е сменил жената.

На другия ден първата работа на Настя беше да провери дали сред неидентифицираните трупове има някой с белезите на Тамара Коченова или Николай Саприн. Такива не се намериха и поне едната версия за събитията можеше да бъде отхвърлена. Ако беше намерен

трупът на Тамара, можеха да предположат, че Саприн я е намерил, убил я е и се укрива. А така ставаше ясно, че Тамара все пак е напуснала Москва, преди Саприн да я намери. И сега се налагаше да изяснят за къде е заминала. Ако беше още жива, трябваше да я опазят от натрапчивия синеок мъж, а едва после да проучват защо всъщност е побягнала.

По физиономията на Тарадин личеше, че той е крайно изненадан от промяната у Настя. Но не задаваше въпроси и нямаше нищо против бурната ѝ дейност — сякаш така и трябваше да бъде. Заедно посетиха майката на Тамара, Алла Валентиновна, но не научиха нищо ново за дъщеря ѝ — тя не се била обаждала повече. Затова пък Алла Валентиновна им разказа за срещата си с онзи красив младеж на име Николай, който на летище Домодедово се оплаквал, че Тамара го е изоставила.

— Той не ви ли каза за къде ще лети? — за всеки случай попита Настя, макар прекрасно да разбираше, че дори и да ѝ е казал, със сигурност е излъгал. Да не е луд да ѝ каже.

— Не, не ми каза, а и аз не попитах.

— А казахте ли му, че съм идвал у вас и съм търсил Тамара? — намеси се Тарадин.

— Разбира се — усмихна се Алла Валентиновна. — Как можех да премълча? Нека Коля знае, че, първо, има съперник, и, второ, че Тамара е постъпила така лекомислено не само с него. И вие ли работите в частна детективска агенция? — обърна се тя към Настя.

— Не, аз съм сестра на онзи нещастен влюбен, който търси дъщеря ви. Сърцето ми се къса, като го гледам как страда, та реших да помогна в издирването. Кажете ми, Алла Валентиновна, с коя фирма най-често работеше Тамара? Може би те знаят с кого е сключила договор и къде по-точно в Австрия трябва да я търсим?

— Мисля, че агенцията се казва „Лира“ или нещо подобно. Но вие сигурно си губите времето напразно. Защото и Коля ме попита за същото. Ако в агенцията знаеха къде е Тамара, той щеше да я намери, нали?

Трудно беше да не се съгласят с това. Лошото обаче беше, че Коля очевидно беше намерил Тамара. И най-вероятно тъкмо с помощта на „Лира“.

[1] Отдел за визи и регистрация на чужди граждани. — Б.пр. ↑

ГЛАВА 8.

В агенция „Лира“ отидоха пак заедно, като по пътя обсъждаха Коченова-старша.

— Невероятно лекомислена жена, не намирате ли? — попита Настя. — Някакви хора търсят дъщеря ѝ под някакви явно измислени предлози, а тя вярва на всички и изобщо не се тревожи. Мисля, че дори не се интересува къде е Тамара.

— Сигурно е свикнала с факта, че дъщеря ѝ има свой живот, и не се меси. Обади ли ѝ се, че е жива и здрава — слава богу, това ѝ е достатъчно. Но да, всъщност е прекалено доверчива. Явно нито веднъж не е патила — отговори Владимир Антонович. — Да се чудиш просто как досега не са я измамили или обрали. Защото тя пуска в дома си кого ли не, дори не иска документи. Впрочем неслучайно казват, че от каквото се страхуваш, непременно ти се случва. Тя не се страхува — и ето че нищо лошо не ѝ се случва.

В „Лира“ те не си послужиха с трогателната история за любовта и не се представиха като частни детективи. Настя реши, че е време да действат официално и започна направо от директора. Директорът на агенцията — млад юначага с мускули на културист — им обясни, че с приемане на заявките се занимава диспечерът, а с разпределянето им между преводачите — старши мениджърът Лариса Диденко. Тъй че само тя може да знае дали Коченова е подписвала някакви договори напоследък.

Но Лариса не оправда надеждите им.

— Последния договор, който уредих на Тамара, беше с Министерството на социалната защита. Те изпращаха група деца-инвалиди на екскурзия из Европа, трябваша им преводачи. Искаха от нас двама преводачи от немски и двама — от френски. Това беше през юни.

— И какво, след юни Тамара без работа ли стоеше?

— Не, защо? — позасмя се Диденко. — Тамара е добър специалист, никога не остава без работа, но тя е във връзка и с други

агенции.

— А договорът ѝ за работа в Австрия в средата на септември не беше ли сключен чрез вас?

— Не — поклати глава Диденко, — не съм я пращала в Австрия. И изобщо отдавна не съм я виждала.

— С кои други агенции работеше Коченова?

— Не знам. Преводачите не обичат да говорят много за своите договори, а голяма част от клиентите специално ги молят да пазят търговската им тайна и да не разказват при какви преговори и с участието на какви страни са превеждали.

— Значи с нищо не можете да ни помогнете?

— Не, за съжаление — с нищо.

— Е, благодарим ви и за това — въздъхна Настя, прибра бележника си в чантата и стана.

— Защо, какво се е случило? — попита Лариса, когато Настя и Тарадин вече бяха тръгнали към вратата. — За какво ви трябва Тамара?

— Искаме да я наемем — отговори Тарадин. — За Тамара Коченова има добри отзиви, включително по отношение запазването на търговската тайна.

— Че какви търговски тайни може да има в милицията? — учуди се Диденко, която бе взела думите на Тарадин за чиста монета.

— Разследвания на икономически престъпления с участие на чуждестранни фирми например — поясни той с делови тон.

— Ааа, сега разбирам.

Те излязоха от „Лира“ и мълчаливо се запътиха към колата на Тарадин.

— Тя знае нещо — промърмори Настя, докато чакаше Тарадин да ѝ отвори вратата отвътре. — Знае нещо, обаче не го казва.

— Защо решихте така?

— Прекалено късно попита защо търсим Тамара. Тоест това не я е учудило, затова не попита веднага, а едва по-късно се сети, че трябва да се престори на заинтересувана. И друго: прекалено лесно прие нашата лъжа за търговските тайни в милицията. Искаше ѝ се по-скоро да си тръгнем, тъй че щеше да приеме всеки отговор — дори ако бяхте ѝ казали за някакви контакти с извънземни, за което е нужен не просто

преводач от немски, а именно Коченова. Тази Лариса определено знае нещо, но явно Тамара я е помолила на никого да не казва.

— Не става — отвърна Тарадин и включи двигателя. — Ако Тамара я е помолила да не казва, тя нямаше да каже и на Саприн. А Саприн очевидно я е намерил. Тук има нещо друго. Но съм напълно съгласен с вас — има нещо. Къде отиваме?

— В Министерството на социалната защита. Ще опитаме да потърсим там.

За издирването на човека, който бе организиран благотворителната екскурзия за децата инвалиди из Европа, им отиде цялото останало време до вечерта. Настя с ужас си мислеше, че този ден не бе придвижила нищо по текущите случаи и утре началникът ще ѝ поиска резултат, който тя няма. Надяваше се единствено Коротков да я прикрие. Ако той бе намерил някакви факти, през нощта щеше да ги обмисли, за да даде някакво заключение на сутринта.

Служителката от министерството Андреева — жизнерадостна дебеланка с опънат по тялото клин и дълъг пуловер — откриха едва вечерта. Андреева се оказа майка на три деца, на които току-що бе сервирала вечерята, и посещението на неканените гости беше съвсем неуместно, но тя съумя да не го покаже — усмихваше се приветливо и дори покани Настя и Тарадин да вечерят с тях. Те отклониха поканата, но останаха в антрето, изпитвайки голямо неудобство.

— Ама влизайте, влизайте — енергично ги заподканя Андреева. — Сега ще оправя децата, ще им приготвя всичко и ще можем спокойно да поговорим. Влизайте, влизайте, не се притеснявайте.

Настя първа влезе в малката стая, която в този апартамент явно минаваше за голяма, защото всички останали очевидно бяха още по-малки. След нея странишкком, като гледаше да не се блъска в мебелите, се промуши Тарадин и недоумяващо се огледа.

— Господи, как живеят в тази теснотия! Та тук няма къде да се обърне човек.

— Е, Владимир Антонович, вие какво искате — все пак тя не работи в частна фирма, а в държавния сектор. Сигурно вече сте забравили какви са заплатите на държавните служители.

Тарадин се намръщи, но нищо не отговори, а предпазливо се намести на крайчеца на дивана. След няколко минути домакинята се присъедини към тях.

— Та какво искахте да ви кажа за Тамара?

— Всичко — усмихна се Настя. — Ако обичате, разкажете ни всичко, което знаете за нея.

— То не е много — сви рамене Андреева. — Наистина по време на екскурзията постоянно общувахме с нея, но Тамара не беше много разговорлива. Такава една, разбирате ли, доста затворена.

— А защо наехте именно нея?

— Нея ни препоръча агенцията.

От кухнята долетя детско гласче:

— Мамо, може ли да поля макароните с кетчуп?

— Не, Павлик, ти не бива да ядеш кетчуп! — извика Андреева и виновно се усмихна на гостите.

— Значи преди да се обърнете към агенцията, не бяхте чували за Тамара Коченова? — уточни Настя.

— Не.

— Тамара споменавала ли е с кои други агенции работи?

— Мисля, че не... Но да си призная, не съм обръщала внимание. Не ми е било интересно.

В кухнята с трясък падна нещо и веднага се разнесе писък. Андреева трепна, но не помръдна от мястото си. Сега вече се чу оглушителен рев.

— Няма ли да погледнете какво става там? — учуди се Тарадин.

— Знам, без да видя — ютията е паднала от перваза. Светлана пак се е въртяла като шило и я е закачила с лакът. Това се случва през ден.

— Но тя плаче. Ами ако се е ударила?

— Ако се беше ударила, нямаше да плаче така. Познавам си стоката. Просто се е уплашила. Нищо, нека свиква, че има неща, с които трябва да се справя сама. Питайте, моля, не обръщайте внимание.

— Припомнете си, може би Тамара ви е разказвала за работата си — къде е пътувала, къде е превеждала. Конференции, симпозиуми и така нататък.

— Ами знаете ли, случи се веднъж. Казах ѝ, че баща ми е лекар-ортопед, ученик на самия Илизаров, а тя ми отговори, че е виждала Илизаров на един международен симпозиум в Новосибирск, там имало цяла бригада преводачи от Москва. Вярно, повече не сме говорили за

талантливия медик — нали знаете, съберат ли се две жени, повече обсъждат външността си, а не научни проблеми.

Андреева се разсмя леко и заразително. В този момент на прага на стаята застана жива русокоса кукла с разплакана физиономия.

— Кога ще си дойде татко? — строго попита тя.

— Татко ще си дойде сутринта, дежурен е — невъзмутимо отговори домакинята. — Какво се е случило? За какво ти е татко ти?

— Той ще ме съжали — сърдито заяви куклата на име Светлана. — Аз плача, плача, а ти не идваш.

— Добре, миличка, поплачи си до сутринта, тогава и татко ти ще си дойде от дежурство. Ако обичаш, иди на масата и си дояж всичко. И внимавай Павлик да не пипа кетчупа.

Маньовърът на отвличане вниманието на момиченцето от собствените му страдания бе проведен ловко и незабелязано. Детето не получи исканата порция съжаление, но пък му дадоха в ръцете оръжие, чрез което да осъзнае собствената си значимост — правото на контрол над по-големия му брат, ролята на мамина помощничка. Тя моментално се развесели и с подскоци се затича към кухнята, където радостно се развика:

— Павлик, да не си пипнал кетчупа, мама не ти разрешава!

Тарадин не можа да сдържи усмивката си.

— Опитен педагог сте — каза той. — Вероятно имате дълга практика?

— Огромна — кимна жената. — От деветнайсетгодишна започнах работа в детска градина, а пък когато започнах да раста по административна линия, си родих моите три. Никога не съм имала проблеми с децата.

— Ами Тамара? Нали сте водили деца, тя как общуваше с тях?

— Какво да ви кажа — не твърде успешно. — Андреева поклати глава. — Личеше си, че не обича децата и не умее да общува с тях. Тя и сама си го знаеше, дори веднъж дойде при мен и се оплака, че не може да завърже контакт с децата. Е, не че се оплака — изобщо от нищо не се оплакваше, — просто сподели, че вече втори път пътува с детска група, а така и не се е научила да разбира децата. Първия път май пътувала с гимнастици от детската спортна школа за някакви състезания. В Дюселдорф, ако не греша.

— Разказваше ли ви Тамара за личния си живот? За семейството си?

— Не, в този смисъл беше затворена, не споделяше с мен.

Разговорът със служителката от Министерството на социалната защита не беше загубено време. Поне вече знаеха накъде да поемат по-нататък, къде другаде да търсят дирите на Тамара Коченова.

Жената седеше на стълбите във входа на блока и плачеше, като току тихичко изхлипваше. Юрий Оборин вече мислеше да я подмине и да се качи в асансьора, но се спря.

— Какво ви се е случило? — съчувствено попита той. — Мога ли да ви помогна?

— Счупих си очилата — горестно промълви жената. — Не мога да вървя по улицата без тях. — Тя вдигна разплаканото си лице и протегна към него отворената си длан, на която лежеше рамката заедно с парченца стъкло. — Не знам какво да правя сега.

— Силни ли бяха диоптрите? — попита Оборин.

— Минус седем и половина. Без тях съм като сляпа.

— Елате. — Той решително дръпна жената за ръката. — Трябва да се успокоите, а после аз ще ви изпратя до най-близката станция на метрото. Там в подлеза има павилион „Оптика“, ще си купите нови очила.

Тя жално се усмихна, но послушно стана и последва Юрий. Като я придържаше здраво за лакътя, Оборин заведе жената до апартамента си, пусна я да влезе пред него и веднага я поведе към банята.

— Измийте се, гримът ви се е размазал.

След минута-две непознатата неуверено, като докосваше стените, влезе в хола. Ако не беше безпомощният израз на лицето ѝ и напрегнатите примижали очи, тя щеше да бъде доста привлекателна. Оборин видя, че чертите ѝ са правилни, шията — дълга и с хубава форма, раменете — заоблени и полегати.

— Как можа да ви се случи такова нещо?

— Някаква лелка ме блъсна отзад, тичаше за автобуса, и ето на...

— Тя смутено разпери ръце. — Знаете ли, друго е най-обидното. Исках да се добера до най-близката телефонна кабина и да се обадя на мъжа си, за да ме прибере — вървя и се препъвам, нали нищо не виждам под

краката си, хващам се за стените на сградите... И някакъв мъж, наглед уж приличен човек, ме видя, че като ме подбра: вижте я, млада жена, а се напила още от сутринта, едва се държи на краката си, пияница, проститутка... и какви ли не още приказки. Хората се извърщат, веднага се намериха някакви бабички, от ония, дето обичат да критикуват младите, и завресяха някакви гадости. Не издържах и се разплаках. Представяте ли си? Съвсем се обърках, толкова тежко ми стана, толкова горчиво, че се разплаках. Гримът ми веднага се размаза, започна да ми щипе в очите, изобщо... — Махна с ръка. — Нищо не виждам, на гърлото ми буца — затова се скрих във входа. Седя, рева и не знам какво да правя. За пръв път ми се случва такова нещо.

— За пръв път ли си чупите очилата? — учуди се Юрий.

— Не, не ми е за пръв път, но обикновено винаги си нося резервни в чантата. Само че през последната година все не се наканвах да си направя втори чифт. Отначало бях неспокойна, страхувах се, че може да си счупя единствените, а после някак свикнах, дори започнах да забравям, че нямам резервни. Далече ли е станцията на метрото?

— Десетина минути нормално ходене. Искате ли чай? Може би сте гладна?

— Искам чай и да, гладна съм — за пръв път се усмихна жената и Оборин забеляза превъзходните ѝ равни зъби. — Но ми е ужасно неудобно да ви затруднявам. Макар че до метрото няма да мога да стигна без вас. Поне да се запознаем, а? Казвам се Олга. А вие?

— Юрий. Ще ядете ли кренвирши?

— Ще ям каквото ми дадете. — Олга се разсмя. — А как изглеждате, Юрий?

— Нормално. — Той сви рамене. — Типична средна хубост. Ще поседите ли тук, докато приготвя нещо за ядене?

— Вземете ме в кухнята — помоли тя. — Защото почти нищо не виждам, а така поне ще си говорим.

Той отново я хвана здраво под лакътя и внимателно я поведе към кухнята. Олга беше толкова близо, че Оборин усещаше аромата на парфюма ѝ — тежък и замайващо сладък. За миг го прониза остро чувство на нежност към тази жена, която се бе оказала зависима от него и се нуждаеше от неговата помощ и подкрепа.

— Ама наистина ли не ме виждате? — попита я той, настани я на една табуретка и извади малка тенджерка за кренвиршите.

— Едва-едва — призна тя. — Вместо лице — някаква размита розова палачинка. Сигурно сте красив.

— Нищо подобно! — рязко възрази той. — Нали ви казах: външността ми е най-обикновена. Какво работите, Оля?

— Медицинска сестра съм. А вие?

— Аз съм наполовина юрист.

— Ами втората половина?

— Знам ли и аз... Аспирант съм в юридическия факултет, след година ще завърша дисертацията си, а после — нямам представа. Тоест ясно е, че ще остана в моята катедра отначало като преподавател, после, ако е рекъл господ, като доцент. Но точно така е ясно и че с тези пари нормален човек не може да преживява. Сигурно ще стана адвокат.

— А защо не юрисконсулт в някоя фирма? Страшно се нуждаят от юристи и плащат добре.

— Че на кого съм потрябвал във фирма? — презрително изкриви лице Оборин. — На тях им трябва цивилисти, тоест специалисти по гражданско, по стопанско право, специалисти по договорите. А аз се насочих към наказателното право.

— А не можете ли да се преквалифицирате? Не вярвам да е трудно.

— Ох, Оленка, какво приказвате! Представете си специалист офталмолог да реши да се преквалифицира в дерматолог. Вие ще отидете ли при такъв лекар? Ще се доверите ли на професионализма му? Хем и двете дисциплини се изучават в един и същи институт. И при нас е така. Когато си избереш специализация, ти започваш да изучаваш задълбочено онзи отрасъл на правото, който чувстваш най-добре, който ти е най-присърце. Тогава всичко ти е приятно, тогава не ти е нужно никакво зубрене, защото усещаш вътрешно общата логика на отрасъла и всичко се подрежда в главата ти от само себе си и се запомня. Човек трябва да се занимава с онова, което му е интересно, само тогава заниманието има смисъл. А ако промениш квалификацията си с оглед на заплащането, никога не можеш да усвоиш новия отрасъл, така и ще си останеш цял живот чирак. Бял хляб ли искате или черен?

— Черен. А мога ли да се обадя от вашия телефон?

— Разбира се, сега ще го донеса.

— Юра, ако не ви затруднява, между другото донесете от хола и чантата ми, в нея е бележникът ми.

Оборин донесе телефонния апарат и чантата. Ольга извади бележника и го доближи до очите си, като обръщаше страниците към светлината и напрегнато се взираше в ситните цифри. После наведе глава, доближи лицето си до бутоните и като почти ги докосваше с въздългия си нос, набра номера.

— Анна Георгиевна? Ольга е. Извинете ме, моля, но днес няма да успея да стигна до вас. Не, изобщо не става, няма да успея до пет часа. Кога мога да дойда? Утре? Чудесно, утре, между десет и дванайсет. Благодаря ви. — Тя затвори телефона и тъжно въздъхна. — Ето това е, пак не можах да отида на зъболекар. Цяла година се каних, все отлагах за отпуската. Страх ме е, че до утре куражът ми ще се изпари. За днес се бях настроила...

— Страх ли ви е от зъболекари? — учуди се Юрий.

— До припадък...

— Страх ви е от зъболекари? — Въпросът му прозвуча толкова изненадано, сякаш медицинските работници бяха нещо по-особено и не би трябвало да се страхуват от своите колеги.

Разбира се, тя се страхуваше от зъболекари, но същевременно не забравяше, че красивите зъби са едно от несъмнените ѝ достойнства, и редовно посещаваше стоматолог, макар че преди всяко посещение два-три дни не беше на себе си от страх пред възможната болка.

— До припадък — честно си призна Ольга Решина.

— Значи сте в отпуск?

— Да.

— Ще заминавате ли някъде?

— Вече бях две седмици на гости у родителите си, сега до края на отпуска си ще бъда в Москва.

— И колко време ви остава?

— Пет дни — въздъхна тя. — Всичко хубаво свършва бързо.

Те хапнаха, пиха чай с шоколадово-вафлена торта. Като наблюдаваше крадешком Оборин, Ольга преценяваше доколко труден може да се окаже той. Лекотата, с която я доведе в дома си, можеше да е следствие от лекомислие и в този случай щеше да ѝ бъде лесно да го омотае. Но ако това бе проява на увереност в себе си и осъзнаване на собствената си сила и неуязвимост, борбата можеше да се окаже

трудна и продължителна. Можеше и да не стане от първия път. Без очила тя наистина не виждаше лицето му и не можеше да наблюдава мимиките, по които можеше да прецени как гледа той на създалата се ситуация и какво мисли за нея. Да можеше по-скоро да сложи очила, за да започне да се ориентира...

— Извинете, Юра, ставам досадна, но ми е много тежко без очила. Ако обичате, придружете ме до метрото — помоли го тя.

— Разбира се — сепна се той. — Да вървим.

Помогна ѝ да си облече якето и като я държеше здраво под ръка, я изведе от апартамента. По улицата се движеха бавно. Ольга наистина почти нищо не виждаше и се чувстваше крайно несигурна, постоянно се спъваше по неравния асфалт и все по-силно стискаше ръката на Оборин. Най-сетне слязоха в подлеза и Юрий я заведе до щанда за очила и рамки.

— Госпожице — обърна се той към продавачката, — имате ли очила със стъкла минус седем?

— Минус седем? Само тези. — Тя свали от стойката и му подаде наглед нещо абсолютно нелепо.

— Но това е мъжка рамка. Няmate ли дамски?

— Нали ви казах, младежо, с минус седем имаме само тези.

— Не, ужасни са — решително каза Оборин и върна очилата. — Една жена не бива да ги слага дори под смъртна заплаха. А с по-малко диоптри? Оля, може ли и с по-малко?

— Разбира се — припряно се съгласи тя, — каквито и да са, само да виждам нещо.

— Тогава покажете ни какви прилични дамски очила имате — поиска Юрий.

Продавачката — неизвестно защо — изведнъж стана по-любезна и се захвана да преглежда окачените на хоризонтално опънатите въженца рамки.

— Ето една хубава рамка, стъклата са минус пет. И тази е модерна, минус четири. Премежете я, ще ви дам огледалце.

Олга сложи очилата минус четири. Веднага я заболяха очите и главата — стъклата не бяха центрирани по нейна мярка.

— Не, тези изобщо не стават. Дайте ми нещо друго.

— Пробвайте тези.

— Колко диоптъра са? — попита Олга и взе подадените ѝ очила с много симпатична рамка.

— Минус три и половина.

Тези очила се оказаха по-добри, разстоянието между центровете им беше подходящо и макар да не даваха пълна корекция, поне от тях не я боляха очите.

— Стават — кимна Олга. — Колко струват?

Продавачката каза цената и Олга бръкна в чантичката си за портмонето.

— Ау, ами тефтерчето ми! — уплашено изохка тя. — Юра, забравила съм тефтерчето си на масата у вас. Колко съм разпиляна! Какво да правя сега? Без него съм като без ръце.

— Няма страшно — с усмивка отвърна Оборин, — ще се върнем. Нали и без това всичките ви планове се провалиха.

Засега планът вървеше според замисъла ѝ. Трябваше да остави в дома му тефтерчето си, та той отново да я покани. И той я покани.

По обратния път към блока на Оборин вече крачеха по-бодро — дори със слабите очила Олга виждаше значително по-добре, отколкото без никакви.

— Причиних ви толкова грижи — виновно нареждаше тя из целия път. — Но много ми помогнахте. Просто не знам какво щях да правя без вашата помощ. Позволете ми поне да купя нещо за чая.

Това беше рискована, но необходима стъпка. По реакцията на тези думи трябваше да разбере иска ли Юрий тя да остане на гости у него или смята само да ѝ даде тефтерчето и да я отпрати още от прага.

— Е, че какъв домакин ще бъда, ако позволя на гостенката си да купува продукти — разсмя се Оборин и спря пред един павилион, на чиято витрина примамливо лъщяха обвивки на шоколади, кексове и пакети с бисквити.

Олга незабелязано си отдъхна. Май всичко вървеше както трябва.

Оборин не забеляза колко бързо отлетя времето. Новата му позната се оказа неочаквано приятна събеседничка. Освен това сега, когато тя престана болезнено да примижава и от лицето ѝ изчезна изразът на безпомощност и неувереност, той разбра, че тя е невероятно

привлекателна. Юрий с изненада си спомняше своя неотдавнашен порив да покани на гости онази младичка аспирантка. Как бе могъл да се заинтересува от някаква си млада глупачка? Виж, Олга беше съвсем друго нещо. Женствена, зряла, умна.

Той мобилизира цялото си обаяние, постара се Олга да го хареса, като постоянно се страхуваше, че тя всеки момент ще погледне часовника си и ще си тръгне, но с радост забелязваше, че очевидно и на нея ѝ е приятно в неговата компания. Във всеки случай не гледаше часовника си. Вече четвърти път подгряваха чайника, а разговорът не се изчерпваше. Внезапно Олга се изправи.

— Мисля, че трябва да си тръгвам.

— Защо? — огорчи се Юрий.

— Защото по начина, по който изглежда в момента, ситуацията е неприлична. Трябва или да се развие, или да се прекрати.

Оборин прекрасно разбираше какво има предвид тя, но въпреки това глупаво повтори:

— Защо? Какво неприлично има в това хората да се опознават, като разговарят кротко на чаша чай?

Олга помълча, отиде до вратата и се облегна на нея.

— Защото вие, Юра, сте твърде много мъж, за да мога просто кротко да разговарям с вас. Затруднявам се, затова ще е по-добре да си тръгна.

Той почувства как сърцето му подскочи и заблъска някъде в гърлото, стана и бавно отиде при нея. Искаше му се да докосне Олга, да я прегърне, но на ръцете му сякаш бяха окачени тежки гири.

— Не си тръгвайте, Оля. Не искам да си тръгвате — тихо каза Юрий.

Настя не можеше да се занимава с проблемите на Тарадин два дни поред — имаше доста текуща работа. Добре че Коротков беше натрупал много полезна информация и щедро я сподели с нея, така че на сутрешното заседание Настя не се изложи, но не можеше да разчита два пъти да извади същия късмет, пък и ѝ беше неудобно от Коротков. Така че с новосибирската конференция на медиците и с младите гимнастици Владимир Антонович се занимаваше сам.

Първо той се свърза с Министерството на здравеопазването, после дълго звъня в Новосибирск, уговаря, обяснява, дори леко послъга, но в края на краищата научи, че на тази конференция Тамара Коченова е била изпратена от агенция „Медикор“, в която я познавали добре и отдавна и с която тя работела вече няколко години.

С детските спортни школи нещата станаха по-трудно — във Федерацията по гимнастика просто не пожелаха да разговарят с Тарадин, наложи се да научава от бюро „Справки“ адресите на школите и да ги обикаля една по една. Това му отне много време и в резултат се разбра, че договорът с Тамара е бил сключен чрез фирма „Лозана“, която се била специализирала в преводи само от три езика — немски, френски и италиански. Първоначално фирмата била създадена специално за обслужване на различни пътувания до Швейцария, където се говорят тези три езика — оттам и наименованието ѝ.

Той често се обаждаше на Каменская и я държеше в течение на издирванията си. В „Медикор“ не знаеха нищо за септемврийската командировка на Тамара в Австрия — напоследък изобщо не ѝ били възлагали никакви поръчки. Характеризираха я като много квалифициран преводач, който добре владее медицинската терминология. Освен това не било без значение, че знаела латински, който широко се използва в медицинската наука. Именно затова постоянно я канели да превежда на различни международни семинари, конференции и симпозиуми.

— Утре сутринта ще отида в „Лозана“ — съобщи на Настя Тарадин. — Ако и там не открия нищо, ще трябва да подхвана медицинската общественост. Може би в тези среди тя има познати, с които е контактувала след завръщането си от Австрия.

— Обадете ми се веднага щом научите нещо — помоли го Настя. Тарадин ѝ обеща. Ала не се обади нито в деня на предполагаемото му посещение във фирма „Лозана“, нито на другия ден. Отначало Настя се ядосваше, но после работата я завъртя и тя забрави за него.

Прибираше се късно, вече беше съвсем тъмно и Алексей бе излязъл на спирката да я посрещне. Двамата крачеха бавно по тъмните, неуютни улички и тихо си говореха за новините от деня.

— Ще трябва да те оставя сама в събота и неделя — каза Льоша. — Следващия вторник защитава момчето от Красноярск, трябва да му помогна да се подготви за съвета. Да прегледаме отзивите на опонентите и на водещата организация, да отработим отговорите, та да не би от страх да наприказва глупости. Какво мислиш, ще се справиш ли сама? Ще можеш ли да се изхраниш?

Институтът, в който работеше Алексей, се намиреше в Жуковски, край Москва, и хотелът, в който настаняваха командированите, беше също там, в зданието на института. Настя оцени такта на мъжа си, който бе решил да не й разваля почивните дни с присъствието на чужд човек в жилището им и си бе уговорил срещите с аспиранта в Жуковски, където живееха родителите му.

— Е, ще погладувам ден-два, няма страшно — разсмя се тя. — Дори е полезно.

— Ася, кога ще престанеш с този твой мързел, а? — упрекна я Алексей. — Та аз готвя, остава ти само да си стоплиш нещо, а ти и това не правиш. Погледни се, сякаш ще се прекършиш, заприличала си на скелет.

— Льошик, не се сърди. — Млясна в движение мъжа си по бузата. — Не мога да се храня сама, нали знаеш?

Точно пред входа тя забеляза неясна тъмна фигура, сякаш залепена за стената на блока.

— Анастасия — чу се неуверен глас и фигурата приближи.

— Владимир Антонович? — учуди се Настя. — Мен ли чакате?

В тъмното тя трудно различаваше лицето му, но й се стори, че Тарадин е станал друг човек. Нещо у него не беше наред. Инстинктивно се притисна по-силно до Льоша.

— Може ли да влезем у вас?

— Да, разбира се.

Всички заедно влязоха във входа и едва тук, на светло, Настя успя да разгледа Тарадин. Той беше небръснат, с хлътнали очи, на бузата имаше дълга драскотина. Физиономията му беше объркана и смутена, но в този момент Настя разбра, че днес това вече не е маска. Нещо се бе случило.

— Боже мой! — ахна тя. — Владимир Антонович, какво ви е?

Той смотолеве нещо неразбираемо и пръв влезе в асансьора.

Задържали го десет минути след като влязъл в офиса на фирма „Лозана“. Там било пълно с милиция, точно тогава разпитвали служителите във връзка с убийството на заместник-директорката на фирмата — Карина Мискарянц. И появяването на някакъв частен детектив в тази фирма никак не харесало на криминалистите. Прибрали Тарадин в арестантска килия до изясняване на личността му и за проверка на документите, които им представил. Пуснали го преди два часа, но без да му се извинят.

— Каква история! — замислено проточи Настя. — Искрено ви съчувствам, Владимир Антонович. А какво е станало с тази Мискарянц?

— Била е убита преди три-четири дни. И тя, и покойният ѝ съпруг били арменци и доколкото разбрах, първите показания са вземали от арменската диаспора в Москва, а вчера вече стигнали и до фирмата, в която работела.

— Покойният ѝ съпруг ли? — попита Настя. — Какво, и той ли е убит?

— Не, починал е преди около две седмици. Или малко повече.

— Божичко, какво нещастие! — поклати глава тя. — Отначало съпругът, после съпругата. Оставили ли са сирачета?

— Момиченце на пет години. Веднага са го прибрали роднини, които също живеели в Москва.

— А как успяхте да научите всичко това? Нали те са ви разпитвали, а не вие тях.

— Ами — той се усмихна за пръв път, откакто бе влязъл в жилището, — всеки си има своите малки производствени тайни.

— Няма ли да ги споделите?

— Извинете, но не.

— Добре, ще ви извиня. И аз не бих споделила своите. — Настя се усмихна примирително.

Изпрати Тарадин, който категорично отказа да вечеря, и седна с Льоша до сервираната маса.

— Кой беше този? — попита мъжът ѝ, докато слагаше в чиниите пържени картофи.

— Същият чичка, за когото ти разказвах онзи ден.

— Дето те дразнеше ли?

— Да. Льош, не се увличай, не мога да изям толкова, ще се пръсна.

— Винаги казваш така, а после омиташ всичко до шушка. Той наистина е някак неприятен.

— Само днес. Държали са го повече от денонощие в килията, от това човек не става по-красив.

— Хайде, започна се. — Алексей театрално размаха вилицата. — Пак ли престъпник? Нали разправяше, че бил частен детектив? Излъга ли ме?

— Но той наистина е частен детектив. Окошарили са го по някакво недоразумение. На всекиго може да се случи. И на мен също.

От хола се чу звъненето на телефона. Льоша въпросително погледна Настя.

— Ще вдигна — кимна тя и остави вилицата. — По това време може да търсят само мен.

След топлата кухня холът ѝ се стори като арктически ледник и вдигайки телефонната слушалка, тя си помисли, че тъй като иде зима, трябва най-сетне да поправят балконската врата, та да не духа от многобройните пролуки.

— Анастасия Павловна? — чу се от слушалката приятен мъжки глас. — Добър вечер.

— Добър вечер — отговори тя машинално, още преди да е разбрала кой се обажда.

— Страхувам се, че съвсем сте ме забравили. Как сте със здравето?

Настя изпита чувството, че няма сърце. Ето, допреди малко то беше тук, биеше ритмично и разнасяше кръвта по вените, а сега го няма. Престана да бие, кръвта замря, ръцете и краката ѝ мигом се вледениха.

Разбира се, тя позна този глас. Прекалено добре го бе запомнила, за да го забрави някога. Доця ѝ се да зазвъни будилникът и тя да се събуди, та всичко това да се окаже лош сън. Нека е тежък кошмарен сън, но сън, а не действителност. Втори път не би го понесла.

ГЛАВА 9.

Дребничкият възрастен човек излезе от телефонната кабина и с бърза лека крачка пое по вечерните московски улици към ресторант „Ариел“. До ярко осветения вход имаше незабележима врата, която обикновените посетители изобщо не свързваха с ресторанта. Зад вратата се намираше малък уютен бар, предназначен за свои хора. Старчето с шлифера безспорно беше свой човек, защото приближи до вратата решително и уверено.

Огромният, подобен на мечок охранител с петниста униформа почтително се отдръпна и стори път на посетителя. Той стремително се насочи към една маса в ъгъла, където вече го чакаше млад мъж с фино, интелигентно лице — единственото, което разваляше това лице, беше възкривият нос, счупен някога в боксьорски двубой. Фигурата на този човек обаче говореше, че той е спортувал кратко време, и то отдавна. Във всеки случай сега не се забелязваха и най-малки признаци за тренирана мускулатура.

Възрастният човек седна срещу него и небрежно, само за миг вдигна два пръста. Тутакси пред него се появи мъничка чашка с кафеен ликьор — тук познаваха пристрастията на стареца.

— Каж ми пак: кой е този Тарадин? — строго нареди старецът, след като отпи малка глътка и остави чашката.

— Владимир Антонович Тарадин, частен детектив, работи за Денисов. Причините за появяването му в „Лозана“ не са установени — докладва младият мъж. — Той казва, че работел за някаква фирма, която потърсила услугите му във връзка с изтичане на информация. Фирмата подозирала, че изтичането е станало чрез преводача, който е присъствал на преговори, но там не си спомняли от коя агенция е бил изпратен преводачът, знаели само името му. Та той уж го издирвал.

— Казваш уж — замислено изрече старецът. — Имаш ли причини да се съмняваш? Защо не му вярваш?

— Защото веднага след като го пуснахме от килията той хукна при Каменская. Ако става дума за изтичане на информация, какво

общо може да има тя?

— Прав си, Витя, но и не си прав. Разсъждаваш логично, но не знаеш всичко. Каменская добре се познава с Денисов. Много добре. Дори бих казал, че са близки познати. Напълно естествено е, когато е изпращал човека си в Москва, Денисов да е решил да се застрахова и да е помолил Каменская да помогне при нужда. Я опитай още веднъж да опишеш ситуацията, като оставиш настрана епизода с Каменская.

— Е, ако е без Каменская, тогава да — разпери ръце Виктор. — Тогава всичко е напълно правдоподобно. Тарадин може и да не е излъгал. Ами вие познавате ли се с Каменская?

— Ооо — проточи старецът, — това е дълга история. Разбира се, познаваме се с нея, и още как! Но знаеш ли, някак едностранно. Аз знам всичко за нея. А тя за мен — нищо, освен, разбира се, факта, че съществувам. Тя не знае дори името ми.

— За вас ли работи?

— Де да беше така! — печално въздъхна старецът. — Бих се радвал. Но надеждата не ме напуска. — Малките му остри очички хитро блеснаха, той се изкиска. После лицето му отново стана сериозно и дори някак тържествено, мъжът вдигна чашката и бавно допи ликьора. — Каменская е много свястно момиче, Витя. Много свястно. И ако успея да я завербувам, това може да бъде венецът на кариерата ми. Вече съм стар, току-виж — умра, а работата трябва да се предаде в сигурни ръце. Тя би могла да заеме мястото ми. Ако пожелае, разбира се. Запомни, Витенка, няма човек, който да не може да бъде вербуван, въпросът е само в цената.

— Тя толкова скъпо ли струва? — учуди се събеседникът му.

— Под понятието цена в случая разбирам не само пари. Става дума за хитрост, настойчивост, дори за жертви, които са неизбежни. Когато говоря за цена, имам предвид колко труд трябва да се положи, пресмятам струва ли си желаният резултат тези предварително пресметнати инвестиции. За да получа Каменская, трябва много да се постарая, но си струва.

— А опитвали ли сте?

— Опитвал съм.

— И нима не стана? Не може да бъде.

— Може, Витя, може. От първия път не стана. Но аз не се отчайвам. Нали ти казах: надеждата не ме напуска. Лепваш се за нея и

двайсет и четири часа в денонощието — наблюдение с осем очи. Разбра ли ме?

— Разбрах, Арсен. Ами Тарадин? Какво да правим с него?

— Същото — ще го наблюдавате. Много ми се иска да науча за какво си говорят с Каменская. Това би прояснило ситуацията. Докато не посегне към случая с арменката, тя не е опасна. Но и не бива да посяга. Убийството е най-обикновено, арменката с нищо не е интересна, случаят се разследва в района и там ще си остане, няма да попадне на „Петровка“. „Петровка“ не се занимава с такива дреболии. Ще направиш следното, Витенка: ще посетиш нашите момичета от „Лири“ — Танечка и Ларочка. Питай ги ходила ли е при тях Каменская. Ако не е — значи тревогата е лъжлива. Ще идеш още утре сутринта, купи им цветенца, по кутия бонбони. Няма какво да те уча, ти си знаеш как трябва.

— Разбира се, Арсен, ще направя всичко.

Вярно, не беше хубаво, дето се наложи да убием тази арменка Карина, мислеше си Арсен, докато не можеше да заспи в леглото до своята кротко похъркваща съпруга. Но нямаше как, не можахме да се разберем с нея. Току-що беше погребала мъжа си и изобщо не беше на себе си, не разбираше какво искат от нея и защо и за какво не трябва да си отваря устата. Тя прекрасно си спомняше за къде и за какво е заминала Тамара Коченова. Тоест спомняше си, че Тамара отказала предложението, но после на Карина се обадили от „Интернефт“ и й благодарили за красивата млада преводачка. Карина Мискарянц беше най-прякото звено, чрез което хората, издирващи Тамара, можеха да стигнат до „Интернефт“. И въпросът с Карина трябваше да се реши на всяка цена.

Бяха разказали на Арсен как тя седяла на дивана, цялата в черно, с вкаменено лице и мъртви, празни очи. Човекът, изпратен от Арсен, дълго се мъчил да се разбере с нея.

— Можете ли да ми обещаете — повтарял той, — че никога пред никого няма да споменете това, което казахте сега на мен?

— Моля? — питала Карина. — За какво говорите?

— За Тамара говоря, за Тамара Коченова.

— Какво да не казвам?

— Да не казвате на никого, че е подписала договор с „Интернефт“.

— Защо да не казвам? — отново тъпо питала тя, загледана някъде през прозореца.

— Защото аз ви моля. Нещо повече — ще ви платя добре за това. Разбирате ли ме, Карина?

— Моля? — сепвала се тя. — Не ми трябва пари. Трябва ми Герман. Вървете си, ако обичате.

— Във вашата фирма, в „Лозана“, някой друг знае ли, че сте търсили Тамара, за да я свържете с „Интернефт“?

— Моля? Какво? Не, не знам. Не си спомням. Идете си, моля ви.

И така — цели два часа. Когато станало ясно, че нищо няма да излезе от тези преговори, решението дошло от само себе си. Човекът, изпълнил това решение, не се тревожел особено за следите — предишната вечер били деветините за починалия съпруг на Карина и в жилището били влизали най-малко петдесет души: многобройни роднини, приятели и колеги на покойния, съседи от блока, приятелки на самата Карина. Иди, че разбери кои следи са от гостите и кои — от престъпника.

Утре Виктор щеше да си поприказва с момичетата от „Лира“ — да разбере дали някой е търсил Тамара. Момичетата се оказаха добро попадение — и двете имали в миналото конфликти с милицията. Разбра се, че Танечка имала зъб на милиционерите заради неколкократните ѝ задържания от времето, когато се издържала с проституция, а Лариса я били разкарвали по участъци поради подозрение в съучастие, когато прибрали гаджето ѝ за поредица въоръжени грабежи. Ето защо легендата на Виктор, че Федералната служба за контраразузнаване провежда много важна операция, а служителите на милицията се опитват да им попречат, незабавно е убедила момичетата от все сърце да съдействат на славните чекисти. Естествено — не безплатно. Вярно, той би могъл още първия път да се уговори с тях да му съобщят веднага, ако някой се интересува от Тамара Коченова, но за целта би трябвало да им остави телефонен номер. А това не биваше да се прави — знае ли човек какво може да хрумне на мадамите!

И тъй, за какво бе помолил клиентът? Да се затворят пътеките за издирване на Тамара Коченова. Подир Тамара тръгнал някой си

Саприн, затова било желателно да се прикрият и неговите придвижвания. Танечка нямаше да каже, че тъмнокок синеок красавец е търсил Коченова, а Лариса — че за Тамара е питала Карина Мискарянц. Оставаше едно слабо звено — майката на Тамара, която очевидно вече е разказала на Тарадин за синеокия поклонник на дъщеря ѝ. Но засега това не беше страшно. Поклонникът си е поклонник, в това няма нищо престъпно, още повече че то не дава нова посока на издирването — и тя не знае къде е Тамара.

Но все пак е любопитно — нима Тарадин е същата фигура, от която се страхуваше клиентът? Ако е така, излиза, че този клиент е в пряк конфликт със самия Денисов. Камикадзе! Интересно — какво ги е скарало? За да воюваш с Денисов, трябва да си безумно храбър. А какво представлява този Шоринов? Президент на акционерно дружество, собственик на малък завод. Дребна риба. Как е посмял да се пречка на могъщия Едуард? Трябваше да си изясни кой стои зад гърба му, чий човек е. Арсен винаги искаше да знае точно за кого работи.

Колко се зарадва той, когато научи, че в орбитата на неговата дейност отново се е завъртяла Каменская! Упорито момиче, но на страха е подвластна не по-малко от всяка друга жена. Тогава, преди две години, Арсен успя да я уплаши и да я накара да направи онова, което той искаше. Вярно, операцията се провали тотално, клиентът се застреля, щом разбра, че арестуването му е неминуемо. Но Арсен нямаше вина за това — самият клиент развали всичко, като включи в работата неквалифицирани хора. Ако тогава всичко бе минало добре, Арсен сега щеше да има в ръцете си мощно оръжие, с което би могъл успешно да шантажира Каменская и да я накара да работи за него. Но по нещастно стечение на обстоятелствата нищо не излезе. Арсен загуби перспективен млад човек, когото се бе надявал да използва още дълги години, а сметките му с хлапачката останаха, както се казва, нула на нула.

Сега обаче той няма да изтърве своето. Веднага се обади на Каменская — не можа да устои на удоволствието отново да я стресне. И тя се стресна. И още как се стресна! Гласът ѝ беше по-красноречив от всякакви думи. Ако Тарадин е човек на Денисов, а Каменская му помага за нещо, тогава Арсен ще си направи веселбата. Тогава непременно ще намери въдичката, с която да пипне хлапачката. Връзки

с мафиотски структури — това не е шега работа. Новият министър на вътрешните работи е запретнал ръкави и е подхванал битка с корупцията и за очистване на милиционерските редици от предатели и подкупни типове. И ако пипне Каменская с тая въдичка, това нежно гълъбче няма къде да се дява. Ще работи за Арсен като едното нищо. Хем и ще му бъде благодарна.

Крехкото разсъмване още не успяваше да проникне през плътните завеси, които Оборин пускаше нощем. Часовникът вече показваше седем, а в стаята бе още полутъмно. Той отвори очи и усети, че Олга не спи.

— Отдавна ли си будна? — попита я шепнешком.

— Изобщо не съм мигвала — отговори тя, извърна се към него и го прегърна.

Юрий я притисна силно до себе си, вдиша аромата на тялото ѝ. Искаше му се да лежи ето така до нея и никога вече да не стане.

След половин час Олга решително отметна одеялото.

— Стига, мили, край. Време е. До десет трябва да си бъда вкъщи. — Тя опипа с нозе около дивана, после застана на колене пред него.

— Какво правиш?

— Чехълът е отишъл под дивана — обясни Олга, навела глава. — Ето го, сега ще го извадя. Юра, там се търкаля някакво листче. — Тя стана от пода, обу чехлите и подаде на Оборин листчето с телефонния номер. — Какъвто си разпилян, кой знае колко си търсил този номер! — Усмихна му се мило.

Оборин взе листчето, погледна го. Позна почерка на Тамара — явно тя си бе записала номера, докато бе живяла тук.

— Какво е това? Трябваше ли ти? — попита Олга, докато се загръщаше с халата на Юрий, който ѝ беше доста голям.

— Не, нищо важно — отвърна Юрий. Смачка листчето и пъргаво скочи от леглото.

Закусваха в напрегнато мълчание, дори му се стори, че Олга е разстроена от нещо.

— Какво ти е, Оля? — разтревожено попита той. — Съжаляваш ли, че остана?

— Не — кратко отвърна тя, но не вдигна очи.

— Може би се срамуваш, че остана при мен още първия ден от запознанството ни?

— Не, Юра. Не съжалявам и не се срамувам. Всичко между нас беше прекрасно. Но именно беше.

— Тоест?

— Беше. И вече няма да бъде.

— Но защо, Оля? Защо? Какво се е случило?

Тя остави чашата и се извърна на табуретката, така че той да не вижда лицето ѝ. После припряно прокара пръсти по бузата си, сякаш избърса сълзи.

— Ще бъде трудно, Юра. За да остана при теб, бях принудена да излъжа съпруга си. Но всяка лъжа върши работа само първия път. На втория вече никой не ти вярва. Мъжът ми ме контролира, и то много строго.

— Защо? — Този път Оборин се усмихна. — Сигурно си му давала повод?

Тя се обърна и го погледна в очите.

— Давала съм му — отговори спокойно. — Може би смяташ, че е трябвало да мисля за това предварително? Да се старая да не давам и най-незначителен повод с надеждата, че един ден в живота ми ще се появи онзи единствен мъж и тогава безупречната ми репутация ще ми помогне спокойно да изневерявам на съпруга си? Никоя жена не е способна на такава предвидливост.

— И какво? Няма ли да се видим повече?

— Засега съм в отпуск, ще можем да се срещаме през деня, ако искаш. А после ще трябва да престанем. Мъжът ми ме откарва на работа с колата и после ме взема. Крачка наляво или крачка надясно се смята за бягство — като в концентрационните лагери. В нашето семейство се спазва строг ред. Както разбираш, не мога да отсъствам от работа. Затова ти предлагам да не се срещаме повече. Остават ми само четири дни — има ли смисъл? Защо трябва да се измъчваме?

Оборин стана, отиде до нея и падна на колене. Взе ръцете ѝ в своите, нежно целуна пръстите ѝ и ги притисна до бузите си.

— Оленка, защо трябва предварително да мислим за тъжните неща? Имаме пред себе си още четири дни, цели четири дни! Хайде да ги прекараме заедно, а после — каквото господ даде. Не бива да си отнемаме късчето щастие, което случайността ни подари. Ако се

откажем от него доброволно, съдбата ще ни се разсърди и до края на живота си вече няма да получим никакви подаръци. Не бива да сме толкова неблагодарни. А? Съгласи ли се?

Олга се усмихна едва-едва, после наведе глава и го целуна по слепоочието.

— Ако решиш да станеш адвокат, чака те блестящо бъдеще. Способен си да придумаш всекиго.

Тя наистина се бе разстроила. Сританият под дивана чехъл беше само повод да извади листчето с телефона, за което я бе предупредил Саприн. Олга много разчиташе с помощта на това листче да подхване разговор за Тамара. Но номерът не стана, Оборин не се хвана на въдицата и тя искрено се огорчи. Въпреки това по време на закуската пристъпи към изпълнението на следващата част от плана. На първия етап се налагаше да убеди Юрий, че след четири дни вече няма да могат да се срещат, а той, от своя страна, трябваше много силно да пожелае връзката да продължи. За изпълнението на тази задача Олга Решина имаше цял арсенал добре отработени и многократно използвани похвати — нали именно по този начин бе пипнала съпруга си Бороданков.

А пък на втория етап на Оборин трябваше да му хрумне една гениална идея. И тя вече знаеше каква трябва да бъде тази идея.

Ала едно от нещата, които му каза, беше истина: действително се наложи да излъже мъжа си, че отива при приятелка на вилата ѝ и ако стане късно, няма да се прибере вечерта. Александър Инокентиевич реагира на това абсолютно спокойно — той беше сигурен, че щом Олга го бе чакала толкова години, сега няма да рискува за нищо и никакво семейното си благополучие. Инак за какво са били всичките тези жертви? И после, тепърва им предстои такъв живот, че би било непросжима глупост сега да постави брака им на ръба на развода. Не, доктор Бороданков беше достатъчно трезвомислещ човек, за да изпадне в греха на ревността. Единственият мъж от обкръжението на Олга, който будеше опасения у него, беше Шоринов. Първо, той финансира проекта и когато препаратът бъде готов, ще започне да получава невероятни печалби и по богатство няма да отстъпва на самия Бороданков. И второ, някога е бил любовник на Олга, но това го казва тя. Ами ако не са прекъснали отношенията си и досега? Дали не

готвят заедно някаква комбинация, та после да измамат Бороданков и той да не получи нищо?

Александър Инокентиевич никога не говореше за това на жена си в прав текст, но Олга Решина знаеше, че си го мисли. Добре бе опознала съпруга си и можеше да предсказва мислите му за седмица напред. Освен това виждаше сянката на недоволство, която всеки път помрачаваше лицето на Бороданков, когато тя разговаряше с Шоринов по телефона, а най-вече — когато отиваше да се види с него.

Но при всяко положение Олга в никакъв случай не биваше да буди ревност у мъжа си. Знаеш ли го кога може да хвърли къч... Тогава тя ще остане без нищо. Шоринов има младичка любовница и ако се реши на развод, определено няма да го направи заради Олга. Бороданков ще си спечели световна слава и ще замине да живее в чужбина. Шоринов ще гребне пари от ексклузивното производство на балсама. А тя?

Не, опасно е да рискува. Ето защо мъжът ѝ не бива да знае за никакъв Оборин. А когато научи, нещата вече ще са съвсем други.

Настя Каменская не можа да мигне цяла нощ. Отново и отново в съзнанието ѝ се връщаше приятният баритон, който тя не би искала никога вече да чуе. Отново и отново си припомняше есента на деветдесет и трета година, преди две години, когато за пръв път чу този глас. Тогава той я подчини, накара я да излезе в болнични, да седи вкъщи, без да мръдне наникъде, и временно да се самоотстрани от работата по разкриването на убийството на никому ненужната алкохоличка Вика Ерьомина. Тя направи всичко, което той ѝ нареди, но успя да се стегне, да се съсредоточи и като си осигури помощта на своя началник — полковник Гордеев, внесе смут в редовете на противниците, скара ги и разруши, без да излиза от апартамента си, всичките им хитри планове. Тогава те загубиха двама души. Един загина, друг остана инвалид и се пенсионира по болест. Но това беше тогава... А какво иска той от нея сега?

Той нищо не поиска, не я заплаши, не постави никакви условия. Просто се поинтересува как се чувства Настя. Напомни ѝ за себе си. Защо ли? Защо именно сега? Да не би Тарадин...

Човекът, чието име Настя не знаеше, се обади по телефона именно когато Тарадин се бе разкрил в „Лозана“ и след като бе лежал повече от денонощие в килията на предварителния арест, бе дошъл при нея вкъщи. Излизаше, че са го проследили от милиционерския участък чак до дома на Настя. Но какво искаха? За какво им беше тя?

Въпреки напрежението и опънатите си нерви, Анастасия се зае, както обикновено, да пресмята вариантите — това винаги я успокояваше.

Вариант първи: човекът с приятния баритон е представител на хората, които са замесени в убийството на любовницата на Денисов. И щом той се обади именно сега, значи Тарадин твърде много се е приближил до тях.

Вариант втори: този човек няма нищо общо с убийците на Лиана Кнепке. Тогава кой е той? С каква цел ѝ се обажда? Отговорът е очевиден и крайно неприятен. Това е човек на самия Денисов. Едуард Петрович е достатъчно проникателен, за да разбира: тя, Настя, се страхува да не се окаже обвързана с него. А той има нужда да я използва. И сега се опитва да я прекърши чрез човека с приятния баритон, а после да я принуди да работи за него пак чрез този човек. Тя дори няма да знае, че изпълнява поръчки на Едуард Петрович. Когато чу гласа ѝ, в който нямаше и капка ентусиазъм, Денисов е разбрал, че тя никак не се радва на молбата му, и е решил да използва обективно създалата се ситуация с Тарадин и издирването на убиеца, за да превърне Настя в свое послушно оръдие. Това вече е съвсем лошо. Настя още преди две години бе разбрала, че неведомата кантора има дълги ръце, зорко, всевиждащо око и свои хора във всички правоохранителни органи. За някои неща се бе досетила сама, а останалото ѝ разказа Володя Ларцев, когото кантората бе шантажирала чрез дъщеря му и накрая бе отвлякла момичето. И ако към тази силна организация сега се е присъединил самият Денисов, това ще е краят на Настя Каменская, няма никакво съмнение.

Мрачна, недоспала и оклюмана, тя с мъка се надигна от леглото, като се постара да не събуди Льоша, после дълго стоя под душа, та поне малко да се ободри, наля се с две големи чаши горещо силно кафе и се потътри към службата. Колкото повече приближаваше зданието на „Петровка“, толкова повече у нея укрепваше решимостта незабавно да си поговори с Гордеев. Докато помощта за Тарадин тя можеше да

оказва с партизански методи, то сега ситуацията се промени така, че не биваше да крие нищо. Щеше само да стане по-лошо.

Влезе в кабинета си, припряно съблече якето си и по вътрешния телефон се обади на Гордеев.

— Ела — разреши полковникът.

Нисичък, заоблен, с лъскаво и необятно плешиво теме, той изобщо не приличаше на велик детектив и страшилище за престъпния свят, но за сметка на това прякорът Житената питка му пасваше идеално и той си го носеше от незапомнени времена. Тази сутрин, за разлика от Настя, шефът ѝ беше в добро настроение и дори нещо си тананикаше.

— Какво има, Стасенка?

— Лошо — изтърси тя още от прага.

— Е, чак пък лошо! — весело се усмихна Виктор Алексеевич. — Какво, още от сутринта ли?

— Не, от снощи — сериозно отговори тя. — Виктор Алексеевич, кантората май пак ме докопа.

— Каква кантора? — не разбра полковникът.

— Същата като преди две години. Онази, която прекърши Ларцев.

Гордеев свали очилата си, запокити ги върху книжата, пръснати по бюрото, стана и бавно отиде до прозореца. Известно време стоя гърбом към Настя и тя се опитваше да отгатне какъв е изразът на лицето му в този момент. Ядосан? Объркан? Замислен? Най-сетне той се обърна и отново седна зад бюрото си.

— Тъй — продума тихо.

Настя чакаше продължението, но Гордеев пак се умълча. Седеше неподвижно, като каменно изваяние, скръстил ръце — точно като един известен политик на рекламния плакат „Ако ти е скъп домът ти“. При това гледаше не Настя, а стената над главата ѝ. После прехвърли погледа си към ръчния си часовник.

— Много накратко — историята. После подробно — твоите изводи.

Настя се постара колкото можеше по-накратко да представи ситуацията с молбата на Денисов и работата на Тарадин. Знаеше какво е отношението на началника към познанството ѝ с Едуард Петрович и добре си спомняше как миналата година, когато загина синът на

Денисов, я беше предупредил, че ще връща този дълг до края на живота си. Сега, докато разказваше, той не я прекъсваше и тя му беше благодарна, задето не избъбряше от време на време правилни, но абсолютно ненужни фрази от рода на: „Нали те предупредих“ или „Така си и знаех“.

— Изводите, до които стигнах, са три — завърши Настя. — Или изчезването на Тамара Коченова е свързано с убийството, което разследва Тарадин, и кантората е получила поръчка да му попречи и е убила Карина Мискарянц, която е знаела къде е Тамара. Или убийството на Карина няма никакво отношение към Тамара Коченова, а е случайно съвпадение, че Тарадин, търсейки следи от Коченова, се е озовал именно на мястото, където е станало убийство и е имало поръчка да се попречи на разкриването му. Или всичко това е работа на самия Денисов, който иска под една или друга форма да си прибере дълга от мен. Свърших.

— Е, слава богу! — облекчено въздъхна Гордеев. — Защото се страхувах, че няма да стигнеш до третия извод.

— Как можех да не стигна? — учуди се Настя. — Та това е очевидно.

— Ами нали знаем, че не си обективна към твоя приятел Денисов. Тъй че това можеше и да не ти хрумне. Чуй ме сега, момиче. Запазваш спокойствие и не изпадаш в истерични действия. Засега няма да се срещаш с Тарадин, сведи контактите си с него до минимум. Разбира се, не бива да се караш с него, не бива и да го обиждаш, просто измисли благовиден претекст и избягвай да се срещате. Преди всичко трябва да си изясним кой от изводите ти е правилният. Ето защо ние ще поемем убийството на Карина Мискарянц. Аз ще го уредя. Трябва да имаш формално основание да работиш по него. А сега ми кажи — чак до смъртта си ли ще продължаваш да защитаваш тоя твой Едуард? Или вече узря достатъчно, за да му обясниш, че не е прав?

— Не ме притискайте — тихо каза Настя. — Знам, че не съм права. Знам, че миналата година не биваше да подхващам онази епопея с хората на Денисов. Всичко знам. Признавам, че допуснах грешка, но ситуацията вече е такава, каквато е, не мога да я променя. Ако знаете как да оправим нещата, кажете ми. Аз ще направя всичко. Само не ми говорете тежки думи.

— Добре, няма — неочаквано се усмихна Житената питка. — Вярно, исках — защо да крия, — вече си бях подбрал и по-страховити думи, но щом ме молиш — няма. Ясно ли ти е в какво направление трябва да се работи по убийството на Мискарянец?

— Приблизително. Подозирам, че цялата работа е в тази Коченова, затова трябва по-сериозно да се занимаем с нейните връзки.

— Занимай се. И след два дни ще сложиш на бюрото ми плана на разработката. Ще пробваме чрез тайнствената кантора да притиснем до стената приятелчето ти Денисов.

— А ако той няма нищо общо? Нали това е само единият от трите варианта? — плахо възрази Настя.

— Абе ти самата не го вярваш! — внезапно избухна Гордеев. — Сигурна си, че е негова работа.

— Но все пак... Представете си, че не е?

— Все пак, та все пак! — ядно промърмори полковникът. — Стига с това *все пак*. След два дни искам плана на бюрото си. А дали ще реализираме разработката или не — това ще решим по-късно. Нека проверим твоите варианти.

Младежът с възкривия нос, Виктор, след солиден размисъл реши да нанесе корекции в изпълнението на вчерашната задача, поставена му от Арсен. Вярно, момичетата от „Лира“ му бяха направили добро впечатление, но знае ли човек — може да са се престрували. Ами ако в „Лира“ е идвал Тарадин и те са му казали, че един младеж им е платил, за да мълчат? Ами ако Тарадин им е харесал повече или пък легендата му се е оказала по-симпатична? Тогава не бива да ходи в „Лира“ — може някой да го причаква там. Цветенцата и бонбонките са хубаво нещо, но телефонът е някак по-безопасен. Ето защо Виктор реши да не рискува напразно и да се ограничи с един телефонен разговор.

Онова, което чу от момичетата, не го зарадва. Да, Тарадин и Каменская посетили „Лира“. Не, разбира се, нито диспечерката Таня, нито старши мениджърът Лариса са им казали нещо. Нали му обещаха...

Значи Тарадин издирва следите на Коченова. Навреме се сепна Арсен, пресече всички канали. Момичетата ще мълчат, Карина естествено — също. Можем да спим спокойно.

Но само Арсен може да спи спокойно, не и Виктор. Никак не му хареса вчерашното изказване на Арсен за Каменская. Свястно момиче била, да можел да я завербува — кантората щяла да пее в ръцете ѝ. Браво бе! Как така е нейните ръце? Ами той, Виктор? На боклука ли ще го изхвърлят?

Виктор Тришкан смяташе себе си за дясната ръка на Арсен. Той беше един от хората, подготвени за работа в кантората от малки. Когато отиваше в казармата, го накараха да обещае, че ще служи добросъвестно, а след като се върне, ще отиде на работа в милицията. Срещу това му обещаха в течение на двете години войниклък да подкрепят материално приятелката на Виктор, която минаваше за негова годеница, тъй като вече беше бременна. Когато се върна от казармата, той не се събра с приятелката си, майката на детето му — през двете години бе охладнял към нея, но организацията, която изпълняваше обещанията си, му бе направила впечатление и затова два дни след пристигането си в Москва отиде при своя вербовчик. И от този момент целият по-нататъшен живот на Виктор Тришкан бе неразривно свързан с кантората, която бе създадена и съществуваше с една-единствена цел: да помага на заинтересовани субекти да уреждат отношенията си с правосъдната система. Или още по-просто казано — според конкретните заявки да прави така, че едно или друго престъпление да не бъде разкрито и виновните да не бъдат намерени. Организацията нямаше нищо общо с политиката, тя просто печелеше пари.

Конспирацията в кантората беше организирана на най-високо ниво и Виктор беше един от тримата, на които бе доверен телефонният номер на Арсен. Никой освен тези трима души не можеше да се свърже пряко с Арсен. Но Виктор не смяташе останалите двама за конкуренти. Единият от тях беше инвалид, който се придвижваше с инвалидна количка. Той изобщо не знаеше за кого работи, но беше сигурен, че работи за контраразузнаването. Неговата работа беше да фиксира часа на постъпилите обаждания до апарата му и чрез определителя — номера, откъдето звъняха, без да вдига слушалката. В определени часове му се обаждаше Арсен и изслушваше доклада му. По времето, когато бяха постъпили обажданията, и от номерата на телефоните той абсолютно безпогрешно определяше кой и за какво го е търсил. За целта беше разработен специален строг график.

Вторият човек, който имаше право на непосредствена връзка с Арсен, беше вече на възраст и честичко боледуваше. Едва ли Арсен би оставил кантората на него. Значи излизаше, че най-вероятният кандидат за наследник е Виктор Тришкан. А сега, не щеш ли, отнякъде се пръкна някаква Каменская. Хайде де, как ли пък не!

Трябваше да изпълни втората задача, поставена от шефа: да събере колкото може повече сведения за клиента — Михаил Владимирович Шоринов. Виктор задейства всичките си връзки и сега търпеливо чакаше информацията да започне да постъпва. А от главата му не излизаше Каменская. Трябваше на всяка цена да я извади от играта. И начините за това бяха само два: или да попречи на Арсен да я хване на въдицата си, или да я компрометира пред него като човек, неспособен да възглави работата на кантората. Тепърва щеше да мисли кой от тези два пътя да избере.

Към седем часа вечерта започнаха да постъпват обаждания с информация за Шоринов. Женен, с две деца. Има млада любовница, адрес, телефон. Миналата година се е оперирал заради камъни в жлъчния мехур. Адресът на болницата, името на хирурга, извършил операцията, имената на съседите от болничната стая. Виктор получи много сведения, но едно обаждане го накара да подскочи във фотьойла. Това изобщо не беше очаквал. Беше удар под кръста. Сутринта Арсенов беше задал напълно законен въпрос: Какъв трябва да е този Шоринов, щом се е изхитрил да застане на пътя на самия Денисов и не се страхува да воюва с него? Такъв бил значи... По дяволите, това много усложняваше ситуацията!

Почти половин ден Настя се мота в Министерството на здравеопазването, събирайки сведения за всички международни научни форуми, където е бил нужен преводач, и разпитвайки откъде са били наемани тези преводачи. Един от най-често споменаваните участници в тези форуми беше Медицинският институт и Настя реши да се заеме първо с него. Тогава за пръв път изплува името на Ольга Решина, но то фигурираше в дълъг списък на други служители от Медицинския институт и с нищо не биеше на очи.

Минаха няколко дни, преди името на Ольга да се чуе за втори път.

— Знаете ли, преди три години тя ни намери отнякъде невероятна преводачка. Синхронен превод с много специални термини — а това момиче не направи нито една грешка. Нямам представа откъде я беше изнамерила Оля, но когато завеждащият катедрата по акушерство и гинекология заминаваше за Мюнхен на симпозиум, на който щеше да изнесе доклад, той помоли Решина да му намери онази преводачка. После толкова я хвалеше! Била и умна, и красива. След този случай всички наши делегации я вземаха със себе си, а ако международният форум се провеждаше в Русия, пак я канеха — да превежда докладите на гостите.

— Спомняте ли си случайно как се казваше?

— Не, не си спомням. По-точно — не знам.

Какво пък, и Олга Решина е някаква нишка. Може тя да знае с кои агенции е работила Тамара. А пък ако Настя извади късмет — може да познава някакви нейни приятели или близки, които още не са попаднали в орбитата на издирването. Защото се оказа, че майката на Тамара не знае абсолютно нищо за живота на дъщеря си и спомена само двама души, с които тя е общувала още в института. Откак майката и дъщерята заживели поотделно, Тамара не била запознавала Алла Валентиновна с никого.

Но преди да хукне презглава да търси Решина, Настя се върна на работа. Прекалено добре си спомняше стила и методите на работа на кантората и знаеше, че с възможните свидетели трябва да се работи много предпазливо. Ако човекът знае нещо, с него непременно вече са поработили и той няма да разкаже нищо интересно. Ако ли пък не са, може да го подберат след посещението на Настя, дори той наистина нищо да не знае. Настя не искаше да навлича неприятности на невинни хора, ето защо смяташе да поиска от Гордеев разрешение първо известно време да наблюдава Решина, да поразпита за нея, а едва след това да разговарят за Тамара Коченова.

— Добре — кимна с плешивата си глава Виктор Алексеевич, — мисля, че е разумно. А какво става с Мискарянц? Ние поехме убийството, работи и по него.

— Аз работя, Виктор Апексеевич. Смятам, че са убили Карина, защото е знаела нещо за Коченова. Когато научим истината за Тамара, ще разберем кой е имал причини да я крие. Който е имал причини — той е убиецът.

— Браво бе, много хубаво редиш нещата! — възкликна полковникът. — Ами ако поводът да убият тази Мискарянец е бил съвсем друг? А?

— С другите поводи работи Коротков. А аз искам да отида в тази „Лозана“ и да се опитам да науча с какви клиенти е работила напоследък Мискарянец. Договорът с Тамара не е бил сключен чрез тях, във всеки случай не намираме никакви документи по въпроса. Но ние с вас не сме вчерашни, разбираме, че мениджърът може да уреди на клиента добър преводач или обратното — на познат преводач добра поръчка. И ще сложи комисионата в своя джоб, без да известява агенцията. Все пак са живи хора, всеки иска да припечели извънредно. Та затова си мисля, че Карина може да е свързала Коченова с клиента, без да оформя документи. Тогава е естествено, че в „Лозана“ не знаят нищо конкретно за този договор, но може да знаят, че някоя фирма или някой човек са възлагали поръчка на Карина. Искам да опитам да намеря всички тези възложители.

— Ще бъде труд, хвърлен на вятъра — промърмори скептично началникът. — Ако в „Лозана“ са се развъртели хората от кантората, те са се сетили за това — можеш да бъдеш сигурна. Не са по-глупави от мен и теб. Всички служители на фирмата ще мълчат, нищо няма да измъкнеш от тях. И после, драга, ти градиш някакви наистина наполеоновски планове. Проверяваш цялата медицинска общественост, която по един или друг начин може да е влизала в контакт с Тамара Коченова. Искаш да провериш всички, които са си имали работа с убитата Мискарянец, за да изясниш дали не са сключвали с Коченова договор на черно. Но как, позволи ми да те попитам, смяташ да свършиш всичко това? Колко ръце имаш? Десет? Шестнайсет? Или разчиташ добрият чичко Житената питка да освободи всички служители от разкриването на убийства и изнасилвания и да ги хвърли в единен юмрук в работата по Мискарянец и Коченова? Искам да чуя от теб членоразделен отговор — какви са първоначалните цели и задачи, какъв е очакваният резултат и колко време ще ти трябва за всичко това. И те моля да не забравяш, че по убийството на Горелов вече изтървахме всички срокове, изкланото до крак семейство на художника също чака теб, маниакът насилник, чиито жертви са вече дванайсет, още не е заловен.

— Виктор Алексеевич, става дума не за Коченова или за Мискарянц, вие прекрасно разбирате това. Става дума за кантората...

— И за твоето приятелче Денисов — ехидно я пресече полковникът.

— Добре, и за него. Не ме интересува кой знае колко къде се намира Коченова и кой е убил любовницата на Денисов — това не са престъпления, от които сърцето ми трепка, дето се казва. Може би съм безразлична и бездушна, може би нравствеността ми не е в ред, но съдбата на Лилиана Кнепке не ме трогва по никакъв начин. Карина обаче е съвсем друго нещо. Карина е била убита от кантората, за да се потули някакво престъпление. Или Карина е била убита по съвсем други причини, а кантората сега само полага усилия престъплението да не бъде разкрито. И в единия, и в другия случай става дума за кантората. И в момента няма нищо по-важно от това.

— Добре го каза — изхъмка Гордеев. — Значи нека убиецът на цяло семейство с все малките дечица да се разхожда на свобода. Нека и откаченият насилник да се шляе из тъмните улички. Изобщо — майната му на всичко! Ние вкупом трябва да се вдигнем в стройни редици за настъпление срещу невидимата и неведома кантора. На какво основание, питам? Ще отмъщаваме, задето преди две години те убиха Женья Морозов и превърнаха в инвалид нашия Ларцев? Или ще ги шляпнем по дупето, задето те безпокоят по телефона? Искам да чуя от теб ясно формулирана цел на нашата атака срещу кантората. И ако целта ти съвпада с моята — ще действаме заедно.

— Виктор Алексеевич. — Настя дълбоко си пое дъх, задържа въздуха в белите си дробове, после бавно го издиша. — Разговорът ни пое в друга посока. Вие искате да чуете от мен, че разработката на кантората ще ни даде възможност да извием врата на Денисов. Едва ли ще успеем да го приберем на топло — ние с вас не сме склонни да надценяваме силите си. Но поне ще можем да направим така, че той никога повече да не ми отправя молби — дори най-невинни. Да не посмее да ми поиска дори огънче за цигарата си. Изобщо да забрави телефонния номер и името ми. Това ли искате да чуете? Смятайте, че сте го чули. След два часа ще ви донеса плана на разработката.

— М-да — замислено продума Гордеев, — ти се оказа по-силна, отколкото бях предполагал. Узряваш, Стасенка. Между другото бях ти дал два дни за съставяне на плана, а вече минаха три след тях.

— Планът беше готов навреме. Просто не ви го давах.

— Ясно — позасмя се началникът. — А сега за два часа ще го преправиш, така ли?

— Да. Появиха се нови данни и те трябва да се отразят върху плана.

— Добре, след два часа го очаквам. Върви, Анастасия.

Тя стана и тръгна към вратата. Много я болеше главата и изведнъж си спомни, че за последен път бе яла снощи, днес сутринта бе пила само кафе и сок, а сега беше вече шест и половина вечерта. На гърлото ѝ бе заседнала буца, която Настя не можеше и не можеше да преглътне — това ѝ се случваше често, когато беше нервна, и продължаваше понякога по месец и половина — два.

Вече беше хванала дръжката на вратата, когато чу зад гърба си:

— Стасенка!

— Да, Виктор Алексеевич? — попита тя, без да се обръща.

— Много ли ти е тежко?

Незнайно защо, погледът ѝ се бе приковал в една драскотина върху дървената повърхност на вратата. Настя тъпо се вираше в тази дълга дванайсетина сантиметра светла ивица, сякаш искаше да открие там отговора на въпроса на Гордеев. Внезапно очите ѝ се напълниха със сълзи, неприятен гърч изкриви устните ѝ. Тя разбираше за какво я пита Житената питка. Не за умората, за прекомерно обемната работа, с която се бе натоварила. И не за безумния ѝ страх пред кантората и ужасяващото очакване на сблъсъка с нея. Питаше я за Денисов. Да, беше ѝ много тежко, защото Едуард Петрович Денисов ѝ харесваше и ѝ беше много симпатичен. Тя си даваше сметка, че той е крупен престъпен бос, че е купил, опитомил и прибрал в джоба си цял град с все администрацията, органите на властта и управлението му. Но тя не бе забравила, че щом Денисов заподозря, че в неговия град някакви престъпници вършат тежки и жестоки престъпления, той незабавно вдигна на крак цялата милиция и не се успокои, докато убийците не бяха намерени. Не бе забравила сбогуването си с него, когато напускаше неговия град. Помнеше думите му: „Ще направя за вас всичко, Анастасия, всичко, което мога, а аз мога дори неща, които са невъзможни.“ Помнеше как той пристигна в Москва, за да прибере трупа на сина си и заедно с Настя отиде на погребението на човека,

заради чиято защита и охрана бе загинал синът му. И как с нито една дума не я упрекна, задето не бе опазила момчето му.

Тя разбираше всичко, свързано с Едуард Петрович Денисов. И същевременно нищо не бе забравила. А ето че сега трябваше да реши кое все пак е по-важно: онова, което разбира, или онова, което не забравя. Но, изглежда, нямаше възможност да избира. И трябваше да си наложи да се примири с това.

Настя не отговори на началника си, защото се страхуваше, че гласът ѝ ще я издаде. Само мълчаливо кимна, така и без да се извърне с лице към него, и побърза да излезе от кабинета.

ГЛАВА 10.

На Юрий Оборин му предстоеше да свърши много неща — защото смяташе да мине в нелегалност поне за две седмици, а ако извади късмет — и за месец. В аспирантските среди такива бягства бяха доста разпространени. Когато младият учен набереше достатъчно количество материали и трябваше да започне сериозно да ги систематизира, анализира и описва, като напук се случваха разни непредвидени неща, които му пречеха да се съсредоточи и задълбочи в работата. Това беше като зла орис, надвиснала над аспирантите от юридическия факултет, а може би и от целия университет. Щом се стигнеше до написването на абзац или глава, преподавателите от катедрата тутакси или се разболяваха и се налагаше веднага да зарежеш всичко и да водиш занятия вместо тях, или върху катедрата се стоварваше невероятно количество поръчки за рецензиране на някакви монографии, дисертации, законопроекти и тем подобни творения и в работата се включваха всички, включително аспирантите първа година (те още не умеят да рецензират, но поне могат да отпечатаат текста). Много популярно беше измъкването под претекст на внезапно пристигнали роднини, които няма къде другаде да отседнат, освен у въпросния аспирант. В светлината на необходимостта интензивно да поработиш върху текста на дисертацията много изгодно изглежда всяка, дори миниатюрна промяна в законодателството, защото незабавно след публикуването на нов закон във вестника трябва, първо, да грабнеш фондовите лекции, второ — ръкописите, подготвяни за издаване, и бързо да нанесеш корекциите. За подобни спешни случаи също вдигаха на крак всички — и болните, и некадърните. А при положение че за приемане на нов наказателен и наказателно-процесуален кодекс се говореше вече от три години, но вместо цялостни и вътрешно логични кодекси, Думата постоянно приемаше някакви закони, внасящи частични промени, като несръчно кърпеше дрипите на остарялото законодателство, то постоянното преправяне на учебните и научни материали, програми, ръкописи, методически

ръководства висеше над служителите от катедрата по наказателно право като дамоклев меч.

С една дума, ако искаше да напише що-годе смислен текст, аспирантът се принуждаваше да мине в нелегалност, тоест — да стане недостъпен, да не излиза от къщи и най-важното — да не вдига телефонната слушалка. За да се избегнат недоразумения, преди изчезването той трябваше да предупреди всички заинтересовани лица, та да не се тревожат и да не звънят в милицията с писъци за безследно изчезнал човек, да не идват и да не трошат вратата. Освен това трябваше да свърши някои неща, неподлежащи на дълго отлагане, да направи всички задължителни посещения и да си купи продукти. След това можеше смело да подреди на бюрото книжата и да седне пред пишещата машина или компютъра.

Оборин не бе планирал нелегалност за началото на октомври. Първата глава на дисертацията му беше напълно готова, беше събрал емпиричен материал за втората и дори бе написал теоретичния абзац, така че за да я довърши, му оставаше да анализира емпириката, а после да я опише. От резултатите от този анализ щяха да произтичат теоретичните положения и практическите препоръки, които трябваше да изложи в третата глава. И Оборин си бе съставил график, според който до Нова година щеше да завърши обработката на емпириката, а после — да се скрие от всички за около месец и половина и спокойно да допише всичко. Всъщност още от сега му беше ясно какви именно изводи произтичат от събрания материал, така че можеше да напише третата глава веднага. Но правилата изискваха емпиричният материал да бъде представен в определен вид — с таблици, диаграми, изчисления, с подробно описание къде и как са били изучавани наказателните дела, по каква анкета. Тази работа не изискваше голямо интелектуално напрежение, можеше да се върши на парче — колкото време откъснеш през деня, и именно с това Оборин възнамеряваше да се занимава през предстоящите три месеца, чак до Нова година.

Но появата на Олга в живота му накара Юрий да нанесе корекции в грижливо разработения план за довършване на дисертацията. Те прекараха заедно четири упоителни дни, а после се наложи той да се изправи пред суровата действителност в лицето на ревнивия съпруг на Олга. И дума не можело да става медицинската

сестра да напусне поста си и да си тръгне по време на дежурство. След смяната съпругът строго контролирал всяка нейна крачка.

— Защо да не идвам при теб в службата ти, когато си нощна смяна? — предложи Юрий. — Нали нощем в болницата всички спят.

— Да не си луд — тъжно се усмихна Олга. — Целият персонал на отделението познава мъжа ми, с профилактична цел той се запозна с всички. Дежурният лекар веднага ще му докладва, че си дошъл.

— Какво да правим тогава? — объркано попита Оборин. — Да не искаш да кажеш, че повече изобщо не можем да се виждаме?

— Нали те предупреждавах, че ще стане именно така.

— Да, разбира се — кимна той. — Но все трябва да има някакъв изход. Не може да няма.

— Не знам — сви рамене Олга. — Лично аз не виждам никакъв изход.

В подобни безполезни телефонни разговори минаха два дни, докато накрая на Юрий му хрумна една идея:

— А не може ли да постъпя на лечение в твоята болница?

Тя с усилие сдържа облекчената си въздишка. Господи, колко дълго време му бе нужно, за да се сети за това! Олга вече беше започнала да се страхува, че Юрий няма да може самостоятелно да стигне до тази проста мисъл. Но сега тя трябваше да направи точен ход, с нищо да не прекали, за да не го подплаши.

— Ами всъщност... — смотолеви уж колебливо. — Това може да се уреди. Но ще струва пари, и то доста. Ще можеш ли да платиш?

— За подкуп ли става дума?

— Не, не ме разбра. Нашето отделение е частно, лечението се заплаща. Горедолу сто долара на денонощие. Ще издържат ли финансите ти?

— Господи, та от какво толкова лекувате срещу тези луди пари?! — смая се Оборин.

— Абе от нищо — разсмя се Олга. — Някога то е било закрито отделение към Четвърто главно управление на Министерството на здравеопазването, тук са извеждали от запои членове на ЦК и правителството и техни роднини. Възстановявали са психиката на съпругите им след стрес, на децата им — след опити за самоубийство. Лекували са ги от наркотична зависимост. Имало е и хора, които са сменяли всичките си зъби, изваждали са старите и са си имплантирали

нови, но след изваждането на собствените им зъби е трябвало да се скрият някъде, та никой да не види тази небесна красота. Тъй че в нашето отделение са лежали не само видни членове на партията и правителството, но и народни артисти, любимци на публиката, телевизионни водещи. При нас стаите са едноместни, разкошни, тип луксозен хотел, храненето е като в ресторант — по предварителна поръчка, но в съответствие с предписаната от лекаря диета, грижите са първокласни, даваме витамини, имаме поддържаща терапия. Само че навремето това е било за сметка на данъкоплатците, а сега — за сметка на желаещите да укрепят здравето си.

— И кой се лекува сега при вас? Пак ли членове на правителството и техните семейства?

— Не казвам.

— Как така? — слиса се Оборин. — Защо не казваш?

— Не може. — Тя ласкаво се засмя. — Това е едно от условията за престой в нашето отделение. Запазваме пълна анонимност. Дори стаите се заключват отвън, та пациентите да не се разкарват из коридорите и да не се отбиват на гости при съседите си. Всеки наш пациент може да бъде напълно сигурен, че в стаята му няма да влезе никой освен медицинската сестра и лекаря и нито един външен човек няма да научи, че той лежи при нас.

— Значи когато ти си на дежурство, в моята стая не може да влезе никой освен теб и лекаря? — зарадва се Оборин и Олга разбра, че е захапал стръвта. Беше казал моята стая, мислено вече лежеше в клиниката.

— Никой — категорично потвърди тя. — Но нашите пациенти са хора капризни, не обичат да ги безпокоим, защото има дневен режим, който никога не се нарушава. В девет сутринта идва медицинска сестра, която донася сутрешните лекарства и закуската. В три часа — следобедните лекарства и обяда, в осем — вечерята. Преди вечеря, от седем до осем, лекарят обикаля стаите и разговаря с всеки пациент. При нас визитациите са вечерни, а не сутрешни. Така е тръгнало от самото начало. Та това е то. Никой друг няма да влезе в стаята ти. Три пъти сестрата и веднъж — лекарят. Всички останали посещения ще са по твое повикване. Във всяка стая има копче за повикване на медицинската сестра и отделно копче за лекаря. Можеш например да звънеш на сестрата и да поискаш чай или кафе, или пък нещо за

хапване, ако си гладен и диетата не го забранява. С една дума при нас наистина е хубаво, но и скъпо. Така че дори не знам, Юра, дали има смисъл...

— Господи, ама разбира се, че има! — разпалено я прекъсна Оборин. — Дори няма нищо за мислене. Ще намеря пари, поне за две седмици, не се притеснявай. Какво трябва да направя? Да взема някакво направление? Предварителни изследвания?

— Нищо не е нужно, Юра. Ще те запиша за консултация при завеждащия отделението, ще отидеш и ще му кажеш, че искаш да полежиш две-три седмици в нашата клиника. Че трябва да завършиш дисертацията си, а работата не ти върви. Нещо там... слабост, вялост, главоболие, безсъние, не можеш да се съсредоточиш. Абе сам измисли основанията си — можеш да кажеш всичко, което пожелаеш, диагнозата няма значение, защото при нас, както вече ти казах, от нищо не лекуваме, просто укрепваме здравето на хората, оставяме ги да си отспят, да оправят нервите си, да съберат сили. Разбираш ли? Ще кажеш на Александър Инокентиевич, че трябва спешно да допишеш дисертацията си, сроковете изтичат, а мозъкът ти не работи. Това ще бъде достатъчно, за да те вземе при нас. А по-нататък всичко е лесно. Ще си вземеш книгата, ще дойдеш в отделението, по цели дни ще работиш върху дисертацията си, а аз ще идвам при теб винаги щом намеря свободна минута.

— Супер! — зарадва се Оборин. — А пък докато лежа при вас, току-виж — измислили сме и нещо за бъдещите си срещи.

— Завиждам на оптимизма ти — засмя се в слушалката Ольга. — Е, да те запиша ли за консултация или още ще си помислиш?

— Какво има да мисля! — отсече той. — Запиши ме, разбира се.

— Кога ти е удобно?

— Ако щеш — веднага.

— Мечтател... Добре, ти си с връзки, ще те уредя за утре, десет и половина. Запиши си адреса.

Тя му обясни подробно къде се намира болницата и как да намери кабинета, в който Александър Инокентиевич Бороданков приема за консултации. Готово, помисли си, хвана се. Сега няма къде да избяга. През тези четири дни тя така се бе постарала и в леглото, и извън него, че двата последвали без среща с Ольга дни се видяха на Оборин мъчителни и горчиво-безрадостни. Трябваше ли животът на

един мъж да се превърне в искрящ от радости празник, Олга Решина нямаше равна на себе си.

През четирите дни тя не бе успяла да научи дали Юрий знае къде е Тамара. Той не я спомена нито веднъж, на каквито и теми да подхващаше разговор Олга — за старите приятели, за грешките на младостта, за първото студентско влюбване, за лекомислието, поради което човек като нищо може да се заплете в нещо престъпно. Дори за автомобилите — че не бива да си купуваш кола, ако не можеш да осигуриш безопасността ѝ. Веднъж, вече съвсем отчаяна, тя много внимателно подхвана разговор за преводачите. Но Юрий мълчеше, сякаш никога не бе познавал преводачка на име Тамара Коченова, с която поради лекомислието ѝ се е случило нещо неприятно и с която го е свързвала стара юношеско-студентска любовна история. Но не беше възможно той да не я познава. Нали беше прибрал колата ѝ от онзи двор и я бе вкарал в своя гараж!

Ако бе успяла да установи със сигурност, че Оборин не знае абсолютно нищо, че Тамара е живяла при него три-четири дни, без нищо да му обясни или пък с откровението, че се е скарала с любовник, а после е заминала неизвестно къде, Олга щеше да го остави на мира. Просто щеше да престане да му се обажда по телефона и да изчезне от живота му. Или щеше да се оправдае с ревнивия си съпруг. Или щеше да провокира скарване. Това не беше проблем, не беше там работата. Лошото беше, че тя не успя да установи нищо със сигурност. Оборин мълчеше за Тамара и изобщо не се разбираше дали тя му е разказала за събитията в Австрия и за къде заминава или не. Ето защо въпросът с Оборин трябваше да се реши кардинално.

Първо, налагаше се да разбере какво именно му е казала Тамара и ако все пак нещо му е доверила, да научи дали Оборин го е споделил с друг човек. С една дума — трябваше да установи докъде е стигнала информацията за тройното убийство на шосето за Визелбург. И, второ — да помогне на Оборин да замълчи завинаги.

След като приключи с неотложните и неотменими работи, Юрий започна да се подготвя за болницата. Първо внимателно прегледа книгата си, за да не мъкне излишни неща, но същевременно да не

забрави вкъщи нещо необходимо. Сложи в папка цял пакет милиметрова хартия, на която много удобно се чертаят графики и диаграми и се съставят таблици. Взе от библиотеката дебелия тъмнозелен „Справочник по математика за научни работници и инженери“. Огледа внушителната купчина, която се извиси на бюрото му. Май това беше достатъчно.

Извади от гардероба лека, но обемна пътна чанта и започна да опакова багажа си — книги, листове, бележници, папки, бельо, тоалетни принадлежности, разни дреболии, с които бе свикнал и без които не желаше да мине — като например миниатюрното стъклено мишле с дълга, увита на спирала опашчица. Преди няколко години бе купил това мишле от една изложба-базар в Измайлово. Всъщност бе отишъл там за подаръци по случай 8 март за всички познати жени, видя сергия със стъклени фигурки и просто не можа да не купи очарователното мишле. Влюби се в него от пръв поглед.

След мишлето сложи в чантата малката сребърна лъжичка, която си беше донесъл от Кипър. Дръжката ѝ беше изработена във формата на острова. Към лъжичката бъдещото светило на юриспруденцията също изпитваше нежни чувства, защото тя му напомняше за седмицата безоблачна почивка в компанията на едно момиче, в което беше много влюбен и което бе оставило в душата му най-приятни спомени. Вземаше със себе си лъжичката при всяко пътуване — както на курорт, така и в командировка.

Най-накрая Оборин се сети, че трябва да си вземе и нещо за четене. Бързо огледа стаята за наскоро купени, но непрочетени книги и след като се поколеба няколко секунди, сложи в чантата „Килията“ и „Клиентът“ на Джон Гришам. Наистина беше чел „Клиентът“ вече три пъти, но с удоволствие щеше да я препрочете пак. Правовите перипетии, описани в романа, успешно пробуждаха у Оборин научната юридическа мисъл — неведнъж бе забелязвал това.

Какво пък, сега беше напълно готов да прекара две седмици в отделението, командвано от Александър Инокентиевич, в което работеше така желаната Оля. Оборин очакваше от предстоящите две седмици само безкрайно удоволствие. Съсредоточена спокойна работа върху дисертацията, без суетня и странични грижи, ежедневни срещи с Олга на място, където не е нужно да готви и да мие чинии — за какво повече може да мечтае един обикновен, не твърде преуспяващ

аспирант? Разговорът с Александър Инокентиевич вчера премина точно както му го бе предсказала Олга. Оборин се оплака от необяснимо безсилие, което му пречи да завърши дисертацията си, категорично отказа да се подложи на изследвания, като се позова на преумората и необходимостта да допише дисертацията си в най-кратки срокове. Александър Инокентиевич честно го предупреди, че в неговото отделение няма да могат да установят причината за оплакванията му, камо ли да го излекуват, но щом става дума за необходимост да завърши творческа работа въпреки здравните си проблеми и в доста съкратени срокове — моля, той е готов да вземе Юрий в отделението си и да му създаде максимално благоприятни условия за интелектуален труд. Той, Александър Инокентиевич, е разработил собствена оригинална методика за психотерапевтично стимулиране на творчеството и интелектуалния труд, която дава много добри резултати. Юрий Анатолиевич Оборин може да бъде приет в клиниката веднага щом пожелае.

— Сега имаме свободни места — нали разбирате, есен е, хората току-що са се прибрали от отпуските си, изпълнени са със сили и бодрост, още не са набрали умора. Виж, в разгара на пролетта ще има големи опашки — зимният витаминен глад се отразява много силно на творческите способности, да, да, не се смейте, самият аз не го вярвах, докато не се заех с проблема сериозно — говореше лекарят и добродушно се усмихваше на Оборин.

Разбраха се Юрий да уреди неотложните си работи и още утре да постъпи в клиниката.

— Няма да ни намерите — предупреди го Александър Инокентиевич. — Нали знаете, че нашето отделение е било създадено за обслужване на елита, тук не може да се влезе случайно, по погрешка или със зъл умисъл. Затова елате тук, в главната сграда, и ми се обадете от чакалнята — ще изпратя някого да ви посрещне.

— Кажете ми номера — пригответи се да го запише Оборин.

— Портиерът го знае — махна с ръка лекарят. — Той има под стъклото списък на вътрешните телефони. Не си товарете паметта, той и без това няма да ви разреши да го наберете сам. Ще ви попита кого търсите и ще ми позвъни да потвърдя очакваме ли такъв човек. Работи при нас още от времето, когато тук не са се лекували простосмъртни, дори не са пристъпвали прага на клиниката. Само държавният елит. А

нашият дядка, портиерът де, естествено тогава е работел в КГБ, бил е дори сержант. Така че школовката му е стабилна. Мишка не може да се промъкне покрай него.

И ето че сега, събрал багажа си и поел бодро към метрото, Юрий Оборин си мислеше, че най-сетне е разбрал какво означава чувство на дълбоко удовлетворение. Това беше един от онези редки моменти, когато му се струваше, че всичко в живота му е прекрасно. Просто няма накъде повече.

Очертаването на профила на Олга Решина вървеше по-бавно, отколкото Настя би искала. Тя имаше изненадващо спокойна, дори някак безцветна биография. Ученичка, студентка в Медицинския институт, лекар-интернист, лекар-ординатор, кандидат на науките, доцент в катедрата по психиатрия. Омъжена немного отдавна, съпругът ѝ също е лекар и също психиатър, нямат деца. В момента работи в частно отделение в една от престижните клиники. Подобни отделения се наричат санаториални или кризисни. Не е била замесена в никакви престъпления.

Настя не можеше да се ориентира как трябва да подхване разговор с такава жена. Разбира се, ако тя не знае нищо за Тамара, стратегията няма значение. Но ако Решина знае нещо и иска да го скрие, Настя трябва да има в ръцете си някакво оръжие, за да не се предаде без бой. Беше абсолютно неясно откъде да вземе такова оръжие — очевидно с тази Решина нямаше за какво да се хване.

Настя събра търпение и реши да изчака още ден-два. Не беше привърженичка на прибързаните действия — може би защото самата тя мислеше бавно. Да се действа припряно, казваше тя, има смисъл само през първото денонощие след извършването на престъплението — докато самият престъпник е още изнервен и може да направи очевидна глупост, чрез която да го пипнем. Мине ли едно денонощие — край на припрените действия, защото престъпникът вече се е успокоил, разбрал е, че не са го хванали и нищо страшно не се е случило. И самият той, и милиционерите, както се казва, са преспали една нощ с нещастieto, а на сутринта всичко изглежда съвсем различно.

През двата дни, които Настя си бе определила, за да си създаде окончателна представа за Олга Решина, постъпи само една нова информация: Олга се срещнала с някой си Михаил Владимирович Шоринов. Гордеев веднага даде команда да установят кой е той и какво отношение има към Решина. Привечер се обади на Настя вкъщи.

— Шоринов ѝ е бивш любовник — съобщи ѝ Виктор Алексеевич. — Станал е бизнесмен, купил си е конверсионен завод, произвежда разни стоки за широка употреба, но много качествени, а цените му са три пъти по-ниски от вносните аналози. Главно битова химия, пластмасови изделия, но качеството, както ми казаха, било изключително високо. Явно, когато заводът още е работел за отбранителната промишленост, там е имало мощна химическа лаборатория.

— А откъде сте сигурен, че ѝ е бивш, а не настоящ любовник? — попита Настя.

— Ами защото, драга моя, са се срещнали в апартамента на сегашната любовница на Шоринов, в нейно присъствие. Или как е прието сега при вас, младите? Чаят на четири очи, а сексът — на шест?

— Е, какво пък — въздъхна Настя, — по-добре нещо, отколкото абсолютно нищо. Ще помисля какво мога да измъкна от тази информация и утре сутринта ще отида да си поговоря с Решина. Момчетата ми казаха, че днес тя работи нощна смяна, значи в десет сутринта ще се освободи, та ще я пресрещна по пътя откъм клиниката.

Полковник Гордеев започна работния си ден в седем и половина и до девет свърши маса необходими, макар и безполезни неща, които бе отлагал ден след ден и които — незнайно защо — имаха свойството да се трупат, а не обратното. Бяха свързани с канцеларщината, безинтересни, но колкото и да бе печално, трябваше да се свършат.

Точно в девет и две минути телефонът на бюрото му иззвъня.

— Мога ли да говоря? — чу той познат глас.

— Можеш. Какво ще ми кажеш?

— Допълнителна информация за Шоринов.

— Казвай, слушам те.

Виктор Алексеевич слуша няколко секунди, после изведнъж лицето му пламна, той тресна слушалката и веднага вдигна другата —

от апарата за вътрешна връзка.

— Коротков, светкавично намери Анастасия, незабавно! Разбра ли? Тя искаше тази сутрин да говори с Решина, смяташе да я пресрещне по пътя от работата ѝ за вкъщи. Не бива дори да се доближава до нея! — крещеше Гордеев. — Дори на километър! Спри я. На всяка цена я спри!

Коротков се спусна презглава по стълбището, изскочи на улицата и хукна към своята вехта, постоянно закъсваща кола. Клиниката, в която работеше Олга Решина, се намираще много далеч от „Петровка“, на края на Москва, и докато преди седем сутринта този маршрут можеше да се измине за двадесетина минути, то между девет и десет с капризния си двигател той смело можеше да се обзаложи за един час път. Но един час изобщо не можеше да го задоволи — Коротков трябваше да стигне до клиниката, преди оттам да излезе Олга. И то не просто да стигне, а да намери някъде наблизо Аска и да я отдалечи от това място. Той шофираше, като нахално заобикаляше задръстванията ту по тротоара, ту по платното за насрещно движение, и постоянно се обливаше в пот от ужас, всеки миг очакваше челен удар и чуваше долитащите от другите коли изразителни пожелания за дълъг щастлив живот, както и крайно ласкави оценки за умствените му способности и познанията му върху правилата на уличното движение. Това вероятно беше един от най-кошмарните часове в живота му, но Коротков успя. Когато излезе на улицата, на която се намираще клиниката, беше десет без десет. Сега трябваше бързо да намери Анастасия. Но къде да я търси?

Той слезе от колата и пое навътре в парка, заобикалящ клиниката. Територията се оказа учудващо голяма и грижливо поддържана, с прави алеи, обградени с високи дървета. Алеите не бяха твърде многолюдни, но така и не видя Анастасия. Гледаше да не се отдалечава много, държеше постоянно под око изхода на парка.

Като се стараеше да не изглежда нервен, за да не бие на очи, той обиколи алеите близо до изхода, като се ядосваше, че не си представя добре външността на Решина. Беше виждал нейни снимки, но понякога това не е достатъчно. Човек невинаги успява да види добре отдалеч едно лице, а с какво трябваше да бъде облечена Олга — това Коротков не знаеше. Най-добре щеше да бъде да намери Аска. Но къде бе изчезнала тя?

И внезапно видя Решина само на някакви си три-четири метра от себе си. Кой знае защо, Коротков бе очаквал, че тя ще излезе от стоманената врата на централната сграда, а тя се бе появила някъде откъм дъното на парка и приближаваше към изхода по алея, перпендикулярна на онази, по която се разхождаше Юра. Но къде беше Анастасия?

Коротков се лепна за Олга и я следва чак до метрото, когато пред него се мерна яркосиньото яке на Аска. Той се втурна напред, разблъсквайки минувачите и бърбейки някакви извинения.

— Кръгом — и към метрото! — тихо нареди той, прегърнал Настя като младеж, закъснял за среща със своята дама.

Настя послушно се обърна кръгом, хвана го под ръка и двамата бързо закрачиха през подлеза. Но вместо да се качат на ескалатора, Коротков я изведе на улицата, на отсрещния тротоар.

— Почакай тук, можеш да запалиш една цигара. Сега ще докарам колата.

Без да ѝ даде възможност да отговори, той почти се затича към клиниката. Настя се огледа, забеляза наблизко вестникарска будка и купи някакви вестници. Купуваше ги безразборно, просто поиска от продавача всички вчерашни и днешни вестници. Винаги постъпваше така, когато беше много ядосана или напрегната. Четенето на вестникарските статии, набрани със ситен шрифт, изискваше зрително напрежение и то ѝ помагаше да се разсее и успокои.

След няколко минути до нея спря вехтата кола на Юрка. Настя седна отпред и яростно затръшна вратата.

— Какво има? — попита ядосано.

— Не знам — сви рамене Коротков.

— Юра!

— Абе наистина не знам. Минаваше девет, когато Житената питка се разкрещя спешно да те намеря и че не бива дори да се доближаваш до Решина.

— И нищо не ти обясни?

— Нищо. Нямах време. Сега ще отидем там и ще разбереш всичко.

През целия път до „Петровка“ мълчаха. Настя — сърдито, вперила поглед във вестниците, Коротков — уморено.

Когато стигнаха в службата, заедно се качиха по стълбището и по дългия мрачен коридор отидоха до кабинета на полковник Гордеев точно в момента, когато той приключваше сутрешната оперативка. Постоянното място на Настя беше заето, на любимия ѝ стол в ъгъла седеше капитан от отдела по борба с кражбите и тя разбра, че в разследването на убийството на стария колекционер са се включили специалисти по търговия с ценни предмети. Тъкмо се канеше да седне на единствения свободен стол до вратата, когато Виктор Алексеевич каза:

— Свободни сте. Каменская, остани. Лесников и Коротков, бъдете наблизко, след половин час ще ми потрябват.

Когато останаха в кабинета двамата с Настя, Гордеев излезе иззад бюрото си и седна до дългата маса за съвещания, а на нея даде знак с ръка да се приближи. Тя седна насреща му, от другата страна на масата.

— Не влезе в контакт с Решина, нали? — попита той.

— Не успях. Коротков ме спря.

— Това е добре. Разбираш ли, детко, тази сутрин научих нещо неприятно. Михаил Владимирович Шоринов, приятел и бивш любовник на Олга Решина, има леля, родна сестра на майка му. И тази леля се казва Вера Александровна. Да ти кажа ли фамилното ѝ име или сама ще се сетиш?

— Кажете го — спокойно помоли Настя, която не очакваше нищо лошо.

— Фамилното име на тази Вера Александровна е Денисова.

— Не! — Думата излетя от устата ѝ, преди тя да успее да осъзнае смисъла на казаното от полковника.

— Да, детко. А съпругът на Вера Александровна се казва Едуард Петрович. Разбирам, че ти е неприятно да го чуеш, но не можем да си затваряме очите пред този печален факт. И нещата около нас далеч не изглеждат красиво. От една страна, Денисов изпраща в Москва свой човек с някаква задача и те моли да му помогнеш. От друга страна, той е свързан с компанията, която има отношение към изчезналата Тамара Коченова. Как можеш да обясниш това?

Настя мрачно мълчеше, втренчила поглед в полираната повърхност на масата.

— Нямаме твърди доказателства, че Решина има отношение към бягството на Коченова — глухо продума тя. — Решина е просто една от московските познати на Тамара, нищо повече.

— Добре — въздъхна Гордеев. — Упорството ти е достойно за уважение. — Той протегна ръка към вътрешния телефон и набра номер. — Игор? Ела тук.

След половин минута в кабинета влезе Игор Лесников, един от най-красивите детективи на „Петровка“ — винаги сериозен, той много рядко се усмихваше.

— Иди на „Зубовская“ и поискай справка кога и с кои градове са се свързвали тези три телефона. — Гордеев подаде на Лесников едно листче. — И по-бързичко.

Игор мълчаливо взе листчето и излезе, а Житената питка отново тежко въздъхна, свали очилата си и започна да почуква дръжките им една о друга. Неритмичните меки потропвания изведоха Настя от вцепенението, тя вдигна глава и погледна началника си право в очите:

— Телефоните на Шоринов ли му дадохте?

— Домашния, служебния и телефона в апартамента, където живее любовницата му — потвърди полковникът.

— Значи сте сигурен, че Денисов е предприел нещо гадно спрямо мен?

— И ти си сигурна в това — кимна Гордеев. — Умно момиче си, не може да не го разбираш. Просто трябва да се примириш с факта, че твоят Денисов не е толкова чистоплътен по отношение на теб, колкото ти се иска да се надяваш. Погледни истината в очите и хайде най-сетне да започнем нормална работа. Първо ми кажи — за какво мислиш сега?

— Спомням си как плачех в кабинета му, а той ме утешаваше и ми се извиняваше, че ме е забъркал в разследването на онези страшни убийства.

— Престани! — внезапно избухна началникът. — Забрави тези твои сълзи и сополи! Денисов е жесток мафиот, който е насъскал кантората срещу теб и с това преследва свои цели. Разбира се, ти си готова да му прощаваш всичко, но аз, драга моя, не съм ти. И не смятам да му прощавам каквото и да било. А ти ще правиш каквото ти кажа аз, защото все още аз съм ти началник, а не Денисов. Ако мислиш

различно от мен, очаквам оставката ти до десет минути. Е, какво решаваш? Да ти дам ли лист и химикалка? Ще пишеш ли оставка?

Настя бавно се надигна и отиде до прозореца. Есента все още размисляше — дали да заживее с пълна сила, или да помързелува, като даде на лятото възможност да се порадва на илюзията за собствения си дълъг живот. Няколко дни наред бе валил дъжд, ситен и гаден, а сега отново грееше слънце и листата не капеха, и небето беше яркосиньо. Докога в края на краищата? Всичко е очевидно, двойната игра на Денисов е налице, а тя като щраус крие главата си в пясъка и се брани от неприятната действителност със спомени за добротата и благородството на Едуард Петрович. Да, болно ѝ е, да, много ѝ е тежко, но нали не може до безконечност да позволява да я правят на наивна идиотка!

Тя силно замижа — под клепачите ѝ засноваха жълти петънца, които приемаха причудливи форми. После рязко се извърна към Гордеев и се усмихна:

— Край, Виктор Алексеевич, готова съм. Какво става с онези телефонни обаждания?

— Лесников току-що тръгна — предпазливо издума Житената питка.

— О, я стига! — Тя се разсмя. — Поне вие не ме правете на глупачка. Никъде не е тръгвал, вие вече сте получили тази справка по телефона, докато Коротков ме е търсил. Нали знам, че си имате на „Зубовская“ цели две лелки, които ви дават всички справчици по телефона само за минута и половина. Какво, не е ли така?

— Знаела била — измуча Виктор Алексеевич. — С теб оправия няма, Настася. С една дума — слушай сега! От тези телефони са се обаждали до града, в който живее Денисов, и то веднъж — с интервал от един час. Шоринов му се е обаждал два пъти от апартамента на своята любовница точно в деня, когато майката на Тамара срещнала на летището синеокия хубавец на име Николай. Ти предполагаш, че този Николай е Саприн, нали така?

— Така предполага Тарадин. Той е сигурен, че го е изчислил правилно.

— Аз дадох нареждане този ден да се проверяват талоните от билетите за всички полети от Домодедово. Или тази жена нещо греши,

или Саприн не е отлетял. Или това изобщо не е бил Саприн, а твоят Тарадин е сбъркал.

— Или той има още един фалшив паспорт — продължи предположенията му Настя. — По вътрешните авиолинии не се заглеждат много-много в тях, това да не е Шереметиево.

— Добре, да допуснем, че е отлетял този ден. И същата вечер Шоринов се обажда на калеко си, и то два пъти. А след още един ден убиват Карина Мискарянц. Все още ли се съмняваш?

— Ами аз винаги се съмнявам, Виктор Алексеевич, нали знаете? Но това не променя същината на работата. От всяко положение тук има нещо гнило, а Денисов е замесен солидно.

Те седяха в кабинета на Гордеев почти два часа, като уточняваха и коригираха плана, в съответствие, с който можеха да опитат да затегнат примката около врата на самия Едуард Петрович Денисов. Настя с всички сили се стараше да мисли строго и логично, без да позволява на болката да замъглява очите ѝ и да се намесва в разсъжденията ѝ. Но когато се върна в своя кабинет, изпита чувството, че са изтръгнали душата ѝ, наскли са я на малки късчета и са я напъхали обратно в пълен безпорядък. Да, тя ще прави всичко така, както го планираха преди малко, ще подхване сложна игра срещу Денисов, като използва за тези цели същата кантора, с чиято помощ той самият се опитва да ѝ извие ръцете. Но преди да започне играта, ще предприеме една последна стъпка. Макар да е глупава и рискована, поставяща цялата грижливо разработена комбинация под заплаха от провал, тя ще я предприеме. Длъжна е. Инак просто ще престане да уважава себе си.

Още първата нощ, която Оборин прекара в отделението на доктор Бороданков, съвпадна с нощно дежурство на Олга. И докато през първите часове Юрий ужасно се нервираше от обстоятелството, че вратата на стаята му бе заключена отвън, то когато към дванайсет през нощта при него дойде Олга, той напълно го забрави, а когато си спомни, изводът му беше, че в края на краищата това не е чак толкова глупаво. Ами ако на някого му стане лошо през нощта или му се доще топло чайче, вземе, че натисне копчето за повикване на медицинската сестра, а когато тя не дотича, излезе от стаята си и тръгне да я търси?

Много красиво ще се получи, ако спре в коридора и чуе... а после види как от тази друга стая излиза сестрата.

Стаята беше просторна и удобна, със собствен санитарен възел, хладилник и голямо бюро. Вечерта му донесоха вкусна вечеря и чаша с някаква течност.

— Какво е това? — попита Оборин хубавата сестричка с колосана престилка.

— Комплекс от витамини и разни билки — отговори тя, кокетно усмихната.

— Сигурно е горчиво?

— Нищо подобно, вкусът е много приятен. Вярно, мъничко нагарча, но нали билките винаги нагарчат. Хайде опитайте го.

Оборин отпи малка глътка. На вкус настойката малко приличаше на слаб чай от кантарион. Хареса му.

— А вие до колко часа сте на работа? — попита той със съвсем невинен тон.

— До десет вечерта. В десет застъпва друга медицинска сестра.

Той знаеше, че тази друга сестра ще бъде Олга и му се искаше времето да лети по-бързо — толкова се беше затъжил. През последните няколко дни само бе разговарял с нея по телефона и сега, изгаряйки от нетърпение, очакваше момента отново да я прегърне, да я разсъблече, да се взира в нейните разширяващи се от страст очи, да слуша пресекливото ѝ от възнение дишане.

Когато тя най-сетне дойде, той дори не намери в себе си сили да поговори с нея — нахвърли ѝ се като луд и едва после, когато се успокои, се сети, че не бе разменил с Олга нито дума, бе се държал като грубо животно. За щастие тя изобщо не се беше обидила.

— Божичко — прошепна Олга, като галеше с длан гърдите му, — дори не бях подозирала колко съм се затъжила за теб!

Когато тя си тръгна, Юра заспа дълбоко и на сутринта се събуди, абсолютно щастлив. За закуска му донесоха кашкавал, извара, конфитюр, омлет и кисело мляко, а също и поредната чаша с нагарчащ, но приятен на вкус чай. Той с апетит изяде всичко, гаврътна тъмната течност и се захвана за работа. Когато донесе закуската, Олга го предупреди, че в десет, когато свършва смяната ѝ, в отделението вече ще има лекари, тъй че тя няма да се отбие, за да му каже довиждане. Това не е прието и може да се приеме с учудване.

— Кога ще се видим? — попита Оборин.

— На работа съм утре от десет сутринта, смените ни са по дванайсет часа, така е по-удобно.

— Колко много време! — простена Оборин. — Няма да го доживея. Ще умра от тъга по теб.

— Няма. — Тя тихичко се засмя. — Ти ще работиш върху дисертацията си и дори няма да забележиш как ще отлети времето.

Разбира се, Оборин не ѝ повярва, познаваше своята влюбчивост и определено знаеше, че никаква, дори най-интересната работа не е в състояние да го накара да забрави обекта на възжеланието си през онзи първи период, когато чувствата още не са се притъпили. И въпреки това след закуска добросъвестно се захваща за работа, подреди на бюрото анкетите, извлеченията, бележките си и започна да съставя таблиците, в които грижливо вкарваше данните от емпиричното изследване. Отдавна не бе имал възможност да поработи спокойно, без нищо да го разсейва, и дори се изненада от удоволствието, което му доставяше работата. В три часа нова медицинска сестра, която той виждаше за пръв път, му донесе обяда и чашата с лекарствения чай с витамини. Оборин припряно изгълта борша и печеното пиле със салатата от зеле и цвекло, изпи чая и отново се нахвърли на книгата си.

Денят отлетя, въпреки всичките му очаквания, незабелязано и когато си лягаше, той с удоволствие си помисли, че утре отново ще види Олга. Не, дума да няма, идеята да влезе в болница се оказва повече от добра.

ГЛАВА 11.

Новината, съобщена от Виктор, накара Арсен да зареже всичко и да потъне в мрачни размисли. Невероятно, клиентът взе, че се оказва племенник на Денисов. Как тогава да разбираме всичко това? Денисов изпраща в Москва частния детектив Тарадин, свързва го с Каменская, а после заръчва да им попречат при издирването на конкретни хора? Много интересно.

От това следваше съвсем определен извод и резултатът от тежките размисли не зарадва Арсен. А изводът беше много прост: той, Арсен, е ядосал с нещо могъщия Едуард и сега Денисов си разчиства сметките с него. Чрез двойна комбинация се опитва да смачка рожбата на Арсен — кантората. Сигурно е влязъл в сговор с приятелката си Каменская и двамата със съвместни усилия ще започнат да рушат организацията на Арсен. Каменская също има с Арсен сметки за оправяне, и то сериозни.

Добре де, за Каменская е ясно, тя няма за какво да харесва Арсен. Но Денисов? Той защо го прави? Без причина, само от обич към невзрачната мишка от „Петровка“? Разбира се, не. За да започне Едуард да сече със собствените си ръце клона, на който седи, като руши организация, която прави на хора като него безценни услуги, причината трябва да е повече от солидна. И се налага Арсен да намери тази причина — колкото по-скоро, толкова по-добре. Може би е станало недоразумение или пък Денисов е бил неправилно информиран, а може нещо да не е разбрал, както трябва? Може Едуард да е съзрял зъл умисъл в нещо, където е била налице само небрежност — макар и непростима за кантората на Арсен, но не смъртоносна. Трябва да се разнищи тази работа и причината за конфликта да се отстрани. Ако е нужно, Арсен е готов да започне преговори с Денисов, да се разберат, да му възстанови щетите, ако такива са причинени от несръчни действия на неговите хора, да му се извини. Ала в никакъв случай да не воюва с Едуард Петрович.

А през времето, докато той различава ситуацията, интензивната дейност трябва да се замрази. Именно това каза на Виктор.

— Продължавай да наблюдаваш мацето, ще я следваш по петите. От нейното поведение трябва да разберем какво са намислили. Разбира се, ако са намислили нещо.

— Защо я наричате маце? — не се сдържа Тришкан. — Че тя е по-голяма от мен със седем години.

Арсен не отговори. Стрелна Виктор с остър поглед, но премълча. Най-близкият помощник на Арсен не харесва Каменская — това е очевидно. Но е точно толкова очевидно, че самият Виктор още не е дорасъл, за да предаде Арсен работата в неговите ръце. Зелен е още, трябва да зрее на клона като ябълка, да налива опит. Беснее, ревнува. Нищо, нека ревнува, току-виж — от ревност поумнял. И без това няма подходящи кандидати за наследник и ако работата с Каменская не стане, тогава Витя, разбира се, ще е на първо място. Тъй че нека, докато това-онова, се учи да не бърка емоциите с работата и сам да си държи езика зад зъбите, а не да чака другите да го скастрият. Защото той самият ще си го направи нежно, а от другите може жестоко да го заболи.

— Провери всички наши поръчки от последните две години — продължи Арсен, като че нищо не се бе случило, сякаш не бе чул думите на Виктор. — И внимателно проследи дали някъде не сме имали сблъсъци с Денисов или неговите хора. Особено внимателно провери хората, които са работили за нас през тези две години. Трябва да разбере къде и как сме настъпили Едуард по мазола. Кажете на Натик от мое име да ти покаже всички материали от проверките на нашите сътрудници. Седнете заедно и ги огледайте един по един.

Натик Расулов отговаряше в кантората на Денисов за кадровата работа, а Виктор Тришкан — за информацията. За Арсен информацията беше най-ценното нещо и още тогава, преди осем години, когато Виктор се върна от казармата и изрази готовност да изплати дълга си към кантората, той му каза:

— Ти можеш да бъдеш първият кикбоксър на света, можеш да се накичиш с оръжие от ушите до глезените — като папуас с герданчета, но когато стигнеш до пропаст, за която не са те предупредили, ще разбереш, че е трябвало да се погрижиш за вертолет. И ще стоиш на ръба, тъжно загледан в бездната, и твоите разкошни

мускули ще започнат да се отпускат и да вехнат, а целият ти арсенал ще започне да ръждясва. И всичко това — защото се е оказало, че не си бил достатъчно информиран.

Виктор стабилно усвои урока и през осемте години работа в милицията си създаде най-разнообразни източници на информация из цяла Москва и дори извън нейните предели. Трудно беше да се измисли нещо, което Виктор да не би могъл да научи за рекордно кратък срок.

— Информацията — поучаваше го Арсен — е онова, което позволява на едни хора да ръководят други. Колкото по-висок е постът ти, до толкова повече информация имаш достъп. Колкото повече можеш да научиш, толкова по-висока е цената ти. Това са основните правила на управлението. Спомняш ли си времената, когато статистиката на престъпността беше секретна? И тогава хората, които имаха достъп до нея, на които разрешаваха след безброй проверки да се запознаят с нея, се надуваха като пуяци от гордост. Ами секретните постановления на ЦК? Впрочем ти няма как да знаеш това — още си бил малък. Обаче аз си спомням с какво страхопочитание гледахме хората, които четяха тези постановления. Те бяха близо до Олимп, върху тях падаше сянката на боговете. Е, богове вече няма, Олимп се срина, но психологията остана. Така че създавай мрежа, търси източници — те ще те хранят до края на живота ти.

И Виктор Тришкан свято вярваше, че щом му е поверена работата по информацията, перспективата да управлява хората очаква именно него, а не Расулов. Арсен разбираше това, но не искаше да погази принципите си само за да не излъже очакванията на Виктор. А Арсен имаше принципи, и то много — като всеки безнравствен човек. Докато почитаният човек може да има само три принципа — не убивай, не кради, не причинявай зло на другите, а всичко останало произтича от тях, то на Арсен, за да организира дейността си, му трябваша много постулати. Един от тях беше строгата забрана върху жалостта и съчувствието.

Когато се прибра от работа, Настя завари Льоша, който вече си беше вкъщи и я очакваше, а това беше приятна изненада. Ала веднага, според закона за гадостите, дойде и неприятната изненада.

В центъра на стаята, направо на пода, стоеше огромна ваза с разноцветни гладиоли, дълги едва ли не по метър. Настя не обичаше гладиоли, просто не можеше да ги понася, но Льошка толкова рядко ѝ подаряваше цветя, че тя се зарадва на самия факт.

— Слънчице! — извика радостно. — Благодаря ти! Колко са красиви!

Льоша мълчаливо приближи и застана до нея. После се наведе и оправи няколко цветя, така че букетът да бъде симетричен.

— Красиви са, определено — спокойно потвърди той. — Но не са от мен.

— Че от кого са тогава? — учуди се Настя.

— Теб трябва да попитам.

— Тоест?

— Когато се прибрах, цветята във вазата стояха на стълбищната площадка пред нашата врата. Имаше и бележка, адресирана до теб.

— Къде е бележката?

Алексей ѝ подаде грижливо сгънат на две бял лист, на който с красив шрифт беше отпечатано: „На най-верния приятел, човека, на когото мога да разчитам.“

— Не знам от кого е — тихо каза Настя, която прекрасно знаеше кой е изпратил цветята.

— Не ме лъжи — съвсем миролюбиво отвърна мъжът ѝ. — Всичко знаеш. Нов любовник ли имаш?

— Ех, Льоша... — укори го тя. — Какви любовници? Ти да не откачи?

— Ами онзи, дето ти се обади завчера? После цяла нощ не спа, въртя се в леглото. Мислиш, че не забелязах ли?

— Не е любовник, това е гадост. Хайде да идем да вечеряме, а?

— Хайде — кимна Алексей.

Той се бе прибрал малко преди нея, тъй че вечерята не беше готова. Картофите едва завираха, а на масата имаше измити зеленчуци, приготвени за салатата. За да не обсъждат неприятната тема, Настя бързо си завърза престилката и започна да реже салатата, като на пресилено висок глас бърбореше, че колкото и да ругаем новата икономика, сега цяла година има пресни зеленчуци и изобщо всичко, да намериш нещо по магазините отдавна не е проблем и това съществено пести време и сили, които навремето се хабяха толкова

непродуктивно за тичане по магазини и чакане на опашки. Льоша седеше до масата и присмехулно я наблюдаваше, но не се включваше в разговора. Настя усещаше, че ситуацията не му харесва.

— С какво да заля салатата? — попита тя, когато нарязва зеленчуците. — С майонеза или с царевично олио?

— Със сметана — отговори той. — Майонезата е свършила, проверих.

После отново се умълча и тя се почувства съвсем зле. Вероятно трябваше да поговори с него, да му каже истината, но никак не ѝ се искаше да му причинява тревоги и излишни вълнения.

— Льошик... — предпазливо подзе Настя и се запъна.

— Какво?

— Льошик, май пак я загазих.

— И как я загази този път?

— Ами пак така, както я загазвам обикновено. Същите неприятности. — Свали престилката, окачи я на кукичката до мивката и едва сега почувства, че в жилището е студено. Боже, каза си, толкова съм се притеснила заради тези цветя, че дори забравих да усетя студа. Излезе в антрето и след няколко секунди се върна с топъл шал в ръцете. Уви се хубаво в него, седна до кухненската маса срещу мъжа си, извади цигарите и запалката.

— Не пуши преди ядене — каза Льоша. — Ще убиеш апетита си. По-добре ми разкажи как я загази пак.

— Да можех и аз да знам! — ядосано тръсна тя. — Това са същите хора, заради които преди две години с теб стояхме заключени тук. Спомняш ли си?

— Как да не си спомням! — позасмя се Алексей. — Незабравими спомени. Особено приятно беше, когато твоят колега Ларцев размахваше тук пистолет и се заканваше да изпозастреля всички. Та какво значи, жено, пак ли ни предстои да си седим вкъщи и да водим тих съпружески живот?

— Ох, Льош, не знам. — Тя проточено въздъхна и дълбоко всмукна от цигарата. — Засега нищо не искат, само ми напомнят за себе си. Сигурно за да не ги забравям. Затова те моля, слънчице...

— Аха, разбрах — прекъсна я мъжът ѝ. — Да бъда предпазлив и да внимавам, да не разговарям на улицата с непознати чичковци, да

пресичам само на зелено. Ася, с теб се познаваме от двайсет години. Кога най-после ще се научиш да не криеш нищо от мен?

— Добре тогава. С една дума — страх ме е, че това е свързано с Денисов. Но не разбирам по какъв начин и защо.

— Пак лъжеш. — Алексей протегна ръка и я чукна по носа. — Намали котлона под картофите. Ако не знаеше по какъв начин и защо, нямаше да бъдеш толкова мрачна.

— Откъде ти хрумна?

— Ами хрумна ми, Асенка, защото когато не разбираш нещо, у теб се пробужда онзи особен хъс, който те тика непременно да решиш поредната задача. Тогава очите ти пламтят и гласът ти звънти. А сега изглеждаш като мокра кокошка, бледа си до смърт, от което старият мъдър Чистяков, твоят законен съпруг, си прави напълно обоснования извод, че ти прекрасно знаеш всичко и това, което знаеш, не ти харесва. То те потиска и разваля настроението ти. А сега ми докажи, че не съм прав.

— Прав си. — Тя седеше, вперила поглед в синкавия пламък под тенджерата, с отпуснати рамене, увити в топлия черен шал. — Прав си — повтори тъжно. — Картофите сигурно са се сварили. Хайде да вечеряме.

— Не, Асенка, няма да вечеряме, докато не ми обясниш какво става. Не мога да гледам как се тормозиш, без да ми е ясно какво ти се е случило. Разбирам, може би не изпитваш потребност да споделяш с мен, ти си момиче самостоятелно и независимо. Аз обаче изпитвам потребност да бъда в течение ако не на работите, поне на преживяванията ти. Можеш ли да разбереш това?

Тя мълчаливо кимна, без да откъсва поглед от синия пламък.

— При последния ни разговор стигнахме до това, че не ти е харесала молбата на Денисов да помагаш на оня детектив с насинената муцуна. Че си се повлякла по чувствата си и в резултат те е обзело опасението, че заради протакащото се издирване някаква жена може да загине. Правилно ли излагам ситуацията?

Настя отново кимна. Спокойният тон на мъжа ѝ я поотпусна и тя разбра, че е ужасно гладна. Това беше добър признак.

— И какво стана по-нататък? Защо си толкова изнервена?

— Ами после видях, че има някакъв човек, който не иска да намерим тази жена. И силно подозирам, че този човек е лично

Денисов.

— Какъв номер, а! — ахна Льоша. — Ама той какво, с четири ръце ли играе срещу теб?

— Подозирам нещо такова. Та представи си сега — какво ще стане, ако срещу мен играе Денисов заедно с тази отвратителна кантора. Имам ли шансове?

— Никакви! — категорично отсече Льоша. — Дори не си мечтай. Да отървеш кожата — и това ти стига. Защо не вземеш да напуснеш?

— Но къде ще ида? Стажът ми е само тринайсет години. Какво, без пенсия ли да остана?

— Е, не да напуснеш съвсем, а да се преместиш в друг отдел, където е по-спокойно.

— Пак ще ме докопат. — Тя отчаяно махна с ръка. — Трябват им хора от всякакви служби. Какво да правя, Льош? Посъветвай ме нещо, ти си умен.

— Господи, Асенка, как мога аз да те съветвам? Ако беше мъж, щях да знам какво да ти кажа.

— Ами кажи де! Забрави, че съм ти жена, представи си, че съм просто ченге, без полови признаци.

— Ако си те представя така... — Той се замисли за миг. — Не позволявай на никого да те управлява. Не позволявай да те манипулират. Лична работа на всеки от нас е как ще реагира на измамата, но не е хубаво да не я виждаме и да позволяваме да ни мамят. И ако ти е писано да изгубиш този рунд — а ти със сигурност ще го изгубиш, — трябва да направиш така, че никой да не каже за теб: „Каква глупачка, колко лесно я изиграхме!“

— А какво трябва да кажат?

— „Тя е достоен противник и се бори до последно.“

Изведнъж я досмеша и почувства как тъжната тежест напуска гърдите ѝ.

— Льошка, ти мислиш ли какво говориш? Към какво ме тласкаш? Към война с тези чудовища ли? Аз сама — срещу тях? Ти си мечтател, мили мой.

— Първо, не тласкам теб, а едно условно ченге без полови признаци. Второ, не си сама. Съществува Гордеев, съществуват колегите ти от службата. И съвсем между другото — съществувам аз, за което ти естествено редовно забравяш. Ася, разбери ме, лично аз не

искам да започваш война срещу мафията, това е безперспективно начинание и битката ще е загубена от самото начало. Срещу мафията воюват цели държави със своите правоохранителни системи, но нещо не забелязвам да са преуспели. Не желая обаче да се прекършиш. Не искам да престанеш да уважаваш себе си, да се срамуваш от себе си. Смятам да живея с теб до дълбока старост и никак не ми се иска край мен да има нравствен инвалид. По-добре да те изгонят от работа, по-добре да останеш без пенсия — в края на краищата аз печеля добре, докато мога да чета лекции, докато ми плащат за научно ръководство на аспиранти, парите никога няма да бъдат проблем в нашето семейство. В най-лошия случай ще приема онази тъпа покана за Станфорд, ще преподавам там, а ти ще ми бъдеш преводачка. Няма да умрем от глад, не бой се. Но искам да запазиш личността си, която аз обичам и ценя, инак защо чаках толкова години да се съгласиш да се омъжиш за мен? Та това е, жено, стига трагедии, давай картофите, вече са готови.

Тя послушно стана, изля в мивката водата от тенджерата и леко подсуши картофите. Сложи на масата чинии и прибори, в центъра намести паницата със салатата, извади от хладилника студеното телешко. Няколко минути се храниха мълчаливо, после Настя изведнъж остави вилницата, подпря брадичката си с юмрук и впери поглед в мъжа си.

— Льоша, ами какво ще кажеш за Денисов?

— Как какво ще кажа за Денисов? — не разбра той.

— Защо го прави? Защо ми прави това? Мислех си, че никога не сме се обиждали един друг, винаги сме се държали според правилата на неутралитета.

Алексей също остави вилницата и скръсти ръце на гърдите си.

— Ася, знам какво си мислиш. И се досещам какво искаш да направиш. Аз не бих го направил, но аз съм друг, не се съобразявай с мен. Прави каквото си решила. Може би така наистина ще е по-добре.

— Страх ме е — призна тя.

— Е, тогава за теб важи древната мъдрост: ако те е страх, не го прави, а правиш ли го — тогава не се страхувай.

Настя скочи от мястото си и хукна към хола.

— Къде бе? — извика след нея Льоша.

— Ще го направя, докато не ме е дострашало още повече — отвърна тя и грабна телефонната слушалка.

От разговора с Шоринов Виктор Тришкан изпитваше някакво болезнено удоволствие. Така ставаше винаги когато чувстваше властта си над събеседника, когато с наслада вдишваше въздуха, който му се струваше пропит с миризмата на страх и нервозност.

— Свържете се с вашия човек, който е заминал за Средна Азия, и му кажете засега да не закача момичето. Да стои и да я наглежда, а още по-добре ще е да се махне оттам, да не ѝ се вре в очите.

— Но защо? — зачуди се Шоринов.

— Защото! — кратко и презрително отвърна Виктор. — Засега не бива да я закачаме.

— И докога?

— Докато не разреша.

— Но все пак искам да знам... — развълнува се Шоринов.

— Слушайте, Михаил Владимирович, възложихте работата на нас и по този начин признахте, че сме по-компетентни по тези въпроси. Тъй че останете си с това мнение, още повече че то напълно отговаря на действителността.

— Разбира се — неочаквано се съгласи клиентът и на Виктор му се стори, че той дори остана доволен. Интересно — защо ли?

След като се раздели с Шоринов, Виктор се свърза с хората, които трябваше да следят Каменская. Засега не се случвало нищо, заслужаващо вниманието им, тя отишла сутринта на работа и още не била излизала от зданието на „Петровка“. Мисълта за свястното момиче пак развали настроението на Виктор и той реши за повдигане на тонуса да се заеме с Шоринов. Защо все пак се зарадва, че неговият човек трябва да кротува нейде из Средна Азия? Не е случайно това. Може би именно там се крие отговорът, който измъчва Арсен? Да намери този отговор, да го получи по начин, съвсем различен от онзи, който му препоръча шефът, и да му го поднесе с лека усмивка — какво по-добро от това, за да издигне реномето си в неговите очи? Той трябва да стане негов наследник, той, Виктор и никой друг. А не някакво си там свястно момиче. Уф, мишка белезникава такава!

Виктор безспорно имаше усет, именно затова само час по-късно на вратата на апартамента, където живееше любовницата на Шоринов — Екатерина Мацур, позвъни приятна жена на около четирийсет години.

— Девойче, вашето котенце ли е избягало? — попита тя и посочи към краката си.

Катя наведе очи и видя прелестно черно котенце. Но още не беше успяла да отговори, когато черната топчица се стрелна като куршум в апартамента и изчезна.

— Не, не е мое — объркано отговори тя. — Господи, но къде се дяна? Трябва да го намерим.

Тя се завтече към хола, а жената влезе след нея.

— Ами стоеше на стълбите и толкова жално мяукаше... — говореше непознатата, която вървеше след Катя и бързо оглеждаше жилището. — Помислих си, че е избягало от някое семейство, та ето, обикалям апартаментите и звъня да питам. Ще бъде жалко, ако се изгуби, та то е съвсем мъничко, няма да оцелее без стопаните си.

— Пис-пис-пис — викаше го Катя, застанала на колене и надничайки под дивана, под фотьойлите и дори зад секциите. — Но къде се дяна? Пис-пис-пис!

— А, сигурно е в кухнята — каза жената. — Оттам му мирише на храна, а навярно е гладно.

— Разбира се! — Катя скочи и хукна да търси котенцето в кухнята, като остави жената сама в хола. — Ето го! — разнесе се нейният тържествуващ вик. — Права бяхте, вече се беше качило на масата, там имам един сандвич със салам. Ела тук, хулиганче такова, ела, мъничкото ми. Ама не драскай де! И без това ще ти дам този салам. — Тя изнесе котенцето в антрето и го подаде на жената.

— Ето, вземете го.

— Защо не си го оставите? — попита я онази. — Предчувствам, че няма да намеря стопаните му, толкова апартаменти обиколих вече.

— Не. — Катя решително поклати глава. — Не обичам котки. Извинявайте.

— Жалко — въздъхна жената. — Вижте колко е симпатично. Вземете го, а?

— Не, не мога. — Катя се усмихна виновно. — Вземете го вие, щом толкова ви харесва.

— Май ще се наложи. Нали не мога да го изоставя, толкова мъничко, на улицата. Ще обиколя още няколко апартамента и ако никой не го вземе, ще трябва да го взема аз. Извинете ме за безпокойството, девойче. Довиждане.

Катя затвори вратата след нея и чу как жената с котенцето звънна на вратата на съседния апартамент.

А след още два часа Виктор Тришкан научи, че Катя Мацур е провела междуградски разговор — обадил ѝ се мъж на име Николай. Разговаряли повече от нежно. Можело дори да се каже, че разговаряли като влюбени. Естествено не успели да разберат откъде било обаждането, подвижната подслушвачка нямаше такива възможности, но само името беше достатъчно, та Виктор да се сети: обаждал се е не някой друг, а Саприн. Значи гълъбчетата въртят любов зад гърба на господаря. Сега е ясно защо Шоринов прие със задоволство вестта, че Саприн ще трябва да поостане на гастроли. Явно знае за връзката им, а не може да надвие на хлапачката. Виж го ти, любовника мафиот, не може да излезе на глава със собствения си наемник и собствената си курва.

Тришкан беше леко разочарован, но не губеше надежда. Догадката му се оказа невярна, но пък беше свършил полезна работа, беше вкарал бръмбар в апартамента на Мацур — може пък нещо да излезе от това.

Когато колегите му, които седяха в същия кабинет, започнаха да се приготвят да си ходят, той остана да работи.

— Началството ли ще сваляш? — както винаги, се пошегува старши инспекторът, докато заключваше касата си и прибираше ключовете в дипломатическото куфарче.

— Чакам да ми се обадят по телефона — виновно се усмихна в отговор Виктор. — Моята принцеса никога не се обажда навреме, вечно стоя тук като вързан.

— Ами недей да стоиш — посъветва го друг колега. — Тръгвай си, защо трябва да я глезиш.

— Не може — поклати глава Тришкан. — Не е до глезене, ами характерът ѝ е тежък.

— Е, всичко хубаво тогава! — сбогуваха се колегите и си тръгнаха, като го оставиха сам.

Но той не чака напразно. В седем и половина му съобщиха, че Анастасия Каменская е излязла от сградата на управлението, но е тръгнала не към метрото, както обикновено, а в съвсем друга посока, излязла на Садовое колцо и поела към улица „Новослободская“. След още петнайсет минути се разбра, че е влязла в малък грузински ресторант. Виктор изскочи от кабинета като попарен, закопча шлифера си в движение, изтича до колата си и подкара бързо към „Новослободская“. Не влезе в ресторантчето — кой знае защо, беше му неприятно да вижда Каменская. Изпрати един от наблюдателите.

— Седи на маса с някакъв възрастен човек — събщи наблюдателят, когато излезе от ресторанта.

— Как изглежда?

— Висок, як, съвсем побелял. Лицето му е грубо, като изсечено от камък.

Денисов, помисли си Виктор. Не кой да е, а Денисов. Ей, много е нахално това момиче Каменская! Арсен я плаши, дава ѝ да разбере, че е под постоянно наблюдение, а тя пред очите на всички се среща с Денисов, макар логиката да говори, че трябва да крият контактите си. Нима Едуард наистина е замислил някаква комбинация срещу кантората! Изглежда, така е, инак защо ще се срещат. Официално могат да разговарят само във връзка с Тарадин, а в това няма нищо тайно — всички знаят за работата на Тарадин и помощта на Каменская. За това могат да си говорят и по телефона, дори да ги подслушват, какво толкова! Обаче фактът, че Денисов е дошъл в Москва и веднага е хукнал на среща с Мишката, говори, че общата им работа има и тайна страна, за която не могат да говорят по телефона.

В този момент Виктор изпита такъв прилив на омраза към Каменская, че дори сам се изненада. Как смее тази мадама да не се страхува? Откъде у нея тази наглост открито да отиде на ресторант с Денисов? Нима е толкова уверена в силите си, нима притежава такава фантастична стабилност и хладнокръвие? Разбира се, ако е така, нищо чудно, че Арсен иска да я вербува, да я превърне в своя опора, в своя дясна ръка. Но това не бива да става, реши Виктор Тришкан. Не бива. И няма да стане. Нека Арсен си мисли, че тя е глупава страхлива кокошка, че с нищо не е по-свастна от другите. Нека Арсен разбере, че се е излъгал в нея.

— Зле изглеждате, Анастасия — избъбри Едуард Петрович Денисов, докато ѝ целуваше ръка и я настаняваше на стола. — Но въпреки това много се радвам да ви видя.

— И аз се радвам да ви видя. Благодаря ви, че дойдохте, и то толкова бързо.

— Как можех да не дойда, щом вие ме помолихте? — учуди се Денисов. — Какво да ви наляя? Спомням си, че обичахте мартини, веднага ще ви донесат. Може би засега сок или минерална вода?

— Сок, ако обичате. Едуард Петрович, хайде веднага да се заемем с деловата част, а?

— Както кажете. Само първо да направим поръчката, за да не ни прекъсват. Вие ли ще разгледате менюто или ще се доверите на мен?

— Ще ви се доверя — усмихна се Настя. — Доколкото си спомням, добре бяхте изучили кулинарните ми пристрастия.

Дотича келнерът — момче с типично руска външност, което незнайно защо се бе постарало да прилича на кавказец с помощта на мустаци и лек грузински акцент. Денисов направи поръчката, при което Настя не разбра почти нито една дума освен горещо, студено и нелюто. Когато келнерът литна като стрела към кухнята, Едуард Петрович спокойно постави на масата масивните си ръце и очаквателно я погледна.

— Вече можем да минем към деловата част. Какво ви се е случило, Анастасия?

— Страхувам се, че нещо се е случило не на мен, а на вас, Едуард Петрович, макар че то по някакъв начин засяга и мен. Аз изпълних своята част от работата, помогнах, доколкото можах, на вашия Владимир Антонович. Той изчисли хората, които ви интересуват, но тези хора в момента не са в Москва. Ала не знам защо Владимир Антонович не си заминава, още е в Москва, макар че няма какво да прави тук. Междувременно една група другари с всички сили пречи на него и на мен да установим къде са заминали хората, които търсеше Тарадин.

— Какви са тези хора? — вдигна вежди Денисов. — Вие познавате ли ги?

— Не. Но редовно общувам с тях — както по телефона, така и чрез подаръците и бележниците, които ми пращат. Някой ги е насочил

към мен, и то именно към мен. Не закачат Тарадин. Вярно, пречат му, но не му се обаждат по телефона, не влизат в контакт с него. И това ме навежда на тъжни мисли, Едуард Петрович.

Тя замълча и посегна за цигарите. Денисов търпеливо я изчака да запали и да дръпне няколко пъти. Паузата се проточи, мълчанието стана тягостно.

— И какви са тези тъжни мисли? — най-сетне попита Денисов.

— Ами например, че вашият Тарадин по някакъв начин е свързан с тези хора. Вижте само: след като разбра, че каналите за информация за интересуващите го хора са напълно запушени, и то умело и оперативно, по принцип той би трябвало веднага да се махне оттук, да се върне при вас, да ви докладва и вие заедно да помислите какво ли означава това. Но не заминава. Значи продължава да търси, опитва се да предприеме нещо друго. Тогава те непременно трябваше да го спрат, и то по най-радикален начин. Повярвайте ми, познавам похватите на тези хора, вече съм си имала работа с тях — като нищо убиват човек. И ето че в главата ми се подредиха три въпроса. Първият: защо Тарадин не замина? Вторият: ако не е заминал, защото продължава да търси, защо онези не го закачат и не се опитват да го спрат? И третият: ако все пак са се опитали, защо той крие това от мен?

— Предполагам, че вече имате отговори на тези въпроси — позасмя се Денисов. — Може ли да ги чуя?

— Може. Макар да се страхувам, че ще ви бъде неприятно да ги чуете.

— Нищо, ще го понеса. И тъй?

— Владимир Антонович Тарадин действа съгласувано с тези хора. Именно затова не го закачат и именно затова той не заминава. Нужен е тук, за да ме контролира. И на това място, Едуард Петрович, у мен се поражда четвърти въпрос. Най-неприятният. Да ви го кажа ли?

— Кажете — кимна Денисов.

— Дали Тарадин действа зад гърба ви или по ваше указание?

„Това беше — помисли си Настя. — Най-страшното е изречено. Или сега всичко ще се изясни, или няма да си стигна до вкъщи.“

Тя гледаше Денисов и се опитваше да прочете по лицето му за какво мисли той в момента, но лицето на Едуард Петрович си оставаше непроницаемо и неподвижно.

— Това наистина е неприятно — каза той най-сетне. — Все още съм с ума си, така че мога да ви уверя, че Тарадин не действа по мое указание. А пък дали не действа зад гърба ми — трябва да проверим това, и то незабавно. Имате ли предложение как най-добре да го направим?

„Лъже — нажалено си помисли Настя. — Боже мой, всичко беше напразно, няма никакво недоразумение. Няма никакво логично обяснение. Той лъже. Сама си подписах присъдата. Абе по дяволите, сега вече няма значение, мога да продължа докрай! Така развалих всичко, че по-лошо няма да стане.“

— Мисля — бавно каза тя, като изписваше с ножа сложни орнаменти по карираната покривка, — че трябва да поговорите с племенника си.

Веждите на Едуард Петрович излетяха нагоре, почти докосвайки линията на косата. Такова смайване трудно се изиграва, трябва да си превъзходен актьор, но кой е казал, че Денисов е лош актьор?

— Че какво общо има тук моят племенник? Миша ли имате предвид?

— Имам предвид Михаил Владимирович Шоринов. Защо, наистина ли не знаете какво общо има той?

— Чакайте малко — прошепна Денисов и направи припрян жест с ръка, сякаш се страхуваше, че още една изречена от Настя дума ще изиграе ролята на детонатор и бомбата моментално ще избухне. — Помълчете една минутка. — Лицето му посивя, по-ясно се откроиха торбичките под очите му. Той гледаше не Настя, а някъде встрани. После извади от джоба си радиотелефон и набра някакъв номер. — Здравей, Миша — произнесе спокойно, но по напрегналите се мускули на лицето му Настя разбра какви гигантски усилия му струва това показно спокойствие. — Няма да ти губя времето, имам само един въпрос. Онази жена, вдовицата на учения, в коя страна живее? Абе просто ми е интересно... Не, не, всичко е наред. Здрава е леля ти, не се тревожи. Та какво казваш за вдовицата? Добре, Миша. Всичко най-хубаво. — Той прибра антената, пъхна телефона в джоба на самото си и замислено погледна Настя. — Значи в Холандия — промърмори. — Добре. Чували ли сте за професор Лебедев?

— Лебедев ли? — попита тя. — Кой е той?

— Голям учен, работил е за отбраната. Правел е балсами за оплешивяващи импотенти, заседаващи в ЦК и Политбюро. Не сте ли чували?

— Не. — Настя поклати глава. — Никога.

— Той е имал млада съпруга. Искам да знам къде е тя сега.

— Защо? Какво отношение има това към нашия проблем?

— Ще ми се да вярвам, че няма никакво отношение, Анастасия. Проблемът ни наистина е сериозен и аз ви моля само за едно: продължавайте да ми вярвате. Можете ли бързо да установите къде е вдовицата на Лебедев?

— Дайте ми телефона си. И ми кажете номера му. — Тя взе радиотелефона и се обади на Лесников. — Игор, спешно ми трябва една справка. Много е спешно...

Те изядоха всичко, което бе поръчал Едуард Петрович, изпиха по две чашки кафе, а Лесников още не се обаждаше. Настя започна да нервничи, имаше чувството, че Денисов продължава да я мами, да си играе с нея като с мишле, да протака, като я моли за някаква абсолютно ненужна справка, и присмехулно я наблюдава. Искаше ѝ се тази вечеря да свърши по-скоро, но беше принудена да чака и да води с Едуард Петрович някакъв безсмислен, повърхностен разговор. Най-сетне телефонът, поставен до нея, зазвъня. Тя изслуша онова, което ѝ каза Лесников, и един ярък проблясък на догадка я заслепи за миг.

— Едуард Петрович, вдовицата на професор Лебедев — Вероника — се е омъжила за някой си Вернер Щабнек и е заминала с него за Австрия. Това достатъчно ли е?

— Да — с тиха закана в гласа произнесе Денисов. — Достатъчно е.

Настя чу сух пукот — Едуард Петрович строши тънкото стъкло на чашата си.

Арсен обичаше да се разхожда преди лягане — харесваха му тъмните, утихващи улици и дори калта, вечната московска кал под краката му не го дразнеше. Ако можеше, той би предпочел да се среща с доверените си хора по улиците, и то вечер — колкото по-късно, толкова по-добре. Но, разбира се, не толкова късно, че самотният

възрастен човек да привлече вниманието на грабители или милиционери.

Ето че и тази вечер — минаваше единайсет — той се разхождаше по една малка уличка в компанията на Виктор.

— Как е нашето момиче? Как се държи? С какво се занимава? — попита Арсен.

— Работи — сви рамене Виктор. — Днес например цял ден седя в службата си, чак до девет и половина, а после се прибра. Май сте я наплашили здравата.

— Така ли? — оживи се Арсен. — По какво съдиш?

— Неуверена походка, постоянно се озърта... В метрото явно ѝ се привижда нещо, та изведнъж цялата побеля, едва не припадна. Нервите ѝ за нищо не ги бива. Как ли я държат в милицията? Сигурно спи с някой началник.

— Може би, може би — кимна Арсен. — Провери това и ме осведоми. Вярно, времената вече са други, не гонят за аморално поведение, но в милицията този фокус още минава. Едно доста препържено кюфте може като нищо да бъде представено за еклер. А, Витенка?

— Така е — потвърди той с доволна физиономия.

След като се раздели с помощника си, Арсен се поразходи още малко, после доволно се усмихна и погледна часовника си. Дванайсет без петнайсет. Тъкмо време да звънне на мацето. Витя каза, че било много наплашено. И Арсен не можеше да си откаже удоволствието да се убеди в това лично. Влезе в една телефонна кабина, пусна жетон в пролуката и набра номера. Оттатък вдигнаха слушалката след четвъртото позвъняване.

— Анастасия Павловна, добър вечер — започна Арсен с нисък, приятен глас. — Как се чувствате?

— Добре, нали се молите за мен — чу в отговор недоволния ѝ глас. — Ако продължавате да ми звъните, когато вече спя, ще се чувствам малко по-зле. Това ли искате?

— Е, не преувеличавайте, Анастасия Павловна, преди малко се прибрахте от работа. Едва ли сте успели да заспите. Хайде, разкажете ми с какво разкрасявате живота си?

— В какъв смисъл?

— Разкажете ми за радостните, за приятните неща, които се случват в живота ви. Та на мен ми е интересно какво ви занимава, какво ви безпокои, какво ви вълнува. Не сте ми безразлична, Анастасия Павловна, нещо повече — надявам се рано или късно да станем приятели. Ще споделя с вас една тайна: дори съм сигурен, че това ще стане съвсем скоро. Така че — пазете се, не се пресилвайте с работа, трябва да ми здравичка и весела.

— Защо си мислите, че се пресилвам? Работя като всички, не повече.

— Не, не ми казвайте истината, миличка — закъска се Арсен. — Днес сте били в службата си до девет и половина. Сигурен съм, че сте си тръгнали последна.

— Имате грешка — сухо отвърна Каменская. — Тръгнах си от работа в седем часа.

— Така ли? И къде отидохте, ако позволите да ви попитам?

— На ресторант.

— Ах-ах-ах, Анастасия Павловна! — укорително закудкудяка Арсен. — Току-що омъжена и вече тръгнахте по ресторанти, и то сигурно с чужди мъже. Не е хубаво, миличка, срамота.

— Моят познат, с когото бях на ресторант, гони седемдесетте. — На Арсен му се стори, че тя се усмихва, и съжали, че не можеше да види лицето ѝ в този момент. — Така че едва ли съпругът ми ще намери повод за ревност в тази вечеря в ресторанта.

— Хайде стига — меко каза Арсен, преминал отново на приятен баритон. — Ценя чувството ви за хумор, Анастасия Павловна, но трябва да отбележа, че преигравате. Явно не сте достатъчно наясно с кого си имате работа. Известна ми е всяка ваша крачка, тъй че няма смисъл да ме лъжете. Никога не забравяйте, че ви наблюдавам, и то много внимателно ви наблюдавам. Хората ми ви следват навсякъде като сенки. Навсякъде. Чувате ли? Двайсет и четири часа в денонощието те следят пулса на живота ви. Не забравяйте това. Защото когато се уморите от това следене, сама ще дойдете при мен и ще ми предложите приятелството си.

— Вашите хора са глупаци, безделници и мързеливци — чу той в отговор равнодушния женски глас. — Днес вечерях в ресторанта с Едуард Петрович Денисов. Мисля, че го познавате? Попитайте го, той ще потвърди. А сега ще ме извините, но съм уморена и ми се спи.

Кратките сигнали на прекъснатата връзка пронизаха ухото на Арсен. Той дори не си спомняше кога за последен път се бе чувствал толкова стъписан.

ГЛАВА 12.

Олга Решина отиваше на работа в клиниката в превъзходно настроение. Времето отново беше слънчево, а настроението на Олга винаги зависеше от ясното или мрачното време. Докато вчера ситуацията с Юрий Оборин бе започнала да я безпокои, защото не помръдваше от мъртвата точка, то тази сутрин тя намери вярното решение, както ѝ се струваше. Той лежеше в клиниката вече четири дни, а тя така и не бе успяла да научи дали Тамара му е разказала за събитията в Австрия и ако да, дали той не е казал за това на някого друг. Ами ако той умре, преди тя да научи всичко? Тогава Оборин ще замлъкне завинаги, но ще останат хора, които също знаят нещо, което не бива да знаят. И кои са тези хора? Къде да ги търси? Какво точно може да им е разказал?

Олга нямаше твърде много възможности да прекарва с Оборин толкова време, колкото ѝ трябваше, за да го разприказва. При дневната си смяна можеше да се отбива при него само за минутки, защото тогава мъжът ѝ постоянно беше в отделението. А през нощната също не беше много удобно да водят дълги разговори за живота. Юрий, като всички нормални хора, денем бодърстваше и работеше, а нощем му се спеше, особено след секса. И после, тя самата му бе казала за персонала, с който ревнивият ѝ съпруг се познавал добре и който незабавно щял да му докладва, ако тя остава прекалено дълго в някоя болнична стая.

Значи с Оборин трябваше да се занимава някой друг. Но кой? Изборът не беше особено голям. Естествено това трябваше да бъде някой от нашите хора. А този кръг беше твърде тесен. Главният лекар на клиниката, патоанатомът, тримата фармацевти, двете медицински сестри, Бороданков и самата Олга Решина. Главният лекар, патоанатомът, Бороданков и Олга отпадат. Не бива да занимава и фармацевтите — хората работят много напрегнато, пък и трудно е да се намери повод те да общуват интензивно с един от пациентите, като се имат предвид постоянните напомняния за анонимността на престоя в

отделението и за нежелателността от контакти на пациентите с когото и да било, освен с лекарите и медицинските сестри. Значи остават медицинските сестри, защото в отделението няма други лекари, освен Александър Инокентиевич.

Олга разбираше, че едва ли работата ще стане и с медицинска сестра. За да изглеждат посещенията ѝ при Оборин естествено, трябва между тях да се създаде поне подобие на близки отношения, а като се има предвид връзката му с Олга, това едва ли ще бъде възможно. И двете медицински сестри бяха от нашите хора, едната беше съпруга на един от фармацевтите, другата — сестра на главния лекар. Те нямаха никакво медицинско образование, някои дори средно — съпругата на фармацевта пък нямаше зад гърба си нищо, освен десети клас от гимназията и по-рано бе работила като машинописка в някакво учреждение, а сестрата на главния лекар по образование беше начална учителка. Те бяха напълно годни за работата в отделението, защото тук не бяха необходими никакви специални умения — не се правеха инжекции или други процедури, а за да разнасят храната и балсама, облечени в снежнобели престилки, не се изискваше никаква професионална подготовка. За решаването на всички медицински проблеми самият Бороданков и Олга бяха напълно достатъчни.

Вярно, на медицинските сестри можеше да се разчита напълно, те бяха проверени, заинтересовани от работата, но Оборин нямаше да влезе в контакт с тях. Значи ѝ трябваше нов човек. Трябваше ѝ мъж.

Олга влезе в парка, който заобикаляше клиниката, зави покрай централната сграда и стигна до малко спретнато двуетажно крило. На вратата имаше брава с код, но през последната половина година тя работеше само по сигнал отвътре, от отделението. Не можеше да се отвори с натискане на копчетата отвън. Това правило бе въведено от Александър Инокентиевич. Тя няколко пъти натисна звънеца.

— Кой е? — чу гласа на дежурния фармацевт.

— Аз съм, Олга.

Бравата забръмча и щракна. Тя бутна тежката врата и влезе. В дъното, между две колони, се виждаше шахтата на асансьора. Олга чу как забуча асансьорът. След няколко секунди вратата, защитена с решетка, се отвори — в асансьора я чакаше същият фармацевт, който ѝ бе отворил външната врата. В това крило нямаше стълбище, по-точно — естествено, че имаше, но се намираше зад тайни врати: зданието

беше проектирано така, че дори някой външен човек да проникне през външната врата на първия етаж, да не може да се качи на втория без знанието на персонала. Вратата на асансьора се заключваше на първия етаж отвътре, а на втория — отвън. Разбира се, не съобщаваха това на пациентите. За идването на всеки нов човек се подготвяха предварително и когато Александър Инокентиевич довеждаше поредния опитен заек, вратата на крилото беше отключена, а асансьорът с отворена врата чакаше на първия етаж. Това се правеше точно три секунди преди тяхното пристигане и също толкова бързо се връщаше в първоначалния си вид — веднага щом зад пациента се затвореше вратата на собствената му болнична стая.

Олга влезе в стаята на медицинските сестри, остави шлифера си в гардеробчето и весело кимна на сестрата на главния лекар, която бе приключила нощната си смяна.

— Как е тук? — попита тя, докато обличаше престилката и си слагаше касинката. — Нещо ново?

— Всичко е спокойно — отговори сестрата. — На практика без промени. Поетът се почувства малко по-зле, съвсем е заслабнал, едва го събудих за закуска. Режисьорът засега твори, от няколко дни няма апетит, но няма и други признаци за влошаване.

— А юристът? Той как се чувства?

— Не се оплаква — сви рамене сестрата на главния лекар. — Много яде. Снощи работи до един, в дванайсет и половина поиска чай и нещо за хапване. Занесох му — из цялата стая книжа, а той смяташе нещо на калкулатора. Труженик! — Тя бързо се преоблече, начерви устните си и грабна чантата. — Е, чао, Оля, аз тръгвам.

— Всичко хубаво! — машинално промърмори Олга, без да я погледне.

Един час след започването на смяната ѝ тя влезе в стаята на Оборин.

— Оленка! — радостно се втурна да я посрещне Юрий. — Най-сетне! Много се затъжих.

Той нежно я прегърна и я целуна, загледан в очите ѝ. Олга внимателно се освободи от ръцете му.

— По-тихо, Бороданков е в коридора — тихо каза тя. — Как върви работата ти?

— Чудесно! Просто чудесно.

— Напредваш ли?

— С огромни крачки. Дори не можеш да си представиш какво количество отхвърлих през тези дни. Имам усещането, че ако прекарам тук още две седмици, ще напиша изцяло първия вариант на дисертацията. Супер, нали!

— Супер е — съгласи се тя. — А инак как се чувстваш?

— Знаеш ли, Олюшка, излиза, че неслучайно казват: работата е най-доброто лекарство. Никога не съм се чувствал толкова добре, както сега. Главата не ме боли, и следа не остана от тахикардията. Ето какво значи да се храниш редовно, много да спиш и да водиш правилен начин на живот.

— Защо, болеше ли те главата по-рано? — тревожно попита Олга.

— Постоянно. Редовно привечер ме заболяваше, а понякога и през деня. А тук за четири дни — нито веднъж. Просто невероятно.

— Радвам се. Но да не вземеш да кажеш това на Александър Инокентиевич!

— Защо? — учуди се Оборин.

— Веднага ще те изпише. Щом всичко ти е наред, няма какво да правиш тук, разбираш ли? Нали дойде, защото се чувстваше зле и това ти пречеше да работиш върху дисертацията си! Ние с теб го излъгахме, тъй че сега не можем да се издаваме.

— Добре — съгласи се той. — Инструктирай ме какво трябва да му говоря, за да не ме изгони оттук.

— Оплаквай се от обща слабост, виене на свят, липса на апетит.

— Ха! — възкликна Оборин. — Липса на апетит! Ами че нали сестрата ще му каже, че си изяждам всичко в чиниите. Апетитът ми е зверски, дори снощи, посред нощ, помолих сестрата да ми донесе нещо за ядене.

— Ти пък ще му кажеш, че се насилваш да изяждаш всичко, защото разбираш колко важно е нормалното хранене за поддържането на силите. Че се давиш и мъчиш, но ядеш. И направи една кисела физиономия.

— Както кажеш.

— Е, стига засега, миличък, имам много работа. Ще се видим по обед. Бороданков от три до пет ще бъде на консултация в централната сграда, тогава ще дотичам при теб за около час. Съгласен?

Оборин се опита отново да я прегърне, но тя ловко му се изплъзна, млясна го по бузата и заключи след себе си вратата на стаята. Вече в коридора, тя пхна ключа от вратата на Оборин в джоба на престилката си и бързо отиде в стаята, където бе обзаведена лаборатория за фармацевтите.

— Лъоня, кой състав давахме на юриста? — попита тя дребничък, много мургав човек с обла глава.

— Сега ще видя — отвърна той, откъсна поглед от някакъв много сложен прибор и свали от рафта дебел дневник. — Така, юристът... юристът... — мърмореше той, докато прелистваше страниците. — Ето го юриста, двацет и девет годишен, няма оплаквания, отрича хронични заболявания. Този ли?

— Този, този.

— Първия ден — четирийсет и втори вариант, от втория ден нататък — четирийсет и четвърти.

— Ами четирийсет и трети?

— Четирийсет и трети даваме на поета. Александър Инокентиевич каза, че ако четирийсет и четвърти не понася на юриста, да даваме на поета четирийсет и пети, на режисьора четирийсет и шести, на юриста четирийсет и седми.

— Добре, Лъоня, разбрах.

— Защо, какво има, Олга Борисовна? Нещо не е наред ли?

— Не, не, всичко е наред. Просто юристът миналия път се оплакваше от слабост, та си помислих, че сме му давали някакъв съвсем несполучлив вариант.

Тя се върна в сестринската стая и се заключи отвътре. Трябваше да помисли.

Значи Саша е успял. Той най-сетне е направил този препарат. Четирийсет и четвърти вариант на лакреола не даваше никакви неблагоприятни странични ефекти, не караше сърдечния мускул и съдовете на главния мозък да се износват с катастрофална скорост. Постигнал е целта.

Но Юрий Оборин трябва да умре, преди да излезе оттук. Това дори не подлежи на обсъждане. А той може да умре само в случай че три пъти дневно пие стария препарат. Не бива да му се дава четирийсет и четвърти вариант. И на никого не бива да се дава. Засега. За целта Саша не бива да научи, че е успял, че го е направил.

Настя съвсем затъна в текущи дела. Като напук, в началото на октомври заваляха едно след друго изнасилвания с убийства. Тя познаваше този феномен на ранната есен: петнайсет-шестнайсетгодишни момчета се връщаха в Москва след ваканцията. Цяла година са седели в клас със свои връстнички, които са свикнали да не ги вземат на сериозно, после са се откъснали и са започнали да общуват със съвсем други момичета, включително и по-големи, за които са били чужди и необичайни и които поради това са ги възприемали достатъчно сериозно. Придобивали са с тези момичета определен сексуален опит, после са се връщали в класа си, при своите съученички, обогатени с нов стереотип на поведение и нови знания, и веднага са се втурвали да доказват на тях и на приятелките си от квартала колко големи и нахакани са сега. Процесът на доказване се свежда предимно до сексуални посегателства и побои. Те бият момчета, които момчетата харесват, бият самите момичета, които им позволяват едно-друго до определена граница, а после уплашено ги молят да спрат. Така стигат и до убийство.

Следобед трябваше да отиде в един милиционерски участък в Южния район, където бяха станали цели три малолетни изнасилвания. Кабинетът, който търсеше, се оказа заключен, но шумът, който се чуваше отвътре, не будеше никакви съмнения за ставащото там: банален пиянски гуляй, и то посред бял ден. Настя не почука, отиде в съседния кабинет и се обади на веселите детективи по телефона.

— Какъв е този празник при вас? — попита недоволно, вече разбрала, че напразно си е изгубила времето. Сега не би могла да свърши никаква работа.

— Вчера Стукалкин навърши четиринайсет — обясни ѝ оперативният работник, при когото бе дошла.

— Да, това е солиден повод — не можа да не се съгласи тя. — Но за съжаление аз вече дойдох. Как ще постъпим?

— Присъедини се към компанията — предложи ѝ стопанинът на заключения кабинет. — Сега ще ти отворя.

— Добре, отваряй — въздъхна Настя.

Жора Стукалкин открай време беше голямото главоболие на целия участък. Само през последната година за него бяха оформени

дванайсет материала за отказ за възбуждане на наказателно дело. Той постоянно крадеше, ограбваше по-малки момчета, участваше в сбивания, но по закон не можеше да бъде привлечен под наказателна отговорност, преди да навърши четиринайсет години. Престъплението се разкриваше, за това се хабяха сили и време, а после следователят издаваше постановление за отказ за възбуждане на наказателно дело поради ненавършена възраст. Но самият Стукалкин не беше най-тежката грижа на участъка. Най-неприятното бяха потърпевшите, които той бе успял да ограби. Те постоянно тормозеха участъка с настояванията си да им се върне ограбеното и виновният да бъде наказан, не искаха да се примиряват с факта, че Жорик вече всичко е изял, изпил, продал и проиграл на игралните автомати, че лично от него като от малолетен не може да се изиска възстановяване на щетите, а е безполезно да бъдат хващани за гушата неговите безпътни родители алкохолици. Потърпевшите крещяха на служителите на милицията, тропяха с крака, а някои дори плачеха и възприемаха ограниченията, установени от наказателния кодекс, като обикновено оправдание, зад което мързеливите милиционери се крият, понеже не искат нищо да правят. Докато навремето подобни ангелчета бяха изпращани в изправителни училища, сега никой не искаше да се занимава с това. Много канцеларщина, много търчане, а същевременно — още повече работа по други дела, свързани с по-опасни престъпници, за които хората не достигаха. По-рано с трудните деца поне се занимаваха комисиите за работа с непълнолетните при изпълкомите. А къде бяха те сега? Училищата също отхвърляха тези деца, преминаваха към престижно лицейско образование, което можеха да получат само най-добрите, с други думи — достатъчно способните и с родители, които бяха в състояние да плащат за обучението. А най-лошите се оказаха никому ненужни. Ето защо този симпатяга Жорик Стукалкин тероризираше целия участък. Не минаваше седмица, без да го заловят при поредния му подвиг.

— Ох, да ми падне сега! — със страховита решимост повтаряше огромният мускулест капитан, вдигнал чашката. — Още първия път, когато го пипна, ще го пратя в колония за максималния срок. Господи, какво щастие — можем да го пратим в съда! Да прием, момчета!

— Голям мечтател си — тъжно каза жена на трийсетина години с уморено, измъчено лице и силно гримирани очи. — Съдилищата сега

са добрички, обичат и жалят дечицата, особено когато родителите им са алкохолици. Няма да те огрее никаква колония. Ще му дадат нещо условно и пак ще го окачат на моята шия. Все същото.

Настя разбра, че жената работи в службата по предотвратяване на правонарушения, извършвани от непълнолетни.

— Няма да ти го окачат — горещеше се едрият капитан. — Всичко ще направя, дори ще подкупя съдията, само и само да махнат този мерзавец от моята територия.

На Настя ѝ се искаше по-скоро да си тръгне оттук. Извика настрана оперативния работник, който ѝ трябваше, помоли го да ѝ даде материалите по изнасилванията и се закле, че ще ги върне най-късно утре. В друга ситуация, разбира се, по никакъв начин нямаше да получи тези материали. Нито един оперативен работник не показва материалите си току-така. Но, първо, детективът от участъка беше на градус, а второ, и на него много му се искаше мадамата от „Петровка“ да се махне оттук по-бързо и да не им разваля празника. И без това в материалите нямаше нищо секретно. Ето защо тънката папка с неговите записки бързо влезе в необятния сак на Настя.

Върна се на работа мрачна и раздражена, макар че вероятно и тя не би могла да каже какво бе развалило настроението ѝ. Едва бе успяла да се съблече, когато ѝ се обади Льоша.

— Слушай, тук, в антрето, си оставила цяла купчина вестници. Трябват ли ти или може да ги изхвърля?

— Изхвърли ги. Купих ги, защото завчера се нервирах и исках да се поразсея, та да не се разкрещя на Коротков.

Останалата част от деня Настя използва, за да подготви ежемесечния анализ на тежките насилствени престъпления в Москва и административните райони, като подреди на бюрото пред себе си справки, записки, статистически таблици и картата на града. Вече смяташе да си тръгва, когато оперативният работник от Южния район се сепна след гуляя и ѝ се обади по телефона.

— Виж какво, материалите ми трябват. Дадох ти ги в суматоката, без да помисля.

— Но нали ти обещах утре да ти ги върна. И наистина утре ще си ги получиш — възрази Настя.

Всъщност материалите вече не ѝ трябваха, тя бе си преписала от тях всичко, което представляваше интерес за нея, и беше готова да ги

даде, но впечатлението от посещението ѝ в участъка беше неприятно и тя се запъна от необясним инат.

— Не става — настояваше детективът. — Трябват ми днес. Защо да не дойда на „Петровка“ сега и да си ги взема?

— Я стига! Вече е осем и половина, тръгвам си за вкъщи.

— Тогава хайде да се срещнем някъде по пътя.

— Не ми е удобно. Нали се разбрахме — утре. Ще ти ги донеса още сутринта. Ти какво, да не смяташ да спиш довечера с тях под възглавницата? И без това до сутринта нищо няма да правиш.

Препираха се още известно време, но Настя все повече се вбесяваше и не отстъпи. След като чу маса комплименти по свой адрес и тресна слушалката, тя прибра в сака всички книжа и си тръгна.

Оперативният работник от Южния район затвори телефона и объркано погледна човека, който седеше срещу него на масата.

— Днес няма да ги даде. Чак утре сутринта.

— По дяволите! — ядосано тръсна онзи. — За какво ѝ са тези материали? Какво прави с тях?

— Не знам — сви рамене оперативният работник. — Помоли ме и аз сглупих, та ги дадох. Тук всички я познават, често взема материали от нас. Защо обаче — никой не се е заинтересувал. Веднъж ни сведоха една команда да ѝ даваме сведения и оттогава си тръгна така.

— Абе не знам какво ще правиш, но трябва да свършиш тази работа. Разбра ли ме?

— Разбрах ви, разбрах — махна с ръка оперативният работник. — Ще я свърша, не се тревожете.

Болеше я главата и най-много от всичко на света ѝ се искаше да се свре в някое тъмно ъгълче, да се извърне към стената и да не разговаря с никого. Беше омъжена само от пет месеца и сега с ужас си мислеше, че я очаква не празното жилище, в което би могла да помълчи и да се успокои, а Льоша, с когото трябваше да общува. За пръв път през тези пет месеца Настя Каменская съжали, че се бе омъжила. Толкова ѝ се искаше да остане сама, че едва не тръгна пеша

от метрото към къщи. При нейния фантастичен мързел четирите автобусни спирки, извървени пеша, биха могли да се приравнят към подвиг, достоен за вписване в книгата на рекордите. Но явно днес не беше готова за подвизи, затова все пак се качи в автобуса.

С Льоша Чистяков се познаваха от двайсет години, през последните петнайсет, от които той упорито ѝ бе правил предложения за брак. Двайсетте години стаж не бяха минали напразно. На Алексей му беше достатъчен един поглед, за да разбере в какво настроение е тя.

— Вечерята е на печката — каза той. — Ще хапнеш сама, нали? Трябва да поработя още малко.

Тя кимна и успя да се усмихне. Добре че още известно време нямаше да е нужно да говори.

Льоша се върна в хола и седна пред компютъра, а тя се зае да стопли яденето. Когато вдигна с вилицата една пържола от тигана, изведнъж забеляза, че месото в него е подредено плътно, парче до парче. Май оттук нищо не бе вземано. Значи Льошка не беше вечерял — чакал я е, но е разбрал, че в момента е по-добре да не закача Настя, и мъжествено я е пратил в кухнята сама. Сега седи гладен.

— Льошик, скучно ми е! — извика тя. — Хайде да вечеряш с мен!

Мъжът ѝ толкова явно се зарадва, че тя дори се развесели. Не, дума да няма, правилно постъпи, като се омъжи за Чистяков. Настя бързо извади още една чиния, сложи вилица и нож. Когато вадеше хляб от кутията, поставена на перваза, видя добре подредена купчина вестници — същите, които Льошка се бе заканил да изхвърли.

— Защо не си ги изхвърлил? — попита тя и му посочи вестниците. — Нали искаше...

— Реших първо да почета, разстроих се и някак забравих.

— Разстрои ли се? Защо? Защото страната ни е на ръба на икономическа катастрофа? Или те е страх, че през декември ще изберем не такава Дума, каквато искаш ти?

— Прочетох интервю с ръководителя на една банка. Оплаква се, че все повече се ширело компютърното мошеничество. Той очаквал нова компютърна програма за защита на банковата информация, а организацията, която трябвало да му достави тази програма, казала, че талантливият програмист, който работел върху програмата, починал скоропостижно, преди да успее да завърши работата си.

— И какво те огорчи толкова?

— Ами там е споменато името на този програмист. Терка Мискарянц, мой състудент. Затова се разстроих. Та той беше съвсем млад, наш връстник. Знаеш ли, спомних си как той още от първи курс ходеше с едно момиче от филологическия факултет. Терка беше моногамен, после се ожени за нея. И толкова трогателно я ухажваше... Представяш ли си какво ѝ е сега — да остане вдовица на трийсет и пет години!

Настя бавно дояде пържолата си, като размишляваше над въпроса защо толкова не ѝ бе харесало това, което каза Льоша. Защото тя не научи нищо ново — знаеше за смъртта на Герман Мискарянц от няколко дни, когато Тарадин ѝ бе разказал за убийството на Карина. Но нещо не ѝ бе харесало, нещо я бе накарало да се напрегне. Тя знаеше, че сега това неведомо нещо ще я тормози и измъчва, ще я лиши от сън и няма да я остави да се съсредоточи върху нищо друго.

— Вероятно ще те огорча още повече, ако ти кажа, че и жена му е починала. Убита е — каза Настя, докато си наливаше кафе.

— Господи! — ахна Льоша. — Какво нещастие с цялото семейство! Но защо са я убили?

— Още не знам, мога само да се досещам. А ти замислял ли си се някога, че когато внезапно умре млад човек, много неща наоколо започват да се рушат? Не, наистина. Човекът на социално активна възраст е свързан с околния свят с хиляди живи нишки, които със смъртта му се прекъсват само за един миг. Искам да кажа, че животът на такъв човек задължително е включен в нечии планове, макар това да звучи може би малко механистично. Той има родители, които се надяват, че синът ще украси последните им години живот. Има човек, който го обича и разчита да изживее живота си до него, разчита на неговата помощ и подкрепа. Има деца, които са в правото си да очакват, че ще бъдат отгледани поне до пълнолетието си. Има работа, която върши, и от резултатите от тази работа също зависи някой. При възрастните хора всичко вече не е така. Тях ги обичат, грижат се за тях, ценят ги, но смъртта им не се превръща в такава трагедия като внезапната гибел на младите хора. Не си ли съгласен?

— Не съм мислил за това по този начин — поклати глава Льоша. — Но ти сигурно си права. По-често ти се случва да се сблъскваш с такива истории. Все пак младите по-често загиват, отколкото да умират

от естествена смърт. Макар че напоследък май и сред тях естествената смъртност е висока.

— Откъде ти хрумна? — учуди се Настя. — Статистика ли си гледал?

— Не, прочетох твоите вестници. Оказва се, че понякога това е много полезно.

— И какво има във вестниците?

— Постоянно се мяркат фрази, като изгубихме млад талантлив режисьор, отиде си в разцвета на творческите си сили и така нататък.

— Но и по-рано беше така.

— Беше, но не с такава интензивност. Имаш шест вестника от два дни и аз срещнах в тях тези фрази за различни хора най-малко пет пъти. Годишната норма за творчески работници.

— Е, чак пък годишната! — усмихна се Настя и в същия момент разбра какво толкова не ѝ бе харесало в разказа за талантливия програмист Герман Мискарянц.

Николай Саприн чувстваше, че е загубил контрола над ситуацията. Беше намерил Тамара, беше направил практически невъзможното, като се има предвид, че Тамара бе положила максимум усилия, за да изчезне безследно. Но Саприн умееше да търси и я беше намерил. И сега какво? Да седи и да чака на някого да му дойде кефът? Ако знаеше, че всичко ще се извърти така, той изобщо нямаше да се залови да издирва и премахва Коченова. Тоест беше ясно, че от всяко положение трябва да я намери и да я накара да замълчи завинаги, но би го направил сам, без да е зависим от никого, и би свършил тази работа добре. Наистина безплатно. А толкова му трябваха пари за Иринка! Само заради тези проклети пари бе позволил на Дусик да го наеме. А щом му бе позволил да го наеме, щом доброволно бе станал слуга, трябваше да слуша господаря, не да своеволничи, защото не му ли угодеше в нещо, можеше и да не получи парите. Но какво ли се бе случило там на Дусик, та му заповяда засега да не закача Тамара без специално нареждане?

Николай живееше в един районен център на петдесет километра от селището на нефтопреработвателите. Беше виждал Тамара няколко пъти — тя идваше в районния център за покупки заедно с германските

работници, но гледаше да не ѝ попада пред очите, макар че я наблюдаваше внимателно. Според резултатите от тези наблюдения вече си беше съставил приблизителен план как да убие Тамара така, че подозрението да падне върху един от германците. По начина, по който хората се движеха в групата, по който разговаряха и се гледаха, дори по начина, по който се настаняваха в микробуса, Николай определи със сигурност с кого спи Коченова. Бяха трима души. Най-малко трима, мислено се поправи Николай, защото Тамара беше идвала в районния център три пъти с различни групи германци и във всяка от тези групи Саприн безпогрешно бе определял по един, който се държеше, сякаш имаше някакви права над Тамара. Така че класическият случай на убийство поради ревност можеше да се инсценира с лекота. И той беше готов да го направи във всеки един момент. А сега, не щеш ли, някаква отсрочка...

Саприн се нервираше, защото времето летеше и детенцето в корема на Иринка растеше, и мъжът ѝ — Лъоня — можеше да изгуби намерената с такива усилия добра работа по специалността си, защото щеше да им се наложи да се преместят в друг град и да купуват жилище, което да отговаря на служебното му положение. Той им осигури първата вноска за къщата, а за втората вече нямаше пари. Нямаше и откъде да ги вземат — в банката не дават пари за покупка на къща на бедни емигранти.

Всяка сутрин той отиваше до пощата и се обаждаше на Катя — това беше единственото радостно събитие за през целия му ден. Катя го бе помолила да ѝ се обажда по-рано, между осем и девет сутринта, защото по това време Дусик със сигурност не бил там. Беше нежна с него, казваше му, че ѝ липсва, но Николай имаше чувството, че от ден на ден гласчето ѝ звучи все по-хладно. Нищо чудно, защо да чака още, след като той веднъж пристигна с цветя, налетя като ураган, завлече я в леглото, предложи ѝ да се омъжи за него. Разбира се, тя не може да го чака дълго. След такива постъпки човек не изчезва. Трябва или веднага да продължи настъпателно, или повече да не разчита на нищо. Саприн се чувстваше виновен пред нея, защото разбираше, че когато онази сутрин срещна Дусик пред входа на Катя, ѝ причини големи неприятности. Нормалното би било след тази случка да я прибере от онзи апартамент, да я откъсне от Дусик. А той я остави насаме с ревнивия ѝ любовник и замина и макар при телефонните им разговори

Катя да не продумваше за това, Николай знаеше, че отношенията там са натегнати.

Беше наел стая у някакви възрастни казахи, мъж и жена, чиято къща имаше прозорци към площада — така тържествено наричаха тук малкото асфалтирано пространство, на което процъфтяваше най-оживената търговия. Именно тук най-напред пристигаха колите с нефтопреработвателите. Шофьорът оставаше в кабината и дремеше, а германците на задружна тълпа тръгваха на обиколка из градчето, за да търсят сапун, паста за зъби, крем за бръснене, продукти, алкохол. Саприн прекарваше повечето си време на старото продънено диванче до прозореца и наблюдаваше площада в очакване да пристигне Тамара. Когато тя се появеше, тръгваше след групата на известно разстояние и си отбелязваше всичко, което го интересуваше. Веднъж с изненада се улови, че си задава въпроса дали Тамара вика: *Обичам те!*, когато прави любов с германците. И ако вика, дали те разбират какво означават тези думи. Или тя е такава професионалистка, че ги извиква на немски? Споменът за близостта с нея се оказа неочаквано приятен. А той си беше въобразявал, че Катя го е завладяла напълно... Явно през последните месеци омразата към майка му толкова го бе изсушила, че душата му настойчиво търсеше ласка, топлина, любов, макар и не истинска, а сурогат — както изсушената от зноя земя моли за живителна влага.

В градчето не живееха никакви външни хора освен онези, които работеха на нефтените кладенци и идваха за покупки. Разбира се, такива хора имаше много и Николай не правеше впечатление на никого. Но той се оказа едва ли не единственият външен човек, който живееше тук. За пред хазяите си съчини легендата, че пише книга за нефтопреработвателите и специално за това е дошъл по-далеч в дълбоката азиатска провинция, за да поработи спокойно. Неграмотните старци, разбира се, не се съмняваха в легендата, но въпреки това Саприн се чувстваше тук неуютно, беше прекалено чужд, за да остане незабелязан. Спасяваше го само обстоятелството, че тук, в богатия на нефт регион, периодично идваха представители на различни фирми от рода на „Интернефт“, тъй че появяването на добре облечени хора с европейска външност не учудваше никого.

Въпреки доста спокойното и безгрижно съществуване, Николай се чувстваше като в клетка. Искаше му се по-скоро да се измъкне

оттук, да получи парите си и да ги изпрати на сестра си. Сърцето го болеше за Ира. Мечтаеше да види Катя. И колкото и да е странно, колкото по-силно тъгуваше за тези две жени, толкова по-малко му се искаше да убие Тамара. Защото Тамара всъщност не беше му сторила нищо лошо. Нещо повече — вината тя да стане нежелан свидетел беше преди всичко на алчния Дусик. Тъкмо той отдавна си просеше куршума. Дусик, който го накара да убие доверчивата глупачка Вероника Щайнек с нейния вечно лош късмет. Дусик, който бе купил Катя и я държеше здраво в косматите си лапи. Дусик...

Времето течеше и у Николай Саприн все повече се затвърждаваше убеждението, че докато не е станало късно, трябва да измисли как да се отърве от Дусик, като при това спечели толкова необходимите на сестра му пари и запази живота на Тамара. Докато не е станало късно... Докато Дусик — Шоринов не е дал команда за убийството на Коченова.

Виктор Тришкан никога не беше виждал шефа си Арсен толкова ядосан. Обикновено старецът се владееше прекрасно и за истинското му настроение можеше да се досеща само човек, който го познава отдавна и отблизо.

— Как можеш да ми обясниш това? — цедеше през зъби Арсен. — Ти ми докладваш, че е била на работа, а тя ми разправя, че била ходила на ресторант, и то не с кого да е, а със самия Едуард.

— Лъже — бързо реагира Тришкан. — Нима не разбирате, че лъже?

— Защо обаче? За какво го прави?

— Е, как за какво? — позасмя се Виктор. — За да ви дразни. С всички сили се мъчи да покаже, че изобщо не се е уплашила. Та това е елементарно.

— Значи ти си сигурен в хората си? Сигурен си, че не може да са я изтървали?

— Ама разбира се, че съм сигурен — усмихна се Тришкан. — Изобщо не се съмнявайте. Но ако настоявате, ще им изтръгна душичките, но ще разбера дали не е възможно да са я изтървали.

— Именно, именно — кимна Арсен, — изтръгни им ги, ако обичаш. Защото аз всъщност съм заинтересован срещата ѝ с Едуард да

се окаже истина. Ако контактуват не само по телефона, но и лично, аз ще изпека от това такава баница — пръстите да си оближеш! За нула време ще ми се хване на въдичката. Връзки с мафията! Човек може само да си мечтае за това, особено като се има предвид политиката на новия министър на вътрешните работи. Тя ще тръгне подир тази баница като магаре подир морков и ще се озове право в моите нежни ръчички. Ако ми намериш доказателства за връзката на Каменская с Денисов, с този компромат ще я завербувам без никакви усилия. Така че постарай се, приятелю. Дори ще простя на твоите нехранимайковци, от мен да мине.

— Ще се постарая — каза Виктор.

Както обикновено, Арсен остана, понеже никога не си тръгваше от такива срещи едновременно с помощника си, а Виктор се качи в колата и си тръгна. Доста усилия му трябваша, за да подреди мислите си. Колко нагло момиченце се оказа тази Каменская! Не стига, че открито се срещаше с Денисов, ами е казала за това и на Арсен, не се е уплашила. Сама му е дала в ръцете компромат срещу себе си, навряла се е в пастта на лъва. Интересно — защо ли? Ясно защо. Ще се внедрява. Ще се престори на завербувана жертва, а после ще им направи някоя гадост. Естествено Арсен не може да не разбира това, но се надява, че когато ѝ предложи да възглави бизнеса, тя ще забрави всичките си милиционерски глупости и с радост ще приеме предложението. Че кой отхвърля такова предложение! Това са луди пари. Да, Арсен правилно преценява всичко. Само дето е забравил за Виктор. А това вече не е правилно.

За да изпълни обещанието, дадено на оперативния работник от Южния район, Настя трябваше да стане с един час по-рано от обикновено. Толкова трудно се събуждаше сутрин, че беше готова да се наругае с най-тежките думи заради глупашката си неотстъпчивост. Защо снощи се заинати заради дреболии, а? Трябваше да се срещне с него по пътя към къщи, да му върне материалите и днес щеше да спи един час повече.

Но нямаше връщане назад, затова тя изпи обичайните си две чаши кафе, посъвзе се и се потътри към автобуса.

Пристигна в участъка в девет без десет, но за голямо нейно учудване оперативният работник на име Слава Дружинин вече я чакаше.

— Слушай, какво правиш с тях? — попита той, като взе от Настя папката с материалите и я прибра в касата.

— Чета ги — неопределено отговори тя.

— Защо?

— За анализа. Всеки месец подготвям аналитични справки за тежките престъпления в града. Интензивност, време, локализация, характеристика на потърпевшите, заподозрени, неотложни мероприятия и така нататък. Вкарвам ги в компютъра, после веднъж месечно ги обобщавам, анализирам ги.

— И тези материали ли записа в компютъра?

— Разбира се.

— Защо? Та в тях няма нищо интересно.

— Така ти се струва на теб. Във всяко отделно престъпление изобщо няма нищо интересно, но когато са много, тогава се появяват маса любопитни неща...

Тя вече беше готова да му прости вчерашното пиянство, защото той прояви интерес към работата ѝ, и да му разкаже колко полезно и важно е системно да се анализира статистиката, но хвърли поглед към часовника и бързо грабна сака си.

— Трябва да бягам, Славик, че ще закъснея. Успех в гонитбата на Стукалкин. — Настя закачливо му намигна и почти се затича към метрото.

В момента, когато тя приближаваше станция „Новие Черьомушки“, Слава Дружинин най-сетне успя да намери по телефона снощния си събеседник.

— Тя ми върна материалите, но каза, че е записала данните в компютъра си — смутено обясни той.

В отговор чу твърде непарламентарно, но много изразително и съвсем недвусмислено изказване.

ГЛАВА 13.

Генералът гледаше полковник Гордеев с кръглите си, немигащи очи, заради които приличаше на бухал.

— Запознайте се, Виктор Алексеевич — сухо каза той, — а после искам да чуя обясненията ви.

И запокити към Гордеев дебел плик. Виктор Алексеевич предпазливо извади съдържанието му — купчинка снимки. Анастасия в някакъв ресторант с представителен възрастен мъж. Разговарят, мъжът се усмихва и я потупва по ръката. Пият нещо от високи чаши. Анастасия разказва нещо, а мъжът внимателно слуша, подпрял брадичката си с ръка. Заедно излизат от ресторанта. Качват се в кола. Слизат от колата пред нейния блок. Сбогуват се. Мъжът, почтително навел глава, ѝ целува ръка.

Всичко нормално, но лицето на този мъж беше познато на Гордеев. И полковникът не очакваше нищо добро от създалата се ситуация. Рано или късно това трябваше да се случи — и ето че се случи.

— Не разбирам вашата загриженост, другарю генерал — отговори той с олимпийско спокойствие. — Каменская под мое ръководство разработва Денисов. Естествено е, че трябва да се срещат, това отговаря на легендата.

— Как е могло да се случи, Виктор Алексеевич, вашето подразделение да разработва един от най-големите финансови мафиоти, а аз да науча за това от анонимна пратка? Нещо повече — нашите колеги от службата по борба с организираната престъпност също не знаят за нещо, което всъщност е тяхна работа. Каква е тази ваша самодейност?

— Виноват. — Гордеев покорно наведе облата си плешива глава. — Работата е там, че контактът с Денисов бе установен не във връзка с финансови машинации, а покрай разследването на едно убийство. Просто се възползвахме от случайния късмет, за да се опитаме да

започнем разработка. Уверявам ви, че ако получим положителен резултат, незабавно ще включим съответните служби.

— Значи така! — отсече генералът. — Отстраняват Каменская от работа, иземате личното ѝ оръжие. Аз незабавно нареждам служебна проверка. Ако сте ме излъгали сега, ако разбере, че вашата Каменская се е забъркала с мафията, а вие я прикривате, тя незабавно ще бъде уволнена. Въпросът за вашето служебно положение ще се решава отделно и мога да ви обещаая, че вашата неискреност ще бъде съответно преценена. Аз свърших, свободен сте. И вземете тези снимки, имам копия. Ще си ги гледате през свободното време и ще мислите как човек трябва да подбира кадрите за отдела си.

Гордеев направи строево обръщане кръгом и излезе от кабинета на началника, усещайки как силна руменина от гняв залива главата му от темето до врата. Когато минаваше покрай стаята на Настя, откряна вратата и в движение нареди:

— Ела с мен!

Вече влязъл в кабинета си, той смъкна от раменете си китела и като се стараеше да не дава воля на клокощещата в него ярост, внимателно го нагласи на окачалка в гардеробчето, макар че в този момент най-много от всичко на света искаше да го захвърли на пода. Все пак успя да се сдържи и на китела му провървя повече, отколкото на стола на колелца, който Житената питка с всички сили изрита към прозореца.

— Кой ви нервира толкова, Виктор Алексеевич? — съчувствено попита Настя.

— Сега ще разбереш — избъбри ядосано полковникът и върна стола на постоянното му място зад бюрото. — Сядай, стига си стърчала! — Той почака Настя да седне до дългата маса за съвещания и ѝ подаде снимките. — Полюбувай се на подвизите си.

Тя бързо прегледа снимките и ги остави настрана.

— Значи все пак си се срещнала с него, макар че ти забраних! — заканително констатира Гордеев.

— Срещнах се — спокойно потвърди тя. Беше безсмислено да отрича, а още беше рано да започват коментарите.

— Мога ли да знам защо?

— За да го питам за кантората.

— И какво, попита ли го?

— Попитах го. Виктор Алексеевич, станало е чудовищно недоразумение. Денисов е жертва на измама.

— Ах, недей, че ме разплака! — размаха ръце Житената питка. — Денисов — жертва на измама? Анастасия, не си прави излишни илюзии. Ако някой е жертва на измама, това си ти. Генералът нареди служебно разследване, отстранена си от работа. Ето цената на твоите жертви. Какво ще правим сега?

— Ще работим. — Тя сви рамене. — Отстранили ме — какво пък, чудо голямо! Нали никой не може да ми забрани да мисля.

— Браво бе, чудо голямо! — кресна Гордеев. — Ти разбираш ли, че може да те уволнят? И мен покрай теб.

Настя пребледня и Виктор Алексеевич видя как се разтрепериха ръцете ѝ, които до този момент спокойно бяха лежали върху струпаните на масата снимки.

— Наистина ли е толкова сериозно? — ужасена попита тя.

— Представи си, сериозно е. Генералът направо ще изхвъркне от мундира си от справедливо негодувание. Разбира се, аз му казах, че всичко се върши под мой контрол и в интерес на работата, но той пак ще проверява. Ще ми се да знам кой гад е направил тези снимки. Някои хора просто не ги свърта! Да не би да е кантората! Те следят ли те?

— Следят ме — кимна Настя, — но някак странно. В деня, когато бях с Денисов в ресторанта, късно вечерта ми се обади по телефона онзи тип, който ми се обажда редовно, и мило ми изрази съчувствието си, че прекалено много работя, разкритикува ме, че не се щадя, оставам до късно в службата. Бях сигурна, че следят всяка моя крачка, затова му казах, че не съм била на работа, а на ресторант с Денисов. Искях да видя реакцията му. И знаете ли, стори ми се, че той се учуди. Изпитах ясното усещане, че не знаеше за това. Макар че в тази кантора има толкова мощна конспирация, че той може и да не е знаел. Вие сте наясно — колкото по-високо е нивото на конспиративността, толкова по-бавно се движи информацията. Просто до този момент още не са го били уведомили за срещата ми с Денисов — часът на контакта не е бил настъпил.

— Да, но ако до този момент не е имал информация, защо е смятал, че си била на работа до късно? Откъде му е хрумнало това? —

резонно възрази Гордеев. — Ако не е знаел нищо, тогава нищо нямаше да каже.

— И това е вярно — съгласи се Настя. — Именно затова ви казвам, че те са някак странни. Най-вероятно и при тях, като във всяка организация, има случайни хора, глупаци, нехранимайковци, мързеливци. Изтървали са ме, когато съм излизала от службата, а после просто са излъгали господаря си — това е отговорът.

— Вероятно е така — кимна Виктор Алексеевич. — Значи други хора са направили снимките. Но кои са те? Федералните служби ли?

— Напълно възможно е, ако те, от своя страна, разработват Денисов и го следват по петите.

— И сред тях се е намерил някакъв гад, който е разбрал с кого Денисов е бил в ресторанта, и не се е лишил от удоволствието да те окепази. Да ни би да имаш врагове сред тях?

— Не знам. — Тя недоумяващо поклати глава. — Май не сме кръстосвали шпаги с никого. И изобщо аз почти не съм общувала с тях.

— Абе не си, не си, обаче резултатът е налице — въздъхна Гордеев. — Добре, разказвай сега какво полезно научи от твоя Денисов.

Тя подробно предаде на началника целия си разговор с Едуард Петрович.

— Излиза, че Шоринов има група специалисти, които се опитват да пресъздадат изобретението на професор Лебедев, но без архива му опитите им са се проваляли. Намерили са вдовицата на Лебедев и са искали да купят от нея архива за един милион долара, но в последния момент са решили да я убият, за да не ѝ платят. Неизвестно защо жената е отишла на срещата не сама — с нея в колата е била бившата любовница на Денисов с малкото си дете. Убили са и тримата. И ако Тарадин не е сгрешил, убийците са Николай Саприн и Тамара Коченова. Така че в тази история всичко ми е ясно и вече не ми е интересно.

— Браво, прекрасно! — изхъмка Гордеев. — Убийците се разхождат на свобода, а на нея не ѝ е интересно.

— Е де, Виктор Алексеевич, не се заяждайте. Нали знаете, че на мен ми е интересно да изчислявам, а не да залавям престъпниците. А

когато разбере кой и защо — тогава всичко е въпрос на техника. Не е моя работа.

— А кое в случая е твоя работа?

— Кантората. Този глупав епизод с хората, които са ме изтървали, ме наведе на мисълта, че кантората не е чак толкова неуязвима, както бях свикнала да мисля. Тя има слаби места и ако ние я атакуваме точно по тях, може да рухне. Това е моята работа. И още нещо... Само не ми се карайте, а?

— Накъде повече да ти се карам, по-лошо от сега не може да бъде. Казвай!

— Олга Решина. От една страна, тя се познава с Тамара Коченова, която е замесена в убийството на вдовицата на Лебедев. От друга, свързана е с Шоринов, който финансира работата върху препарата. Освен това е лекарка, кандидат на медицинските науки.

— Смяташ, че тя е от онази тайнствена група специалисти ли?

— Ами... представете си, че е така? Имам някои идеи по въпроса.

— Ох, Настася! — въздъхна Виктор Алексеевич. — Явно никой и нищо не може да те промени. Само не забравяй, че си отстранена от работа. Предай си оръжието. И много внимавай, моля те.

— Ще се постарая — съвсем сериозно отговори Настя.

Тя подреди на бюрото си снимките, направени от неизвестния доброжелател, и започна внимателно да ги изучава. Почти не си спомняше интериора на ресторанта, защото онази вечер заради разговора с Денисов беше толкова нервна, че не се оглеждаше наоколо. Но улицата пред ресторанта си представяше доста добре. Някъде там, на тази улица бе стоял човек и ги бе снимал, когато слизаха по стълбището от високия вход.

Една от снимките привлече вниманието ѝ с някак неправилната форма на кадъра. Като се вгледа по-внимателно, тя схвана, че обективът е уловил не само нея и Денисов, но и заобления край на рамката на странично автомобилно стъкло. Значи снимките бяха правени от кола.

Настя грабна телефона и набра вътрешния номер на Гордеев.

— Виктор Алексеевич, може ли да изляза за половин час?

— Ако щещ, изобщо си отивай — сърдито избъбри полковникът.
— Нали си отстранена от работа.

— А, да, аз пък съвсем забравих.

Стана ѝ обидно и обидата изведнъж ѝ се стори толкова нетърпимо остра, че дори сълзи избиха в очите ѝ. Но Настя бързо се съвзе и овладя нервите си. Добре де, отстранена е. С кого не се случва? Беше сигурна, че всичко ще се оправи, защото никак не се чувстваше виновна и не искаше да вярва, че ей така, без много церемонии, ще я уволнят. Не може да бъде.

Излезе от сградата и тръгна към Садовое колцо. До ресторанта имаше петнайсет минути път и тя с удоволствие си помисли, че да се разходи в това слънчево време е не само приятно, но и полезно. Когато стигна до ресторанта, извади от джоба си снимката, направена от кола, и започна да преценява къде трябва да се е намирал фотографът, за да хване ракурса, който се бе получил. Наложил се да пресече до отсрещния тротоар и с учудване забеляза, че е застанала буквално на два метра от автобусната спирка. Я виж ти! Как е възможно тук да е стояла кола? Та нали правилата за уличното движение забраняват автомобили да се паркират толкова близо до спирка. А шофьорът трябва да е стоял тук доста дълго...

Настя вдигна глава и внимателно прочете и запомни номерата на маршрутите, които спираха тук. Един от номерата беше в червено — беше много кратък маршрут, по който автобуси се движеха само от 18:00 до 23:30, за да разтоварват пътничкопотока между Театралния площад и станцията на метрото „Новослободская“. По този маршрут се намираха Большой и Малий театър, кинотеатър „Русия“, където сега имаше ресторант и дискотека, Оперетният театър, МХАТ, Музикалният театър „Станиславски и Немирович-Данченко“, а недалеч от последната спирка — Театърът на Съветската армия (вярно, сега той се наричаше другояче), затова хората, които го ползваха, го наричаха просто *театралния маршрут*. И Настя си помисли, че именно това е, което ѝ трябва.

Тъй като денят започна с неприятности, би било глупаво да се надява, че ще ѝ провърви от първия опит. По театралния маршрут работеха четири автобуса, повече не бяха необходими, тъй като пътят от Театралния площад до станция „Новослободская“ беше не повече от двамайсет минути, а понякога и доста по-малко. Шофьорите трябваше да

дойдат в пет часа и Настя търпеливо зачака, седнала в стаичката на диспечера.

Трима от четиримата шофьори бяха от Тернопол, бяха дошли в Москва да изкарат малко пари. Очевидно живееха някъде на едно място, защото дойдоха в депото заедно, като в движение разпалено обсъждаха нещо.

— Имаше, имаше такъв — закима най-възрастният от тях, дебел добродушен украинец. — Помниш ли, Петро? Нали ти казах — глей го тоя шантавия, как е застанал точно на спирката?

— А да си спомняте каква беше колата? — с надежда попита Настя, като поглеждаше поред ту дебеланкото, ту младото момче, което дебеланкото нарече Петро.

— Абе май беше синя, а може и черна да беше — разпери ръце дебеланкото. — Вече се мръкваше. Но определено беше МОСКВИЧ.

— Я вие по-добре попитайте чичо Костя — каза Петро, който говореше руски неочаквано чисто. — Той е човек принципен, не оставя нарушенията ненаказани. Ако е видял този москвич, със сигурност е запомнил номера му, та после да прати оплакване до автомобилната инспекция.

Радостта на Настя се оказа преждевременна, защото се разбра, че чичо Костя, четвъртият шофьор от театралния маршрут, от вчера бил в болнични заради тежък бронхит. Тя взе адреса му и тръгна към другия край на Москва, за Бирюльово.

Чичо Костя живееше в неугледен панелен блок с прозорци към железопътната линия, по която постоянно громоляха минаващите влакове. Отвори ѝ симпатично момиченце на около осем години, късо подстригано и с палави очи. Впрочем фактът на отварянето на вратата можеше да се смята за чисто условен, тъй като тя беше защитена и с верижка, която момиченцето не свали.

— Кого търсите? — звънливо попита то.

— Константин Фьодорович вкъщи ли е?

— Болен е — предизвикателно съобщи момиченцето, но не я покани да влезе. — А вие коя сте?

— А аз съм Настя. Константин Фьодорович твоят дядо ли е?

— Ха! — с презрение възкликна малката домакиня. — Той ми е татко.

— А ще попиташ ли татко си дали може да вляза?

— Защо?

— Трябва да си поприказвам с него.

— За какво?

Настя започна да губи търпение.

— Каж ми, моля ти се, а майка ти вкъщи ли е? — попита тя.

— А мама за какво ви е? — последва въпросът, който можеше да се очаква.

— Ще я помоля за разрешение да вляза, ако ти не ме пускаш.

От дъното на жилището се чу дрезгав от простуда глас:

— Машенка! Кой е дошъл?

— Леля Настя! — оглушително звънливо отвърна момиченцето.

— Константин Фьодорович, вас търся — веднага се намеси Настя, разбрала, че е време да поеме инициативата, инак препирните с предпазливата Машенка можеха да се проточат.

След минута тя вече беше в апартамента, седеше в кухнята с болния чичо Костя, а в чашата пред нея вдигаше пара силен ароматен чай. Константин Фьодорович се оказа дребен човечец с почти изцяло плешива глава и мрачно лице. Предварително ориентирана от младия шофьор към чичо Костя, тя си бе мислила, че го бяха нарекли така заради голямата разлика във възрастта. Но сега, като гледаше лицето му, разбираше, че в думата чичо е било вложено леко насмешливото уважение към човек, който във всичко се стреми към ред, не понася нарушенията и се чувства винаги прав. Тя знаеше, че такива хора често са невероятно дребнави и досадни, но същевременно са почитени и добри.

— Не се сърдете на Машенка — извини се домакинът. — В училище толкова ги наплашват с разни крадци и бандити, че тя никому не отваря току-така.

— Това е добре — похвали момиченцето Настя. — Малко повече предпазливост никога не пречи, особено когато е сама вкъщи.

Тя любопитно разглеждаше домакина. Той изглеждаше на петдесетина години и беше малко странно, че има толкова малка дъщеря.

— Константин Фьодорович — започна Анастасия, — спомняте ли си тъмния москвич, който преди три дни е бил паркиран точно на спирката срещу грузинския ресторант?

— Е, слава богу — мъчително се закашля чичо Костя, — найсетне си намериха майстора. Никаква съвест нямат вече, правилата сякаш не се отнасят за тях, паркират си колите където им падне.

— Значи си го спомняте? — зарадва се Настя.

— Че как! Първия път минавам — спрял там глупакът, няма друго място за него. Натиснах клаксона — демек: дай напред, остави ме да тръгна от спирката. Той даде няколко метра напред, а после — гледам го в огледалото — пак се върна. След половин час или може да бяха четирийсет минути, пак стигам до тази спирка — той пак там! Не, помислете само какво нахалство! И пак застанал така, че не мога да потегля. Е, тогава вече от яд му запомних номера. Щото ние, шофьорите, не гледаме лицето на човека, за нас визитна картичка е номерът на колата. Рекох си, ако и трети път го видя тук, няма да ме домързи, ще сляза и ще извикам катаджиите. Такива нахалници трябва да бъдат наказвани.

— Трябва — съгласи се Настя. — А още ли помните номера?

— М 820 ЕВ.

— Видяхте ли добре шофьора?

— Не. Не съм знаел, че ще потрѣбва. След като имам номера — това е достатъчно.

— Така е, ако на волана е собственикът на колата. Но ако не е той?

— Ама какво, открадната ли е била? Да не би да се издирва?

— Не знам, ще проверим. Но на вас, Константин Фьодорович, много ви благодаря. Дори не можете да си представите колко важно беше това за мен.

— Че какво толкова съм направил? — учуди се чичо Костя. — Просто запомних един номер.

— Искате ли да ви кажа истината? — внезапно попита Настя. И тя самата сигурно не би могла да обясни защо изведнъж ѝ се дощя да каже истината на този настинал, небръснат и мрачен чичо Костя. Може би защото той не беше равнодушен човек. — Ето какво: човекът в тази кола ме е снимал, а днес е изпратил тези снимки в службата ми. Сега си имам неприятности, но искам да го намеря, за да го попитам защо го е направил?

— В службата ви ли ги е изпратил? — учудено попита чичо Костя. — Защо? С любовник ли ви е засякъл?

— Ако бях с любовник, той щеше да изпрати снимките на мъжа ми, а не на началството.

— Тогава не разбирам. Нещо неприлично ли има на тези снимки? Какво толкова може да се снима на публично място, та после човекът да си има неприятности?

— Ще ви обясня, Константин Фьодорович. Аз искам да заловя и изоблича един голям престъпен бос. За целта ми трябваше известна информация. А от кого мога да получа тази информация? Само от престъпници. Именно затова отидох на ресторант с един от тях, престорих се на наивница, за да науча онова, което ми трябваше. А сега моите началници може и да ме уволнят заради връзки с престъпния свят. Заради корупция с една дума. Разбирате ли?

— Ах, гадняр! — гневно възкликна шофьорът. — Сякаш почувствах, че тоя шофьор е гад. Жалко, че не слязох тогава и не извиках катаджиите. Може би щеше да се махне, преди да успее да ви снима.

— Не, не е жалко, чичо Костя, напротив — добре е, че не сте го закачали.

— Но защо?

— Ами защото той пак щеше да успее да ме снима, но тогава аз нямаше да ви намеря и да науча номера на колата му. Сред снимките имаше една, от която определено си личеше, че е правена от кола. Отидох до ресторанта и намерих мястото, откъдето са снимали. Оказа се, че е само на два метра от спирката. Точно тогава започнах да търся шофьорите от театралния маршрут. И намерих вас. А вие си спомнихте номера. Ако той не беше успял да направи именно тази снимка, така и нищо нямаше да разбере. Тъй че всичко е за добро.

— Е, щом е така — зарадва се Константин Фьодорович, — много хубаво. Все пак ми е мъчно за вас.

— Защо? — разсмя се Настя.

— Толкова сте слабичка, бледичка, болнава сте наглед. Как е могъл този мерзавец да вдигне ръка срещу вас? То е все едно да удариш дете, ето, като моята Машенка. Същото е. Само отрепка може да посегне на жена.

— Благодаря ви — сърдечно каза тя, почувствала как в гърдите ѝ се надига вълна на благодарност към този обикновен, мрачен човечец.

— Но не се тревожете за мен — аз само наглед съм хилава, а инак си ме бива, костелив орех съм.

От жилището на Константин Фьодорович Настя се обади на Коротков и го помоли да намери сведения за собственика на тъмносин или черен москвич с номер М 820 ЕВ. Беше късно да се връща на работа, пък и нямаше нужда — предвид сутрешните събития. Тя се сбогува с чичо Костя и неговата бдителна рожба и си тръгна за къщи.

Изненада я огромната тълпа пътници на перона на станция „Киевская“ в метрото, където тя се прехвърли на своята линия. Оказа се, че по технически причини влаковете по Арбатско-Покровското направление се движат на по-голям интервал, който вместо обичайните минута и половина, стигнал до дваисет. Глас от високоговорителя настойчиво съветваше пътниците да използват наземния транспорт, но на Настя този съвет не ѝ вършеше никаква работа — с наземен транспорт щеше да се тътри до „Шчолковская“ чак до сутринта. Затова търпеливо зачака влака, предвидливо спряла точно пред солиден мъж с внушително шкембе. По лицето на мъжа беше изписана такава яростна решимост да се натика в препълнения вагон, че Настя не се съмняваше: той ще напире с мощта на разгневен слон и ще я вкара вътре, дори чисто теоретично това да изглежда невъзможно. Така и стана. На пръв поглед в пристигналия най-сетне влак нямаше и един свободен сантиметър, но чичката с шкембето изпълни функцията си добросъвестно и оправда надеждите на Настя.

Във вагона беше задушно и много скоро Настя почувства познатия отворотелен световъртеж и лекото гадене. Имаше слаби кръвоносни съдове и трудно понасяше задухът и блъсканицата. В нормална ситуация в такива случаи тя слизаше от влака на първата спирка и поседяваше на някоя пейка на прохладния перон, докато гаденето изчезнеше. Но сега не смееше да рискува. Влаковете минаваха нарядко, а второ шкембе можеше и да не намери. И реши да търпи!

След „Измайловски парк“ тълпата се поразреди и Настя можа да си поеме спокойно дъх. На „Шчолковская“, когато вече се бе изкачила по стълбището към подлеза, чу зад гърба си:

— Момиче! Момичето с небесносиньото яке!

Обърна се и видя жена на средна възраст, която ѝ правеше някакви знаци.

— Вземете. — Жената ѝ подаде портмонето. — Изпуснахте го.

Настя с изненада взе портмонето си. Как е могла да го изпусне? Как е могло да изпадне от затворения с цип сак?

— Благодаря — смутено каза на жената и започна да го пъха в сака, все още не разбирайки какво се е случило.

— И нещо друго ви падна — забеляза зорката дама. — Ето, цигари са.

Настя наведе очи и видя точно под краката си пакет цигари. Трескаво прокара длан по дъното на сака си. Ами да, беше разрязано с нещо остро. Само това ѝ липсваше! Отиде встрани, сложи сака на земята, приклепна и започна да преглежда съдържанието му. Най-важното — удостоверението!

Слава богу, то си беше на мястото, в закопчаното вътрешно джобче. Портмонето и удостоверението бяха оцелели, а всичко останало не бе толкова важно. Странни крадци са се навъдили напоследък обаче, помисли си тя, проверявайки опипом предметите и папките с книжа вътре. Не е взел портмонето — защо тогава е разрязал сака? Може би се е канел, но не е успял? Пътниците започнаха да слизат на тълпи, вагонът се поопразни и е станало опасно да бърка в сака.

Прибра се разстроена — най-вече заради сака. Настя беше свикнала с него, носеше го вече три години, а нямаше друга такава голяма и удобна чанта. Трябваше да си купува нова, а това означаваше загуба не само на пари, но и на време. Ех, как можа да ѝ се случи!

— Ася, търсиха те от службата — съобщи ѝ Алексей.

— Кой?

— Не знам, не се представи. Помоли да ти предам утре сутринта да бъдеш в кабинета си и да напишеш някакво обяснение.

— Ясно.

Служебната проверка, за която я бе предупредил генералът, започваше.

Юрий Оборин си помисли, че сам се е урочасал. Веднага след като преди три дни се похвали на Олга колко добре се чувства, главоболието отново се върна, а гадната тахикардия караше сърцето му сякаш да изскача от гръдния кош и му пречеше да заспива. Вярно,

главата му продължаваше да работи интензивно, текстът се лееше с лекота и ставаше строен и логичен.

Привечер той неочаквано почувства, че е уморен, и то умората беше такава, сякаш бе разтоварил цял вагон въглища. Химикалката буквално изпаднаше от пръстите му — такава слабост го налегна. Когато към осем часа при него влезе Александър Инокентиевич за вечерната визитация, Юра се оплака от състоянието си и същевременно ядосано си помисли, че докато предишните дни го бе лъгал, днес казваше чистата истина.

В девет и половина надникна Олга, за да му каже довиждане — днес беше работила дневна смяна и в десет трябваше да застъпи друга медицинска сестра.

— Нещо не мога да ви разбера смените — забеляза Юра. — Нали вчера ти работи през деня, а днес — пак.

— Така е, защото постоянно някой сменя някого — обясни му тя. — Една от сестрите има проблеми въкъщи, децата ѝ постоянно боледуват, затова променяме смените си и все не можем да влезем в крак с графика. Но, слава богу, сега всичко ще се оправи. Намерихме един студент четвъртокурсник от Медицинския институт, който иска да припечели малко пари. През целия следващ месец ще работи нощна смяна, а ние с колежките ще сме само дневна. Поне ще поживеем нормален живот. Защото след нощната смяна човек спи половин ден и току-виж, станало вечер. А на другия ден от сутринта пак си на работа.

— Ами аз? — огорчи се Оборин. — Значи сега няма да работиш нощем?

— Юрочка, не се разстройвай — засмя се тя. — Ние с теб и денем се справяме прекрасно. А новото момче е чудесно и между другото е шахматист. Ти май ми беше казал, че обичаш шаха?

— Казах ти — мрачно кимна Оборин. — Но повече обичам теб.

— Така ли? — Тя погледна часовника си и се усмихна закачливо. — Докажи го тогава. Имаме още двацет минути.

И той го доказа. Олга си тръгна и след десет минути се върна в стаята заедно със симпатичен дългонос очилатко с бяла престилка, която му беше голяма и смешно се усукваше около слабото му тяло.

— Запознайте се — весело каза тя. — Това е Серьожа, нашето нощно медицинско братче. А това е Юрий Анатолиевич, бъдещо светило на юриспруденцията.

Оборин неохотно стисна тясната длан на мършавия младеж.

— Много ми е приятно — изрече без капчица ентузиазъм.

— Олга Борисовна ми каза, че играете шах — плахо избъбри Серьожа. — Може ли да дойда при вас по-късно?

— Елате — равнодушно кимна Оборин. — Ще изиграем една партия. Само да не е много късно — нещо не се чувствам добре, искам да си легна по-рано, та да се наспя.

— В десет и половина добре ли е?

— Добре е. Елате.

Оборин улови напрегнатия поглед на Олга при неговите думи, че не се чувства добре.

— Безпокои ли ви нещо, Юрий Анатолиевич? — загрижено попита тя. — Влоши ли се състоянието ви?

— Не, не, просто съм уморен — усмихна се той. — Не обръщайте внимание, всичко си е, както обикновено.

Тя го погледна много сериозно, после мълчаливо кимна и излезе заедно със Сергей.

Младежът дойде в единайсет без двајсет, понесъл под мишница шахматна дъска. Оборин неохотно се откъсна от своите таблици и диаграми и разчисти на бюрото място за шаха. Теглиха чоп за първия ход и започнаха партията.

След четири хода Оборин разбра, че очилаткото разиграва дебюта на една от партиите от миналогодишния шампионат на претендентите. Юрий добре познаваше тази партия, тя бе изпълнена с изящество и някаква вътрешна хармония и всеки път изпитваше удоволствие, когато я разиграваше според описанието ѝ в специалното шахматно списание. Но и прекрасно си спомняше, че шахматистът, който бе играл с черните фигури, бе допуснал грешка в мителшпила. В същото списание беше публикуван коментар на партията, където беше посочена тази грешка и бяха анализирани възможните по-перспективни ходове. Ами добре, с удовлетворение си помисли Юрий, момчето разбира от шах, нека си мисли, че ме е заблудило. Само че аз ще се постарая да избегна грешката и тогава ще видим кой ще спечели победата.

Той добросъвестно се придържаше към плана на изиграната миналата година игра, като си позволяваше малки вариации, но строго

следеше като цяло партията почти да не се различава от публикуваната.

— Юрий Анатолиевич, а трудно ли се пише дисертация? — попита Серьожа, след като направи поредния ход.

— Абе не — разсмя се той, — не много. Трудно е да разбереш какво представлява твоята дисертация. А разбереш ли го, вече е лесно, знаеш какво трябва да правиш по-нататък. Тогава сядаш и пишеш.

— Във всички науки ли е така или само във вашата?

— Във всички е приблизително едно и също. От всяко положение в дисертацията трябва да фигурира историята по проблема, за да е ясно какво вече е направено в тази област и защо то не е достатъчно. Нужно е да личи твоята собствена постановка, за да е ясно, че никой преди това не е правил същото, но то е необходимо поради тези и тези причини. Трябва да се направи обзор на литературата по темата. Да се анализират различните мнения. После описваш собственото си изследване, показваш резултата. А накрая излагаш изводите, които произтичат от този резултат. Ето това е в общи линии. Защо, ти смяташ да пишеш дисертация ли?

— А, аз имам още много да уча... — Серьожа махна с ръка. — Питам просто така, за бъдещето. Може да се окаже толкова сложно, че изобщо да е безсмислено да се мечтае за това.

Оборин направи следващия ход, като прецени наум, че до онази позиция в партията, когато черните трябва да направят погрешен ход, остава съвсем малко, само шест хода. Момчето явно много се надява Оборин да повтори грешката, именно затова започна страничен разговор, та да го разконцентрира. Въпреки слабостта и главоболието, Юрий се развесели, дори го досмеша. Ами добре, нека помогнем на хитреца, нека си мисли, че маньовърът му е бил успешен.

— Ами ти как ще ходиш на лекции и упражнения, щом работиш нощем? — попита той, като се престори, че съсредоточено разглежда фигурите на дъската. — Нали може да заспиш на банката.

— Нищо, ще издържа — усмихна се Серьожа, — организъмът ми е млад.

— Сигурно парите много ти трябва?

— Много — призна очилаткото. — Смятам да се женя след лятната сесия, искам да поспестя за сватбата, за подаръци... Нали разбирате!

— Ще се жениш ли? — искрено се учуди Оборин. — Но защо толкова млад? Какво не ти харесва в свободния живот?

— Как какво? — Серьожа вдигна към него очи, в които се изписа изумление. — Та аз я обичам. Искам да живея с нея. Нима не е ясно?

— Обичаш я значи — промърмори Оборин. — Ами тя теб?

— И тя ме обича — уверено отговори Серьожа. После помисли малко, направи ход и добави: — Надявам се.

— Приятелю — снизходително произнесе Юрий, — не е моя работа да ти давам съвети, но моят богат опит ми подсказва, че човек никога не бива да бърза с женитбата. Знаеш ли колко момичета съм имал през студентските години? И съм обичал всяка от тях, и съм се надявал — какво ти надявал — бях сигурен, че и те ме обичат. На два пъти за малко да се оженя, но слава богу, съдбата ме пазеше от прибързани глупости. А какво излезе? Едва сега, когато съм вече на двайсет и девет...

В този момент Серьожа направи ответния си ход и Оборин с изненада видя, че партньорът му бе допуснал груба грешка. Според описанието сега трябваше да направи ход с топа, като пресече възможността черните да защитят коня си. Вместо това, той тръгна с царицата и откри едновременно и топа, и офицера. Оборин с усилие съдържа доволната си усмивка и се престори, че е потънал в размисли за своя следващ ход.

— Когато сте вече на двайсет и девет... — нетърпеливо му подсказа Серьожа. — Какво щяхте да кажете?

— Да, вече съм на двайсет и девет и за щастие все още не съм женен — разсеяно продължи Юрий. — За щастие — защото едва сега най-сетне срещнах жената, за която съм мечтал цял живот. За съжаление тя е омъжена, затова не можем да бъдем заедно, поне докато не се разведе. Но пък аз съм свободен, а това е много по-добре, отколкото ако се бях оказал женен и имах деца. Разбираш ли за какво ти говоря?

— А по какви признаци разбрахте, че момичетата, които сте обичали през студентските си години, не са това, което търсите?

— Ами тук, изглежда, най-важна е интуицията. На млади години способността за трезв анализ още не е развита. Между другото работата върху дисертация много помага в това отношение — мозъкът започва да работи по-стабилно. А когато си млад, в главата ти е пълна

бъркотия, всеки ден ти се струва единственият и последният, а дори и да мислиш за бъдещето, кой знае защо, сигурен си, че винаги ще бъде именно така, както е днес. Затова всяка неприятност се превръща във вселенска трагедия, настроението ти се разваля и имаш чувството, че отсега нататък си обречен да изживееш живота си в тъга и печал. Нали е така?

— Така е — кимна Серьожа.

— Същото е и с любовта. Днес се чувстваш прекрасно с момичето си, то ти изглежда красиво, умно, добро и нежно и ти наивно си въобразяваш, че винаги ще бъде така. А щом то престане да бъде добро и нежно, изненадата ти е огромна, оставаш като гръмнат.

— И с вас ли се е случвало така?

— Охо — засмя се Юрий, — колко пъти! Например в първи курс бях влюбен в едно изключително момиче...

Серьожа пак направи грешка и Оборин реагира с ответен ход толкова бързо, че продължи разказа си фактически без никаква пауза:

— ... тя ми изглеждаше най-красивата и изобщо най-прекрасната на света във всяко отношение. И аз естествено бях сигурен, че ще я обичам до края на живота си. Дори взех, че ѝ направих предложение. А после цялото ѝ лице се покри с ужасни пришки. Представяш ли си? Да вземе да си купи някакъв модерен крем, към който развила страхотна алергия. После цяла година се лекува в Института по красотата. Щом я видях толкова грозна — цялата ми любов се изпари. Буквално за секунди. Вярно, сега разбирам какъв глупак съм бил и че пришките нямат никакво отношение към любовта, че трябва да обичаме не чистата кожа, а човека... А тогава... Серьожа, според мен всичко е ясно. Предстои ти мат в два хода. Съгласен ли си?

— Съгласен съм. Много чевръсто ме опердашихте, Юрий Анатолиевич, много лошо ли играя?

— Не, дума да не става! — великодушно каза Оборин и прибра фигурите в кутията. — Просто вероятно си уморен и започна да правиш грешки. Сигурно си чучулига? Рано ли се събуждаш?

— Точно така. А вие как се сетихте?

— Нима е трудно да се сети човек? Чучулигите трябва да си лягат рано, вечер вниманието им силно се разсейва, мозъкът не работи пълноценно. Аз пък съм сова: сутрин ходя като отнесен, а привечер започвам да работя истински.

— Значи няма вече да играете с мен? — огорчено попита Серьожа.

— Днес не. Вече е късно. Но утре ела, ако имаш желание.

— По същото време ли?

— Да. Лека нощ, Серьожа.

— Лека нощ, Юрий Анатолиевич. Благодаря за играта.

Серьожа затвори вратата след себе си и Оборин чу как изщрака ключът в бравата. Време беше да си ляга, той се надигна, за да вземе един душ, но почувства, че няма сили, бързо свали дънките и ризата и се пхна под одеялото.

Серьожа отиде в стаята на медицинските сестри и грижливо заключи вратата след себе си. Току-що бе минал по коридора покрай кабинета на Александър Инокентиевич и бе видял ивичката светлина между вратата и пода. Значи Бороданков работеше и Олга Борисовна беше вкъщи сама. Можеше смело да ѝ се обади.

— Олга Борисовна — тихо каза той, когато тя вдигна слушалката, — аз съм, Сергей.

— Как върви? Научи ли нещо?

— Все още не, но първите стъпки са направени. Права бяхте, разговорът за ранната женитба ни поведе в правилната посока. Той започна да разказва за своите момичета от студентските години.

— Чудесно, браво! Продължавай в същия дух. Когато сутринта разнасяш лекарствата, внимавай да не сбъркаш нещо. На всички наливай от бутилката, която ти оставих, а онова, което дава фармацевтът, оставяй в моята каса.

— Няма Да забравя, Олга Борисовна.

ГЛАВА 14.

Още с влизането си в кабинета Настя Каменская чу как телефонът иззвъня.

— Анастасия Павловна, там ли сте? Искам да намина към вас.

Хайде, започна се, помисли си тя с неочакван гняв. Сега ще довтаса този излъскан майор Дегтярьов от отдела по възпитателната работа и ще поиска тя да напише обяснение. С това започва служебната проверка. Господи, колко е отвратително!

Дегтярьов пристигна почти след половин час. Настя мразеше този похват да връзваш хората с обещания да дойдеш веднага. Седиш, чакаш като идиот, не смееш да излезеш от кабинета, не можеш нищо да планираш, защото не си наясно кога най-сетне ще дойде посетителят и колко време ще ти отнеме разговорът с него. Когато Дегтярьов най-сетне пристигна, тя беше стигнала до точката на кипенето.

— Ще ви помоля, Анастасия Павловна, да изложите писмено вашата версия за събитията — каза той, без дори да сметне за необходимо да се извини.

— За какви събития? — Тя направи неразбираща физиономия.

— За онези събития, заради които бяхте отстранена от работа.

— Аз не знам защо ме отстраниха от работа. Съобщиха ми го, без да ми обяснят каквото и да било — нахално излъга тя.

— Нима полковник Гордеев, вашият началник, не ви уведоми?

— Не.

Тя знаеше, че Житената питка ще прекара цялата сутрин в министерството, на съвещание в Главното управление по криминалните разследвания, тъй че нямаше да успеят да я разобличат на минутата.

— Но ви показва снимките, нали?

— Какви снимки?

— Добре, Анастасия Павловна, тогава ще се наложи аз да ви обясня. Ръководството на Градското управление получи информация,

че имате контакти с престъпника Денисов.

— Информация от какъв род?

— Снимки, от които личи, че заедно сте посещавали един ресторант.

— Е, и какво от това?

— На мен ми е възложено да направя служебна проверка и ви моля да ми дадете писмено обяснение за този факт.

— Нищо няма да пиша — равнодушно каза тя. — Бях на ресторант с Денисов, не го отричам. Този факт, който несъмнено има световноисторическо значение, е бил увековечен на снимки. Нямам какво друго да добавя. И после, по какво съдите, че Денисов е престъпник? Лично аз не разполагам с информация за това.

— Престанете, Анастасия Павловна! — намръщи се Дегтярьов.

— Един момент. — Настя вдигна ръка с предупредителен жест. — Ние с вас сме юристи и работим в правоохранителната система. И разговорът ни се води в служебен кабинет, а не в някоя домашна кухня. Хайде да бъдем коректни. Разполагате ли с влязла в законна сила съдебна присъда, според която Едуард Петрович Денисов е признат за виновен поне за едно престъпление? За поне едно? Не разполагате, така ли? Тогава ще имате добрината да не го наричате престъпник. И съответно няма да искате от мен да го смятам за такъв. Денисов е мой познат и аз ходих с него на ресторант. Нещо друго?

— Анастасия Павловна, поставяте ме в неудобно положение. Имам нареждане от ръководството...

— Това не ме засяга. Лично аз не съм получавала никакво нареждане. Отстраниха ме от работа и аз не работя. В нищо не се намесвам, не провеждам оперативно-издирвателни мероприятия. Всъщност днес смятах да си остана вкъщи, но тук ме извикахте вие. Затова хайде да се разберем така. Имате нареждане да направите служебна проверка, нали? Това е ваш проблем. Единственото, което аз съм длъжна да направя, е да ви дам първоначални обяснения, а по-нататък вие ще работите самостоятелно. Дадох ви обяснение. Ако не сте ме разбрали, ще повторя: Едуард Петрович Денисов е мой познат. Той пристигна в Москва по работа, пожела да се видим и ме покани на вечеря. Не ми е възлагал никакви задачи, свързани със служебната ми дейност, и никога за нищо не ми е плащал. Това е всичко, което мога да ви кажа. Ако искате да чуete от мен нещо друго, ще ви помоля да

имате предвид, че от моя страна това вече ще бъде услуга, която може да ви направя. Ако ви интересува историята на запознаването ми с Денисов, готова съм да ви я разкажа, но няма да пиша каквото и да било.

— И защо? — учуди се Дегтярьов. — За вас има ли значение дали ще разказвате, или ще пишете?

— Мързи ме.

— Но нали разбирате, че ръководството се нуждае от вашите обяснения, а не от моя преразказ.

Тя мълчаливо извади чист лист хартия и написа няколко реда.

— Ето — побутна листа към Дегтярьов, — това е моето обяснение. Помолихте ме да напиша защо съм се срещнала с Денисов, нали? Написах го. Нещо повече — добавих, че се познавам с него от 1993 година. Покажете това на началството си, нека там ви кажат какво да правите по-нататък. Вие, другарю майор, работите на „Петровка“ по-малко от година и доколкото си спомням, това е вече четвъртата или петата проверка, която ви възлагат. Вероятно сте специалист по проверките и не е нужно аз да ви давам акъл.

Той взе листа, прибра го в папката си и стана. Вече стигнал до вратата, се обърна:

— Явно в нещо съм сбъркал. Съжалявам, че не постигнахме взаимно разбиране. Да не би да смятате, че лично аз съм виновен за неприятностите ви?

— Ама моля ви се, нищо подобно. — Тя обезоръжаващо се усмихна. — Вината ви е само в това, че ви трябваше половин час, за да стигнете до мен. И аз знам защо.

— Извикаха ме при началника, после дойдоха посетители...

— Престанете, другарю майор. За вчерашна ли ме мислите? Този трик е по-стар от двама ни, взети заедно. Свикнали сте да смятате, че служител, по отношение на когото се води служебно разследване, непременно е виновен. Викате го за даване на обяснения, обещавате да го посетите незабавно и изчаквате той да се скапе. Да изгуби самообладание от вълнение и тревога, да изгуби контрол над нервите си. И тогава се появявате вие — като ясно слънчице. Той се страхува от вас, защото съдбата му е във вашите ръце. Изцяло зависи от думите, които ще напишете в своето сведение. Каквото е сведението, такова ще е и решението на ръководството. И искате този нещастен служител да

трепери пред вас. А тъй като аз не се чувствам виновна за нищо, включително и за връзки с мафията, които толкова ви се иска да ми припишете, този ваш половин час не ме изкара от равновесие, а просто ме ядоса. Затова разговорът ни не потръгна.

— Разбирам — проточи Дегтярьов, върна се и отново седна срещу Настя. — Какво пък, значи наистина съм направил грешка. Защо не опитаме да започнем отначало?

— Да опитаме — кимна тя.

Беше й омръзнало да воюва с Дегтярьов, вече си бе изляла яда върху него и сега започваше да се упреква, че отново бе позволила на емоциите да надделеят над интересите на работата. В края на краищата и той не е виновен, че са му възложили тази задача. Виновната преди всичко е тя. А на второ място — генералът, който не е приел доводите на Гордеев, не му е повярвал и не е изхвърлил тези снимки в кошчето. А Дегтярьов е никой, обикновена пешка. Възложили са му нещо — върши го. И ако не беше този половин час, който я бе вбесил, тя щеше да разговаря с него по съвсем различен начин.

— Откога се познавате с гражданина Денисов?

— Запознахме се през есента на 1993 година.

— При какви обстоятелства?

— Почивах в санаториума в града, където живее Денисов. В санаториума беше убит един от почиващите и Денисов ме помоли да помогна при разследването на убийството.

— Защо помоли вас?

— Защото познавах убития — наистина не отблизо, просто го познавах.

— Защо е била нужна вашата помощ? Местната милиция не можа ли да се справи?

— Така смяташе Денисов. Аз бях предложила помощта си на служителите на милицията, но те не я приеха.

— И тогава предложихте помощта си на Денисов?

— Не, нали вече ви казах — той ме помоли. Преди това не го познавах и дори не подозирах за неговото съществуване.

— Тогава откъде ви познаваше той? Защо се обърна именно към вас?

— За това можете да попитате него.

— Анастасия Павловна! — укорително възкликна Дегтярьов. — Мислех, че сме се разбрали.

— Не знам защо той реши да се обърне именно към мен. Вероятно е чул, че работя в московската милиция. А тъй като живеех в санаториума, където стана убийството, смятал е, че може да разполагам с полезни за разследването сведения.

— Е, и какво стана? Разкрихте ли убийството?

— Да.

— Защо Денисов е бил толкова заинтересован от това?

— Разбирам въпроса ви. Не, убитият не беше негов човек и дори не са се познавали. Просто на Едуард Петрович не му бе харесало, че в града се разпореждат някакви новоизлюпени престъпници.

— Нарушение на конвенция?

— Нещо такова.

— Денисов отблагодари ли ви се по някакъв начин за помощта?

— Купи ми билет за влака до Москва. За подкуп ли го смятате? Тогава не забравяйте, че аз имам право на безплатно пътуване до мястото за почивка и обратно. Тъй че вече имах безплатен билет до Москва, просто не ми се занимаваше да го заменям, защото си тръгнах преждевременно. Тоест в материално отношение нищо не спечелих, като му позволих да ми плати пътуването.

— След това поддържали ли сте отношения с него?

— В течение на една година — не.

— А после?

— После го помолих за услуга.

Щом Дегтярьов си излезе, на прага на кабинета цъфна Коротков.

— Е, какво? — попита той, загрижено вперил поглед в Настя. — Много ли те изтормози?

— Умерено. Още съм жива — скъпернически се усмихна тя.

— Ася, научих чий е тъмносиният москвич. Някаква странна история се получава.

— Е, чий е?

— На някой си Виктор Илич Тришкан. Не си ли чувала за такъв човек?

— Не.

— Сигурна ли си, че не си чувала?

— Да, сигурна съм, Юрик. Кой е той?

— Старши инспектор от отдел „Кадри“ в едно от районните управления.

— Дааа — проточи тя смаяно. — Добре се наредихме. Да не би колата да е крадена?

— Проверих. Няма оплакване за кражба. Между другото, докато не си се свързала съвсем от изненадата, да ти съобщя още една новина. Знаеш ли, че Тамара Коченова има кола?

— Знам, майка й ми каза.

— А да знаеш къде е колата сега?

— Не. Къде е?

— Ами и аз не знам. И за тази кола няма оплакване за кражба. Когато Тамара заминала в командировка, колата стояла пред блока — каза ми го съседка. Стояла, що стояла, а после в един прекрасен момент изчезнала.

— Значи са я откраднали — въздъхна Настя. — И понеже собственичката не е в Москва, няма кой да поиска издирване. Абе зарежи я тази кола. Повече ме интересува Тришкан. Може би е дал колата си на някого?

— Може би — съгласи се Коротков. — Затова научих адреса на този Виктор Илич и смятам да проверя регистриран ли е на съответния адрес „Москвич“ М 820 ЕВ. И кой го кара.

— Разумно е. Само че, Юра...

Тя млъкна и се загледа през прозореца. Беше отстранена от работа. Има ли право да въвлеча в решаването на своите проблеми Коротков? Какъвто и да се окаже Виктор Тришкан, за външното наблюдение над него е необходим официален рапорт на Гордеев до началника на съответната служба. А тъй като Тришкан е служител на органите на вътрешните работи, всичко още повече се усложнява. Дори да го наблюдават, трябва да го правят със собствени сили. А колко са те, тези сили? Тя и Коротков. Но Коротков е затънал до гуша в работа и за разлика от нея, не може по цели дни да следва по петите собственика на синия москвич. Тя пък изобщо не бива да се появява в полезрението на Тришкан, тъй като ако именно той я е фотографирал, значи я познава. Много е съблазнително отново да се обърне към Денисов... Не, за нищо на света! Стига толкова неприятности.

— Юра, все още ли работиш по убийството на Карина Мискарянц?

— Да, снощи Житената питка включи и Лесников — на твоето място.

— Помоли Игорьок да се порови в живота на Николай Саприн. Съвсем изоставихме това направление, а нали трябва да го търсим, преди да сме получили сведение за убийството на Коченова.

Тя остана в службата още точно толкова време, колкото ѝ бе нужно, за да изпие чаша кафе. После се облече, заключи кабинета и тръгна да види жената на брат си.

Даша, съпругата на брата на Настя — Александър, сякаш разцъфтяваше с дни. След раждането тя доста понапълня, но очите ѝ грееха с някаква невъобразима светлина, в чиито лъчи помръкваха всички неприятности и лошото настроение се изпаряваше. Настя често я посещаваше, но тя идваше не заради кърмачето, а заради самата Даша. В нейно присъствие Настя се успокояваше, отпускате се и в тежки моменти си връщаше способността да се радва на живота.

Въпреки излишните си килограми, Даша продължаваше да лети из апартамента като метеор — едновременно переше, чистеше, готвеше отделно за малкия и отделно за мъжа си и при това постоянно нещо си тананикаше, не губеше доброто си настроение и не усещаше умора. Тя се зарадва на посещението на Настя и увисна на врата ѝ, сякаш не бяха се виждали поне година, макар че от последната им среща бяха минали най-много две седмици.

— Колко е хубаво, че дойде, Настюшка! — чуруликаше тя. — И Саня обеща да се прибере по-рано днес, та поне най-сетне ще се съберем всички заедно. Защото ти вечно бързаш, Санка се прибира късно, все не мога да ви събера накуп. Обади се на Льоша, нека и той да дойде, а?

Настя си помисли, че идеята не е никак лоша. Наистина, когато си затънал в неприятности и тревоги, е толкова хубаво да поседиш сред хора, които са ти близки и приятни. Тя се обади на Алексей, който наистина леко се изненада от неочакваната покана, но обеща да дойде след час-два.

Апартаментът на брата на Настя беше огромен, той го бе купил малко преди сватбата и още не беше довършил обзавеждането. Тъй като по време на купуването на апартамента Даша вече беше бременна и до раждането оставаха броени седмици, преди всичко се купуваше всичко необходимо за кухнята и детската стая. За разлика от младата си съпруга, Саша беше необикновено придирчив, опитваше се да намери мебели, които да са напълно по вкуса му, затова купиха спалнята едва ли не в навечерието на сватбата, а холът все още беше празен.

— Не разбирам — често се оплакваше Даша. — Магазините са пълни с красиви мебели, изборът е огромен, а на него нищо не му харесва. Мен ако питат, отдавна вече да съм купила всичко и да съм се успокоила — изобщо не обичам да избирам, грабвам първото, което ми попадне, стига да върши работа. А Саша още търси ли, търси...

Настя всеки път с ужас разглеждаше четиристайния палат и си представяше колко ли сили и време ще са нужни за поддържането му. Вярно, на тях с Льошка им беше тесничко в малката гарсонiera, но пък разтребването почти не отнемаше време. Как ли се справяше Дашка, хем и с дете на ръце?

— Аз питам ли те как се справяш с твоите престъпници? — измъкваше се с шега Даша, когато чуеше въздишките на Настя. — Всеки си има призвание. Моето е да бъда съпруга и майка. Това е, което умея най-добре — затова ми доставя радост и не ме уморява. Щом престана да кърмя малкия Сашенка, веднага ще родя второ дете. Искам и момиченце.

— Малката Дашенка? — смееше се Настя.

— Не, малката Настенка. А после малкия Альошенка. Имам голяма програма. Трябва да увековеча в децата си всички хора, които обичам. А вие тримата сте ми най-обичните.

След като прекара край люлката на племенника си протоколния четвърт час, изразявайки възхищението си от неговата неземна красота, от бурното му развитие и от несъмнената му прилика с родителите, Настя се върна с Даша в кухнята.

— Дашуня, мисля, че брат ми е абониран за цяла купчина вестници. Събираш ли ги някъде?

— В килера — кимна Даша. — Трябват ли ти? Сега ще ги донеса.

— Не, аз ще ги донеса.

Настя излезе в антрето и извади от килера огромна камара вестници, които веднага завлече в просторния и предизвикателно празен хол. Тук имаше три шезлонга, които след купуването на гарнитура щяха да бъдат преместени на терасата, и малка масичка, на която предстоеше същото почетно изгнание.

— Какво ще правиш? — ужасена попита Даша, когато видя затрупания с вестници под на хола.

— Ще чета.

— Ами аз? — слисано попита снаха й. — Нали дойде при мен? Толкова се зарадвах! Скучно ти е да разговаряш с мен, така ли?

— Стига, Дашенка, просто трябва да потърся в тях нещо във връзка с работата ми. Искаш ли да ми помогнеш?

— Разбира се. — Тя с готовност седна на един шезлонг и сложи на коленете си няколко вестника. — Казвай какво трябва да правя.

— Какво да ти кажа — нещата са много неясни, неопределени... Абе трябва ми всички бележки или статии за дейци на науката, литературата, изкуството, изобщо за хора на интелектуалния труд, които са починали през последната половин година.

Огромните очи на Даша се разшириха още повече от учудване.

— Но за какво ти е това? Ау, Настюшка, кажи ми, ще умра от любопитство.

— Ще ти кажа, но при едно условие. Защото ако не се съгласиш, няма да ти кажа.

— Их, Настя! — примоли се Даша. — Хайде, не ме измъчвай!

— Първо — да не говориш пред никого за това.

— А пред Саня?

— Пред Саня може, аз самата ще му кажа. Второ — да се съгласиш да помоля мъжа ти за помощ. Ако той започне да ми помага, това ще му отнема известно време, а аз знам, че и без това се прибира късно. Съгласна ли си?

— Господи, Настя, как можеш да ме питаш? Нали знаеш колко сме ти задължени и двамата...

— Престани! — срязва я Настя. — Не искам и да чувам за това.

— Добре, добре, не се ядосвай, на всичко съм съгласна. Казвай сега.

— Историята е следната, Дашуня. Съществува някаква група медици, специалисти, които създават препарат за стимулиране на интелектуалната дейност. Работят върху него вече половин година, но все още не са получили желания препарат. Работят тайно, широката общественост е в неведение за всичко това. Но доколкото разбирам, трябва да експериментират върху някого. И ето че в моята шантава глава се промъкна подозрение, че те експериментират, а хората умират от тези опити. Но на тях не им върши работа всеки човек, нали така? Трябва им човек, който се занимава с интелектуална дейност, с творчество.

— Разбрах — прекъсна я Даша. — Само некролози ли търсим или и нещо друго?

— Преди всичко некролози. А като цяло — всякакви публикации, в които по един или друг начин е засегнат интересуваният ни проблем. Льошка например откри името на скоропостижно починал талантлив математик и програмист в статия за борбата срещу компютърното мошеничество.

— Ясно.

Малкият Сашенка дълбоко спеше, стиснал в юмруче донесената от Настя играчка, и в апартамента се възцари благословена тишина, нарушавана само от шумоленето на вестникарските страници. Даша периодически задаваше кратки въпроси, получаваше също толкова лаконични отговори и двете отново се умълчаваха.

— Спортисти трябва ли ни?

— Не, спортисти не ни трябва.

— Певец?

— Определено ни трябва.

— Тук има един известен писател, но доста възрастен, боледувал е отдавна.

— Сложи го в отделна купчинка.

Те не забелязваха как времето лети и много се изненадаха, когато на прага на хола се появи Александър Каменски.

— Момичета! — радостно и изненадано възкликна той. — Какво става тук?

— Готвим се за избори, повишаваме политическата си култура — веднага отговори Даша, скочи от шезлонга и се хвърли да прегръща мъжа си.

Саша целуна жена си и отиде при Настя.

— Здравей, сестричке! — нежно каза той и я прегърна. — Как така се сети за нас? Била си някъде наблизко, та си се отбила, а?

— Не, Саня, дойдох по работа. Сега ще дойде и Льошка, трябва да си поговоря и с двама ви.

— Е, най-сетне! — усмихна се брат й. — Човешка вечеря в семеен кръг.

Той отиде да се преоблече, Даря се завтече към кухнята, а Настя отново седна в шезлонга и продължи да прелиства вестниците. До момента, когато пристигна Чистяков, бяха намерени поне девет имена, обстоятелствата около чиято скоропостижна смърт трябваше да се проверят.

Прибраха се късно. След няколкото часа, прекарани край Даша, Настя се чувстваше омиротворена и спокойна.

— Обаче тази наша Дашка е невероятно създание, нали? — каза тя. — Жив транквилант.

— Определено — съгласи се Алексей. — Трябва по-често да им ходим на гости, инак ти скоро ще се превърнеш в кълбо от нерви.

Настя вече се канеше да се съблича, за да вземе душ, когато телефонът иззвъня. Тя дори не се изненада. Откак кантората започна отново да я тормози, Настя очакваше обаждания всеки момент, но най-вече — късно през нощта. Това бяха любимите часове на невидимата организация.

— Добър вечер, скъпа — чу тя гласа, който вече й беше добре познат.

Арсен стоеше в телефонната кабина, удобно облегал в ъгъла, и отпиваше на малки глътки лошото, но топло кафе, което си бе донесъл с пластмасова чашка от близкото павилионче. Той беше в прекрасно настроение, защото се канеше днес да започне атаката срещу опърничавата хлапачка. Един от елементите на тази грижливо планирана атака беше думата „скъпа“ вместо обичайното обръщение „Анастасия Павловна“.

— Добър вечер — отговори тя, както му се стори — съвършено спокойно. — Преминаваме към фамилиарничене, така ли?

— Защо, имате ли нещо против? — попита Арсен, след като отпи за пореден път от чашката. — Мисля, че отдавна е време да преминем с вас към по-неофициални и по-топли отношения. Та нали се познаваме от почти две години. Това е достатъчно време, съгласете се. Впрочем вие, мила моя, имате своеобразна представа за времето. Научих, че сте подготвяли приятеля си за бъдещ съпруг почти петнайсет години. Както виждате, през цялото това време не съм отклонявал вниманието си от вас. Не се ли ласкаете, че стар човек като мен проявява към вас толкова жив интерес? И нима човек, който знае толкова много за вас, няма право да ви нарича скъпа!

— Има право — съгласи се Каменская. — А как да ви наричам аз? Чичо?

— Защо пък чичо? — слиса се Арсен.

— Ами нали току-що казахте, че сте възрастен човек. Та дори стар.

„Устато момиченце, ей! — помисли си той почти с умиление. — Забелязва всичко. Хапи, хапи, котенце, ще дойде време да ми се умилкваш.“

Но спокойният ѝ глас, в който не се долавяха никакъв страх и нервност, не му хареса. Време беше да постегне хлапачката — да разбере кой командва тук.

— Е, може да съм ви излъгал за възрастта си — каза Арсен.

— А защо?

— Ами защото знам, че предпочитате възрастните мъже. Младите нямат този успех пред вас.

— Защо мислите така?

— Че как, миличка, ами Денисов, с когото ходите по ресторанти? С него ви свързват нежно приятелство и твърде неформални отношения. Слава богу, засега само аз знам за взаимната ви любов. И как сте му ходели на гости, когато сте били в неговия град. И как сте целунали сбръчканата му старческа бузка, когато сте се сбогували на гарата. И дори как сте оплаквали неговия извънбрачен син. Да, между другото знам колко приблизително му е струвала помощта, която ви е оказал миналата година. Охо, солидна сума! Хем ако за това научи вашето ръководство, никой няма да повярва, че Едуард Петрович ви е оказвал цялата тази помощ от чиста старческа благотворителност.

— Е, и какво имате да ми кажете във връзка с това? — попита все така спокойно Каменская, дори гласът ѝ не трепна.

— Ами нищо, скъпа моя. Абсолютно нищо. Или ние с вас ще се сприятелим и тази информация ще си остане наша малка тайна, или няма да се сприятелим и тогава тя ще бъде огласена. Е, какво ще кажете?

— Нищо.

— Тоест?

— Няма да се сприятелим.

— Значи не ви е страх?

— Не, не ме е страх.

— Ами добре тогава, утре сутринта в службата ще ви очаква една изненада. Мога предварително да ви обещаая — неприятна изненада.

— Няма да стане.

— Защо?

— Утре няма да бъда на „Петровка“. И вдругиден няма да бъда.

— Да не би да заминавате?

— Отстранена съм от работа. И знаете ли защо? Заради връзката ми с Денисов. Така че вие, драги, сте закъснели. Както се разбра, освен вас, имам още много доброжелатели. Мъчно ми е, че ви разочаровам, но други хора банално ви задигнаха тази карта от колодата и вече цакат с нея. Чакайте следващото раздаване.

Тя затвори телефона и късите чести сигнали пронизаха ухото на Арсен.

На сутринта Настя си поспа до късно, а когато се събуди, с тъжна усмивка си помисли, че отстраняването ѝ от работа си има и добрите страни. Не е нужно да става в зори.

Льоша беше станал отдавна, нареждаше пасианс в кухнята и търпеливо чакаше възможността да седне пред компютъра. Сънено тътрейки нозе, Настя влезе в кухнята, млясна мъжа си по челото и извади от хладилника портокалов сок. Докато тя вземаше душ, Льоша смля и свари кафето и изпържи любимите ѝ филийки.

— Лапай, сънливке — каза ѝ той. — Аз отивам оттатък да работя.

Настя взе чашата с горещото кафе, но още не бе отпила, когато от хола долетя гласът на Льоша:

— Ей, ти да не си лунатичка?

— Защо?

— Кога успя да работиш на компютъра? През нощта ли си ставала?

Тя побърза да остави чашата на чинийката и отиде при него.

— Работих на него завчера, оттогава не съм го пипала. Защо, какво има? Нещо не е в ред ли?

— Ами ето, и аз се чудя. Вчера цял ден те нямаше въщи, а аз сътворявах поредната си лекция. Я погледни екрана.

Настя застана зад гърба му и погледна монитора. Отдясно бяха подредени иконите на програмите, а отляво — списъкът на файловете, с които е било работено преди изключването на компютъра. Тя смаяно видя на екрана заглавията на собствените си файлове, а не на онези, които създаваше Алексей. Анастасия веднага познаваше неговите файлове — когато работеше върху книга, той ги озаглавяваше *gl-1*, *gl-2* и така нататък, което означаваше глави, а когато пишеше лекциите си, поставяше буквите *lec*. А сега вляво на екрана светеха обозначенията не на неговите глави или лекции, а на справките и аналитичните материали, които създаваше Настя.

— Признай си — шеговито каза тя и дръпна мъжа си за косата, — не си могъл да възпреш любопитството си и си се вмъкнал в моите справки, а сега искаш да ме изкараш откачена лунатичка, която нощем работи на компютъра, а сутрин не си спомня за това.

— Но, Ася, говоря сериозно! — възмути се Алексей. — Не съм влизал в твоите директории. Смяташ ли, че не бих си спомнил? Някой от двамата ни е откачил.

— И естествено би предпочел да съм откачила аз. Престани да се майтапиш, кафето ми изстива.

— Не се майтапя.

Той каза това толкова сериозно, че тя изведнъж му повярва. Веднага я полазиха тръпки и ѝ се доця да седне.

— Значи са влизали тук — тихо продума Настя. — Пак ме подбраха, дявол да ги вземе!

Спомняше си, че първият ѝ контакт с кантората бе започнал точно така: тя се прибра и откри, че вратата на апартамента е

отключена. Не разбита, а внимателно отключена с точно подбран ключ. А след това за пръв път ѝ се обади приятният баритон, който сега тя разпознаваше от първата дума, и я предупреди, че страхът, който тя изпитва, останала сама нощем в жилището си, като знае, че неведомият ѝ противник притежава ключ за него, да, този страх е само меко начало, тиха увертюра. Ако тя, Анастасия Каменская, не го послуша, той бързо ще ѝ обясни какво значи истински страх. Тогава приятният баритон ѝ каза: „Днес ви дадохме да опитате една малка глътка. Ако се държите неправилно, ще трябва да изпиете цялата чаша до дъно, и то на един дъх.“

Настя смени бравата, но за кантората, както впрочем и за много други специалисти, това не беше проблем. И през ум не ѝ минаваше да поставя стоманена врата и сложна кодова брава — нямаше нищо за крадене, а от гледна точка на защита от кантората беше безсмислено да харчи пари за укрепване на вратата. Те пак щяха да намерят начин да я наплашат до смърт. И защо ли се бяха захванали с нея?

— Слушай, защо са се захванали с теб? — попита Льоша, сякаш прочете мислите ѝ. — Нали те отстраниха от работа — при това положение не можеш да им бъдеш полезна.

— Знаеш ли, Льошик, буквално до вчера си мислех, че разбирам смисъла на действията им — замислено отговори тя. — В тях имаше определена логика. Искат да им сътруднича, искат да ме завербуват, както навремето бяха завербували Володя Ларцев. Затова именно са влезли вкъщи, докато ние снощи бяхме на гости, пиехме чай и крояхме планове. Но по-късно през нощта ми се обадиха и аз, честно да си призная, се обърках. Защото бях сигурна, че именно те са пратили снимките на генерала, за да ме извадят от равновесие, да ми причинят служебни неприятности, та дори да бъда застрашена от уволнение. Сметката им е проста. Ако не ме уволнят, толкова да ме изторможат, че повече да не посмея да се противя и да започна да правя каквото ми кажат. Ако пък ме уволнят, да ме приютят, както съм нещастна и несправедливо оскърбена, да ме утешат, да ми протегнат приятелска ръка, да се постараят да въздействат на чувствата ми и да пробудят у мен желание за отмъщение. Какъвто и да бъде резултатът от проверката, да стана лесна плячка за тях. Приблизително така разсъждавах вчера.

— А какво се случи после?

— А после ми се стори, че всичко това е погрешно. Онзи тип, дето ми се обади снощи, беше толкова изненадан, като чу за моите неприятности, че май дори загуби дар слово. Значи снимките не са били изпратени от кантората. От кого тогава? Кой е имал интерес да ме отстранят от работа? Кой е инициаторът на всичко това? Вече не мога да се ориентирам в ситуацията и това не ми харесва.

— Но нали ми каза, че си научила кой те е снимал?

— Научих чия е била колата — само толкоз. Кой е бил в нея? Кой е правил снимките? Ето затова снощи помолих теб и Саша да ми помогнете. Днес с този Тришкан ще се занимава Коротков, а по-нататък ще видим как ще тръгнат нещата. Е, хайде, слънчице, работи си, няма повече да ти преча. Ще ида да си допия кафето, може да измисля нещо.

Тя се върна в кухнята. Кафето беше съвсем изстинало, тя с отвращение остави чашата настрана и запали цигара. После изля кафето обратно в джезвето и запали газта под него. Мисълта, че в жилището ѝ в нейно отсъствие са влизали чужди хора, беше неприятна. Интересно — дали са влизали и в кухнята? Може би са седели на същия стол, на който тя седи сега?

Настя неволно скочи и се втренчи в стола. Но какво ѝ става? Те са пипали компютъра, включвали са го, чели са материалите ѝ. Добре че Льошка умее да не мисли за това — седи си и спокойно си работи. Тя не би могла. Тя нито за миг не би могла да забрави, че до тези клавиши са се докосвали чужди, враждебни ръце, и едва ли би успяла да преодолее отвращението си.

Интересно — дали същите хора са срязали сака ѝ? Това е техният маниер — не нанасят реална вреда, но те плашат здравата. Нищо не беше изчезнало, но нали можеха да ѝ откраднат удостоверението. Какви неприятности само! Щеше да се наложи спешно да отиде в милиционерския участък, да пише заявление за кражбата, после дълго да придумва хората там да го приемат и регистрират. В милицията не могат да понасят такива кражби, няма никакви шансове за разкриване на престъплението — само един висящ случай в повече. Но документ за образуване на производство срещу неизвестен извършител щеше да ѝ бъде крайно необходим, без него официално щеше да се смята, че Настя е изгубила удостоверението си

поради небрежност. С една дума — главоболията и служебното наказание не й мърдаха.

Тя изпи без удоволствие притопленото кафе, изяде филийките, почти без да усети вкуса им, и започна да се облича. Щом й се очерта свободно време, трябваше да излезе, за да си потърси нова чанта.

Едрият и пълен човек с гладко, младеещо лице се намръщи недоволено, докато слушаше гласа от телефонната слушалка.

— Направих всичко, което можах, намерих в компютъра й записките за онова изнасилване.

— Там фигурираше ли моето име?

— Да. Изтрих го. Какво друго искате от мен?

— Гаранции, Славик, гаранции. Платих ти добре, за да не фигурира името ми там, и искам да съм сигурен, че си направил всичко, както трябва. Какви са основанията ти, за да смяташ, че името ми вече не фигурира никъде?

— Но аз прегледах всички материали, в които става дума за изнасилванията през последния месец. Всички, разбирате ли? И само веднъж срещнах вашето име. Какво друго мога да направя?

— Трябваше да прегледаш и книгата й. Мисля, че се бяхме разбрали по този въпрос.

— Възложих това на моя човек, но той не успя.

— Какво значи не успя!

— Обстоятелствата не го позволили.

— Слушай какво — кипна мъжът с младеещото лице, — не искам да ми се оправдаваш. Плащам ти, за да знам, че обстоятелствата се подреждат така, както трябва. Щом не можеш да свършиш работата, не биваше да се захващаш.

— Не разбирам — смотолени в слушалката Дружинин. — Та вие не сте изнасилвали никого, вие сте свидетел. От какво ви е страх?

— Не е твоя работа. И имай предвид — ако името ми изплува, ще отговаряш с главата си, обещавам ти го.

До сутринта Арсен съвсем се успокои. Несполуките и дребните провали никога не го вадеха от равновесие задълго, той беше

оптимист, умееше да не се отчайва и на своите почти седемдесет години обичаше живота така, както го бе обичал на младини. На живота това му е хубавото, разсъждаваше той, че постоянно ти поднася изненади, кара те винаги да бъдеш във форма, да не се отпускаш. Непредвидените препятствия пробуждаха у него спортния хъс и желанието непременно да направи всичко, каквото иска.

Той изчака жена му да излезе, за да отиде у дъщеря им и внуците, закуси с апетит, прегледа новите вестници, после се обади на Виктор и му нареди да дойде. Той довтаса след трийсетина минути, защото не се намираще много далеч.

— Какво изясни за нашия конфликт с Денисов? — попита Арсен, след като се настаниха с госта му в меките фотьойли. — Трябваше да изясниш с какво сме го раздразнили.

— Имам няколко предположения — бавно подзе Тришкан. — Най-много е виновен Расулов, нали той ви подбира хората...

— Не съм искал от теб да търсиш виновните — сухо го прекъсна Арсен. — Поисках само да установиш фактите.

— Но фактите са красноречиви! — възкликна Тришкан. — Арсен, вие просто не разбирате какво се върши около нас. Свикнали сте да разчитате на Натик, а той отдавна е занемарил работата, не проверява кандидатите лично, за нас работят какви ли не отрепки. Предприятието, което сте създали с толкова любов, се е превърнало в ясла, от която се опитват да измъкнат мръвка и бръмбари, и жаби, и смоци, и зайци. През последните две години не сме получавали нито една поръчка непосредствено от Денисов, но на два пъти сме изпълнявали договори с двама крупни банкери, които със сигурност са свързани с него. В единия случай нашият човек допусна непростима грешка и работата се провали точно накрая, след като бяха похарчени толкова много пари и бе вложен толкова много труд! В другия случай изобщо се изявихме като чудовища. Клиентът беше планирал организирано убийство, но разбираше, че на местопрестъплението ще останат гилзи. Обстоятелствата бяха такива, че убиецът нямаше да има време да ги търси и събира, а тъй като убийството беше планирано за следобеда и трябваше да бъде извършено на улицата, беше ясно, че милицията ще пристигне бързо. Клиентът искаше измежду служителите на милицията да има един, на когото да възложат да участва в огледа на местопрестъплението и който да може бързо и

незабелязано да намери гилзите и да ги скрие. Беше желателно да се намери и втори човек, който да започне разпита на очевидците и да коригира думите им по определен начин, що се отнася до външността на убиеца и особените белези на колата му. По ваше указание Расулов трябваше да подбере такава двойка хора и да посочи на клиента деня, когато в един и половина следобед те ще бъдат в една група и ще пристигнат на определеното място. И спомняте ли си какво стана? Единия от подбраните от Расулов хора го тръшна грип точно вечерта преди събитието, а вторият същата вечер се натряскал като талпа, началникът го хванал в този вид и го отстранил от дежурство. Разбира се, поръчката се провали. Ако си спомняте, тогава се видяхме в чудо, за да попречим да хванат онзи килър. Извинете, че се намесвам, Арсен, но трябва да смените Расулов с някой по-млад човек. Той е загубил интерес към работата, няма предишното чувство за отговорност.

— Не е лъжа. — Арсен замислено потропа с кокалчетата на пръстите си по полираната облегалка на фотьойла. — Може би това е разумно. Хората на възраст не бива прекалено дълго да заемат добре платени места. Те вече са спечелили всичко, което им трябва, и от ситост са се отпуснали. Ще си помисля относно предложението ти за Натик.

— А как вървят вашите работи с Каменская? — попита Виктор.

— Абе знаеш ли, нещо не вървят — оживи се Арсен и радостно се усмихна. — Някой ни е изпреварил.

— В какво ни е изпреварил?

— В използването на сведенията за нея и Денисов. Представяш ли си, някакъв пъргавелко ги е проследил и я е наколадил на „Петровка“. Някой самодеец, дете се мисли за хитър и за голям борец за справедливост. И между другото проследил я е точно в деня, когато твоите момчета са я изтървали. Ти всъщност наказва ли ги за нехайството?

— Разбира се. Не се съмнявайте, Арсен, дълго ще си спомнят за това. Повече няма да се повтори, гарантирам ви. Та какво говорехте за Каменская?

— Нали ти казах — нищо не става. Засега. Търси с какво друго можем да я притиснем. И то търси бързо, Витенка. Сега моментът е благоприятен, може да не случим на друг такъв. По отношение на Каменская се провежда служебно разследване, тя е отстранена от

работа, оскърбена е, разстроена е, разтревожена е. Не може да не си мисли какво ще прави, ако я уволнят, къде ще работи в бъдеще. А такива мисли са благодатна почва, на която може да се отгледа всичко, което трябва, стига правилно да посеем зрънцата и грамотно да отглеждаме кълновете.

— Но не разбирам, Арсен, за какво ще ви е нужна тя, ако я уволнят. Тя е ценна само докато работи на „Петровка“, и то не къде да е, а при самия Гордеев.

— Правилно, Витенка, ти не разбираш. Че как ще разбираш, млад си още. Та за мен нейната длъжност е нищо и никаква! Пълна нула! Ако трябва, мога да си вербувам детективи от който поискам отдел. На мен ми трябва ТЯ. ТЯ, разбираш ли? Мозъкът ѝ, характерът ѝ, мисленето ѝ. Тя е мое копие, само че два пъти по-млада. Аз обичам бизнеса си, Витенка, но не заради парите, които ми носи, макар че са доста пари. Създавал съм този бизнес от любов към изкуството, то закономерно произтича от особеностите на душата ми. Лично аз съм го измислил и лично аз съм го създал. И далеч не всеки може да поддържа живота в него, а само човек, който прилича на мен. Ето, Каменская е такъв човек. Тя е спокойна като мен, пресметлива, умее да чака, не се суети. Тя е студена и безжалостна, умна и умерено цинична, не се поддава на романтични забежки. И аз ще направя всичко възможно, за да предам рожбата си в нейните ръце. Тя поне няма да я погуби.

Обсъдиха още редица текущи въпроси, изпиха по чаша чай и Виктор си тръгна.

ГЛАВА 15.

До четиринайсетгодишната си възраст Юра Оборин беше открит и абсолютно доверчив. После се случи нещо, което го превърна в човек, който от всичко на света най-много се страхува да не го измамат. До главоболие, до паника, до маниакална мнителност. Разбира се, не беше луд — в никакъв случай. Но усещането, че го смятат за глупак, можеше да го разяри и да го подтикне към постъпки, които, общо взето бяха неприсъщи за него — спокойния и трудолюбив аспирант при катедрата по наказателно право, бъдещия доцент, а след това вероятно адвокат. Оборин обичаше умереността, стараяше се да избягва конфликтите и откритото изясняване на отношенията, не вземаше участие в интригите, които се плетяха в катедрата, и никога не се заяждаше с хората за дреболии. Но усетеше ли, че искат да го метнат, че го смятат за наивник и се опитват да го използват или, както той се изразяваше, да му подложат динена кора — започваше да беснее и се стараяше на всяка цена да разобличи измамниците. Неговата неотдавнашна изява на заседанието на катедрата по време на обсъждането на конкурсните работи на студентите беше продиктувана именно от това.

Детството му беше напълно щастливо. Родителите му живееха задружно, не се караха, не вдигаха скандали. Бащата на Юра беше геолог и прекарваше голяма част от времето в експедиции, а момчето и майка му се разбираха прекрасно.

Лена се появи у тях, когато Юра беше на четиринайсет. Дойде им на гости с брат си, колега на майка му от конструкторското бюро. Майка му и чичо Женя седнаха до масата в хола и подредиха на нея някакви книжа, а Лена поскуча десетина минути и каза:

— Чувала съм, че във вашия район имало хубав магазин с вносни дрешки. Мисля да отида. Обяснете ми, моля, къде се намира.

Майка му вдигна очи от книжата и се усмихна.

— Юра ще те придружи. До този магазин се отива по едни малки улички, няма да го намериш. Ще я придружиш ли, синко?

Той неохотно остави новата книга на братя Стругацки, но не възрази. Първо, мама го беше помолила, а това беше закон. И второ, Лена беше гостенка и щеше да е неприлично да откаже.

Излязоха навън и Лена веднага хвана Юра под ръка. Той едва се съдържа да не се дръпне — не дай си боже някой от приятелите му да го види как се движи под ръка с мадама! Ще се опозори за цял живот. Но Лена сякаш прочете мислите му.

— Срамуваш ли се? — засмя се тя. — А не бива. Аз пък, напротив, гордея се, че се движа под ръка с такова хубаво момче. Нека всички ми завиждат.

Беше пет години по-голяма от Юра, но с половин глава по-ниска. Той се беше източил рано, на четиринайсет години вече беше почти такъв, какъвто си остана после, не порасна повече, но за възрастта си наистина беше доста едър. През целия път до магазина Лена го разпитваше за тренировките по тежка атлетика, на които той ходеше три пъти седмично, а освен това показва страхотни знания в областта на фантастиката — беше чела не само братя Стругацки, но и Айзък Азимов, Артър Кларк и Робърт Шекли. Разговорът така увлече момчето, че то подсъзнателно избираше най-дългия маршрут, макар че до магазина можеше да се стигне два пъти по-бързо.

Лена бавно обиколи всички щандове, придирчиво оглеждаше саката, полите и блузките, но не купи нищо, макар че премери поне десет дрешки. Юра чакаше търпеливо с надеждата, че по обратния път тя ще му разкаже, както му беше обещала, книгата „Размяна на разум“, която той отдавна искаше, но не можеше да намери. Най-сетне момичето си купи от галантерийния щанд симпатично небесносиньо гребенче, хвана го под ръка и двамата излязоха от магазина.

— Хайде да влезем — предложи тя, когато минаваха покрай някакво заведение. — Гладна съм, а Женка и майка ти са се заровили в онези чертежи и сигурно ще забравят да ни нахранят.

— Не съм взел пари — изчерви се Юра и си помисли, че дори да беше взел, това нямаше да промени нищо. Парите, с които можеше да разполага, стигаха в най-добрия случай за книга за рубла и половина, за кино плюс два сладоледа, но по никакъв начин не и за заведение.

— Няма страшно — махна с ръка Лена. — Аз имам. Следващия път ти ще черпиш, съгласен?

От това следващия път Юра чак се задави от вълнение. Значи Лена смята отново да им дойде на гости!

Заведението беше чистичко и симпатично, те седнаха на маса с бяла покривка в ъгъла до прозореца и Лена му подаде менюто.

— Избирай — каза.

— Ами ти? — учуди се Юра. — Ти трябва да избираш първа.

— Какво говориш! — Тя леко и мелодично се разсмя. — Нали си мъж, ти трябва да направиш поръчката.

— Но аз не знам какво обичаш — смути се той.

— Ами чети на глас, заедно ще изберем.

Поръчаха традиционната за заведенията за обществено хранене от 80-та година салата „Столична“ и кюфтета с пържени картофи. Дебелата сънena келнерка записа поръчката и въпросително погледна Лена:

— Нещо за пиене?

— Ще прием кафе — отговори тя.

На лицето на келнерката се изписа откровеното презрение към клиенти, които не пият алкохол, тя гордо завъртя едрият си задник и се запъти към кухнята. Юра се почувства неловко, но веднага забрави за това, защото Лена започна да му разказва сюжета на „Размяна на разум“. Храната се оказа изненадващо безвкусна, но той дори не забеляза това — толкова беше завладян от увлекателната история.

— Хей — изведнъж се сепна тя, — излязохме преди три часа. Майка ти сигурно вече е откачила от притеснение къде сме се дянали. Хайде да ѝ се обадим, да ѝ кажем, че вече се прибираме, та да не се нервира.

Те платиха и се затичаха към най-близката телефонна кабина, като тичешком търсеха монета от две копейки по джобовете си. Влязоха в кабината, Лена вдигна слушалката и я подаде на Юра.

— Страх ли те е, че ще ти се карат?

— Малко ме е страх — призна той.

— Добре, аз ще поискам извинение тогава. Набери номера.

Те стояха толкова близо един до друг, че докато набираше номера, Юра неволно докосваше с лакът гърдите ѝ.

— Татяна Алексеевна? Лена се обажда. Много ви моля да ни извините, аз съм виновна за всичко — като започнах да меря разни дрехи, не можах да се спра. Да, вече се прибираме. Не, не сме далеч, до

ресторант „Звезда“. — Тя затвори телефона и радостно се усмихна. — Май ни се размина. Майка ти не се сърди, така че можем спокойно да се връщаме.

Вечерта, докато лежеше на тъмно в стаята си и си припомняше този вълнуващ ден, Юра Оборин разбра, че се е влюбил.

След няколко дни Лена и брат ѝ пак дойдоха. Всичко се повтори както предишния път, само че сега тя вече не го помоли да я придружи до магазина с вносните стоки, а почти веднага каза:

— Слушай, я да се махаме отук! Не е интересно да седим при тях.

Този път Юра предварително се бе подготвил за посещението ѝ и доста смутен, с преплитащ се език помоли майка си за пари за ресторант. Много се страхуваше, че майка му ще се ядоса или — още по-лошо — ще му се подиграе. Че нали, какъв кавалер се намери, още не е спечелил и копейка, а вече кани момичета на ресторант. Но за негово голямо облекчение, майка му възприе молбата съвсем спокойно, сякаш така и трябваше да бъде, и дори поощрително се усмихна.

— Ти си вече голям, синко — въздъхна тя. — А аз дори не бях забелязала колко си пораснал.

Прибраха се, когато вече беше тъмно. Майка му и чичо Женя още седяха, наведени над чертежите, и изобщо не им се скараха. По пътя Лена купи торта и всички заедно дълго пиха чай, много се смяха, чичо Женя разказваше интересни рибарски случки, а майка му — за съседската болонка Бетси. Юра седеше до Лена, понякога улавяше усмивката ѝ, предназначена единствено за него, и му беше хубаво, както никога през живота му. Ужасно съжеляваше, че и баща му не е тук — той щеше да се прибере от поредната експедиция едва след един месец. Да можеше и баща му да седи до тях, да слуша веселите истории на чичо Женя, смеха на майка му, и той да разкаже нещо — щеше да бъде просто прекрасно!

Никой никога не бе обяснявал на Юра Оборин, че едно четиринайсетгодишно момче при никакви условия не може да бъде интересно на красиво деветнайсетгодишно момиче, освен, разбира се, ако момичето не е умствено изостанало. При никакви условия. Освен едно. На него му се струваше, че Лена очаква срещите им със същото нетърпение като него и с удоволствие дълго се разхожда с него ту из

парка, ту просто по улиците, обсъждайки неща, които са интересни на него. Когато го хващаше под ръка и уж случайно притискаше гърди до лакътя му, сърцето му сладко замираще, устата му пресъхваше и му се завиваше свят. Той беше нормално развито момче, което знаеше за секса наистина не много, но напълно достатъчно, за да разбира защо му се завива свят, защо нещо се раздвижва в слабините му и за какво са им гърдите на момичетата. И му се струваше, че миниатюрната стройна Леночка... С една дума — струваше му се. Нещо повече — беше сигурен в това. Защото единственото условие, с което можеше да си обясни всичко, просто не му хрумваше.

Мина месец и баща му се върна от експедицията. До този ден Юра съвсем откачи от любов, но незнайно защо посещенията на чичо Женя и сестра му престанаха. Момчето страдаше, тъгата и неизвестността го тормозеха, но то не смееше да се обади на Лена. В бележника му за пръв път, откак бе тръгнал на училище, вече се появиха тройки, а треньорът от спортната секция започна да го поглежда недоволено: за вдигането и изтласкването е необходима пълна концентрация на вниманието и съсредоточаване, а Оборин витаеше някъде, не можеше да се съсредоточи и даваше все по-слаби и по-слаби резултати.

Най-сетне той не издържа и сподели страданията си с приятел от съседния блок. Той се оказа много по-печен относно непривлекателните страни на живота, защото бе израсъл в семейство на разведени родители и от малък бе ставал свидетел на лекомислените отношения на майка му с мъжете.

— Абе тя просто те е извеждала от къщи — авторитетно заяви той на Юра. — Ти какво, не разбра ли?

— За какво е трябвало да ме извежда? — не го разбра Юра.

— Е, как защо? За да може майка ти и брат й да се чукат на спокойствие. Да не си малък, наистина ли не ги разбираш тези работи?

— Имаш грешка — процеди през зъби Юра. — Това не може да бъде.

Приятелят му се разсмя:

— Че защо да не може бе? Майка ти да не е от камък? Баща ти по три месеца е в експедиции, а тя кукува сама. Нормално си е, Юра, всички правят така. Майка ти пак добре, че се стеснява, а моята, откак

се помня, си водеше мъжете пред очите ми, знаеш ли колко съм ги виждал...

Оборин го сърбяха ръцете да цапардоса приятеля си заради тези думи, но се въздържа. Първо трябваше да попита майка си вярно ли е това. Спомни си, че Лена винаги ѝ се обаждаше, когато се прибираха след дългите си разходки, като при това непременно казваше къде се намират в момента. Нима го е правела, за да могат майка му и чичо Женя да знаят с какво време разполагат и да се облекат и да оправят дивана? Каква гадост!

Той избра момент, когато баща му не си беше вкъщи, и попита майка си:

— Мамо, защо чичо Женя и Лена вече не ни идват на гости?

— Чичо Женя е много зает, синко — спокойно обясни майка му.
— В службата сме страшно претоварени. Нали виждаш, и аз се прибирам късно, трябва да предадем проекта, а не сме готови.

— А когато татко замине за експедиция, напрежението ще спадне ли? — попита той.

По лицето на майка си, което моментално се обля в червенина, Юра разбра, че приятелят му не греша. Повдигаше му се от мисълта, че толкова лесно го бяха измамили. Той, глупакът, си въобразяваше, че Лена го харесва, а излезе, че тя го е водела със себе си като послушна крава на въженце. Господи, беше мечтал за нея в безсънните си нощи, беше си припомнял гласа ѝ, усмивката, ръцете, понякога дори се бе осмелявал да си представи какви са на вкус устните ѝ. А тя...

Но дори тогава, в онова състояние на ужас и смут, и през ум не му минаваше да обвинява за нещо Лена. Сам си беше виновен, защото се бе оставил да го метнат. Той беше глупакът. Но вече никога и на никого няма да го позволи.

Серьожа идваше при Оборин да играят шах вече трета поредна нощ. Въпреки че Юра не се чувстваше много добре, играта му доставяше удоволствие. Серьожа беше достатъчно силен партньор и си личеше, че се занимава с шах сериозно, добре познава партиите, изиграни от известни спортисти, но не му достигаше гъвкавост. Очевидно притежаваше превъзходна памет, само дето нямаше способности за вариации и импровизиране на дъската. Освен това,

изглежда, бързо се уморяваше, не можеше да концентрира вниманието си едновременно върху играта и разговора и точно поради това на втората вечер изгуби партията, като допусна позорна грешка и не използва една прекрасна възможност, дадена му от Оборин.

Явно разговорите им за неоправдано ранните бракове и за отношенията с жените го интересуваха не по-малко от шаха, защото и днес след първите четири хода той се върна към вълнуващата го тема.

— Знаете ли, Юрий Анатолиевич, понякога се случва да поддържаш отношения с момиче, което не разбира, че мъжът и жената могат да бъдат просто приятели. Тя си мисли, че непременно трябва да правите секс и ти се стараеш, мъчиш се, преструваш се, че си луд по нея. А всъщност тя е просто симпатичен умен човек, с когото искаш да поддържаш приятелски отношения, без изобщо да ти се иска да спиш с нея. Но нали ако тя разбере това, ще се обиди до смърт и тогава нищо няма да излезе от приятелството. Случвало ли ви се е такова нещо?

— Случвало ми се е — кимна Оборин. — Трябва да ти кажа, че ако момичето не разбира това, то всъщност не е чак толкова умно. С момичетата човек трябва да се държи умело, да поддържа у тях увереността, че са постоянно желани, но за съжаление ту едно, ту друго пречи. Да поседите някъде и да си побъбрите — чудесно, но да се усамотите все не се намира или време, или място. Знаеш ли една добра хватка за целта? Обаждаш се и ѝ казваш: Затъжил съм се за теб, просто изнемогвам, но времето ме притиска, ей сега трябва да тичам за еди-къде си, а после на друго място, но между тези две задачи имам прозорец около час и половина, хайде да се видим, ако не си заета, защото страшно ми липсваш. Определяш ѝ среща на улицата, приближаваш, грейнал от радост, прегръщаш я и час и половина си облекчаваш душата в приказки с нея, щом толкова ти харесва да си разговаряте. И това е. Само че в никакъв случай не казвай, че искаш да си поговорите. Непременно трябва да кажеш, че искаш именно да я видиш. Разбра ли?

— А те не се ли сецат? — попита Серьожа.

— Ако се държиш умно, не се сецат. Някои дори ти остават приятелки за цял живот. Омъжват се, раждат деца, но щом ги повикаш, веднага дотичват. И когато имат проблеми, пак тичат при теб, искат ти съвет или съчувствие. Хайде, ти си на ход, вече пет минути държиш ръката си над коня.

— Сега — промърмори Серьожа, забил поглед в дъската. — А вие имате ли такива приятелки?

— Разбира се. Имах например едно чудесно момиче — Тамара, запознах се с нея във втори курс. Аз учех в юридическия, а тя — във филологическия, романско-немски филологии... Слушай, не се обиждай, но какъв ход правиш сега? Та аз ще те матирам в четири хода от тази позиция. Не виждаш ли?

Серьожа се разстрои и дори не го скри.

— Да, прав сте — огорчено се съгласи той. — Как не забелязах? Предавам се. — Започна да събира фигурите. — Та какво стана с Тамара?

— Тамара ли? — попита Оборин.

— Ами нали ми говорехте за Тамара от романско-немските филологии.

— А, да. Ами нищо. Срецахме се два-три месеца, а после останахме приятели за вечни времена — това е всичко.

— И как успяхте?

— Не беше трудно, защото и самата тя е като мен. Така че няма нищо особено за разказване. Извинявай, Серьожа, нещо съм уморен, иска ми се да си легна. Хайде да си кажем лека нощ.

Серьожа си тръгна и заключи след себе си. Оборин си легна, но въпреки слабостта и умората, не можа да заспи. Сърцето му биеше като лудо, никога по-рано не бе имал такава тахикардия. Започна да обмисля формулировките на изводите, които произтичаха от анализа на емпиричния материал. Беше завършил напълно описанието на събраната информация, беше съставил всички таблици, беше направил необходимите математически изчисления, които бяха задължителни при статистическата работа, оставаше само да изглади формулировките — и втората глава на дисертацията щеше да бъде завършена. Мисълта му плавно го доведе до заключението, че при такава интензивност на работата би могъл до Нова година да завърши изцяло първия вариант на дисертацията и да я предаде за обсъждане в катедрата. Тогава ще му останат цели осем месеца, за да може без бързане да отстрани посочените му недостатъци, да редактира текста стилово и да подготви документите за представянето на работата в дисертационния съвет. Цели осем месеца преди официалното

приключване на аспирантурата му! Ето тогава щеше да си отпочине на воля. Да можеше да използва това време за срещи с Олга...

Юрий Оборин заспа със спомените за прекрасните мигове, прекарани днес с Олга, и с приятната мисъл, че в другиден пак ще я види.

Докато чакаше мъжа си да се прибере, Настя Каменская страшно се притесняваше. Не биваше да въвлича него и брат си в своите проблеми, нямаше право. Но, от друга страна, искаше ѝ се да научи колкото може повече за собственика на синия москвич — Виктор Тришкан — и за това можеха да ѝ помогнат само Льоша и Александър. Разбира се, и Коротков правеше каквото можеше, но той просто нямаше време за всичко. Отново се сети за Тарадин — и без това е в Москва, поне да свърши някоя работа. Но веднага се скастри за тази мисъл: докато ситуацията не се е прояснила, докато се води служебното разследване, тя не бива да използва услугите на хората на Денисов.

Когато ключът изцрака в бравата, тя се втурна в антрето. Слава богу, здрав и читав е!

— Аска, ще се разорим от харчене на бензин — каза Чистяков и се нахвърли на вечерята. — Да следиш Тришкан е истинско мъчение. Но със Саня установихме със сигурност едно: лично той кара москвича си, на никого не дава ключовете.

— Излиза, че точно той ме е фотографирал. Ще ми се да знам за какво съм му потрябвала. Защо ми организира това удоволствие?

След около пет минути телефонът извъня, тъкмо когато Алексей довършваше втората половина от печената кокошка, а Настя си наливаше кафе.

— Отивай, твоичкият те търси — каза Льоша с натъпкана уста. — Юрий Олеша е имал девиз: „Нито ден без ред“, а този — нито ден без обаждане по телефона.

Настя не отговори и отиде в хола, за да се обади.

— Как върви почивката ви, Анастасия Павловна? — поинтересува се баритонът. — Приятно е да не тичате рано сутрин на работа, нали? Хем бихте могли да живеете в този режим постоянно, ако решите да се сприятелите с мен. Ще спите до единайсет, ще си

пие те кафето до два, за никъде няма да бързате. Наистина ли подобна перспектива не е привлекателна за вас, скъпа?

— Интересува ме защо вашите хора са влезли в дома ми и са пипали компютъра ми — сухо отговори тя. — Не можах да ме уплашат, обаче успях да ме ядосат. Харесва ли ви да ме ядосвате? — Настъпилата пауза я накара да застане нащрек. — Ало!?! Чувате ли ме, доброжелателю?

— Чувам ви — отвърна баритонът. — Не разбирам за какво говорите. Кой е влизал в дома ви?

— Мислех, че вие ще ми кажете. Защото похватите са типично ваши.

— Това е недоразумение. Моите хора не са получавали такава задача.

— Проверете, ако обичате — студено каза Настя. — И утре ми докладвайте. Защото нещо не ми харесвате. — Тресна слушалката, без да се сбогува, и звънливо се разсмя.

— Какво ти става? — слисано я погледна Алексей. — Да не откачи? Защо се кикотиш?

— Ох, Льошик, не всичко е спокойно в Датското кралство. Моят обожател чак се задави от учудване. Явно някой от неговите хора е решил да влезе в битката преди шефа, без да чака команда. Хем вече за втори път се излагат. Сега съм сигурна, че и със снимките е станало същото. Някой е искал да се натегне пред боса, а само му е навредил. Защото босът е искал с тези снимки да ме укроти, да ме сплаши, та да стана послушна, а неговият лакей очевидно не е бил посветен в тези планове и се е задействал по собствена инициатива. И вкъщи се е промъкнал така. Ще ме спукат от смях!

— Знаеш ли, Асенка, чувството ти за хумор е някак особено — поклати глава Льоша. — Обаждат ти се по телефона и те заплашват, а на теб ти е смешно.

Настя моментално стана сериозна. Седна на масата срещу мъжа си и обхвана с две ръце чашата с кафе, както правеше всеки път, за да стопли ледените си пръсти. Поради лошите си кръвоносни съдове тя постоянно мръзнеше и ръцете ѝ вечно бяха студени.

— Смя се, слънчице, защото времето за плач и страх свърши. Весело ми е, защото разбрах какво трябва да правя занапред и как да го правя. И дори това да не даде резултата, който очаквам, поне по-

лошо няма да стане. А човек, който е успял да схване, че по-лошо не може да стане, престава да плаче и да се страхува и се развеселява. Имаме ли нещо за пиене?

Льоша я погледна внимателно. Обикновено Настя вкъщи, извън празниците, пиеше само мартини преди лягане — вместо приспивателно, но и това се случваше рядко. Тя беше равнодушна към алкохола, не обичаше коняк и водка, както впрочем и различни вина, дори много добрите. Освен мартини, пиеше с удоволствие само полусладко шампанско.

Той извади от шкафчето бутилка мартини и две високи чаши, наля във всяка по малко и ги сложи на масата.

— За какво ще пием?

— За простотата, Льошик. Простотата е най-умното нещо, измислено от човечеството. Дори най-сложната конструкция може да бъде извадена от строя с най-прости действия. И нека пием именно за тези действия.

Привечер участъковият Гаврилук вече едва се държеше на краката си от умора. Не можеше да понася общоградските мероприятия, особено такива като „Гараж“. Втори ден поред заедно със служители от автоинспекцията обикаляше всички паркинги и гаражи на своята територия, защото някому бе хрумнала идеята да започне „Гараж“ за издирване на коли. Дълбоко в душата си не можеше да не признае, че подобни операции обикновено даваха добър улов, защото затворените гаражи често се използваха като междинен пункт, където крадената кола се разглобяваше изцяло, пренабиваха се номерата на шасито и двигателя. Но той мразеше да участва в тези акции. Обикаляш цял ден, почти гладен и жаден, капваш от умора. Гаврилук вече приближаваше петдесет и такива упражнения бяха тежички за него. Особено неприятно му бе да издирва собствениците на затворените гаражи, защото без тях беше забранено да се влиза в гаражите. Ту ги няма вкъщи, ту са си вкъщи, но току-що са се прибрали от работа и те гледат злобно, защото искат да вечерят и да се проснат на дивана пред телевизора, ту са пияни и спят като заклани. С една дума — много неприятно.

— На вашата територия има още един голям гараж — каза старшият от представителите на автоинспекцията. — Ще проверим и него и ще приключим за днес.

Гаврилюк въздъхна тежко и се потътри към колата, с която пътуваха с автоинспекторите. Оперативните работници, които се занимаваха с издирването на автомобили, пътуваха с друга кола. Гаражът, който им предстоеше да проверят, наистина беше голям, кооперативен, със собствена автомивка и работилница. Именно в такива най-често се вършеха безобразията. Но пазачът, който седеше в будката, имаше ключове от всички боксове — Гаврилюк го знаеше със сигурност, защото честичко си пийваха с този дядка. Поне това му беше утехата: нямаше да тича да търси собствениците из цяла Москва.

Списъкът на издирваните автомобили беше дълъг, на няколко листа, но за сметка на това номерата, вкарани в компютъра, бяха написани във възходящ ред, така че не беше трудно да се проверява дали въпросната кола е обявена за издирване. Освен официалния списък, имаше още един — неофициален. Той се състоеше от номера на коли, за чиято кражба не бе съобщавал никой, но които неизвестно защо интересуваха московските оперативни работници. Още с планирането на операция „Гараж“ оперативните работници бяха засипани с молби да имат наум още два номера или пък някаква жигула с драскотина на предната дясна врата, или пък мерцедес с чудновата играчка на предното стъкло. Всички тези автомобили бяха вписани в отделния списък. Такъв списък имаше и групата, с която обикаляше гаражите и паркингите участъковият Гаврилюк. Но никой не се надяваше някоя кола от неофициалния списък да бъде открита. Работата беше там, че отначало този списък беше у оперативния работник, оглавяващ групата, после влезе в папката на един от автоинспекторите, който остана като старши, когато оперативният работник напусна групата и тръгна по някакви свои работи. Странно защо този списък постоянно изпадаше от папката на автоинспектора и след като последния път вдигна листа от земята, Гаврилюк не го върна, а го сгъна на четири и го прибра в джоба си. Поне ще е на сигурно място, каза си, няма да се загуби. След половин час съвсем забрави за него. В името на справедливостта трябва да отбележим, че и никой от останалите не си спомни за списъка.

Започнаха огледа на гаража от работилницата, после провериха автомивката, а накрая се качиха по стълбичката на най-горния етаж и започнаха методично, бокс след бокс, да оглеждат колите. След около половин час Гаврилюк бръкна в джоба си за цигарите и учудено извади сгънатия на четири лист. „Ах, дявол да го вземе! — мислено се наруга той. — Как можах да го забравя! Хем и никой друг не се сети. Младоци, какво да ги правиш.“ Той разгъна списъка и чак до последния бокс проверяваше автомобилите по него. Не откри нищо интересно.

След като завършиха огледа, те излязоха и се качиха по колите си. Гаврилюк не тръгна с тях, беше съвсем близо до дома си, затова реши да се разходи пеша. Вече по средата на пътя участъковият се спря. Не му даваше мира мисълта, че си бе спомнил за списъка едва когато половината боксове бяха вече проверени. Ами ако в онази, в първата половина се намира колата, която издирваха оперативните работници?

Беше много уморен и гладен, вкъщи жена му лежеше с тежък грип, нямаше кой да разходи кучето и то горкото сигурно се бе измъчило, без да разбира защо ли от седем сутринта не са го извеждали да се изпишка. А и синът му специално го бе предупредил, че тази вечер ще закъснее, тъй че Гаврилюк беше обещал да изведе Филя най-късно към пет, а сега беше вече осем и половина.

Много му се искаше да се прибере, още повече че и входът на блока вече се виждаше — само на двайсет метра отук. Но вродената добросъвестност надделя и той се върна обратно.

— Какво бе? — подаде глава от будката пазачът чичо Гриша. — Да не забрави нещо? Или пък си донесъл? — Направи изразителен жест с палец.

— Забравих, чичо Гриша. Извади ключовете, хайде още веднъж да обиколим боксовете.

— Всичките ли? — уплаши се дядката.

— Абе не, само първите трийсет.

— Няма кого да оставя тук, нямам право да напускам поста си — важно заяви чичо Гриша. — Вземи ключовете и върви сам.

Гаврилюк пак се качи горе и започна огледа. В шестия бокс намери една кола, включена в списъка. „Е, слава богу! — помисли си с облекчение. — Не се разкарах напразно. Интуицията ми още работи.“

Провери всички останали боксове и едва когато стигна до мястото, където преди час бе извадил цигарите си, сгъна списъка и отново го прибра в джоба си.

— Чичо Гриша, на чие име се води шести бокс?

— Сега ще погледна. — Пазачът извади дебела овехтяла книга, дълго я прелиства, търсейки съответната страница. — Шести е на Оборин — каза най-сетне.

— Как е цялото му име?

— Юрий Анатолиевич Оборин, ето тук са и адресът, и телефонът му. Ще си запишеш ли?

— Да.

След като си записа данните на стопанина на бокс номер 6, участъковият забърза към къщи. Жалното скимтене на Филя се чуваше още от стълбищната площадка. Гаврилюк бързо влезе, смъкна обувката си и без да се съблича, отиде в стаята, където лежеше жена му.

— Как си, Зинуля?

— Добре съм — успя да се усмихне жена му. — Поолекна ми. Сега ще стана да стопля вечерята...

— Лежи си, лежи — размаха ръце Гаврилюк. — Аз ще си я стопля. Най-напред ще изведа Филя, после ще вечерям. Не бива да ставаш.

Той изтича до кухнята, отчупи голям комат от дългата френска франзела, резна дебело парче салам, нахлузи обувката и излезе с кучето. Филя летеше по стълбището така, сякаш го гонеше глутница вълци.

След четирийсет минути успокоеният Гаврилюк седеше до масата пред чиния с горещ борш. На пода до краката му спокойно лежеше Филя. По телевизията даваха футболен мач. Животът изглеждаше на участъковия напълно приятен.

След като изяде борша и две порции задушено, той изми чиниите, избърса ръцете си и отново извади злополучния списък. До всяка включена в него кола имаше телефонен номер, на който трябваше да се обадят, в случай че тя бъде намерена. Гаврилюк извади листчето, на което си бе записал данните на собственика на бокс номер 6, и посегна към телефона.

Никога в живота си Настя не бе изпитвала такова остро чувство на неудобство, както днес — при влизането си в сградата на „Петровка“ 38 и докато вървеше по коридорите към своя кабинет. Работеше тук от десет години, познаваше всяка пукнатина по боята на стените, всяко петънце по вратите, покрай които минаваше по десет пъти на ден, но днес имаше чувството, че е проникнала незаконно на място, забранено за нея, че се намира тук неправомерно и всеки срещнат знае за това и може да я хване за ръката и да я изхвърли. Разумът ѝ говореше, че това са глупости, че отстраняването от работа е нещо неприятно, но съвсем обикновено и по никакъв начин не означава, че служителят не може да идва на работното си място. Просто му е забранено да действа като официално лице. Колкото до идването на работа — моля, щом имаш желание, идвай.

Настя Каменская имаше желание. А и беше необходимо. Ето защо тя, преодолявайки смущението си, мъжествено крачеше към своя кабинет, като гледаше да не среща погледите на хората, които виждаше по коридорите. Кой знае защо, беше сигурна, че за служебното разследване на обстоятелствата около нейната връзка с мафията на Денисов знае цялото управление.

И кабинетът ѝ се видя чужд и неприветлив, макар че преди можеше да седи тук едва ли не денонощия наред — да анализира, обмисля и пресмята. Винаги се бе чувствала тук добре и въпреки служебната обстановка — уютно. Още не беше съблякла якето си, когато буквално след нея нахълта Коля Селуянов. След като млясна Настя по бузата, за което се наложи да вирне глава, нисичкият Селуянов веднага — като собственик — седна зад нейното бюро.

— Донесе ли го? — беше единственият му въпрос.

Настя кимна. Те с Коля отдавна бяха замислили да направят анализ на работата на оперативните апарати за издирване на очевидци на тежки престъпления, извършвани на улицата и на обществени места. Дълго все не намираха време за това и най-сетне преди два месеца все пак се мобилизираха и започнаха да събират данните. За добрия анализ, казваше Настя, трябва добра статистика. В дадения случай добра статистика означаваше: първо, достатъчно голяма база данни, и, второ, тяхната точност. Те събираха сведения за адресите и местоработата на лицата, станали очевидци на тежки престъпления,

след което грижливо нанасяха тези данни на огромната карта на Москва.

Разстлаха картата на бюрото и се наведоха над нея.

— Ето виж — започна да обяснява Настя. — Да предположим, с цифрата 1, оградена с кръгче, аз бележа мястото, където е извършено престъплението. По това престъпление на първоначалния етап са били намерени десетима очевидци, тоест хора, които са видели или самото деяние, или престъпника. Четирима от тези хора живеят наблизо, означила съм адресите им с цифрата 1. Други трима живеят в други райони на Москва, но работят близо до мястото на престъплението и именно затова са се озовали там. Местата, където работят, също са обозначени с единица, но оградена с квадратче. А останалите трима нито живеят, нито работят близо до мястото, а са се озовали там случайно — да речем, отивали са на гости или нещо подобно. Техните адреси са обозначени с цифрата 1 със знак с. Ясна ли ти е схемата?

— М-да... — промърмори Селуянов. — И какво излиза от това?

— Ами сам виждаш какво излиза. Ето ти ярък пример: престъпление, мястото на което е обозначено с цифрата 3. Виждаш ли, било е извършено тук. А сега погледни къде по картата имаме тройки. Разхвърляни са из цяла Москва. Тоест разпитваме когото хванем от случайните хора, не се провежда никакво целенасочено издирване на възможни очевидци. Всички отдавна са забравили що е обход по жилища. Никой не си спомня и че хората от близки учреждения излизат да обядват, изтичват до някой магазин или за цигари. А пък че в тези учреждения влизат и посетители — дори дума не става. И това е само на пръв поглед. Ако ние с теб се поровим по-дълбоко в тази схема, ще изскочи още нещо.

— Бардак! — ядосано тръсна Селуянов. — Защо напоследък изобщо за нищо не ни бива, а? Разхайтихме ли се, що ли?

— Разхайтихме се — съгласи се Настя. — Но и очевидците днес не са като някогашните. Не им се занимава с нас, не разговарят доброволно със служителите на милицията. За да се намерят такива хора, трябва да се обикалят жилища и учреждения, очевидците да се придумват, да се търси тяхната симпатия и желание да помогнат, да се пробужда съчувствие към жертвата. А кой умее да прави това сега?

— И това е вярно. А защо точките ти са в различни цветове?

— Черните са за убийства, сините — за тежки телесни повреди, зелените — за изнасилвания — обясни тя. — За да не се объркваме.

Коля известно време разглежда картата, после посочи с пръст долната част, където беше Южният район.

— Ами тук какво има? Център на сексуални буйства? Целият район е в зелено.

— Нещо такова — засмя се Настя. — Тук има специфична демографска структура. Много деца и юноши, тъй че съответно и изнасилванията на малолетни са в повече. Погледни, тук е пълно с незастроени пространства и зелени масиви, няма осветление, само изкопи, строежи. Благодат за престъпника.

Селуянов, който като малък бе мечтал да стане градостроител, се оживи при тези думи. И досега го вълнуваха проблемите на застрояването и планирането на града, само че сега вече в малко по-друг, професионален аспект. И онова, за което току-що бе говорила Настя, беше разбираемо за него и никак не му беше безразлично.

— Кажете по-подробно за тези изнасилвания — помоли той.

— Може и по-подробно — съгласи се тя и извади от чантата си разпечатките, които бе направила снощи специално за срещата си със Селуянов, понеже познаваше неговата педантичност и интереса му към географията. — Какви цифри имаме там?

— Сто и девет, сто и десет, сто и единайсет, осемдесет и шест, деветдесет — продиктува той, като гледаше картата.

— Така... изнасилване под номер осемдесет и шест. Потърпевши са две тринайсетгодишни момичета, съученички. Установени са трима свидетели, които са видели как момичетата са се отправили към зеления масив в компанията на петима младежи.

Селуянов бързо намери на картата три места, обозначени с числото 86, замисли се за миг, после кимна:

— Продължавай.

— Изнасилване с последвало убийство под номер деветдесет. Потърпевшата е седемнайсетгодишно момиче, петима очевидци. Трима души са видели как тя е стояла с група младежи пред входа на нощен бар-дискотека, двама са видели как е излизала оттам със същите младежи.

— По-нататък.

— После идва номер сто и девет. Изнасилване на седмокласничка в строяща се сграда. Осем очевидци, които могат да опишат поне част от особените белези на четири момчета, забелязани близо до този строеж. Самото момиче не ги познава, спрели я на улицата вечерта, сграбчили я за ръцете и я завлекли на строежа. Отначало си мислела, че просто се закачат с нея, искат да се запознаят. А после от страх вече нищо не виждала, пък и било тъмно.

— Колко очевидци са намерени, казваш?

— Осем.

Той отново се наведе над картата:

— Не, не става. Един е в повече.

— Кой е в повече? — трепна Настя.

— Ти каза, че са намерени осем очевидци. А на картата числото 109 се среща девет пъти.

— Сигурно си преброил и местопрестъплението — предположи Настя, която никога не правеше такива грешки. В нейните статистики цифрите винаги съвпадаха точно.

— Не, с местопрестъплението стават десет.

— Не може да бъде. Покажи ми!

Те заедно се втренчиха в картата и Селуянов ѝ показа деветте точки, обозначени с числото 109.

— Тъпа история — объркано каза Настя. — Не може да съм сбъркала така. Допускам, че съм могла да пропусна някого, но не и да сложа излишна точка. Обаче да си измисля адрес и да го отбележа на картата? Не, такова нещо на мен никога не ми се случва.

— Хайде да проверим — предложи Селуянов, който също не вярваше твърде Настя да е била разсеяна. Точно разсеяност от нея не можеше да се очаква.

Тя започна да диктува адресите на хората, видели малолетните насилници край строящата се сграда, а Селуянов внимателно проверяваше точките, нанесени на картата.

— Аз свърших — каза тя, след като продиктува последния, осми адрес. — Кой остана?

— Остана адресът на улица „Болшие каменшчики“, близо до станция „Таганская“ на метрото.

— Кой ли живее там? — замислено произнесе Настя. — Много интересно.

ГЛАВА 16.

— Нищо не разбирам — каза раздражено Александър Инокентиевич Бороданков и отместил настрана дневника, в който се записваха резултатите от наблюденията над намиращите се в отделението хора и сведенията за тяхното състояние. — Пак сме в задънена улица, но аз вече не разбирам как да се измъкнем от нея.

Олга Решина разтревожено погледна мъжа си. Той не бива да се отчайва, нали всъщност отдавна е намерил най-доброто съчетание и оптималните характеристики на компонентите, които правят лакреола високоефективен и абсолютно безвреден. Но засега не бива да знае това. Докато в отделението се намира Оборин, докато той е жив, мъжът ѝ не бива да научи за успеха си. За четирийсет и четвъртия вариант на лакреола. Инак как тя ще обясни смъртта на Оборин?

— Трябва да си починеш, Сашенка — каза Олга гальовно. — Просто си се преуморил. Вече половин година се занимаваме с лакреола, но аз поне от време на време си давам почивка, а ти работиш като вол. Не бива така, мили. Та ти прекрасно знаеш, че за успешното решаване на една задача е нужно умение да видиш проблема от друга гледна точка. А за това е необходимо понякога да прекъсваш, да си почиваш, да изключваш съзнанието си от това, което търсиш. Та това е твоя собствена методика, забрави ли? А според друга твоя методика трябва изцяло да се потапяш в решаването на задачата, да се откъсваш от всичко, което пречи на работата ти. Но ти и това не правиш. Саша, сигурна съм, че ако си починеш поне три-четири дни — да се напиш хубаво, да правиш дълги разходки пеша, — ще съумееш да погледнеш на нашите затруднения с други очи. А аз ще те храня като за световно, ще ти готвя изискани и екзотични ястия и ще ти ги поднасям направо в леглото.

Те седяха в кабинета на Бороданков. Здрачът се сгъсти, но само настолната лампа на бюрото беше запалена. Олга си помисли, че ако някой се е озовал в задънена улица, това е именно тя. От самото начало не бе премислила цялата комбинация, от самото начало не бе

предвидила как може да се обърнат нещата. Струваше ѝ се, че всичко е много просто! Оборин доброволно ще легне в отделението, а тя, като се престори на страстна любовница, бързо ще изтръгне от него цялата информация за Тамара, а след известно време — твърде кратко — Оборин тихо ще се спомине от инфаркт или инсулт. А какво излезе? Оборин не продумва за Тамара, създава се впечатлението, че той или напълно я е забравил, или нещо подозира и умишлено мълчи за приятелката си. И като напук именно сега Саша успя да получи оптималния състав на балсама. Но ако Бороданков научи за това, ще бъде трудно да му обясни тихата смърт на един от пациентите. Следователно докато Оборин не умре, Саша не бива нищо да научи. А когато най-сетне умре, какво ще прави тя тогава? Ще признае на мъжа си, че е скрила успеха от него, защото е трябвало да причини смъртта на един от пациентите? В никакъв случай! Саша трябва да бъде сигурен, че архивът е бил купен честно от вдовицата. Тогава какво трябва да направи? Как след смъртта на Оборин да накара Саша отново да изобрети този проклет четирийсет и четвърти вариант, дявол да го вземе? И какво ще прави, ако Оборин умре така и без да каже нищо? Ще живее под вечния страх, че някъде съществуват хора, които знаят за убийството на двете жени и момченцето, както и кой и защо е организирал и извършил тези убийства?

Цялата ѝ надежда е в Серьожа, но и тук не всичко е толкова гладко, колкото ѝ се иска. Разбира се, момчето не знае цялата истина, само това липсва! Но точно затова вероятно и не се старее много. А това вече е лошо.

Серьожа беше студент, когото Олга бе избрала при занятията на студентското научно дружество. Тя имаше необикновен усет за такива като него — алчни за пари и надарени с умението да не се интересуват откъде се вземат тези пари. Същата беше и Тамара Коченова, неслучайно Олга ѝ хвърли око още от първата им среща. И двамата — и зрялата Тамара, и хлапакът Серьожа — умееха да не проявяват любопитство и с удоволствие позволяваха да ги мамят, ако това обещаваше добра печалба. Олга Решина наричаше такива като тях професионални слепци. Хора, които умеят да не виждат очевидното и именно с това си изкарват хляба. И това е работа, впрочем — не лоша от другите.

Тя наприказва на Серьожа разни глупости като обяснение защо трябва спешно и под строга тайна да се научи нещо от Оборин, но по очите на момчето схвана, че то не ѝ вярва. Не вярва на нито една нейна дума. Тя самата усети, че не успя да бъде много убедителна, легендата не беше изпитана както трябва. Явно Олга не бе свикнала на такива нервни претоварвания, цял месец умът ѝ беше зает с убийства, трупове, лъжи, пари. Не беше в добра форма. С една дума хлапакът Серьожа не ѝ повярва, но трябва да му се признае — не задаваше въпроси, не се заяждаше за явни недомислия в разказа ѝ и Олга разбра, че макар той да не ѝ вярва, не иска и да знае истината. Не му трябва тази истина. Трябват му пари. Иди, че разбери как е по-добре. Може би ако знаеше как всъщност стоят нещата, щеше да се старае повече.

Онова, което преди няколко дни изглеждаше на Олга Решина просто и ясно, с всеки час ставаше все по-сложно и почти безизходно. Задънена улица.

Трябва на всяка цена да придума мъжа си да си почине поне няколко дни. Лакреолът няма да избяга, той е готов. Трябва да отстрани Александър от отделението. Тогава Олга ще прегледа книгата му, ще въведе в тях ред, ще махне едно-друго, ще добави това-онова, с една дума ще направи така, че отпочиналият и свеж Бороданков веднага щом дойде в клиниката, да види къде е била грешката му и за втори път да получи четирийсет и четвърти вариант на лакреола. През тези няколко дни Оборин трябва да умре. И преди да умре, трябва да разкаже на Серьожа всичко, което е чул от Тамара за събитията в Австрия, а най-важното — да каже на кои хора е говорил за това. Сложна и многостранна задача. И ако тя, Олга Решина, не я реши, няма да живее в собствена вила и няма да бъде милиардерка. Целият ѝ бъдещ живот до дълбоки старини зависи от следващите няколко дни.

Настроението на есента рязко се промени. Омръзна ѝ да се преструва, че лятото още е стопанин на града, а тя просто се е отбила за малко, на гости. Едва вчера над московските улици сияеше слънцето — вече прохладно, но все още ярко, и жълто-червените листа по дърветата и храстите внушаваха усещане за празник, а ето че днес кой знае откъде налетя бурен вятър, докара облаци, сякаш дръпна завесата

пред сцената, на която горделиво се бе киприло отиващото си лято. Вятърът само за една нощ премахна веселите багри, като изпокъса всички листа и ги стовари върху земята, превърнати в мръснокафяв покров.

Обикновено Настя почти не обръщаше внимание на времето, защото винаги се обличаше еднакво — предпочиташе якета с качулка, дънки, пуловери и маратонки, с изключение на особено тържествените случаи, а пък времето изобщо не влияеше на настроението ѝ. Понякога тя дори не забелязваше, че вали сняг или дъжд, защото докато крачеше по улицата, изцяло потъваше в мислите си и се стряскаше едва когато — странно защо — усещаше в обувките си вода или разтопен сняг.

Беше тръгнала за Южния район при Саша Дружинин и се прехвърляше от тролей на метро, от линия на линия, но го правеше автоматично. Главата ѝ беше заета с информацията, която ѝ бяха съобщили Коротков и Игор Лесников.

И тъй, Николай Саприн, разведен, образование висше, завършил Висшата школа на КГБ, работил в централния му апарат. Има майка и природена сестра — Ирина. Мрази първата, обожава втората. Сестра му се намира в САЩ с мъжа си, очаква дете и изпитва значителни материални затруднения. Майка ѝ нагло я е измамила, като е присвоила московския апартамент на дъщеря си и мъжа ѝ, не им връща парите, живее с млад съпруг — трети поред. Съпругът явно с всички сили скубе пари от своята застаряваща съпруга. Николай е правил опити да накара майка си да върне на Ирина парите за апартамента, но не е успял.

А на Коротков се обадил някакъв участъков и му съобщил, че в кооперативния гараж на еди-кой си адрес, в бокс номер 6, чийто собственик е някой си Юрий Анатолиевич Оборин, се намира колата, която по инициатива на Коротков попаднала в неофициалния списък на издирваните автомобили. Същата кола, която била регистрирана на името на Тамара Михайловна Коченова, известно време стояла пред нейния блок, а после изчезнала, макар че самата Тамара не се била върнала от командировка. Коротков обеща незабавно да се заеме с този Оборин — да го издири и да изясни всичко.

Но това беше късно снощи, а днес следобед се разбра, че Оборин е изчезнал. Тоест не че е изчезнал съвсем, но било изключително трудно да го намерят. Никой не го търсел, никой не се тревожел от

отсъствието му, защото той предупредил всички, че минава в нелегалност, за да работи върху поредния раздел на дисертацията си. Наистина не казал никому къде именно смята да отседне, но това било напълно разбираемо. Какъв е смисълът да огласиш убежището си, ако искаш никой да не може да те намери, за да те извика в катедрата!

Нямаха и най-малка представа къде и как да търсят Оборин. Можеха лесно да го прикрепят към разследването на убийството на Карина Мискарянц — като човек, в чието жилище се е крила Тамара Коченова, но от това на никого не би олекнало. Да, имаха всички основания да обявят Оборин за издирване, но кой щеше да го издирва? Коротков и Лесников ли? Те бяха затънали до гуша в работа. А нямаше кой друг, дори да разпратеха ориентировки за издирването на Оборин във всеки милиционерски участък. Защото милиционерите от участъците също си имаха грижи и проблеми, а пък не биха го направили и за черните очи на детективите от „Петровка“.

Когато стигна до участъка в Южния район, Настя с огорчение научи, че Слава Дружинин го няма, макар че беше обещал по това време да си бъде на мястото. Поне така беше казал, когато Настя му се обади по телефона, преди да тръгне.

— Какво да се прави! — разпери ръце дежурният. — Спешно повикване. Нали знаете, ние не сме господари на времето си.

— Така си е — въздъхна Настя. — Добре, ако Слава се върне, кажете му, че съм идвала. Ще опитам да го хвана утре.

— Непременно ще му предам — обеща дежурният.

Настя излезе от участъка и тъжно пое към метрото. Поривите на вятъра я шибяха по лицето със ситни капки дъжд, които неприятно и болезнено боцкаха бузите и челото ѝ. Настя още не можеше да свикне с новата чанта — все ѝ се струваше, че тя аха-аха ще се хлъзне от рамото ѝ и ще падне на тротоара. Придържаше я с ръка и това затрудняваше крачките ѝ. Кой знае защо, в този момент всичко се сля в едно: и преживеният наскоро страх от новия сблъсък с кантората, и оскърблението от хората, които не повярваха на Гордеев и на нея, и още след първия сигнал започнаха служебно разследване, и ядът заради загубеното време за пътуване до Южния район, и неудобството, причинено от новата чанта. Всичко се събра в една топка, която изведнъж застана на гърлото ѝ и накара очите ѝ да плувнат в сълзи.

Настя почувства, че губи самообладание и ей сега ще се разплаче напред улицата, пред минувачите.

Бръсна сълзите, стисна зъби и се огледа за подходяща пейка, на която да седне и да се успокои. Такава пейка се намери на петдесетина метра оттук, пред един от входовете на голям блок. Почти заслепена от напирещите сълзи, тя се добра до спасителното място, извади кърпичка, закри лицето си и няколко пъти трескаво изхлипа. Знаеше, че това ще помогне на мускулите на гърлото ѝ да се отпуснат, ще започне да диша нормално и ще се успокои. Така и стана — все пак Настя Каменская имаше солиден опит в борбата срещу сълзите.

След като почувства, че устните ѝ вече не са сгърчени от плача, тя дълбоко си пое въздух, задържа го, бавно го издиша, отново вдиша — и така няколко пъти. Сълзите изсъхнаха и Настя извади цигарите. Едва сега разбра, че пейката е мокра от ситния дъжд, а следователно и дънките ѝ ще се намократ. Но вече беше късно да взема предпазни мерки и да подлага найлонова торбичка, затова реши да остави нещата така. Запали цигара и потъна в размисли за Николай Саприн.

Несъмнено много са му нужни пари за сестра му. Майка му каза, че той ги намира отнякъде и праща на Ирина. Но ето една любопитна подробност: след като е убил Вероника Щайнек-Лебедева, Саприн е останал на територията на Австрия с документи, които са му давали възможност лично да получи от няколко банки огромни суми. Той би могъл да вземе тези пари и с един замах да реши всички проблеми, включително и проблемите на сестра си. Но не го е направил. Върнал се е в Москва, а след седмица хората на Денисов в Австрия и Холандия са му съобщили, че са им върнати в брой всички суми, посочени в платежните документи, плюс уговорените лихви. Това означаваше, че Саприн е теглил парите от сметките, както би трябвало да бъде, ако се е бил разплатил честно с Вероника за архива на мъжа ѝ, и е оставял тези пари на хората на Шоринов там, на място. След седмица тези хора са върнали парите с лихвите, като са създали у Денисов илюзията за честно проведена операция. Естествено не са могли да върнат на Денисов документите — той веднага би си задал въпроса защо не са влезли в работа парите в брой, щом архивът все пак е бил купен. Но защо Саприн, след като е изтеглил парите, не ги е прибрал в собствения си джоб? Защо? Дали с Шоринов го свързва приятелско доверие и не е могъл да му направи този подъл номер? Или поради

някаква причина се страхува от Шоринов и не смее да прави такива номера, защото знае, че Михаил Владимирович ще го пипне, където и да се намира. Или пък в Русия има жена, която означава твърде много за Саприн? Той не е можел да открадне парите и да изчезне, защото прекрасно е разбирал, че Шоринов ще подбере първо тази жена, за да открие крадеца. Или...

Настя не успя да довърши изреждането на възможните причини, поради които убиецът Николай Саприн може да е проявил честност и почтеност, защото видя на отсрещния тротоар Слава Дружинин, който бавно крачеше към милиционерския участък. Скочи зарадвана, метна през рамо дългата дръжка на новата си чанта и го последва. Отначало искаше да го настигне и да му извика, но не го направи, макар че не би могла да обясни защо.

След няколко минути Дружинин се скри зад стъклената врата, а буквално след него в участъка влезе Настя. Тя отново бе потънала в мисли и не погледна към дежурния. Ако беше се извърнала надясно, щеше да види, че лицето на дежурния внезапно пребледня и това несъмнено щеше да ѝ подсказва нещо. Но тя не го видя и уверено се заизкачва по стълбището към втория етаж, където се намираще кабинетът на Слава Дружинин, без да подозира, че прави чудовищна грешка.

Дружинин тъкмо влизаше в кабинета, в който освен него, работеха още двама оперативни работници, когато вътрешният телефон извъня.

— Слава, тя идва — чу той недоумяващия глас на дежурния. — По петите ти е.

— Ах, по дяволите! — просъска Дружинин и веднага затвори, защото чу вратата да се отваря. — О, Анастасия, аз пък се страхувах, че съм закъснял и съм те подвел. Наложих се спешно да изляза, но се постарях да свърша работата бързо, та да си дойда за срещата с теб. Току-що влязох.

— Знам — кимна Настя. — Идвах вече и дежурният ми каза, че си излязъл по спешно повикване. Слава, няма да ти губя много време. Пак ми трябва материалите по онези три изнасилвания, спомняш ли си? Онези същите, които взех веднъж, когато се черпехте по случай Жора Стукалкин.

— Защо, какво има? — напрегна се той. — За какво ти трябва?

— Нещо там не ми се връзва — обясни Настя. — Искам да проверя.

— Какво не ти се връзва? — продължи да пита той.

Това посещение не му харесваше. Познаваше Каменская отдавна — тя често вземаше от участъка различни материали и винаги ги връщаше точно в уговорения срок. Ето защо, когато му се обади сутринта и каза, че иска да дойде, той беше сигурен, че тя пак смята да поиска някакви материали по убийства и изнасилвания. Но вътрешният глас му подсказваше, че ще е по-добре да не се видят. В края на краищата ако ѝ трябват материали, каквито има всеки детектив или дежурен, тя ще ги вземе от тях — ако не от Дружинин, от друг оперативен работник. Но ако ѝ трябва конкретно той, то ще е свързано само с ОНОВА дело и на Слава Дружинин никак, ама никак не му се искаше да разговаря с Каменская. Затова след като ѝ бе обещал по телефона да си бъде в службата, бе слязъл на първия етаж и бе предупредил стария си приятел Генка, който бе дежурен по участък:

— Ще ида при Светка да пийнем чай. Щом Каменская се махне оттук, звъни ми, ето ти телефона.

Светка бе любовница на Дружинин и най-добрата ѝ черта беше, че живееше на десет минути пеша от участъка, тъй че му беше удобно да прескача до нея да хапне, да пийне чай, както и за други удоволствия.

Светка беше на работа, затова Дружинин си отключи със своя ключ, с удоволствие пи горещ чай с намазани с боровинков конфитюр дебели филии пресен бял хляб. Полежа около половин час на дивана, задремвайки от време на време, после пусна телевизора и изгледа средната част на някакъв филм — така и не разбра нищо от него. Най-сетне Гена му се обади.

— Тя си тръгна — съобщи му той. — Казах ѝ, че са те извикали някъде по спешност и не се знае кога ще се върнеш. Помоли да ти предам, че утре пак ще те търси по телефона, за да си уговорите нова среща.

След това съобщение Слава се успокои. Щом е решила да му се обади утре, значи днес няма да го чака и той може спокойно да се върне в участъка. И представете си — такава беля! Хем нарочно изчака двайсет минути след обаждането на Генка, не излезе, за да не би случайно да срещне Каменская. От участъка до метрото имаше около

седем минути път, най-много десет — с бавна крачка. Той пресметна времето с резерв, чака двайсет минути и когато излезе от блока, беше сигурен, че Каменская вече пътува с метрото към центъра, а тя... Ех, как пък можа да се случи така!

— Та какво, казваш, не ти се връзва? — попита Дружинин.

— Броят на хората, които сте разпитали, когато сте отишли на местопроизшествието. Ако обичаш, извади записките си и да ги проверим набързо още веднъж, а после веднага си тръгвам.

„Ето това е то — мерна се в главата му. — Подушила е нещо. Но какво? Браво на мен, че отново си преписах материалите! Нека ги гледа.“

Отвори касата и извади няколко тънки папки.

— Какво искаш по-конкретно?

— Интересува ме изнасилването на момичето в новостроящата се сграда.

Той ѝ подаде една от папките.

— Ето, гледай. Какво може да не се връзва там?

— В твоя списък установените свидетели са били девет, а аз съм вкарала в компютъра само осем, забравила съм деветия — каза тя, прелиствайки материалите. — Ето списъка. Странно! — Вдигна очи към Дружинин и той неволно потрепера, макар да знаеше, че тя не може да го уличи в нищо. — И при теб са осем. Къде е тогава деветият?

— Бяха си осем. — Той с всички сили се постара да се овладее и дори успя да свие рамене и учудено да се усмихне. — Защо реши, че трябва да са били девет?

— Защото преди да вкарам имената и адресите в компютъра си, отбелязах тези адреси на картата на Москва. И във връзка с изнасилването на момичето в новостроящата се сграда ми се получиха девет точки, а това означава, че в списъка е имало деветима очевидци.

— Но откъде може да се е взел деветият? Да не си си го измислила? Ето, при мен са записани само осем.

— И при мен са записани само осем, но точките са девет. Умът ми не го побира откъде се е взела деветата. Толкова се надяхах, че е резултат от моята разсеяност, че в списъка ти има девет души, просто съм изпуснала един. Значи това най-вероятно е адрес на очевидец по някое друго дело и когато съм го нанасяла на картата, съм го

номерирала неправилно. Ама че съм глупава! Сега и аз си имам главоболия, и твоето време отнемам.

Дружинин изпита огромно облекчение, задето всичко му се размина толкова лесно. Спомни си филма „Седемнайсет мига от пролетта“ — когато Щирлиц с гласа на Ефим Копелян разсъждаваше на глас, че най-добре се запомня последната тема, засегната в разговора. Сега трябва да измести разговора с Каменская в друга посока, та в случай на нужда честно да отговаря, че, видите ли, разговаряхме за еди-какво си и еди-какво си, а не за някакъв свидетел, когото тя изгубила.

— Слушай, а как обработваш тази информация в компютъра? — попита Дружинин, като направи заинтересована физиономия. — Адреси, имена... Добре, записваш ги и после какво?

— Ами всичко, което решиш. Например интересува те колко пъти са били установявани и разпитвани свидетели, които работят в универмаг „Москва“ на Ленинския проспект. Включваш контекстното търсене, записваш ключовата дума Ленински и компютърът ти изважда поред всички, които според списъка ти работят на Ленинския проспект. Има и по-лесен начин — ако списъците на адресите и имената са ти направени отделно и по азбучен ред.

— Ама как? На ръка ли ги подреждаш? Тогава какъв смисъл има да се занимаваш с това? На ръка можеш да подредиш и картончета, защо ти е да купуваш компютър за това?

— Защо пък на ръка? — учуди се Настя. — С помощта на работния речник. Елементарно е.

— Не те разбрах.

Той наистина не разбра какво общо има тук работният речник, тъй че веждите му се повдигнаха напълно естествено и недоумението в гласа му беше точно по мярка, нямаше преиграване.

Каменская погледна поставения в ъгъла компютър.

— Твой ли е? — попита.

— Общ. Взехме го от стаята на дежурните. Когато на тях им поставиха ново оборудване, ние чопнахме този. Защото имаме страшно много да пишем, нали знаеш? Когато тракаш на машината, другите не могат да работят. А на компютъра се набира тихичко, на никого не пречиш, текстът става чист, без печатни грешки. Пък и в случай на нужда е лесно да се поправи. Та ето, използваме го.

— Ама вие наистина ли използвате тази скъпа машина само като пишеца? И толкоз? — искрено се смая Каменская.

— Е, защо пък... — смути се Дружинин.

— Ясно, значи освен това и играете на него. Включи този агрегат, ще ти покажа как се използва работният речник, за да се правят списъци по азбучен ред.

Дружинин включи компютъра, по тъмното поле на екрана засноваха редове и символи, после на синьото светнаха две редици с директории.

— Поне да бяхте си сложили по-нова версия — въздъхна Каменская. — Направо сте за бой.

— А тази какво, стара ли е?

— Разбира се.

— Откъде знаеш? Тук това никъде не го пише — опита се да я подкачи Дружинин, който вече съвсем се беше успокоил, понеже бе отклонил разговора от деветия свидетел.

— При версията, която ползваш, от двете страни на екрана ти се появяват икони на програми. В по-новите версии програмите ти остават само вдясно, а отляво са ти файловете от текущата директория. Ама ти не знаеше ли?

— Не — честно си призна той. — А по какво се различават програмите от текущата директория?

— Божичко! — ахна Каменская. — Какъв позор! Значи компютърът ти трябва само да си играеш игрички! Как можеш да ползваш дадена техника, без да знаеш елементарни неща за нея? Учебник не си ли отварял? Поне книжката на Фигурнов — написана е съвсем простичко, за начинаещи.

— Нямам време за четене! — озъби се Дружинин, ядосан от този обрат. — Всички вие там, на „Петровка“, сте много грамотни, а ние сме прости хора, не сме завършвали академии.

Каменская вдигна очи към него и той за пръв път видя, че те са съвсем светли и прозрачни. Или по-рано не са били такива? Стори му се, че по лицето ѝ се мерна някакъв странен израз, но изчезна, преди Дружинин да успее да осъзнае това.

— Не се прави на шут, ако обичаш — спокойно отговори тя. — Ако те дразня, мога да си тръгна. Е, ще се учиш ли да боравиш с работен речник?

— Ще се уча — промърмори той. — Хайде, показвай.

Когато след петнайсетина минути Каменская най-сетне си тръгна, Слава Дружинин с изненада забеляза, че ризата под мишниците му е потъмняла от пот. А не бе и подозирал, че е толкова нервен и напрегнат.

Майката на Юрий Оборин — Татьяна Алексеевна, — приятна жена с умело боядисани бели коси и гладко, почти без бръчки лице, не скри уплахата си, когато я посетиха служители на милицията във връзка със сина ѝ.

— Нещо противозаконно ли е направил? — ужасена, попита тя.

— Не, Татьяна Алексеевна — побърза да я успокои Коротков. — Просто ни е много необходим като свидетел, а не можем да го намерим по никакъв начин. Заминал е за някъде, а за къде — никой не знае.

— Уверявам ви, не е далеч — облекчено се разсмя Оборина. — Вече на два пъти е правил същото: когато се готвеше за кандидатстудентските изпити и когато пишеше първата глава на дисертацията си. Ще знаете — това е абсолютно необходима мярка. В тяхната катедра гледат на аспирантите като на безплатна работна сила. Никой не иска да положи излишно усилие, всичко най-трудно прехвърлят на аспирантите, защото те са безмълвни, безотказни, зависими. Нали предстои дисертациите им да се обсъждат в катедрата, така че не бива да влизат в конфликт с когото и да било, инак никога няма да стигнат до защита. Сега Юрий се канеше да започне втората глава на дисертацията, специално дойде и ни предупреди да не се тревожим, защото ще изчезне за две-три седмици. Каза, че ще отиде на вилата на някакъв приятел, докато още не се е застудило много. И представете си, откак замина, не минава и ден някой от катедрата да не опита да намери Юра у нас. Ту някакъв професор заминал на лечение в санаториум и трябвало Юра да проведе семинарно занятие вместо доцента, който, на свой ред, щял да изнесе лекция вместо професора. Ту там започнала инвентаризация и искали да включат Юра в комисията, та да обикаля кабинетите и да мери завесите и да брои столовете. Не, правилно постъпи, като се скри за известно време, инак няма да може да напише дисертацията си.

— Татяна Алексеевна, имате ли ключове от жилището на сина си? — попита Коротков.

— Разбира се. Искате да ги вземете ли?

— Искам да ви помоля да дойдете там с мен. Вие добре познавате сина си, неговите вещи, неговите навици. Може би като видите кои вещи липсват, тоест като определите какво е взел със себе си, ще успеем заедно поне приблизително да разберем колко далеч и за колко време е заминал.

— Добре, нямам нищо против — с готовност се съгласи Оборина.

За съжаление посещението в апартамента на Юрий Оборин не даде никакъв резултат. Според вещите, които липсваха, можеше да се предположи, че Юрий наистина е заминал за кратко време и е смятал да се върне преди застудяването, защото всичките му дебели дрехи си бяха на мястото. Освен това беше очевидно, че не е заминал за вила и изобщо извън града: кутията от наскоро купени обувки беше празна, а двата чифта маратонки си стояха на рафта за обувки под закачалката. Нещо повече — той се бе готвил за тръгване, без да бърза, без нерви и суетене, защото си бе взел любимата лъжичка и любимото стъкло мишле. По думите на Татяна Алексеевна Юрий винаги ги вземал със себе си, когато заминавал за повече от два-три дни. Човек, който панически нахвърля багажа в куфара си, защото във врата му диша някакво нещастие и той бърза да се скрие, едва ли ще бъде толкова предвидлив, че да не забрави двата си любими сувенира. С една дума — аспирантът от катедрата по наказателно право Юрий Оборин очевидно не е бягал от никого, не го бе заплашвала никаква опасност, никой не го бе отвлякъл. Сега сигурно беше се сврял на тихо място и си пишеше научния труд. Обаче трябваше непременно да го намерят. Защото той може би знаеше къде е Тамара. Защото там, където беше Тамара, беше и Саприн, който можеше да я убие всеки момент. Просто да се чудиш защо още не го е сторил. Или вече го е сторил?

Арсен тъжно гледаше подпухналото лице на Натик Расулов — своя дългогодишен помощник по кадрите. Някога, преди петнайсет години, когато кантората едва стъпваше на краката си, Натик беше трийсет и пет годишен як мъж, хитър, чевръст, мнителен. Умееше да

намира за Арсен нужните му хора, предварително проверяваше техните характери и начина им на живот, навреме научаваше различни интересни събития и факти, които можеха да се използват за шантажиране и за вербуване на хора за техните редици. Той бе започнал да прави всичко това преди петнайсет години.

А сега Расулов беше натежал, надебелял, имаше всичко, за което бе мечтал, когато беше на трийсет и пет години, а с годините не се бе сдобил с нови мечти. На Натик открай време му куцаше въображението — Арсен знаеше това. И ето че сега на Расулов вече нищо не му трябваше, освен едно: да не му отнемат вече припечеленото. Нима ще се наложи да го смени с някой по-млад помощник? Жалко, човекът е предан, проверен — без никакво съмнение. Но е започнал да губи инициативността си, няма предишния хъс, хората му изобщо не го слушат, вербуват за работа последни отрепки — нали получават процент за всеки вербуван. Каква ирония, с мрачен хумор си помисли Арсен, социалистическият начин на живот е втълпил на всички ни такъв начин на мислене, от който няма да се отървем чак до смъртта си. Да произвеждаш количество във вреда на качеството. Да мамиш ръководителя си, като посягаш да отнемеш от чуждата уста жалки трохи, без изобщо да мислиш, че когато лъжата ти се разкрие, ще трябва да платиш много по-скъпо. В такива случаи бъдещата изпусната изгода е много по-голяма от онова, което си награбил на малки порции днес.

Да, трябваше спешно да уволни Натик и да постави работата с кадрите на нови релси. Грижливо да почисти целия механизъм, да провери всекиго поотделно, да го огледа буквално под микроскоп, да направи така, че вече наетите да работят както трябва. Да ги стегне като с менгеме. За всеки да намери индивидуален ключ. Предприятието на Арсен не е държавно, откъдето лошият работник може просто да бъде изгонен. Арсен не гони своите хора, той знае: не бива да обижда хората, обидата винаги ги прави отмъстителни и бърбиви. Ако един човек работи лошо, трябва да съумееш да го накараш да работи добре — в това се състои изкуството на ръководителя. Всеки глупак може да гони — за това не е нужен много ум. За съжаление понякога се случваше да няма никаква възможност да накара човека да работи добре, макар че компроматите срещу него — с лопата да ги ринеш. Просто човекът си беше тъп. Налагаше се да

премахва такива хора. Но нали кантората, създадена от Арсен, съществуваше именно за да не могат някои престъпления да бъдат разкрити.

Трябваше да опипа почвата — как е настроен Расулов, готов ли е да предаде поста без бой и да се оттегли за заслужена почивка. Ако е готов — добре. Ако ли не, ако почне да се опъва, то тогава...

— Напоследък постоянно се издънваме — предпазливо започна Арсен, без да откъсва очи от Расулов. — Май нещо сме охlabили контрола. Появили са се слаби места. Или сред хората, или в информацията. Ти как мислиш?

— За какви издънки говориш? — навъси се Натик. — Аз нищо не знам.

— Тия дни хората, които подбра за външно наблюдение, са пропуснали важна среща на обект. И не само са я пропуснали, но и не си признаха за това навреме, измамиха ни, като ни дадоха лъжлива информация. Това на нищо не прилича, Натик. Как са могли такива хора да попаднат в нашите редици? Кой ги е наемал?

— Ще разбере кой ги е наемал — обеща Расулов. — Но ти казвам, Арсен: това не може да бъде. Не е възможно да са пропуснали придвижване на обект и не е възможно да са излъгали. Аз не вярвам в това.

— И все пак е факт — въздъхна Арсен. — И аз не повярвах, когато научих.

— Да не би да са те излъгали? — рискува да предположи Расулов.

Веждичките на Арсен, редки и побелели, излетяха нагоре:

— Кой да ме излъже? Кой и защо е трябвало да го прави?

— И ти си прав — съгласи се Натик. — Няма кой и няма защо да те лъже. Какви други издънки е имало?

— Онези, които набираш в групата за сплашване, също не ги бива. Въобразяват си, че са достатъчно умни и опитни, за да действат без команда. Няма спор — действат напълно грамотно, в това отношение нямам претенции. Но без команда! А ти, Натик, най-добре знаеш колко опасен е в нашата работа човек, който си позволява да действа без команда. Със самия факт на съществуването си той поставя под заплаха целия наш механизъм.

— Какво конкретно са направили тези хора?

— Веднъж са имитирали покушение за кражба, разрязали са сака на нашия обект. Обектът се е уплашил, че едва не е изгубил парите и служебното си удостоверение. Вярно, уплахата ни свърши работа. Но самоволните действия! Друг път твоите хора са влезли в жилището на обекта и са направили така, че обектът да го разбере. Пак грамотно, но нали никой не им го е възлагал! Натик, мъчно ми е да ти го кажа, но май с годините си загубил усета си, престанал си да ръководиш апарата си. Може би си уморен? Може би се нуждаеш от почивка?

Расулов помълча, повъртя между пръстите си малахитовата броеница, с която никога не се разделяше.

— Ценя грижите ти за моето здраве, Арсен — каза той най-сетне, — ценя и твоя такт. Прав си, време ми е да се оттегля и да си почина. Доведи човека, който ще ме смени, ще му предам работата. Имаш ли набелязан човек?

— Виктор — отвърна Арсен, като грижливо скри обзелата го радост от толкова сполучливото разрешаване на трудния проблем. — Витя Тришкан.

— Няма лошо. — Натик подъвка устните си, пресмятайки нещо и сякаш опитвайки мислите си на вкус. — Добър избор. Той е млад, енергичен, предан на работата. Но искам да знаеш, Арсен: ако при мен се случват издънки с кадрите, то е само защото Виктор се е издънил с информацията. Моята задача е да определя кръга въпроси, чиито отговори искам да получа, преди да взема решението за вербуването. Въз основа на отговорите на поставените от мен въпроси си съставям мнение за характера на човека, за неговите способности и склонности. Но отговорите на въпросите ми ги носи Виктор, тъй като именно той отговаря за информацията. И ако съм взел неправилно решение, значи информацията, постъпила от Виктор, е била некачествена. Казвам това не за да се оправдая или да те умилостивя. Оттеглям се — това е решено. Но едва ли Виктор ще работи по-добре от мен. И после, ако той се заеме с кадрите, кой ще работи с информацията?

— Именно за това щях да поискам мнението ти — усмихна се Арсен. — Смятай, че това е последната ти задача. Намери ми човек, който да замени Виктор, и тогава и аз ще се оттегля — веднага след теб, защото също като теб заслужавам почивка.

— Ти? — облеци се Расулов. — Ще се оттеглиш от бизнеса? Но той ще погине без теб.

— Няма да погине — позасмя се Арсен. — Няма да погине, ако начело застане човекът, когото искам да поставя там. Човек — желязо, стегнат, с ясен ум, аналитични способности и превъзходна памет, човек, който никога не забравя причиненото му зло и не умее да прощава. Майор от милицията, с университетско образование, юрист. Тринайсет години практическа работа, включително оперативна.

Расулов дълго се взира през прозореца, а пръстите му, които ритмично прехвърляха зърната на броеницата, сякаш живееха свой отделен живот. Най-сетне премести погледа си към Арсен.

— Каменская — каза той и в гласа му не проличаха въпросителни интонации. — Какво пък, това е добро решение. Но е неизпълнимо.

— Ще видим тая работа — студено се усмихна Арсен, помълча и повтори съвсем тихо: — Тепърва ще я видим.

Въпреки все по-голямата слабост и неразбираемата изнемога, Юрий Оборин се събуди в превъзходно настроение. През нощта сънува заседание на съвета, на което той, Оборин, защитаваше своята кандидатска дисертация. Насън Юрий произнесе от край до край десетминутното си встъпително слово, в което изложи актуалността на постановката на проблема, целта и задачите на изследването, основните резултати и изводи, както и постановките, изнесени за защита. Когато се събуди, разбра, че всички формулировки, над които си бе блъскал главата толкова дни, най-сетне са се избистрили и са изкристализирали, общата схема на работата е станала ясна, логична и стройна и той вече може просто да сяда и да пише текста, практически без да спира и да се замисля за каквото и да било.

Когато Серьожа му донесе в девет часа закуската, Юрий погледна чинията с отвращение. В нея имаше хрупкави пържени филии от бял хляб, които до вчера с такова удоволствие бе мазал с масло и конфитюр. Днес видът им не предизвика у него положителни емоции. Вяло разбърка с любимата си, донесена от Кипър лъжичка бурканчето с кисело мляко, после изпи на един дъх комплекса витамини и помоли да му донесат чай вместо кафето.

— Днес имам силна тахикардия — обясни на Серьожа. — Не искам да я провокирам.

След като закуси, Оборин се захвана за работа и така се увлече, че страшно се изненада, когато чу как бравата щракна. Оказа се, че е вече три часът и медицинската сестра Юля е донесла обяда. Тя беше толкова цветуща и сияеща, че Юрий неволно ѝ се залюбува.

— Сигурно мъжът ви е доволен, че сега не дежурите нощем — каза той, докато гледаше как Юля подрежда на масичката чиниите и приборите. — Пък и изглеждате съвсем другояче.

— Така си е — отвърна медицинската сестра. — Нощните дежурства са противопоказани за омъжените жени, особено ако мъжете им са ревниви. Безсънната нощ е нищо в сравнение с това, което трябва да понасяме вкъщи. Слава богу, с моя съпруг нямам такива проблеми.

— Вие имате късмет, за разлика от Олга.

— От Олга ли? — обърна се към него Юля. — Какво приказвате, Александър Инокентиевич е рядко мил човек. Доколкото знам, през целия им съпругески живот никога не е правил сцена на Оля. Нима ви се е оплакала от мъжа си?

— Не — отговори Оборин с внезапно пресъхнали устни. — Имах предвид не медицинската сестра Решина, а една моя позната. И тя се казва Олга.

ГЛАВА 17.

— С какво ще ме зарадваш?

— Ами няма нищо, всичко е що-годе тихо.

— Какво значи *що-годе*? Случило ли се е нещо?

— Засега нищо сериозно. Просто дреболии. Онази жена от „Петровка“, дето беше взела материалите от Южния район, си е спомнила някак си, че свидетелите са били девет, и сега много се чуди защо са останали осем. Ходила е при моя човек в участъка и се е опитвала да разбере какво става.

— Разбрала ли е?

— Хайде моля ти се! Момчето е стабилно, преписало е наново всичките си книжа, моето име го няма там и никога не го е имало. Показал ги е на онази жена — свидетелите са осем и при него, а тя взела да му разправя за някаква карта: че, нали, преди да вкара данните в компютъра, е поставила на нея точки по адресите на свидетелите. Та на картата ѝ се появила една точка в повече. Но ти не се тревожи, тя си мисли, че от разсеяност е объркала нещо.

— Внимавай, ей! Ти си моето алиби. И трябва да бъдеш чист като ангел.

Едуард Петрович Денисов още беше в Москва, макар че в родния му град го чакаха неотложни работи. Естествено имаше да свърши едно-друго и в Москва, но далеч не заради тези неща бе останал в столицата. Искаше да види с очите си как ще бъде доведено докрай издирването на убийците на Лиля и малкия Филип. Седеше с часове във фотьойла в разкошния си апартамент на четиринаisetия етаж, който си бе купил специално за такива случаи, защото не можеше да понася хотелите, гледаше студеното есенно небе и си мислеше: „Как можа да се получи така, че с едната ръка се опитва да открие хората, убили Лиля, а с другата прикрива убийците, като ги прави недостъпни за правосъдието! И не само за правосъдието, но и за самия себе си.“

Знаеше, че Анастасия има служебни неприятности поради контактите си с него, че се води служебно разследване, дори май някакъв служител на Главното управление е отлетял за неговия град, за да провери разказа ѝ за убийството в санаториума. Беше я попитал:

— Мога ли да ви помогна с нещо?

— Не, благодаря — тъжно бе отговорила тя. — Ако се случи така, че започнат да ви разпитват за мен, не бива нищо да криете, нали? Разказах им всичко, както си беше, нямам от какво да се срамувам.

— Както желаете — отвърна Денисов.

Тази сутрин той се обади на племенника на жена си Миша Шоринов.

— Какво става с твоето гениално лекарство? — поинтересува се Едуард Петрович. — Пуснахте ли го в производство?

— Още не. — Гласът на Шоринов беше злобен и ядосан. — Нещо не им потръгва. Но обещават, че всеки момент щяло да стане.

— Обещавали били! — изхъмка в слушалката Денисов. — Знаем ги тези обещания, колко пъти са ни лъгали. Имаш късмет, че върна бързо парите, иначе представяш ли си какви лихви щяха да се натрупат досега! Нали ме уверяваше, че след като бъде закупен архивът, започването на производството е въпрос на няколко дни, а ето вече скоро ще стане месец оттогава.

— Е, калеко — смотолеви Михаил Владимирович, — невинаги нещата се подреждат така, както ги планираме.

— Разбира се, разбира се — миролюбиво се съгласи калекото. — Ще ти искам една услуга, Мишенка. Трябва ми човек с опит в издирвателната работа, добре да познава Москва и правоохранителната система. Желателно е да има задграничен паспорт и многократни визи за две-три страни в Западна Европа. Имаш ли такъв човек?

— Аз ли? — смути се Шоринов. — Ама моля ви се, калеко, откъде?

— Просто си помисли хубавичко. Плащам добри пари, за него — много, за теб — малко по-малко, заради посредничеството, но също прилично. Да речем, онова момче, дето намери архива? То сигурно може да ми свърши работа. Я го свържи с мен.

— Няма го в Москва, калеко, нали ви казах, че тръгна след момичето, за да го успокои, да му обясни...

— О, че кога беше това! — небрежно избъбри Денисов. — Вече отдавна трябваше да се е върнал.

— Не, още не се е прибрал в Москва.

— Слушай, Михаиле, ти нещо усукваш. — Гласът на Едуард Петрович мигом стана студен и мнителен. — Защо не се е прибрал още? Доколкото разбрах от думите ти, момичето е било уплашено от необикновено голямата сума и е помислило, че пред очите му и с негово участие се върши нещо престъпно, защото със завръщането си в Москва си е въобразило, че е опасен свидетел, уплашило се е, че искат да го премахнат, и е избягало. Твоето момче е научило за къде е заминала тя и я е последвало, за да ѝ обясни всичко и да я успокои. Правилно ли излагам ситуацията дотук?

— Да — с треперлив глас потвърди Михаил Владимирович.

— После ти си научил отнякъде, че милицията издирва това момиче, и си помислил, че щом милицията има някакви претенции към нея, тя, за да облекчи участта си, може да сподели със славните ни стражи на реда информацията за живеещата в Холандия вдовица на професор Лебедев и как някой си господин Шоринов в Москва замисля да присвои авторските права над изобретението на Лебедев, а нещастната вдовица ще остане с пръст в устата и няма да получи нищо срещу научното наследство на мъжа си. Разбира се, освен милиона, който ѝ е платил Шоринов, тъй като е свършено очевидно, че ако успее чрез архива да възстанови препарата, изобретен от Лебедев, той ще реализира наистина приказни печалби, от които, като непочтен човек, няма да даде и копейка на вдовицата. Ти, Миша, си се уплашил от тази вероятна перспектива, не ти се ще да се съдите с вдовицата за авторските права и ме помоли да те свържа с хора, които ще попречат на милицията да намери момичето и да му предяви претенциите си. Правилно ли съм те разбрал? Така ли стояха нещата?

— Да — отново потвърди Шоринов.

— Тогава обясни ми защо твоя младеж още не се е върнал?

— Може би още не е намерил момичето — неуверено изказа предположението си Шоринов.

Хипотезата не издържаше никаква критика, което Едуард Петрович веднага събщи на племенника си:

— Драги мой, доколкото разбрах, той още в Москва е научил със сигурност къде е тя. Инак за какво бяха всичките тези истории с

милицията, дето била по петите ѝ? Ако той не е знаел къде е момичето, и милицията нямаше да го знае. Та защо, казваш, не се е върнал още?

— Не знам — най-сетне твърдо отговори Михаил Владимирович. — Може би там му харесва, решил е да поживее малко, да си почине. Да си е хванал някоя мадама и да не излизат от леглото. Може дори да е с Тамара — тя е хубаво момиче.

— Това вече е друга приказка — зарадва се Денисов. — Значи така, Мишенка. Извикай веднага това момче тук. Имам една задача за него, много спешна и много конфиденциална. Подчертавам: толкова е спешна, че за бързината ще платя отделно. Тъй че ако успееш да намериш момчето и да направиш така, че утре, а още по-добре довечера то да бъде в Москва, ти лично за старанието си ще получиш от мен трийсет бона в зелено. А той, ако успее да долети тук в посочените срокове — петнайсет. Но естествено — само ако се заеме с моята задача. Ако просто дойде, но откаже да работи за мен, няма да получи нищо. Нямам намерение да плащам частните му разходки. Ясна ли ти е задачата?

— Кажете поне от какъв характер е задачата — плахо помоли Михаил Владимирович.

— Нали ти казах — издирване. Повече засега не е нужно да знаеш. Действай, Мишенка!

В самолета Саприн безуспешно се опитваше да заспи, но за съжаление му се бе паднала ужасно бърлива съседка — дама малко над четирийсетте, която веднага се заплесна по красивото му синеоко лице и с всички сили се стараеше да очарова Николай. Той слушаше с половин ухо безкрайното дърдорене на спътничката си, като се стараеше да кима на място и да подава кратки, но необходими реплики, за да не изглежда неучтив, а всъщност размишляваше защо ли Дусик го бе извикал толкова спешно. Какво ли можеше да означава това? Дусик каза, че работата не търпи отлагане, и то до такава степен, че само за да пристигне в Москва през това денонощие, Саприн ще получи петнайсет хиляди долара. Интересно, а какво ли си мисли той за Тамара? Впрочем щом хората, които са поели нещата в свои ръце, са наредили засега Саприн да не закача Тамара, защо трябва той да си губи времето? Може да спечели от нещо друго засега.

На самия Саприн този обрат му изглеждаше най-добрият. Никак не му се искаше да убива Тамара, тя беше святна жена, делова, дисциплинирана, услужлива, сговорчива и не бе сторила нищо лошо лично на него. Беше се наел да я ликвидира само за да спечели пари за Иринка. Но щом се отваряше възможност да се сдобие със сумата, без да закача Тамара — още по-добре! Възможно беше забраната върху ликвидирането на Тамара да се проточи достатъчно дълго и Николай да успее да спечели пари не само за сестра си, но и за себе си, за да вземе Катя и двамата също да заминат за Щатите. Да живеят като голямо семейство в две съседни къщи с Иринка и Леонид, заедно да отглеждат децата си и никога повече да не видят омразната си майка и она гаден педал — мъжа ѝ.

Колкото повече самолетът приближаваше Москва, толкова по-често мислите за спешното повикване, за парите и за новата задача оставаха на заден план, за да отстъпят място на мислите за Катя. За Катенка. За Катюша. Николай толкова силно искаше да я види, че се чудеше сам на себе си. Дори не бе подозирал, че е способен на такива силни чувства към жена. Интересно — дали Дусик ѝ е казал, че Николай ще пристигне скоро? Сигурно не, глупакът ревнив. Тази сутрин, когато Николай ѝ се обади в обичайното време между осем и девет сутринта, тя разговаряше с него, както обикновено, изобщо не спомена, че Дусик смята да го извика в Москва. После, към обяд, дотича едно хлапе, син на телефонистка от пощата, и каза, че чичо писател има покана за телефонен разговор с Воронеж точно след половин час. Саприн се обаждаше в Москва само на Катя, а с Шоринов се свързваше чрез един човек във Воронеж.

След като получи от воронежкия абонат нареждането спешно да се върне в столицата при еди-какви си и еди-какви си условия, Саприн понечи веднага да звънне отново на Катюша, но си помисли, че може часът да не е удобен. Сигурно косматият Дусик сега седеше у Катя и чакаше съобщението от своя човек във Воронеж — дали е успял да намери Саприн и да му предаде нареждането и какво е отговорил Саприн. Ами да, разбира се, сега той е при Катя, къде другаде! Николай добре познаваше правилото му да не води по-специални разговори нито от службата си, нито от къщи.

В Домодедово обаче не можа да се стърпи и все пак звънна на Катя. Сега вече можеше — дори Дусик да беше там, не беше страшно.

Пристигнал е и се обажда, че е вече тук — нормално.

— Ало — чу нейния нежен и кой знае защо, напрегнат глас.

— Аз съм — каза той дрезгаво и се изкашля. — Моментът не е ли подходящ?

— Не, сама съм. Пристигна ли?

— Ти си се сетила? Или Дусик те е предупредил?

— Разбира се, че ме предупреди. Нали ти звънеше от моя телефон.

— Може ли да дойда?

Между тях увисна мълчание, което се стори на Саприн продължително и предвещаващо нещо неприятно.

— А как си се разбрал с Дусик? — най-сетне попита тя.

Този отговор никак не хареса на Николай. Нима тя продължава да държи на отношенията си с този тлъст шопар? Страхува се да не го ядоса, не иска да го кара да ревнува.

— Ако това те тревожи — отвърна сухо, — мога да му се обадя вкъщи и да му съобщя, че съм пристигнал. Мисля, че при всяко положение ще ми определи среща у теб, няма къде другаде, като се има предвид, че е вече девет вечерта.

— Добре, обади му се — отговори Катя. — Както каже той, така ще бъде.

На Саприн му се стори, че от пластмасовата телефонна слушалка го лъхна арктически студ. Той рязко затвори, пхна в автомата още една монета и набра номера на Шоринов.

Бяха му достатъчни три минути, за да разбере, че се е самозалъгвал с красивата приказка за любовта на прелестното момиче, съчетало в себе си чертите на съпругата и майката. Всичко се оказа съвсем различно.

Настроението на Шоринов бе повече от благодушно и това бе първото, което накара Саприн да застане нащрек. Николай беше готов да срещне скрити, грижливо завоалирани прояви на ревност от страна на Дусик, но изобщо не бе очаквал, че няма да срещне никакви подобни прояви. Нито веднъж не улови кос поглед, хвърлен му крадешком от Дусик. Нито веднъж не усети в гласа му злобни интонации. Не може да бъде да не се досеща! Та той ги беше подушил

още когато нищо не се бе случило, когато Николай и Катя само си разменяха погледи. Защо ли сега е толкова спокоен?

— Браво на теб, че успя да пристигнеш толкова бързо! — доволно каза Дусик. — Сега Катерина ще ни спретне една вечеря, а през това време ние с теб ще се обадим на едно място.

Катя учтиво поздрави Саприн и веднага отиде в кухнята. В погледа ѝ Николай не забеляза нито смущение, нито радост. По дяволите, какво става тук?

Той се позабави в антрето с надеждата, че когато Дусик отиде в хола, Катя ще надникне от кухнята и ще му каже поне една нежна дума, но маньовърът му се оказа напразен. Саприн чуваше как шурти вода, как дрънчат чинии, как нещо съска на котлона. Очевидно Катя дори не се опита да издебне удобен момент, за да му обясни какво става. Когато Николай влезе в хола, Шоринов вече говореше по телефона.

— Да, пристигна. Не ще и дума — както се разбрахме. Добре, записвам. Юридическият факултет, катедрата по наказателно право, аспирант. Казва се Юрий. Да. Да. А за какво ви е той? А, да, разбирам. Не се безпокойте, ще го открие за нула време. Разбрах. Всичко хубаво.

Шоринов затвори телефона, объркано повъртя в ръцете си листчето от бележник, на което си бе записвал нещо по време на разговора, после бавно го смачка и го запокити в пепелника. По лицето му се разля доволна усмивка.

— Е, Николай, големи късметлии излязохме с теб. Ще ми се да знам за какво му е потрябвало това момче.

— На кого — кое момче? — попита Саприн, който не споделяше неразбираемия възторг на Дусик.

— Човекът, който помоли да те извикам, иска да намериш един човек, младо момче. Това трябва да стане спешно — колкото по-бързо, толкова по-добре. Той не знае фамилното име и адреса на този човек, знае само, че е аспирант от юридическия факултет и се казва Юрий. Възнаграждението ти за работата зависи от скоростта. Ако намериш този Юрий за едно денонощие, ще получиш седемдесет хиляди бона, ако го направиш за седмица — само десет. Ясно?

— Е, мисля, че за едно денонощие определено няма да го намеря — сви рамене Саприн. — Ако беше въпрос само да намеря фамилното му име и адреса, вашият познат едва ли би платил за това тези луди

пари. Явно този аспирант или не живее в дома си, или изобщо се е укрил. Тъкмо затова заплащането е толкова високо.

— Правилно разсъждаваш — одобрително кимна Шоринов. — И как мислиш, колко време ще ти е нужно, за да го откриеш?

— Трудно е да се каже. Ако той просто не живее в дома си, а е у жена или у приятели, за три-четири дни естествено ще го измъкна от бърлогата му. Но ако се укрива, може да не ми стигне и цяла седмица. Между другото, ако ми потрябва повече от седмица, за да го издиря, колко ще получа?

— А, драги, за това дори не сме говорили — поклати глава Михаил Владимирович. — Аз те препоръчах като специалист от екстра класа, за когото и седмица е много. Нали разбираш, нима щяха да ти предложат толкова пари, ако не бях казал, че си най-добрият специалист и съответно — най-скъпият.

— Е, благодаря — кисело се усмихна Саприн. — Излиза, че заради големите ви похвали може да остана без никакъв хонорар, ако не намеря това момче за една седмица. Защо се изсипвате, някой да ви е молил? Защо ми правите реклама? Искате и вие да спечелите от комисионата? Процент от моя хонорар ли ще получите?

— Тихо, тихо. — Шоринов примирително вдигна ръце и се усмихна весело. — Не се ядосвай, Николай. Нещата не стоят така, както си мислиш. Ще намериш момчето, изобщо не се съмнявай. Ако искаш — за едно денонощие, ако искаш — за три. Но при едно условие.

— Какво условие?

— Хонорара — фифти-фифти.

— Не ви разбрах.

— Ще ти обясня. Слушай сега: съвсем случайно, подчертавам, съвсем случайно знам кое е това момче и къде се намира в момента. Съвършено случайно. Просто някакво съвпадение. Аз между другото бих могъл да кажа това на моя познат преди десет минути по телефона, когато той ми диктуваше задачата за теб. Бих могъл. Но не го казах. Защото си ми симпатичен и искам да ти дам възможност да спечелиш. Но нали разбираш — не съвсем безкористно. Ще ти кажа къде е момчето, а в замяна на това ти ще ми дадеш половината от хонорара. Ако не искаш — търси си го сам, твоя работа. Само не забравяй предварително да пресметнеш какво ще се получи. Момчето

е скрито на сигурно място — не за седмица, ами и за месец не можеш да го намериш сам. Тоест ще получиш за труда си най-много хилядарка, а може би и по-малко. Съгласиш ли се да делим — ще го намериш в рамките на едно денонощие и ще спечелиш трийсет и пет хиляди. Усещаш ли разликата? А сега решавай.

— Не разбирам вашата доброта. Че трябва да дяля с вас — това го разбирам. И смятам, че е напълно справедливо. Но защо вие трябва да делите с мен, а? Кажете на своя познат, че съм намерил аспиранта, когото търси, вземете хонорара и си го сложете в джоба. Целия, а не половината. Защо не искате да направите това?

— Защото моят познат е по-умен, отколкото си мислиш — отговори Дусик. — Той помоли да извикам за тази задача теб, аз му казах, че си пристигнал, а къде е гаранцията, че няма да поиска да ти връчи хонорара лично? Отиваш при него, той ти дава плика, а ти с ясни, невинни очички му казваш, че изобщо нищо не си правил и с нищо не си заслужил тази награда. Нали може да стане така?

— Може, разбира се — позасмя се Саприн, който най-сетне схвана неговата примитивна комбинация. При цялата си необуздана алчност Шоринов все пак беше способен да проявява достатъчна предпазливост и бе помислил как да не се изложи. По този начин с половината хонорар той просто купуваше мълчанието на Саприн, в случай че Николай се срещне лично с богатия познат на Дусик. Явно в отношенията между Дусик и този познат, измамата и мошеничеството бяха изключени. — А какво ще стане, ако откажа да свърша тази работа?

— Ще стане много лошо. — Шоринов покрусено въздъхна. — Моят познат обеща да ти плати петнайсет хиляди, задето ще се наемеш с изпълнението на задачата в рамките на едно денонощие. Разбра ли? Тоест ако в рамките на едно денонощие пристигнеш в Москва, но откажеш да изпълниш задачата, няма да получиш тези петнайсет хиляди. Няма намерение да плаща за твоите лични разходки — именно така се изрази.

— Ясно. Следователно нямам избор — констатира Саприн. — Какво пък, ще смятаме, че сме се разбрали.

— Е, прекрасно. Катерина! Какво става с вечерята?

— Всичко е готово! — чу се от кухнята гласчето на Катя.

На масата Николай се стараеше да не поглежда Катя, за да не вижда всеки път нейното равнодушно-приятливо лице. Никога не я бе виждал такава. Още от деня, когато Саприн за пръв път бе прекрачил прага на този апартамент, между тях се бе породило онова вълнуващо напрежение, което неизбежно води до бурна любовна връзка. И лицето на Катя в присъствието на Саприн можеше да бъде оживено, нежно, развълнувано, тъжно — всякакво, само не равнодушно.

Вече дояждаха приготвената на грил риба, когато в джоба на Шоринов запищя пейджърът. Михаил Владимирович го погледна и се намръщи.

— Трябва да се обадя. Катя, налей ми чай, нека поизстине.

Той излезе от кухнята и ги остави сами. Николай разбра, че трябва да използва внезапната пауза, за да си изясни ситуацията. Улови ръката на Катя и я притисна до бузата си.

— Страшно се затъжих — промърмори той и прокара устни по копринената ѝ кожа.

Катя внимателно освободи ръката си и започна да събира от масата използваните чинии.

— Престани, Коля — спокойно каза тя почти без да понижава глас и това повече от всичко друго убеди Саприн, че е загубил. Тя не понижава глас, не се страхува, че Шоринов може да я чуе. Значи между нея и Шоринов всичко е решено, а Саприн е излишният трети. Но защо? Защо? Какво се е променило, докато го нямаше?

— Помисли ли как да уредя живота ти по най-добрия начин? — попита Саприн, сякаш нищо не се бе случило. — Помня, че се разбрахме да си помислиш и да ми кажеш какво трябва да направя.

— Да, помислих. Най-добре ще е с теб да прекъснем всякакви отношения зад гърба на Дусик.

— Защо, Катюша? Какво се е случило?

— Нищо не се е случило. Просто не си подхождаме. Коля, хайде да не наливаме от пусто в празно и да се разберем веднъж завинаги. На теб ти трябва жена-майка. Може би ти самият не го разбираш, но аз не съм сляпа, прекрасно го виждам. А на мен не ми трябва съпруг-син. Това удоволствие съм го изпитала, та чак ми е втръснало. Ти се нуждаеш да треперя над теб като квачка, да размахвам крила, да те облизвам, да те глезя. А на мен не ми трябва съпруг, над когото да треперя и да размахвам крила, разбираш ли? Дошло ми е до гуша.

Нямах нормално детство, на всички бях като майка — и на братята, и на сестрите, и на родителите си. И сега ми трябва съпруг-баща, който да ме глези, да ме носи на ръце и да не ме кара да върша каквото и да било. А с тебе пак ще падна под същото робство.

— Но, Катюша, нали ти обещах, че няма да си затрупана с битови проблеми — побърза да възрази Саприн. — Аз отлично мога сам да се грижа за себе си — готвя, пера, разтребвам жилището си. Искам само ти да си с мен.

— Не се самозалъгвай, Коля — тихо каза тя. — Може би наистина няма да ме караш да се въртя около печката или около ваната с прането. Но ще хленчиш, ще плачеш, ще страдаш и ще искаш да те утешавам. А аз не желая такъв живот. Това не ми е интересно.

— Значи твърдо си решила, че оставаш с Дусик?

— Засега — да.

— Какво значи засега!

— Докато не си почина, докато не натрупам сили за следващото усилие. Стига, Коля, нямаме какво повече да обсъждаме. Ако си готов да чакаш още няколко години, може и да се върнем към този разговор.

— А какво ще стане след няколко години? Дусик ще те зареже, така ли? — попита Саприн с неочаквана злоба.

— Е, да речем, че той може да ме зареже и много по-рано — разсмя се Катя. — Просто след няколко години, надявам се, ще ми мине отвращението от всичко, което е свързано с майчинската опека. Тогава с удоволствие ще се омъжа за теб. Не и преди това обаче.

Николай вече бе отворил уста да каже нещо остро, когато в кухнята се върна Шоринов. Пиха чай в тягостно мълчание. Михаил Владимирович явно беше угрижен от някакви неприятности и седеше, потънал в мрачни размисли. Саприн се чувстваше буквално убит от промените, които бяха станали с Катя, и искаше само едно — по-скоро да се махне отгук. И сякаш единствено Катя беше спокойна и се чувстваше комфортно.

Арсен започна леко да нервничи, защото вербуването на Каменская се бе закучило. Първоначално бе планирал да го направи бързо и безболезнено, като заложи на нежелателното огласяване на връзките ѝ с известния мафиот Денисов. А после се занизаха

усложнение след усложнение. Кой знае защо, Виктор и досега не можеше да установи кой е направил сечено на Арсен и е известил ръководството на управлението за връзката на Каменская с Денисов. И това безпокоеше стареца най-много от всичко останало. Трудно беше да се измислят обстоятелства, които биха попречили на Витя Тришкан да научи нещо, което той иска да научи. И щом той не успяваше, значи си имаха работа със сила, много по-могъща от самата кантора. Нима са се появили някакви конкуренти на Арсен? Само това липсваше!

Той започна днешната си среща с Виктор именно с този въпрос:

— Научи ли кой е изпратил снимките на „Петровка“?

— Още не, за съжаление.

— Какво е това бавене? — недоволно се намръщи Арсен. — Не виждам къде е проблемът.

— Правя всичко, което е по силите ми. Мисля, че в най-скоро време нещата ще се прояснят.

— Добре. Постарай се да стане по-бързо. Трябва да знам кой слага прът в колелата ми. Без това не мога да работя нормално. Заради тази история с Денисов сме изоставили всичката си работа, но това не може да продължава прекалено много, инак ще загубим клиентелата си. Намери ли глупаците, които са се вмъкнали в жилището на Каменская? Надявам си, че добре си ги наказал.

— Арсен... — Виктор се запъна.

— Да? Какво искаш да ми кажеш?

— Никой не си признава. Кълнат се, че не са влизали в жилището й.

— Браво бе! — възкликна Арсен. — Първо са я изпуснали, когато е била на ресторант с Денисов, но поне си го признаха, когато си ги притиснал до стената. А сега вече са станали толкова нагли, че се смятат за по-умни от всички — не стига че действат самоволно, ами на всичко отгоре смятат, че никой няма да научи за това. Витя, не разбирам какво става в нашата организация. Не разбирам! Откъде се взеха тези хора? Кой ги нае на работа? Къде сте гледали?

— Наел ги е Расулов — каза Тришкан. — Това е негов ресор.

— Виктор! — За пръв път при този разговор Арсен повиши глас. — Знаеш ли коя е най-страшната грешка? Да се смяташ за по-умен от другите. Или другите — за по-глупави от теб, което е едно и също. Знаеш ли кога една игра е загубена? Не, драги мой, не когато е

свършила и ти виждаш неприятния за теб резултат. Играта е загубена още в момента, когато дори за част от секундата си допуснал, че противникът ти не е умен колкото теб. Още щом си позволиш такава мисъл, вероятността от погрешни, неправилни действия от твоя страна нараства многократно. И това неминуемо води до загуба. Какво ме гледаш? Не разбираш ли каква е връзката между моите разсъждения и вината на Расулов? Ще ти обясня. Не исках да подхващам този разговор, Витя, защото те обичам, познавам те от много години и безусловно ти вярвам. Но щом стана дума за това, ще ти кажа. Хората е наемал Расулов, но е вземал решението въз основа на информацията, която си му събрал ти. Ти, Витя. И щом Натик ни е довел глупави, самонадеяни хора, хаймани и безделници, за това не по-малко си виновен и ти. А може би и повече. Но ти си млад и не си достатъчно опитен, прощавам ти за недостатъците в работата. Но не мога да ти простя друго. Ти се опита да наковеш Расулов, да изтъкнеш неговата вина, надявал си се да не се сетя за твоята. Ето това, Витенка, е непостигово, това е голям грях. Решил си, че си по-умен и от Расулов, и от мен. Какво друго научи за Каменская?

Смяната на темата беше толкова рязка и неочаквана, че Тришкан се стъписа и дори не разбра веднага за какво го пита Арсен.

— За Каменская ли?

— Ами да. Нали ти възложих да намериш нещичко срещу нея, такава, с което да мога да я хвана на въдицата. Между другото обеща ми да провериш дали не е в интимни отношения с началника си Гордеев.

— Проверих, Арсен. Няма абсолютно нищо, за което да се хванем. Съвършено чиста е.

— Не може да бъде. — Арсен подви тънките си устни, целият му вид изразяваше недоволство. — Лошо търсиш, Витя, не се стараеш. Впрочем уведомявам те, че Расулов напуска. Ти ще трябва да заемеш мястото му.

По лицето на Виктор се изписа такава явно тържествуване, че Арсен не можа да сдържи усмивката си. Ами да, разбира се, хлапакът си мисли, че това е станало заради неговия съвременен сигнал, който навремето се наричаше просто донос, че Расулов е отстранен от бизнеса и сега Виктор ще се занимава и с кадрите, и с информацията, с други думи — ще стане вторият човек в кантората след Арсен. И ако в

неговите ръце бъдат и кадрите, и информацията, ясно е, че именно той, Тришкан, ще наследи стареца. Хайде де, мечти!

— Ще се заемеш с кадрите — да се надяваме, че ще работиш по-успешно, отколкото с информацията. А за информацията ще намеря друг човек.

Ударът улучи точно целта и се оказа дори по-болезнен, отколкото Арсен бе очаквал. Само за миг Виктор буквално позеленя.

— Не сте ли доволен от работата ми? — попита той с внезапно потреперал глас.

— Ами как да ти кажа... Разбира се, на този свят няма съвършенство, но трябва да се стремим към него. Ти не можа да научиш кой е направил доноса срещу Каменская. Не можеш да ми намериш нищо, с което мога да я хвана. Още не си изяснил защо Денисов води двойна игра с нас. Дори не можеш да направиш нещо съвсем елементарно — да изясниш кой от нашите хора, в нарушение на инструкцията, е влизал в жилището на Каменская. Не е ли много за толкова кратко време? Ако и занапред продължава така, няма да можем да изпълним нито една поръчка. Ето защо опитай да подбереш кадри по свой вкус, а за информацията ще взема друг човек.

— Каменская ли? — бързо попита Виктор и Арсен отново се усмихна вътрешно. Ах, колко се страхува момчето, че Каменская ще покаже превъзходството си над него, ще застане на по-високо стъпало и ще го ръководи! Ах, колко се страхува! Готов е дори да поеме кадрите и да признае, че не се е справил със своя ресор, стига Каменская да не заеме по-висока от неговата позиция. Разбира се, по физиономията на Витя и без микроскоп се вижда, че само от споменаването на името ѝ му прилошава. Нищо, време е да разбере къде му е мястото, да знае, че още много има да се учи.

— Не, синко, аз вече ти казах за плановете си по отношение на Каменская. Тя ще трябва да заеме моето място. А за твоя ресор Натик ще подбере човек.

— Говорите така, като че ли сте абсолютно сигурен в успеха — каза Виктор, сякаш нищо не се бе случило, и Арсен оцени по достойнство неговата сила и самообладание. — Напредват ли преговорите ви с Каменская?

— И да, и не — изкиска се Арсен. — От една страна, още нямам с какво да я притисна. Наистина мога да я сплаша, но това е

непродуктивен метод. Сплашването върши работа, когато става дума за една конкретна операция. Направи това и това, инак аз ще направя това и това с теб или с близките ти. Има само два начина да накараш човек да ти сътрудничи дълго време: да го убедиш, че това е правилно, или да го заплашиш, че ще разгласиш някаква тайна, която няма да загуби актуалността си още дълги години. А страхът от физическа разправа, както показва животът, е ефективен само за кратки срокове. Не върши работа за дълговременна перспектива. Каменская няма никаква тайна или поне ти се стараеш да ме убедиш в това. Имаше една, но и тя, както се разбра, ни се изплъзна под носа. Но, от друга страна, тя започна да разговаря с мен. А това не е малко. Започна да проявява интерес, при което неволно започна да се разкрива. Тези дни например съвсем несъзнателно си позволи да разговаря с мен като със свой подчинен. Това означава, че у нея на подсъзнателно ниво е заложено желанието да ръководи. Тъй като е жена, и то трезвомислеща жена, тя не може да не разбира, че при съществуващите порядки никога не може да стане ръководител в системата на МВР Просто защото е жена. Скрила е това желание дълбоко в себе си и с всички сили се преструва, че изобщо не разбира за какво става дума. Стана ясно обаче, че иска да ръководи! Ето с това ще я пипна. Ще разговарям с нея за неща, които са ѝ интересни, макар тя самата да не го знае, защото интересът ѝ е скрит в дълбините на неосъзнатото. Може би ще се чуди сама на себе си, но ще започне всяка вечер да очаква обажданията ми и няма да е в състояние да заспи, докато не си поговоря с нея. Ще стане зависима от мен. А в деня, когато се съгласи да се срещне с мен, аз ще празнувам най-голямата си победа. Ако се съгласи да се срещнем, това ще означава, че съм я завербувал.

Александър Каменски пое синия москвич от Алексей Чистяков и последва Тришкан към района около завода за лагери. На една малка тъмна уличка москвичът спря и Тришкан влезе в някаква с нищо незабележима врата. Остана вътре трийсетина минути. Александър съвсем точно следваше указанията на сестра си — да не слиза от колата, да не си пъха носа в нищо и никого за нищо да не пита. Завчера по същия начин бе карал подир Тришкан, но в друга част на града, и го

бе чакал около четирийсет минути, а когато разказа за това на Настя, тя каза:

— Изглежда, ходи да се среща с някого. Санечка, ако пак се случи нещо такова, след като срещата му свърши, не тръгвай след него, а опитай да изчакаш, докато излезе още някой. Поогледай този човек.

Ето защо днес Александър не помръдна от мястото си, а позволи на синия москвич да си тръгне, и търпеливо зачака от онази незабележима врата да излезе човекът, при когото бе идвал Тришкан.

Няколко минути след като Виктор си замина от вратата излезе як младеж на около двацет и пет години, среден на ръст. Младежът поспря за миг, огледа уличката и решително тръгна към чисто нов мерцедес, паркиран наблизко. Александър помисли малко и реши, че май трябва да почака още. Това момче никак не се вписваше в ролята на човек, при когото сериозни мъже, работещи в милицията, ходят късно вечер на тайни срещи.

Минаха още десетина минути и от същата врата излезе възрастен човек. Зиморничаво загърнат в шлифера си, той бавно закрочи по уличката към осветения булевард. Александър вече се канеше да запали двигателя, за да го последва тихо, но реши да почака, докато старецът се отдалечи още. В момента, когато реши, че разстоянието вече е напълно достатъчно и може да потегли, без да предизвика нечие внимание, човекът с шлифера влезе в една телефонна кабина. Каменски постоя, помисли няколко секунди, после все пак потегли, подмина стареца в телефонната кабина, излезе на булеварда и спря. Прецени, че ако старецът е забелязал колата и внимава дали някой не го следи, ще е по-добре да го подмине и да се скрие.

Извади от джоба си радиотелефона и набра номера на сестра си. Даваше заето. Набра го отново. Пак заето. Огледа се наоколо за място, от което би могъл да види излизания от уличката старец, без той да го забележи. Намери такова място, но за да стигне до него, трябваше да направи няколко сложни маневри. След като най-сетне зае удобна позиция, Александър отново набра номера на Настя. Този път даде свободно, но в същата секунда той видя стареца — крачеше все така бавно, пъхнал ръце в джобовете на шлифера си и зиморничаво прегърбен.

— Ало — чу Александър в слушалката гласа на Настя.

— Аз съм — бързо каза Каменски, без да откъсва очи от дребната фигурка, която току се сливаше с мрака.

— Откъде се обаждаш?

— От колата. Мисля, че в момента виждам човека, с когото се среща твойт москвич. Да го последвам ли?

— Чакай. Как изглежда?

— Някакъв дядка на около седемдесет. Възможно ли е?

— Откъде се взе?

— Тришкан влезе в някакво заведение, стоя вътре около половин час, после си тръгна. Аз останах да чакам да излезе още някой. Отначало излезе едно младо момче — от онези, нали ги знаеш, с дебелите вратове. Оставих го да си върви по пътя. После излезе това старче и тръгна право към една телефонна кабина. Веднага те набрах, но постоянно даваше заето. Ето, сега той излезе от кабината и отива към тролейбусната спирка. Да го последвам ли?

— В никакъв случай! Веднага ще те забележи. Благодаря ти, Санечка. Прибирай се вкъщи.

Настя затвори телефона и си пое дъх. Такъв бил значи този приятен баритон. Старче на около седемдесет. Но хитро старче. И предпазливо. Късно вечер по пустите улици не можеш да го проследиш, без да те забележи. Правилно постъпи, като прати Саша да се прибира. И без това не може сама, с голи ръце да повали тази кантора. Но ще може да направи така, че да престанат да я тормозят. Този старец е подхванал с нея игра на амбиции? Моля. След ответния ѝ ход задълго ще загуби желание да се състезава с нея.

Но преди да направи ответния си ход, трябва да разбере каква интрижка е заплел Виктор Тришкан. Защо е станало така, че той я е снимал с Денисов, а старецът нищо не знае за това? Защо Тришкан е пратил снимките на „Петровка“? Играе двойна игра? Работи и за друг човек?

Сред многобройните дела, с които се занимаваше Игор Лесников, беше и делото за убийството на депутатата от Държавната дума Самарцев. Той успя доста бързо да очертае кръга на заподозрените, но се оказа, че всички имат алиби. Следователят, на когото бе възложено разследването, реши да действат едновременно по

две направления: да търсят нови фигури и отново грижливо да проверят алибито на всички установени досега.

Преди да започне грандиозния си поход из целия град, за да търси факти, потвърждаващи или опровергаващи алибито на всеки заподозрян, Лесников, както обикновено, отиде при Коля Селуянов.

— Помогни ми да си съставя маршрута — помоли го той. — Ето адресите на заподозрените, ето местата, където те твърдят, че са били в момента на убийството. А това са адресите на хората, които са ги видели там.

— То се знае! — театрално въздъхна Селуянов. — Когато е да се състави маршрут — търсите мен, а когато си хапвате нещо вкусно, гледате да сте сами.

Селуянов отдавна се бе развел с жена си, живееше сам и тъй като никак не го биваше да готви, въпросът за домашното хранене беше болезнен за него. Постоянно беше гладен, защото не само не умееше да готви вкусно, но и не умееше да яде безвкусна храна.

Той сложи пред себе си листчетата с адресите, по които се ориентираше безпогрешно дори без карта.

— Ето тези — драсна с молив срещу четири адреса — са в един район, можеш да започнеш от тях, още повече че от центъра дотам се стига лесно. Ето виж, първо този адрес, на улица „Мошел“, после на „Профсъюзна“, а после ще завиеш надясно и ще стигнеш до булевард „Нахимовски“. Това е по този район. После пак ще се върнеш на „Профсъюзна“... — За три минути той състави за Лесников оптималния маршрут, който обхващаше всички адреси, представляващи интерес за него. — И какво ще получи срещу своята приказна доброта?

— Каквото кажеш — скъпернически се усмихна Игор.

— А какъв е този адрес на „Болшие каменшчики“?

— Човек, с когото един от заподозрените в деня на убийството е ходил да гледат някаква вила извън града.

— Тогава имам към теб една молба. Някъде на тази улица живее човек, който е бил свидетел по случай на изнасилване и убийство. Не знам точно за какво престъпление става дума, но там трябва да има такъв свидетел. Ще поразпиташ ли?

— Разбира се. Нямах проблеми.

До улица „Болшие каменшчики“ Игор Лесников стигна едва привечер. Според съставения от Селуянов маршрут това беше един от последните адреси, които трябваше да посети. Лесников бе уморен и гладен като вълк, затова преди да намери жилището на някой си Голубцов, се отби в първото попаднало му капанче и набързо излапа два кренвирша с кетчуп и мариновани краставички. Разболяваща храна — дори при желание да причини на стомаха си максимална вреда, трудно би избрал нещо по-сполучливо. Кренвиршите бяха прекалено подлютени, а краставичките сякаш се състояха само от оцет. Игор си осигури криза на гастрита и с чиста съвест тръгна да търси гражданина Голубцов.

За щастие той си беше вкъщи и прие Лесников съвсем дружелюбно.

— Но следователят вече ме разпита! — каза той учудено. — И аз му разказах най-подробно как с Дроздецки ходихме да гледаме онази вила извън града. Не беше ли достатъчно?

Дроздецки беше един от заподозрените в убийството на депутата Самарцев. Още при първия разговор със служителите на милицията той бе заявил, че в деня на убийството са ходили с неговия познат Голубцов извън града. Голубцов бе потвърдил думите му, но сега Лесников трябваше да провери всичко още веднъж.

— Вижте — меко подзе Игор, — за нас, служителите на милицията, това е повече от достатъчно. Но нали става дума за убийство на депутат от Държавната дума, а това означава повишено внимание от страна на журналистите, които си примират да уличат милицията, че не знае нещо. Ето защо при подобни случаи сме принудени да събираме огромни количества всякаква, и най-незначителна информация, та нашата жълта преса да не може да каже: Видяхте ли, следователят не е попитал за това, забравил е за онова, а на еди-какво си изобщо не е обърнал внимание. Разбирате ли какво имам предвид?

— Естествено, естествено — припряно се съгласи Голубцов. — Питайте, моля.

— И така, вие твърдите, че в деня, когато е станало убийството на депутата Самарцев, сте ходили извън града. Кога точно се случи това?

— Това беше... — Голубцов се замисли за миг. — В събота, на 7 октомври.

— Предварително ли бяхте запланували това пътуване?

— Не че беше предварително... — Той сви рамене. — Предната вечер, в петък, ми се обади Дроздецки и каза, че е готов да си поговорим — мислеше да купи моята вила, но искал предварително да я разгледа. Попита ме дали ще ми е удобно да отидем в събота. Отговорих му, че още не знам с какво време ще разполагам, но това ще се разбере в събота към обяд. На другия ден към дванайсет разбрах, че следобедът ми е свободен, обадох се на Дроздецки и му казах, че можем да отидем.

— Къде му се обадохте? Вкъщи или в службата?

— Вкъщи. Каква служба в събота?

— Продължавайте, моля.

— Разбрахме се да се срещнем и аз отидох на площад „Въстание“, Дроздецки вече ме чакаше. Качи се в моята кола и заминахме. Защо да харчим бензин с две коли?

— В колко часа стана това?

— Уговорката ни беше да се срещнем в два и половина. Доколкото си спомням, отидох пет минути по-рано...

И така стъпка по стъпка, минута по минута. Към края на разговора Лесников искаше само едно: да се прибере и да си легне да спи. Проверката на алиби е една от най-сложните задачи, изисква точност и прецизност. По-късно всяка дума на този Голубцов ще трябва да се съпостави с показанията на Дроздецки, за да се види може ли алибито да се приеме за доказано или не. При това трябва да се има предвид, че показанията на добросъвестни хора за едно и също събитие непременно трябва да се различават, но степента на тези различия не бива да надвишава границата на допустимото. Когато различията са прекалено много, това е също толкова подозрително, колкото ако са прекалено малко или изобщо липсват.

— В колко часа се върнахте в Москва?

— Мисля, че около девет. Заедно стигнахме до площад „Въстание“, където Дроздецки беше оставил колата си. Сбогувахме се, той се качи в своята кола и се разделихме. Това е всичко.

— Добре, Василий Викторович, благодаря ви за помощта. А сега имам няколко въпроса, които нямат връзка със случая. Може ли?

— Моля, питайте — широко се усмихна Голубцов.

— Кажете ми, Василий Викторович, отдавна ли живеете в този район?

— От близо двацет години.

— Вероятно познавате много хора наоколо?

— Разбира се.

— Да са ви говорили наскоро за едно изнасилване с последвало убийство?

— За какво изнасилване? — здравата се уплаши Голубцов. — Защо трябва да са ми казвали?

— Не, не се вълнувайте толкова — побърза да го успокои Лесников. — Просто известно ни е, че някъде на вашата улица живее човек, който е бил свидетел, дори милицията го е разпитвала след престъплението. Той е дал много ценни показания, следователят иска да си поговори с него, обаче онзи служител е бил небрежен и е загубил листчето с адресите. Представяте ли си? Сега издирваме свидетелите из целия град. А милиционерът си спомня, че онзи човек живеел на „Болшие каменшчики“, само че номерът и името на човека са изгубени. Разбирате ли каква беля!

— Не — поклати глава Голубцов, — не съм чувал за това престъпление. Но оставете ми телефона си — ако чуя нещо, ще ви се обадя.

— Много ви благодаря. — Игор бързо написа на листче номера на телефона си и го подаде на домакина. — Всичко хубаво, Василий Викторович. Беше ми приятно да се запознаем.

Веднага щом затвори вратата след Лесников, Василий Викторович Голубцов се втурна към телефона.

— Те ме търсят! — панически заговори той, когато Дроздецки вдигна слушалката. — Идваха тук.

— Тихо, тихо, карай поред. Кой е идвал?

— Един оперативен от „Петровка“. Проверяваше алибито ти.

— Е, и? Ти му разказа всичко, както се бяхме разбрали, нали?

— Да, дума по дума. А после попита дали не познавам на нашата улица някакъв човек, който е бил свидетел по случая с изнасилването.

— И ти — какво?

— Казах, че не познавам такъв човек.

— Ами браво, добре си отговорил. Каква е тази паника? Ти не знаеш, и никой не знае. Улицата е голяма, по нея има много блокове. Не се притеснявай, спи спокойно. Твоето момче от Южния район унищожило ли е всички документи?

— Казва, че да.

— Ами това е прекрасно! Как беше казано в едно безсмъртно произведение? Няма документ — няма човек.

Но с думите от прочутия роман Дроздецки само се опитваше да успокои приятеля си Голубцов. Убийството на депутатата беше следствие от колективно взето решение, за изпълнител бе определен Дроздецки — човек твърде богат, но без голям опит в организационните въпроси. Вместо да се погрижи за алибито си предварително, Дроздецки се обади на Голубцов чак когато първите думи пред следователя бяха изречени и приятелят му не можеше да си ги вземе обратно. Голубцов беше стабилен човек и никога не подвеждаше приятелите си. Как можа да се случи обаче — точно в този ден взел, че отишъл по свои работи в Южния район и се озовал близо до мястото, където било извършено престъпление. Хем не просто се озовал, ами и видял някакви момчета, които закачали момиче. Разбира се, ченгетата си записали неговите координати. И това унищожи цялото алиби на Дроздецки, който, без да му мигне окото, бе заявил, че в деня на убийството на депутатата е бил извън града с Голубцов — да оглеждат вилата му. Създаде се критична ситуация и изходите от нея бяха само два. Или да промени показанията, които бе дал пред следователя, или да махне Голубцов от милиционерските документи. Второто беше за предпочитане, защото първото беше просто безсмислено.

Но как са могли ченгетата да се докопат до свидетеля на „Болшие каменшчики“? Както и да е, това не е най-важното. Лошото е, че и милиционерите, и други свидетели могат да познаят Голубцов. Щом са стигнали до улицата, значи ще пипнат и човека. Значи какво следва? Правилно, трябва да се направи така, че ако се стигне дотам — да няма кого да познаят. Голубцов е дал показанията, които трябваше да даде, той не е нужен повече. Разбира се, думите от романа са правилни, но думите от живота — още повече. А в живота, не в книжките, един голям политик бе казал: „Няма човек — няма проблем.“ Именно.

ГЛАВА 18.

Когато Михаил Владимирович Шоринов се обади на Олга, тя вече спеше дълбоко, положила глава на рамото на мъжа си. Когато чу трелите на апарата, моментално се събуди и уплашено грабна слушалката — да не би Бороданков да чуе.

— Ало — прошепна съвсем тихичко.

— Можеш ли да говориш? — чу гласа на Шоринов.

— Почакай малко, ще отида в другата стая.

Тя внимателно се измуши изпод одеялото, напипа очилата си на нощното шкафче до кревата, взе телефона и го понесе към хола. От самото начало беше противник на дериватите, поставени из целия апартамент — като у повечето техни познати. Предпочиташе един апарат с дълъг десетметров шнур. Цял живот Олга Решина правеше неща, намиращи се извън одобряваните от обществото морални норми, и това я бе приучило да бъде предпазлива и да избягва ненужните рискове.

В хола беше студено. Вечерта Саша бе пушил много и когато си лягаха, оставиха прозореца отворен, за да се проветри. Олга потрепера, запали аплика над фотьойла и се загърна в хвърленото на дивана меко карирано одеяло.

— Какво има, Миша? — попита най-сетне.

— Как вървят нещата с Оборин?

— Ти да не откачи нещо? — възмути се Олга. — Звъниш ми в дванайсет и половина през нощта, за да ме попиташ за Оборин?

— Именно. И много се надявам да ми отговориш.

— Нещата се развиват нормално. Пише дисертацията си и с уверени крачки върви към финала. Остават му три-четири дни и — край. Може би ще ми обясниш...

— А успя ли да научиш нещо?

— Не. Засега нищо.

— Дявол да го вземе! Добре, Оля, ситуацията се променя. Трябва веднага да върнеш Оборин в дома му.

— Защо?

— Защото го търси един много влиятелен човек.

— Да го търси! — Олга се прозя. — Не може да го намери, защото трябва да се тревожим!

— Не ме разбра. Трябва да го намери.

— Защо? — сепна се тя. — Някакви промени ли има при теб?

— Как да ти обясня... — запъна се Шоринов. — Абе този човек е много силен и много богат. Не знам за какво му е потрябвал нашият аспирант, но мога да се досетя. Оборин специализира върху престъпления в банковата сфера, а този човек е свързан с мрежа от големи банки. Вероятно спешно му трябва квалифициран юрист, който е вещ по проблема му. Млад човек, който иска да постигне нещо в този живот и да спечели добри пари. Знаем, че е наел един от най-перфектните специалисти и му е възложил да намери Оборин. Смя да те уверя, Оленка, че специалистът е от такава класа, че ще намери и клиниката, и вашето отделение, и умиращия аспирант. Е, искаме ли това?

— Не! — уплашено възкликна Олга. — Такова нещо никак не ни трябва.

— Ето затова нека той се прибере вкъщи. Нека го намерят без много усилия. В края на краищата и без това скоро ще умре, дори е по-добре това да не става в отделението. Ще умре, нали?

— Да, надявам се — отвърна тя разсеяно, защото вече трескаво търсеше повод още утре да изпише Юрий и той да си се прибере у дома.

Олга знаеше, че действието на лакреола има два етапа, две фази. През първия етап човек от ден на ден се чувства все по-зле, но ако престане да взема препарата, спира и влошаването на състоянието му. Подобряване естествено не настъпва без специално лечение, но няма и влошаване. А през втория етап стават така наречените необратими промени, когато спирането на препарата вече не играе роля. Състоянието продължава да се влошава, макар и не така бързо, както под въздействието на лекарството, и човекът умира. Първата фаза трае обикновено от четири до седем денонощия — в зависимост от възрастта и състоянието на сърцето и целия организъм, втората — от четирийсет и осем до осемдесет часа. Така беше с първите модификации на лакреола. Новите варианти, разработени след

получаването на архива на професор Лебедев, действаша по-меко, като удължиха първата фаза до осем-десет денонощия, а втората — до пет-седем. Сега въпросът беше в коя фаза се намира днес Оборин. Ако е във втората, може без опасения да го пусне да си върви. След няколко дни той ще умре. Ами ако е в първата? Серьожа все още нищо не е научил и ако тя пусне Оборин да си иде вкъщи и го остави жив, той ще се превърне в бомба със закъснител.

Угаси лампата в хола и се върна в спалнята. Като гледаше да се движи колкото може по-тихо, сложи телефона на пода до кревата, свали очилата си и се пхна под одеялото. В същата секунда светна нощната лампа: запали я мъжът ѝ с копчето до себе си.

— Кой ти се обади? — попита той и Олга долови в гласа му застрашителни нотки.

— Шоринов — отговори тя колкото можа по-спокойно.

— Какво иска по това време? Решил е да ти говори за любов посред нощ? — Бороданков посегна за цигарите, запали и се облегна на високо подложените под гърба му възглавници.

— Престани, Сашенка — каза Олга колкото можеше по-меко. — Прекрасно знаеш, че връзката ми с Михаил отдавна е минало. Откак сме женени с теб, поддържаме с него само приятелски и делови отношения.

— Значи те търсеше по работа? — изхъмка той.

— Разбира се, мили.

— И какво се е случило? Какво толкова спешно имаше да ти каже?

— Сашенка, не утежнявай живота си с тези неща. Ти си талантлив учен, трябва да работиш върху лакреола, а ние с Михаил осигуряваме деловата страна на нещата, за да може ти да не се разсейваш с разни глупости.

— Оля, имам чувството, че нещо се върши зад гърба ми. Вие с Шоринов криете ли нещо от мен?

— Ох, Саша, какво можем да крием от теб? Откъде ти хрумна да ни подозираш?

— И все пак... щом ти се обажда посред нощ, значи има някакви усложнения. Защо аз нищо не знам за това?

— Защото не е нужно да знаеш. Ти трябва да работиш върху лакреола, а ние с Михаил сме за това — да се борим с усложненията.

Хайде стига, Сашенка, моля ти се...

— Искам да знам за какви усложнения става дума.

— Е, добре. За да откупи архива от вдовицата на Лебедев, на Шоринов му трябваха много пари в брой. Той нямаше такива възможности и се обърна към свой познат, който му даде необходимата сума срещу много висока лихва. Тъй като при нас засега перспективите за започване на производство не са ясни, не се знае кога ще тръгнат печалбите, а неговият дълг расте, Михаил е започнал да търси възможност да върне парите. Иска да инвестира в начинание, което ще му даде бърз оборот и голяма печалба. Но нали разбираш, Сашенка, че без риск и без нарушения на закона нищо не става. Постоянно се получават усложнения.

— Не разбирам — раздражено отвърна Бороданков и с рязко движение загаси цигарата в пепелника. — Защо трябва непременно да си търси белята? Когато лакреолът бъде готов, твоят Михаил ще стане негов едноличен и самовластен производител, монополист. Ще започне да печели от това толкова пари, че спокойно ще върне всякакъв дълг с всякакви лихви и дори няма да го забележи. Защо не може да почака малко и да направи всичко законно? Защо трябва на всяка цена да се занимава с авантюри?

— Защото дългът му расте и с всяка изминала седмица става все по-голям. Ти не можеш да разбереш това. Тези пари не излизат от нашия джоб. Ако ти лично трябваше да връщаш пари с лихвите от нашия общ семеен бюджет, щеше да разсъждаваш другояче. И после — какво право имаме ние с теб да решаваме вместо Михаил как трябва да постъпва? Нали именно той финансира целия проект, половин година безропотно ни даваше пари, за да може отделението да функционира, той плати труда на човека, който обиколи цяла Европа, докато намери вдовицата на Лебедев, най-сетне — той плати архива. А какво направихме ние за него?

— Той ще получи цялата печалба от производството на лакреола. Та той ще стане милиардер!

— Именно, Сашенка — ще получи, ще стане... Бъдеще време, и то неопределено бъдеще. А ние с тебе вече получихме от него всичко, което ни беше обещал. Затова трябва да проявяваме разбиране. И ако нещо го тревожи и той смята за нужно да го обсъди с мен, ние трябва да се съобразяваме с всичко това, дори да ни причинява неудобства.

Тя се стараеше да внимава какво говори, да не би — *пази боже!* — да обиди Александър, да не би случайно да прокара разделителна линия между него и себе си. При кавги или просто тежки разговори човек лесно се поддава на тази съблазън и не забелязва как разделителната линия се разширява и задълбочава и ако допреди малко, само преди пет минути, си можел просто да я прекрачиш, изведнъж дори не можеш да видиш отсрещния бряг. Не, опитната и изкусна в съблазняването на мъже и в поддържането на добри отношения с тях Олга внимателно следеше линията да не се разшири, навсякъде, където беше уместно, употребяваше израза „ние с теб“. Ние с теб. Ние сме съпрузи. И каквото и да се случи, сме заедно. В здраве и в болест. В нещастие и в радост. В нищета и в богатство. Но, разбира се — най-вече в богатство. И в слава. Всичко останало се спазваше грижливо само за да не се откачат от въдицата тези две златни рибки. Макар дълбоко в душата си Олга Решина прекрасно да разбираше, че не изпитва никаква страстна любов към мъжа си, както не я бе изпитвала и по-рано. Но Бороданков беше мъжът, когото сама си бе избрала, когото бе чакала търпеливо дълги години, бе треперила над него като над засети семенца, грижовно бе плевела и торила тази леха с екзотични цветя. Беше вложила в този мъж младостта, силите, душата си. Беше си поставила цел и я бе постигнала. И сега нямаше никакво намерение да разсъждава доколко правилно е избрала тази цел. Александър Инокентиевич Бороданков, доктор на медицинските науки, професор, бе нейно лично, персонално завоевание. И сега тя имаше нова цел — да стане съпруга на Нобеловия лауреат Бороданков. Затова щеше да обича мъжа си, да го котка и заобикаля с грижи, да го пази от неприятности и всячески да му помага в работата, та в края на краищата да постигне целта си. И ако в името на тази цел трябваше да извърши престъпление — какво пък, Олга беше готова. Тя беше готова на всичко.

Оборин втори ден лежеше и ставаше само за да яде и да ходи до тоалетната. Мозъкът му работеше като навита пружина, но дисертацията вече не интересуваше Юрий. Беше разбрал, че Олга го е излъгала, и само слабостта и прилошаването му пречеха да изригне клокочещата в него ярост.

Вчера, когато медицинската сестра Юля случайно се изпусна, че съпруг на Олга е самият професор Бороданков, Оборин изпита чувството, че го заляха с кофа студена вода. Така ставаше винаги когато внезапно му се разкриеше неприятна истина. Загуби цял ден, за да си припомни всички най-дребни подробности, свързани с отношенията му с Олга. Историята на тяхното запознанство. Лъжата ѝ за ревнивия съпруг, който се познавал с всички служители в отделението и непременно щял да разбере, ако Олга се среща с Оборин. Защо не можеше направо да му каже, че съпругът ѝ работи в същото отделение? Това щеше да изглежда много по-убедително от приказките, че се познавал с персонала.

При тази мисъл Оборин се сепна, той разбра: тук има нещо! Щеше да е много по-разумно и просто да му каже истината за мъжа си. Мъжът ѝ действително се познава с всички в отделението и всеки момент може да научи, че жена му е зарязала дежурство и е хукнала на среща. Но защо Олга бе избрала по-сложния път? Ако намереше отговора на този въпрос, Юрий щеше да разбере и останалото.

По обяд на Оборин му се стори, че е намерил отговора. Истината, че мъжът ѝ работи в отделението, е можела да попречи само в един случай: в случай че Олга е трябвало непременно да вкара Юрий в отделението. Но защо? Съпругът трябва да бъде ревнив, тъй че да нямат възможност да се срещат. Единственият вариант, който между другото бе измислил самият Оборин, беше клиниката, където работеше Олга. Но и този вариант трябваше да отпадне, щом мъжът ѝ всеки ден е там. Значи се е налагало да скрие факта, че мъжът ѝ ще е наблизо. Но от това неумолимо следваше изводът, че Оборин — неизвестно защо — непременно е трябвало да бъде настанен в отделението. И до това решение, което му бе изглеждало остроумно и оригинално, го бяха довели за ръчичка, както малко дете — до витрина с играчки.

Вбесен от измамата, Оборин разсъждаваше ясно и последователно. Отначало се бе чувствал тук прекрасно, после Олга му каза, че трябва да скрият това от лекаря, инак нямало да имат основание той да остане тук. И веднага след това Юрий започна да се чувства зле. Слагат му нещо в комплекса витамини. Значи няма да ги пие повече — това е ясно.

После се появи Серьожа — тази същинска шахматна енциклопедия, който обаче допускаше някакви съвсем идиотски

грешки. Оборин започна да си припомня изиграните със Серьожа партии, но вместо това, постоянно си спомняше за колата на Тамара. Образът на зелената жигула настойчиво изникваше пред очите му всеки път, когато си припомняше за какво си бяха говорили в момента, когато Серьожа правеше поредния си абсурден ход и с един замах проваляше съвсем прилична партия, която би могъл достойно и без да изпитва срам, да доведе до реми.

Юрий Оборин прекара целия вчерашен ден в тежки размисли над въпроса кому и защо бе потрябвало да организира цялата тази грандиозна измама. Разбираше, че се е натресъл в някаква тъмна история и това е свързано с внезапното появяване и изчезването на Тамара Коченова. Какви ли ги е забъркала Томка? Явно е било нещо сериозно.

След единайсет отново дойде Серьожа, понесъл под мишница шахматната дъска. Юрий не се чувстваше по-зле от вчера — бе изливал в мивката витамините, които му носеха с обяда и вечерята, но предвидливо се престори, че му е лошо, и дори се извини, че ще играе, без да става от леглото.

Реши да направи експеримент, за да провери догадките си, които му изглеждаха съвсем логични, но същевременно невероятни. „Ще го накарам да допусне грешка точно на двайтсет и петия ход. Не по-рано и не по-късно, точно на двайтсет и петия. Ако успея, значи догадката ми е вярна“ — каза си Оборин.

Днес той играеше с белите фигури и градеше партията така, че на двайтсет и петия ход позициите на черните да бъдат очевидно по-силни. С други думи — постави примамка. И с лекота се поддаде на подхванатия от Серьожа разговор за странностите на любовта и непредсказуемостта на жените, като същевременно се стараше да брой ходовете, тъй като играеха по любителски — без часовник и без да си водят бележки.

— Разкажи ми за годеницата си — помоли Оборин.

— Нима ви е интересно? — учуди се Серьожа.

— Защо не? Ти постоянно ме разпитваш за моите жени, значи ти е интересно. И на мен ми е интересно.

— Е, има голяма разлика, Юрий Анатолиевич — разсмя се младежът. — Аз ви разпитвам, както чирак разпитва майстора. Уча се от вашия опит. А какво може да ви интересува моята Аљонка?

— Полза няма, прав си — съгласи се Юрий и се постара да запомни, че Серьожа направи седемнайсетия ход. — Но за теб може да се окаже полезно. Спомняш ли си онзи стар виц как един съпруг отишъл в милицията да съобщи, че жена му изчезнала? Милиционерът иска той да му изброи особените ѝ белези и мъжът казва: дребна на ръст, криви крака, рядка коса, очите леко кривогледа, половината зъби железни, гласът креслив. Изброявал, изброявал, накрая махнал с ръка и казал: „Абе я зарежете, гражданино началник, не я търсете тая глупачка, майната ѝ!“

Серьожа се разсмя толкова заразително, че Оборин в един момент дори се усъмни дали е прав да подозира хлапака в участие в заговор. Само хора с чиста съвест могат да се смеят така весело и безгрижно. Впрочем експериментът бе замислен, за да провери именно това.

До двајсет и втория ход Оборин търпеливо слуша колко чудесна била Аљонка — добра, умна и красива. Оставаха му три хода, преди да реализира идеята си. На двајсет и третия ход по невнимание откри царицата си и Сергей естествено веднага се хвърли в атака. На двајсет и четвъртия ход Оборин пожертва кон, след което преимуществото на черните на дъската можеше да се види дори от малко дете. И накрая, на двајсет и петия ход, откри царя си, като създаде на Сергей поне две възможности да обяви шах. Това беше решаващият момент, за който Оборин се бе подготвял внимателно: шах на белия цар можеше да се обяви чрез ход или с коня, или с царицата. И двата толкова съблазнителни хода биха довели до катастрофални последствия за черните, защото тези две фигури бяха крайъгълните камъни на отбраната, построена за защита на черния цар, и придвижването им далеч напред по дъската така оголваше отбраната на черните, че през нея можеше да мине дори жив кон, камо ли шахматен. По принцип такъв ход лесно можеше да се предвиди, ако играчът гледа поне три-четири хода напред, което беше по силите дори на не твърде умен новак. И тъй, след като направи своя двајсет и пети ход, Юрий Оборин се прозя и заяви:

— Слушай, не ти ли залепват червата от толкова сироп? Прекалено захаросана история, чак е подозрително...

— Но тя е такава, Юрий Анатолиевич, нищо не си измислям. Наистина е невероятно момиче.

— Добре, годенико, да приключваме разгрома на германците край Полтава. Днес май наистина не съм във форма, я какви глупости съм направил на дъската! Матирай ме в три хода и да си лягам. Напоследък нещо не се чувствам добре, изглежда, остарявам.

— Какво говорите, Юрий Анатолиевич, на вашите години! — искрено се възмути Серьожа. — За каква старост говорите? Засрамете се.

— А, не си прав — мрачно въздъхна Оборин. — Ето например наскоро ми дойде на гости една моя бивша приятелка, Тамара — спомняш си, разправял съм ти за нея. Та тя за четири месеца получила две сърдечни кризи, дори викали „Бърза помощ“. И се чудела, че ето — млада е, едва навършила трийсет, но лекарят, който дошъл с линейката, ѝ казал, че хората набират здраве само до седемнайсет години, а от осемнайсет нататък започват предимно да го губят. Вярно, животът на Томка е неспокоен, нервен, вечно ѝ се случват разни неприятности...

Серьожа направи двацет и петия си ход — разбира се, погрешен, — след което получи мат в четири хода.

Оборин спа дълбоко, но не благодарение на душевното си спокойствие, а по-скоро от слабост, и се събуди едва когато пак Серьожа му донесе закуската. По физиономията му личеше, че още не се е съвзел от смайването си — как е могъл да изгуби такава партия, и то толкова мълниеносно!

— Кой ще те смени днес? — уж между другото попита Юрий, когато младежът постави на масата подноса с храната и приборите.

— Олга Борисовна. Защо?

— Просто питам. Още не мога да схвана как си подреждате графика. Вчера беше Юля, днес е Олга, а утре ще бъде тази... е, как се казваше... тази бе, дето децата ѝ вечно боледуват.

— Марина — подсказа му Серьожа. — Ами те пак са болни. Имат една година разлика, ходят в една и съща детска градина, така че ако в градината тръгне някой вирус, и двете веднага го пипват.

— Ами мъжът ѝ? Защо той не погледа децата? Страх го е да не се феминизира ли?

— Не знам — усмихна се Серьожа. — Той изобщо е някак странен, много е затворен. Може дори да е опасно да му се оставят

децата. Нали знаете — има хора, които не схващат разликата между дете и възрастен човек. Е, Петя е точно такъв.

— Ти го познаваш, така ли?

— Разбира се, и той работи тук, в лабораторията.

Оборин дочака Серьожа най-сетне да си тръгне, после стана и се съсредоточи върху състоянието си. Леко му се виеше свят, но не повече, отколкото вчера и завчера. Краката едва го държаха и при всяка стъпка плувваше в пот, сякаш не местеше в пространството собственото си тяло, а мъкнеше на гръб петдесеткилограмова тежест, и то нагоре по стръмна пътека. Юрий събра всичките си сили, за да застане под душа. Направи го контрастен: започна с гореща вода, която със завъртане на крана правеше ту леко прохладна, ту малко по-топла, и след петнайсетина минути, когато студената вода вече беше ледена, а горещата едва се издържаше, той се почувства доста по-добре.

Нямаше апетит, но направи усилие и изяде всичко, изпи две чаши силен, горещ и много сладък чай, изля витамините в мивката и легна да боледува. Вече и през ум не му минаваше за дисертацията. Най-важното сега беше да събере сили и да измисли какво да прави.

Веднага след десет дотича Олга. Наведе се да го целуне и той почувства колко прохладна е кожата ѝ, колко приятно мирише на есен и свобода. За пръв път през целия си престой в отделението Оборин остро усети, че е лишен от свободата си.

— Юрочка, имам чудесни новини! — зачурулика тя. — Снощи мъжът ми спешно замина в командировка за два месеца. Представяш ли си колко свободно време ще имам, за да се виждаме! Нощем ще работи Серьожа, а аз — само денем, веднъж на три дни. Цялото останало време е наше! Юрка, представяш ли си какъв късмет! Събирай си багажа, кажи на Александър Инокентиевич, че се прибиращ вкъщи, и започваме с теб нов живот.

— Интересно — намръщи се Оборин, — а как ще обясня на Александър Инокентиевич желанието си да си тръгна?

— Господи, не си длъжен нищо да му обясняваш! Ти се намиращ тук, докато се нуждаеш от помощ, за да завършиш творческата си работа, разбираш ли? Щом си завършил работата си — край, свободен си като птица. Ако искаш, оставащ, ако искаш — отиваш си, твоя воля.

— И той ще ме пусне толкова спокойно? — кой знае защо, усъмни се той.

— Че защo да те държи? За какво си му? Разбира се, че ще те пусне. Когато си тръгна, извикай го и му кажи. Това е — нищо повече.

— Чудесно! — усмихна се Оборин. — И ти ми обещаваши, че ще прекарваш цялото си свободно време с мен?

— Обещавам. — Тя отново го целуна, пхна ръка под одеялото и погали мускулестите му бедра. — Между другото — защo лежиши? Мързел ли те е налегнал? Или се чувстваш зле?

— Да, домързя ме нещо — отговори той, като се стараеше думите му да прозвучат колкото може по-убедително.

Не посмя да си признае, че се чувства зле. Ами ако под този предлог Олга реши да му даде някаква отрова или — още по-лошо — да му бие инжекция? Пак добре, че никой не го контролира как пие витамините. Но с други лекарства този номер може да не мине.

— А как върви дисертацията ти?

— Отлично. Остана ми съвсем малко и втората глава ще е готова.

— Е, добре. — Олга нежно погали с длан лицето му. — Много добре. Дописвай я по-скоро и ще се заемем един с друг. Става ли? — Отново се наведе над него и го целуна — този път продължително и умело, просто дъхът му секна.

Когато тя си тръгна, Оборин дълго гледа солидната дървена врата, преценявайки нещо, после решително натисна копчето за повикване на лекаря. Доктор Бороданков се появи след три минути.

— Слушам ви, Юрий Анатолиевич — разтревожено каза той. — Случило ли се е нещо?

— Нищо, Александър Инокентиевич, всичко е наред. Искан да ви благодаря за великолепните грижи и режима и да ви предупредя, че утре искам да си тръгна.

— Така ли? — учуди се лекарят. — Но защo? Доколкото си спомням, вие си платихте за две седмици престой. Минали са само десет дни.

— Завърших работата си, така че сега с чиста съвест мога да се прибирам вкъщи.

— Но ние не можем да ви върнем парите за четирите дни — смути се Бороданков. — Нашите финансисти няма да се съгласят...

— Не е и необходимо — махна с ръка Оборин. — Да не ставаме дребнави. Всичко е наред, Александър Инокентиевич. Остана ми само леко да пипна текста, както се казва, да го доизкусурия, така че и днес с

голямо удоволствие ще поработя тук, а утре след закуска искам да си тръгна. Възможно ли е?

— Ама разбира се. Можете да си тръгнете всеки момент, дори нощем. Нали знаете моя принцип: най-добрият режим е онзи, който човек си състави сам. Организмът сам си знае кога и какво да прави, кога да яде, кога да спи, кога да работи, кога да се разхожда. В никакъв случай не бива да го насилваме, да му натрапваме измислен от някого режим. Ами добре, Юрий Анатолиевич, искрено се радвам, че престоят ви при нас е дал резултата, на който сте разчитали. Главата е написана, работата е завършена, приемоте моите поздравления. Когато решите да ни напуснете, извикайте дежурната медицинска сестра, тя ще ви придружи до изхода.

— И сам няма да се изгубя — засмя се Оборин. — Не съм забравил как ме доведохте тук.

— Тогава не бива да забравяте, че нашите врати са заключени — весело отвърна Бороданков. — За да не могат любопитните журналисти да пъхат тук дългите си носове.

От стаята на Оборин Александър Инокентиевич веднага се забърза към кабинета си. Пътем надникна в стаята на медицинските сестри. Олга се бе навела над дневника и старателно записваше нещо.

— Олюшка, ела при мен — повика я той.

Когато влязоха в кабинета му, Бороданков бързо заключи вратата, грабна жена си на ръце и я завъртя из стаята:

— Намерихме верния път! Оленка, намерихме верния път! Оборин се е накарал да си тръгва. Успял е да завърши дисертацията си, преди да започнат необратимите промени. Той е първият, който е завършил работата си, и утре сам ще си тръгне оттук.

— Утре ли? — Олга се изтръгна от прегръдките на мъжа си и оправи късата си снежнобяла престилка, която откриваше доста нависоко красивите ѝ крака. — Защо утре? — попита навъсено.

— А защо не? — на свой ред попита Бороданков.

— Но... — Тя се запъна. — Искам да кажа, че щом е завършил работата си, може да си тръгне още днес. Защо трябва да чака до утре?

— Така му е удобно — сви рамене Александър Инокентиевич. — Каза, че искал още да поработи върху текста, да го поизглади. Напълно разбираемо. Не виждам какво толкова те учудва. В края на краищата той си е платил за още четири дни.

— А как се чувства?

— Няма оплаквания. Слушай, какво му даваме? Кой вариант?

— В началото четирийсет и седми, а през последните два дни — петдесет и първи.

— Чудесно! Просто чудесно! — Бороданков потри ръце, грабна отново жена си и я разцелува по двете бузи. — Вярно, този юрист не е добре, вижда се с просто око, макар че той не се оплаква. Но след десет дни престой още има достатъчно сили, за да си тръгне. Това означава, че четирийсет и седми и петдесет и първи вариант са най-близо до това, което търсим. Вече сме на прага, Оленка, остана съвсем малко. Още съвсем мъничко, още едно усилие — и с теб сме победители. Разбираш ли? Ние с теб сме победители!

— Да, Саша — повтори тя шепнешком, загледана право в очите на мъжа си. — Ние с теб сме победители.

Тя се притискаше до него все по-силно, без да откъсва очи от лицето му, и само след минута Александър Инокентиевич трескаво разкопчаваше престилката ѝ, под която нямаше нищо, освен чисто символичните дантелени лентички и тънките шнурчета, наречени дамско бельо. Той обожаваше такива моменти — когато Олга успяваше да го разпали в най-сложни и неподходящи условия. Безгрижна е само неопитната младост, а с напредването на възрастта започва да ти пречи всичко, дори лекият шум, дори някоя миризма, да не говорим за хората, които постоянно минават покрай вратата. И щом Олга съумяваше да го провокира за правене на любов посред бял ден в служебния кабинет, където нямаше удобен широк креват и чисто бельо, значи все още е мъж за милиони! Още си го бива. Защото е победител!

Все още задъхана след бурния любовен експромт, Олга тръгна към стаята на Оборин. Юрий още лежеше в леглото и на нея дори ѝ се стори, че не бе помръднал от момента, когато тя си тръгна от него сутринта. Явно няма сили, но, кой знае защо, не иска да говори за това. Ето, заблудил е и Саша. Разбира се, Саша вижда, че Оборин не е добре, но тя определено знае, че всъщност той е много зле. Защото комплексът, който пие, не е четирийсет и седми или петдесет и първи вариант на лакреола, а един от старите, под номер 24. И ако го взема

пет дни поред, леталният изход му е гарантиран. На шестия ден настъпват необратимите промени и после вече и да го пие, и да не го пие — краят е един и същ. След около два дни.

— Бороданков ми каза, че искаш да те изпишем утре — каза тя без предисловия.

— Да — потвърди Оборин. — А теб какво те безпокои?

— Но аз мислех, че сме се разбрали... — Тя се смути. — Мъжът ми замина...

— Оленка, мила, но нали ти целия ден днес си на работа. Ще бъдеш тук до десет вечерта. Какъв смисъл има тогава да се прибирам? Тук поне знам, че си близо до мен, че мога да натисна копчето на звънеца и да те извикам. И без това трябва още малко да поработя върху текста — по-добре да го направя тук. Защото се познавам: ако сега се прибера, ще започна да въртя телефони, да се занимавам с разни глупости, ще бърбря с приятели, с родителите си. И в резултат няма да изпирам докрай тавата, а утре ще започна да се разкъсвам между теб и текста. Защо е нужно това? Съгласна ли си?

Тя вече се бе овладяла напълно и се сети какво и как трябва да направи, за да го накара да се прибере вкъщи още днес.

— Естествено, мили. — Разкопча престилката си и полегна до него на леглото, което бе достатъчно широко за сексуални игри. — Разбирам, че главното за теб е работата ти, твоята дисертация — мъркаше тя, сложила ръката му върху гърдите си, докато нежно го галеше по корема. — Но честно да си призная, надявах се, че още тази нощ ще можем да бъдем заедно. А така ще изгубим цяла нощ. Жалко! — Ръката ѝ се плъзна по-надолу и Олга внезапно разбра, че Оборин наистина е много зле. За пръв път, откак се познаваха, той не реагира на ласките ѝ. — Какво ти е? — попита го загрижено. — Наистина ли не си добре? Искаш ли да извикам кардиолог, за да те прегледа?

— Всичко е наред, Оленка, не се тревожи. Е, голяма работа, в момента не съм лъвът, когото познаваш, трябва ли веднага да викаме кардиолог? Случва се.

Тя стана, закопча престилката си и приседна във фотьойла до него. Взе ръката на Оборин, започна внимателно да гали пръстите му, като от време на време я вдигаше до устните си и я целуваше.

— Господи, Юрочка, колко си ми глупавичък! — тихичко нареждаше тя. — Ако чувстваш, че нямаш нито сили, нито желание —

кажи си. Не бива да се срамуваш от това, наистина се случва, и то често. А ти започваш да ми разправяш за текста, който трябвало да изгладиш. Обещай ми, че няма вече да си търсиш такива оправдания.

— Обещавам — усмихна се Оборин.

— Обещай ми, че никога няма да ме любиш, ако нямаш желание.

— Няма.

— Обещай ми, че довечера ще се прибереш вкъщи.

— Но нали ти обясних, че не искам да си тръгвам оттук днес. Искам да бъда по-близо до теб.

— Можеш да си тръгнеш вечерта, когато свърши дежурството ми. Искаш ли да тръгнем заедно? И да отидем направо у вас?

Олга знаеше, че за нищо на света няма да отиде у Оборин. Пък и как би могла, когато Саша беше тук? Но трябваше на всяка цена да измъкне Юрий от клиниката и да го изпрати вкъщи. Миша ѝ нареди да осигури неговото присъствие в жилището му, преди да е изтекло денонощието. До двайсет и четири часа. И тя беше готова да обещае всичко на света, само и само да изпълни това условие.

— Та нали виждам — страхуваш се, че довечера пак ще се чувстваш зле. Знаеш ли какво ще направим: дописваш си втората глава и си тръгваш, всеки ще ношува у дома си, а утре още сутринта аз идвам при теб с продукти от пазара и започвам да те лекувам. Сигурно се разболяваш от залежаване на едно място — без чист въздух, без движение. Е, какво ще кажеш? Разбрахме ли се?

— Разбрахме се — успя да се усмихне Оборин. — Точно така ще направим.

Николай Саприн получи неочаквана почивка. Дусик-Шоринов му каза, че издирваният аспирант от юридическия факултет ще бъде достъпен за контакт по-късно вечерта. Щом той се озове в дома си, ще могат да се обадят на клиента и да му докладват, че човекът е намерен. Поради това денят на Николай беше относително свободен и първата му работа беше да опита да си поговори с Катя.

— Можеш ли да разговаряш сега? — попита той, когато тя вдигна слушалката.

— Мога — спокойно отговори Катя. — Сама съм.

— Може ли да дойда?

— По-добре да обсъдим всичко, което искаш, по телефона.

Това веднага обнадежди Саприн. Не иска той да отиде, не иска да го вижда насаме — значи се страхува, че може да прояви слабост. Значи в душата ѝ още е живо топлото чувство към него и той трябва непременно да се постарее да го възроди, за да си върне Катя.

— Това е сериозен разговор, Катюша, не е за телефон. Защо не искаш да дойда при теб?

— Защото след един час ще дойде Дусик, току-що ми се обади.

Това беше сериозен удар, но Николай го понесе стоически.

— Добре, тогава да си поговорим по телефона. Спомняш ли си, че ти направих предложение?

— Да, спомням си.

— И какво ще ми отговориш?

— Нищо.

— Тоест отказваш ми?

— Да, отказвам ти.

— Може ли да знам защо?

— Може. — Тя въздъхна, сякаш си поемаше дъх. — Снощи вече ти казах всичко. Омръзнало ми е да бъда майка. И после — не искам да съсипвам живота си.

— Но защо, Катюша, за бога, защо? — едва не се развика Николай. — Защо да се омъжиш за мен означава да съсипеш живота си? Какво толкова ужасно ти предлагам? Искам да напуснеш Дусик и да заминеш с мен за Щатите, където живее сестра ми с мъжа си. Защо това да означава животът ти да бъде съсипан? Животът ти ще си остане същият като сега. Ще си седиш вкъщи, ще четеш, ще гледаш видео, ще се разхождаме.

— Ако се омъжа за теб, ще трябва да тръгна на работа, за да издържам семейството си. Забрави ли, че имам голямо семейство? Забрави ли, че имам майка инвалид, петима братя и сестри и баща, който вече двайсет години се трепе и не знае що е почивка? Удобно ти е да го забравяш, защото това не е твое семейство и твоя болка. Знаеш ли колко пари трябва, за да ги издържам? Когато моите добри, доверчиви родители са ни създавали нас всичките, имаше съветска власт и едно многодетно семейство можеше все пак да разчита на нещо, на някаква — макар и малка — помощ от страна на държавата, още повече че баща ми работеше на Север, получаваше всякакви

надбавки, и мама не е планирала да стане инвалид, тя работеше във фризьорски салон, беше първокласна стилистка, дамите от целия град се записваха месец предварително, за да им направи прическа. Разбира се, плащаха ѝ лично, не чрез касата — тъй че би трябвало парите да ни стигат. А какво излезе? Аз искам родителите ми да живеят достоен живот, а братята и сестрите ми да получат образование, което ще ги измъкне от нищетата. Затова няма да допусна да започнат работа, когато завършат училище. Те непременно ще се забъркат в нещо, защото още не умеят да се борят със съблазните. Но за да учат, а не да охраняват нощем сергии, аз трябва да живея тук, а не в Щатите, и с Дусик, а не с теб.

— Колко ти дава той за семейството ти?

— Две хиляди долара всеки месец.

Две хиляди! Чак дъхът му секна. Разбира се, той не може да си позволи такава сума. Катя е права — той не може да ѝ осигури стандарта, който ѝ осигурява този отворителен Дусик.

— Но ти не го обичаш — продължи да упорства Николай, все още с надеждата да я придума.

— Не го обичам — с лекота се съгласи Катя. — Но това нищо не означава. Все още не обичам и теб. Разликата е само, че теб сигурно бих те обикнала, и то пламенно и нежно, ако бихме продължили да се срещаме. А никога няма да обичам така Дусик. Но аз съм му много благодарна за всичко, което направи за мен, и съм му предана. И ще бъда с него, докато той не ме изгони.

— А какво ще стане, когато и най-малкият от братята ти завърши образованието си? Ще можеш ли да напуснеш Дусик, ако тогава все още сте заедно?

— Коля, разбери: ако дотогава Дусик още не ме е изгонил, ще остана с него, докогато ме иска. Ако изтегли на собствените си плещи семейството ми от нищетата, той ще има право да се разпорежда с живота ми, както намери за добре. Толкова е просто, Коля. Та това са най-елементарните закони на дълга и благодарността. Нима като малък не са ти обяснявали тези неща?

Не, не бяха му ги обяснявали. Той просто бе наблюдавал, че представите за дълг и отговорност на майка му, която мразеше, и на втория му баща, когото обожаваше, са свършено различни. Но вторият баща просъществува в живота на Коля толкова кратко време,

че момчето не успя да се ориентира в тези сложни въпроси. И сега, докато слушаше Катя, чувстваше как сърцето му се къса от мъка и безизходност и му се искаше да закрепци: „Ами аз? Какво ще стане с мен? Ами с моята любов? Ами с живота ми?“

Той седеше до телефона, слушаше Катя и с ужас осъзнаваше, че не разбира нейната логика. И дори не се досещаше, че докато в главата му се раждат такива въпроси, докато мисли какво ще стане с него самия, с неговата любов, с неговия живот — докато тези въпроси не изчезнат от душата му, той така и нищо няма да разбере.

ГЛАВА 19.

Старши оперативният пълномощник на Министерството на вътрешните работи Николай Селуянов обичаше своя рожден ден и редовно го празнуваше — независимо какво бе състоянието на кесията или на душата му. Този път празникът се случи в делничен ден, но това не смути Коля и дори през ум не му мина да отложи тържеството.

— Довечера сте у нас — каза той на Коротков и Лесников още сутринта. — Изобщо не искам да чувам за някакви си спешни дела. И не забравяйте Аска.

Особеното на рождените дни на Селуянов беше, че той никога не канеше съпругата или съпруга. Или поне откак се разведе. Но никой не му се сърдеше, всички разбираха, че един детектив, който само при много късмет уцелва два пълноценни уикенда на месец, изпитва големи затруднения и няма време да поддържа дома си в ред, при който да не го е срам да покани много гости.

— Аха, пак аз ще готвя — промърмори Коротков.

— Ако искаш да живееш, ще сготвиш — отбеляза философски Селуянов. — То и аз мога да заджуркам нещо, но от моята кулинария ще измрете като мухи.

— Слушай — сподели идеята си Игор Лесников, — я да сложим в кухнята Анастасия. Нали тя и без това не е на работа! Да отиде у вас по-рано и докато дойдем и ние, всичко да е вече готово. Какво ще кажеш?

Идеята бе шумно подкрепена, Коротков взе ключовете от жилището на Селуянов, качи се в колата, забра Настя и я закара в просторната кухня, където — освен мебелите — нямаше нищо подходящо.

— Ами от какво ще готвя? — попита тя, оглеждайки празния хладилник.

— Ето ти пари, купи каквото сметнеш за нужно. Ние ще допълзим към седем часа — отвърна Коротков. После помисли и предвидливо добави: — Ако рече господ.

До седем часа Настя се занимава с организирането на рождения ден. Тя не обичаше да готви, но заради Селуянов реши да се постараете и още преди пристигането на уморените и гладни детективи, жилището се изпълни с разнообразни и твърде апетитни миризми на месо, зеленчуци и подправки. Наистина на няколко пъти ѝ се наложи да се обажда вкъщи на Льошка и да го моли за консултация, но в края на краищата под неговото деликатно телефонно ръководство тя подреди трапеза за чудо и приказ.

Пръв забеляза това Коротков, който беше чест гост в семейството на Настя. След като огледа пригответените мезета, той веднага бръкна с лъжица в паницата със салата.

— Та това е фирменото блюдо на Чистяков! — изломоти той с натъпкана уста. — Аска, ти по никакъв начин не можеш да приготвиш такова нещо. Признай си истината.

— Такава е истината, такава — покая се тя и въздъхна. — Има ли смисъл да крия?

— Голямо прасе си, Каменская! — гневно я скастри Селуянов. — След като не го поканихме, поне да не беше се съветвала с него за готвенето. Нали ще се обиди.

— Кой ще се обиди? — От подобно чудовищно предположение Настя чак изпусна ножа от ръката си. — Чистяков да се обиди? — повтори тя и вдигна падналия нож. — Какви ги приказвате, граждани? Чистяков е човек с нормална психика, той прекрасно разбира всичко.

— Хайде все пак да го поканим — предложи Селуянов. — Не, наистина — някак неудобно се получава.

— Покани го. — Настя сви рамене. — За мен дори е по-добре, после ще си ме прибере с колата, а така ще трябва да се лашкам с метрото и автобуса.

Въпросът със съпруга на Настя се реши бързо и гуляят започна. Първият тост, както е редно, беше за рожденика, вторият — за родителите му. Преди да стигнат до третия тост, разговорът пое в обичайното русло в стил производствено съвещание.

— Саприн е пристигнал — съобщи Настя. — Странното обаче е, че той не издирва Оборин, макар че по мои сведения се е наел да изпълни поръчката на Денисов.

— А какво прави? — поинтересува се Коротков.

— Представи си — стои си вкъщи. Хем според идеята не може да игнорира задачата — става дума за много пари. Денисов е поставил размера на заплащането в зависимост от срока на изпълнението на задачата — специално се разбрахме за това. Така че за Саприн трябва да е изгодно да намери Оборин колкото може по-бързо.

— И какво е твоето обяснение? — попита Лесников, на когото Гордеев всеки ден триеше сол на главата, задето разследването на убийството на Карина Мискарянц не помръдва нито крачка напред.

— Може да има много обяснения. Например: Саприн може да знае къде се намира Юрий Оборин, но да не може да стигне до него. За сметка на това може да знае кога и къде ще се появи в най-близко време. Разбира се, той е заинтересован да влезе в контакт с Оборин и да докладва за изпълнението на задачата колкото може по-бързо, тъй че неговото бездействие може да се обясни с две причини. Или до мястото, където се намира Оборин, наистина не може да се стигне и Саприн прекрасно знае това, тъй че дори не се опитва да го направи. Или Оборин ще бъде достъпен в най-близко време. В най-близко. От всяко положение, след като ние с вас нямаме нито сили, нито време да търсим Оборин, ще почакаме Саприн да ни заведе при него.

— Много те бива, сестро, да вадиш кестените от огъня с чужди ръце — поклати глава Селуянов. — Не ти стига служебното разследване, ами и не преставащ да се занимаваш с твоя Денисов. Авантюристка такава.

— Стига, каква авантюра е това! — възрази Настя. — В случая разчитаме на легендарната алчност на Шоринов. Подмавихме го с големи пари — и той извика Саприн в Москва, забрави за Коченова. Той изобщо забравя за всичко, щом размахаш под носа му пари. А на Саприн му трябва пари, и то, както се разбра — спешно: сестра му скоро ще ражда, така че по моите сметки трябваше да се заеме с търсенето на Оборин с огромно удоволствие. И аз щях да бъда последна глупачка, ако не бях помолила Денисов да организира всичко това. Без неговата помощ щяхме да търсим Саприн и Оборин, докато свят светува.

— И после какво? — попита Селуянов, докато си режеше солидно парче от свинското печено.

— Ами после ще видим — неопределено отговори тя. — И така, и така не можем да арестуваме Саприн — няма за какво. На

територията на нашата страна той не е извършил нищо престъпно, за което да знаем. Може би Денисов ще се свърже с приятеля си Кнепке от Виена, онзи ще отиде в полицията и по-нататък всичко ще се задвижи по официалните канали — разбира се, ако австрийската полиция пожелае. Посолство, Министерство на външните работи, Интерпол и така нататък.

— Ами ако го провокираме за нещо, така че да имаме повод за арестуване?

— Коля, престани да си играеш на Робин Худ — намръщи се Игор Лесников, който си бе мълчал до този момент.

— Разследването на убийството на Карина Мискарянц не помръдва, трябва да намерим нейния убиец. А той определено не е Саприн. Остави го на мира.

— Между другото, Игорьок, какво става с убийството на депутата? Изясни ли се нещо? — попита Настя.

— Положението е все същото. И този случай е в застой — въздъхна Лесников. — Я да пийнем.

— За какво ще пием? — с готовност се отзова Коротков и напълни чашките.

— За прекрасните, чудесни, необикновени случайности, благодарение на които успяваме да разкрием едно-друго — мрачно се пошегува Игор. — На мен например някакво шесто чувство ми говори, че Дроздецки е убил депутата, но не мога да го докажа. Алибито му е желязно. Представете си какъв кеф ще е да се окаже, че в телефонната централа, която обслужва района на Дроздецки, в деня на убийството е имало някаква авария. Дроздецки и неговият приятел в един глас твърдят, че Голубцов се обадил на Дроздецки вкъщи и му определил среща, за да отидат на онази вила. И изведнъж да се окаже, че това не може да е станало, защото този ден в този район телефоните не са работели. Тогава бихме могли да си поговорим по-строго. Но аз чувствам, че Бог няма да ми изпрати такава невероятна случайност и съм осъден да човъркам убийството на депутата Самарцев до дълбоки старини.

— Как го каза? — изведнъж попита Настя. — Как беше името на човека, с когото Дроздецки ходил извън града?

— Голубцов, Василий Викторович. Да не би да го познаваш?

— Да — отговори тя със странно променен глас. — Голубцов. Ами да, Голубцов. Живее на „Болшие каменшчики“. Готов си, Игорьок, Дроздецки е твой.

Лесников постави пълната си чашка на масата и внимателно погледна Настя.

— Майтапиш ли се?

— Без майтап. Поразмърдай Славка Дружинин от Южния район. Той е слаб, ще пропее. Голубцов случайно е станал свидетел по делото за изнасилването на едно момиче точно в деня, когато уж е ходил на вилата с Дроздецки. И е помолил Дружинин да изтрие името му от всички документи. А аз случайно пипнах Дружинин. Ах, дявол да го вземе! Хем момчето не е лошо! И като оперативен работник си го бива. Жалко, че се е продал.

— Да не грешиш нещо за Дружинин? Сигурна ли си?

— Сигурна съм. Момчета, учете се да използвате компютъра както трябва, инак и вие може да се изложите някой ден.

— Господи, с какво намерила да се шегува! — размаха ръце Коротков. — Пепел ти на езика! А какво общо има тук компютърът?

— Дружинин е проникнал в жилището ми и е изтрил от компютъра името на Голубцов. Но в службата си той ползва стара версия на „Нортън“ — там при включване от двете страни на екрана се появяват икони на програмите, а на него и през ум не му е минало да провери каква версия имам аз в компютъра си — просто защото и понятие си няма от това. При версията, с която той е свикнал да работи, е невъзможно при включването на компютъра да се определи с какви файлове е работил ползвателят, преди да го изключи. Затова Льошка се изненада: два дни поред на компютъра беше работил само той, а когато го е включил, отляво на екрана е видял моите файлове. Ако беше малко от малко грамотен, Дружинин щеше да запомни какво е имало на екрана при включването на компютъра и да върне всичко, както си е било. Той обаче презира книгите. И както виждате, резултатът е печален.

— Всичко това е прекрасно — обади се Лесников, — но как ще доказваме? Защото Дружинин не е толкова глупав, че да си признае.

— Аз ще измисля как ще доказваме, ти нямай грижа — обеща Настя. — Нали за това ме държите при вас.

— Дума да няма, не е за да ни готвиш — намеси се Селуянов. — Твоят благоверен нещо се забави.

Настя внезапно избухна в смях. Детективите се спогледаха недоумяващо, после мълчаливо изпиха чашките си и дружно поклатиха глави. Не, никога няма да разберат Анастасия Каменская. Как ли е устроен мозъкът ѝ?

Докато пътуваше в колата, седнала до Алексей, Настя мълчаливо пушеше, вперила невиждащи очи някъде през прозореца. Спомни си за Дружинин и отново се разсмя.

— Какво има? — обърна се към нея Льоша. — Знаеш ли кой се смее без причина?

— Аха. — Тя избърса сълзите, избили от очите ѝ. — Спомних си как кастрих онзи дядка от кантората, задето неговите хора са влезли у нас. Господи, какъв строг тон му държах!

— И какво смешно има тук? — не разбра Чистяков.

— Ами направил го е друг човек, не неговите хора. Но аз едва днес разбрах това, а колко бях разгневена тогава! Представям си каква бъркотия е настанала в кантората им заради тази история. И да съм искала, нямаше да мога да го измисля.

— Е, нищо де, ще му се извиниш за недоразумението — пошегува се той. — Сега преди лягане сигурно ще ти се обади.

— Хайде де! — пак се разкикоти Настя. — Ще му се извинявам, как ли пък не! Ще го торможя до изнемога с този взлом. И още нещо от сорта ще изобретя, съвсем ще го довърша. Ще наколадя Тришкан. Ще измисля какво да го излъжа.

— Ася, укроти се — умолително каза Чистяков. — Моля те, стига лудории. Детективският хъс наистина е хубаво нещо, но не ти ли бяха достатъчно неприятностите? Хайде ние със Саша да проследим твоя дядка, да научим къде живее, ти ще изясниш кой е той и понататък работете официално. Не му се навирай в очите, не го дразни.

— Да не му се навирам в очите ли? — Тя стана сериозна и впери поглед в мъжа си от упор. — Да не му се навирам? — повтори тя вече със съвсем друг тон. — Забрави ли как с теб стояхме заключени и се молехме на Господ нищо да не се случи с дъщеричката на Ларцев? Забрави ли как я бяха отвлели и цяла седмица я тъпчеха с препарати,

та едва не умря? Забрави ли, че баща ѝ осакатя? Тогава нищо не можах да направя на тази гадна кантора, защото животът на момичето беше по-важен от всичко и всяко мое непредпазливо действие можеше да доведе до необратими последствия. Днес обаче ръцете ми са развързани. И знаеш ли защо? Защото те искат нещо друго от мен. Не някакво конкретно действие, за което биха могли да ме принудят, като например заплашат теб или Дашка, или — което е още по-ужасно — малкия Санечка. Можеш да не се съмняваш — те имат пълния списък на моите роднини и близки и като ме сплашат с някакво покушение над тях, могат да ме вземат с голи ръце. На този странен старец му трябва аз, именно аз. Не знам за какво съм му потрябвала. Знаем обаче едно: мразя ги. Но няма да ми стигнат силиците. И не си мисли, моля те, че вие със Санка бихте успели да проследите стареца. Не си прави безплодни илюзии, слънчице, той не е за нашата уста лъжица. Забележи ли, че го следят, след два часа ще ме извикат да идентифицирам труп — твой или на Саша. Той е зубър — умен, хитър, опитен и невероятно опасен. Единственото, което мога да се опитам да направя, е да внеса смут в редиците на противника и така да му отнема малко от силите. И същевременно да го откажа от мерака да ми диша във врата.

— И сигурно знаеш как да го направиш?

— Засега не съм точно, само в общи линии. Но ще опитвам. Във всеки случай той сам ще ми даде убиеца на Карина Мискарянц.

Вкъщи Настя веднага се преоблече в топлия си мъхест пеньоар, но не се настани в леглото, макар вече да беше дванайсет.

— Какво чакаме? — попита Алексей, който ставаше рано и очите му вече се затваряха.

— Ти си лягай, Льошик, а аз ще поседя още малко, ще помисля. И без това този тип ще ми звъни, ще ме събуди.

— Смяташ ли, че ще ти се обади пак?

— Какви ще ги дъвчи. — Настя отчаяно махна с ръка. — Нощните му обаждания вече се превърнаха в традиция.

— Е, ти си знаеш.

Льоша се намести в леглото и известно време мъжествено се опитва да чете някакъв нов криминален роман, но много скоро очите

му се затвориха, а книгата падна на пода. Настя на пръсти отиде при него, зави го, угаси лампата и се върна в кухнята, като затвори плътно вратата след себе си.

И тъй, какво донесе днешният ден? Само догадки. Разпитът на роднините на творческите работници, които бяха починали през последните няколко месеца, показва, че някои от тях малко преди скоропостижната си кончина са се лекували в клиниката, където работеше Олга Решина. Може да се предположи, че именно там, в тази клиника, се работи по възстановяването на препарата на професор Лебедев. Един добър следовател вероятно би могъл да докаже вината на лекарите и да ги привлече под отговорност. Но за това са нужни силни доказателства, и то многобройни. Сега е безсмислено да ровят в клиниката — ако отделението се води санаторно или, както е прието да се казва, кризисно, смъртността в такова отделение не може да не бъде забелязана от главния лекар. При нормално положение на нещата смъртността там трябва да бъде минимална, дори нулева. Щом главният лекар не бие тревога, значи участва в далаверата. Затова не бива да се разговаря с него, те веднага ще прикрият всички следи. Понататък: има и патоанатом. Ако причините за смъртта изглеждат съмнителни, той също трябва да се разтревожи. Щом мълчи, значи и там нещата са изпипани. Как тогава да бъдат хванати? Как да се намерят доказателства за престъпната им дейност? Май засега никак, тъжно констатира Настя. Доброволно никой няма да пропее, глупаци няма. Свършиха се.

Сега — Оборин. По всичко личи, че той наистина се е скатал някъде и без много шум си пише дисертацията. Бил е в контакт с Тамара Коченова след завръщането и от Австрия, това е свършено ясно, и е прибрал в гаража си нейната кола с повредената алармена инсталация. Но защо кантората не го закача? Нали те са накарали дори нещастната Карина да млъкне завинаги, защото Карина е знаела за къде е заминала Тамара. Защо не са закачали Оборин? Или все пак са си имали работа с него? Купили са мълчанието му? Не, тук не се връзва. Ако кантората е открила Оборин като човек, който знае нещо за Тамара, те нямаше да допуснат колата ѝ да стои в неговия гараж. Твърде предпазливи и пресметливи са, за да допуснат такава грешка. Та нали именно чрез колата на Коченова милицията откри Оборин като човек, свързан с Тамара. Те трябваше да предвидят това. Какво ли е

станало? Трябва колкото може по-бързо да разберем, защото Оборин ще се появи на хоризонта всеки момент и точно до този момент трябва да има изработена линия на поведение спрямо него.

Телефонен звън прекъсна напрегнатите ѝ размисли. Настя погледна часовника — един без петнайсет. Доста късничко. Дядката започва да си позволява твърде много.

— Гласецът ви е тъжен, Анастасия Павловна — гальовно каза той. — Неприятности ли ви притискат?

— Притискат ме — призна тя. — Между другото, ако моите затруднения не са ви безразлични, бихме могли да сключим сделка с вас. Нали се опитвате да ме уверите, че сме приятели? Хайде докажете го.

— Винаги готов — благодушно отвърна баритонът. — Вашите условия?

— Условиата ми са прости. Трябва да разкрия убийството на Карина Мискарянц. И съм сигурна, че можете да ми помогнете за това.

— Може би, може би. А какво ще получа в замяна?

— А в замяна ще ви кажа кой е изпратил на моето ръководство снимките, на които аз вечерям с Денисов. Сигурна съм, че искате да научите това.

Получи се толкова продължителна пауза, че Настя се уплаши дали не е направила гаф.

— Права сте — най-сетне каза старецът. — Наистина искам да го знам. Но, драга моя, разликата между вас и мен е, че аз ще науча това и без вашата помощ, а вие не можете да разкриете убийството без моята. Е, какво, ще продължим ли пазарлъка?

— Ще го продължим — твърдо отговори Настя. — Имам какво да ви предложа в замяна на убиеца на Карина.

— Предложете го — великодушно разреши старецът.

— Тъй като спрямо мен и без това се води служебно разследване, едно неразкрито убийство в повече не ме заплашва с нищо катастрофално. При всяко положение ще си получа строгото мъррене. Но ако вие не ми помогнете, ако не ми предадете убиеца на Карина Мискарянц, аз ще напиша докладна записка до ръководството, в която ще посоча кой кога и при какви обстоятелства ме е фотографирал с Денисов. И тогава вече по отношение на този човек ще започне служебно разследване, защото моето ръководство е страшно

заинтересовано да научи от какви съображения един служител на органите на вътрешните работи ме е следил, фотографирал и е изпратил снимките в Главното управление на вътрешните работи, и то анонимно. Искате ли?

— Направил го е ваш служител? — В гласа на стареца прозвуча неподправено изумление.

— Направил го е ВАШ служител. Да ви кажа ли името или сам ще се досетите?

Отново настъпи пауза, този път още по-продължителна и тягостна.

— Разбирам, че ви е трудно да се досетите — прекъсна мълчанието Настя. — Сред вашите хора има твърде много служители на милицията, за да можете веднага да се сетите кой от тях ви е напакостил така. Но помислете си до утре, аз не бързам. Лека нощ.

— Лека нощ — отвърна баритонът, който вече бе възвърнал предишната си увереност и самообладание.

Никога досега времето не бе текло за Юрий Оборин толкова бързо. Вечерта неумолимо приближаваше, нямаше повод да отлага излизането си от клиниката, а така и не се бе ориентирал в случващото се. И страхът го обземаше все повече и повече. Тук, в клиниката, искаха някак да му навредят и само по чудо той го проумя навреме и престана да пие отровата. Но защо сега искаха да се прибере вкъщи? Може би там го чака смърт?

В девет и половина отново дойде Олга. Тя беше толкова напрегната, че дори не можеше да го скрие.

— Е, това е, Юрочка, смяната ми свършва. Ще се приготвяш ли?

— Знаеш ли, нещо се чувствам зле — каза той. — Може би има смисъл да пренощувам тук? А утре ще се срещнем, както се бяхме разбрали.

— Их, Юра! — Олга се нацупи и му обърна гръб. — Така се бях настроила утре рано сутринта да дотичам при теб... Вече всичко съм измислила, исках двамата да си направим празник, а ти...

— Добре, добре, Оленка — побърза да се съгласи той. — Утре сутринта ще си бъда вкъщи. Обещавам. Сега ще се приготвя малко по малко и ще си тръгна.

— Наистина ли? — зарадва се тя. — Честна дума?

— Честна дума — усмихна се Оборин.

— Значи да предупредя Серьожа, че си тръгваш?

— Разбира се, предупреди го. Да не вземе да заспи и да не чуе, че му звъня.

Олга го млясна по бузата и изтича навън. Оборин стана от леглото и започна бавно да подрежда книгата си. Да, ще си отиде оттук тази вечер, но ще го направи така, както смята, че трябва. Интересно — къде ли го чакат неприятности: вкъщи или по пътя от клиниката? От всяко положение сега няма да се прибере вкъщи. Колкото до пътя, шахматният гений Серьожа вероятно ще трябва да уведоми някого, че Оборин е напуснал клиниката. И тогава ще го посрещнат. Впрочем може и да не чакат сигнал от Серьожа, а просто някой да дебне близо до клиниката и спокойно да причаква олюляващия се от слабост Оборин. Може би. Вероятността е петдесет на петдесет. Но ако все пак има някакъв шанс, той не бива да го пренебрегва.

Юрий методично преглеждаше ръкописите, поставяше в различни купчинки беловите, черновите, работните бележки, статистиката, изчисленията. Трябваше да остави тук всичко ненужно, за да не мъкне излишен товар — чувстваше, че изобщо няма сили. И непременно трябваше да намери в стаята нещо тежко, но малко — да се събира в ръката му. Оборин внимателно прегледа багажа си, погледът му се спря върху плоската разглобяема ютийка. Горчиво се усмихна на собствената си наивност: глупак, повярва на Олга, искаше да изглежда добре пред нея, да не ходи с омачкани ризи, домъкна тук ютия. Какво пък, ще му влезе в работа. Пластмасовата дръжка и шнура пъхна в сака, а плоската метална част сложи под възглавницата си. Е, май всичко е готово. Вдигна сака — стори му се цял тон. Боже, колко е изнемоощял! Но трябва да се измъкне. Трябва!

В единайсет без петнайсет в стаята надникна Серьожа:

— Юрий Анатолиевич, готов ли сте? Олга Борисовна ме предупреди, че ще си тръгвате. Аз ще ви придружа до изхода.

Оборин се отпусна на леглото в изнемога.

— Виж, Серьожа, нямам сили. Уморих се, докато се приготвях. Би ли ми донесъл нещо за хапване? И силен сладък чай. Да се

подкрепя преди тръгване, хем ще изиграем с теб един последен блиц на сбогуване. Ще си почина малко и тръгвам.

— Разбира се, Юрий Анатолиевич. Студена пържола със салата става ли? Или да ви донеса сандвичи?

— Дай пържолата, с повечко хляб.

След десет минути Серьожа отново пристигна с поднос и с шахматната дъска. Оборин седеше на леглото, до себе си предвидливо бе поставил малката масичка, на която до чинията и чашата наместиха и дъската. На Серьожа не му оставаше нищо друго, освен да седне във фотьойла отсреща.

От вида на храната на Юрий му прилоша, но си наложи да имитира апетит и старателно започна да се тъпче с месо, салата от прясно зеле с моркови и стафида и хляб, като при това пиеше топъл чай. Когато за пореден път посегна за чашата, с лакът бръсна фигурите и те се изсипаха на пода.

— Ох, извинявай! — възкликна огорчено. — Колко съм непохватен!

— Нищо, аз ще ги събера — веднага с готовност отвърна Серьожа и скочи от мястото си.

Той приклезна и започна да събира пръсналите се по пода фигури. Оборин замижа за миг, събирайки кураж, после бързо извади изпод възглавницата металната плочка и с всички сили я стовари върху доверчиво подложения тил. Серьожа беззвучно рухна на пода, като закачи крака на масичката. Шумът на падащите чинии и дъската с останалите фигури се стори на Оборин същински грохот, който би събрал цялото отделение. Но нищо не се случи.

Той се наведе над момчето и пребърка джобовете на престилката му. Там имаше само два ключа, и двата във вид на дръжки, които очевидно се пъхаха в стърчащи от бравите щифтове. Сечението им показваше, че формата на тези щифтове е различна.

Оборин приседна за няколко секунди, за да укроти сърцето си, което блъскаше лудо, после взе сака и тихичко излезе от стаята. В коридора се огледа — никой. Само врати от двете му страни. Опита ключовете — единият стана на неговата врата. Внимателно завъртя дръжката и със задоволство чу познатото щракване. След като огледа коридора, ядосан откри, че не си спомня в коя посока е изходът. Но пътят надясно беше по-кратък и той реши да тръгне натам. Движеше

се бавно, като се стараеше да стъпва безшумно, но тежкото му дишане му се струваше оглушително. Когато минаваше покрай една от вратите, чу гласове и замря на място. Господи, дано не излезе някой! Тук нямаше и къде да се скрие — пуст прав коридор, долу се стелеше мек килим, горе светеше ярка лампа — това му беше целият интериор.

Когато стигна до края на коридора, Юрий с отчаяние разбра, че е избрал неправилната посока: зад вратата в дъното имаше тоалетна. Облян в пот, той пое обратно, като ужасен си мислеше, че сега пак ще трябва да мине покрай вратата, зад която имаше хора. Първия път му провървя. Ами втория?

Връщането назад по коридора му се стори като път към Голгота — също толкова страшно и тежко. Сакът тежеше неимоверно много, а шума от собствените си стъпки и дишане усещаше като ужасен грохот. Ето я онази, опасната врата. Оборин едва се сдържа да не ускори крачка. Не биваше да бърза, можеха да го чуят.

— Пьотър, извикай Серьога да прием чай — чу глас иззад вратата.

Оборин замалко не припадна. Край, свърши се. Сега невидимият Пьотър ще излезе...

— Той играе шах с юриста — отвърна друг глас. — Като загуби и тоя път, ще дойде да пие чай.

Юрий си пое дъх. Сякаш му се размина. Пьотър май беше съпругът на медицинската сестра Марина? Виж ги ти, семейство до семейство. Олга и мъжът ѝ, Марина и мъжът ѝ... Компания от близки хора. Какво ли се върши тук?

Той понечи да продължи, когато отново чу глас отвътре:

— Чашите пак са оставени неизмити. Каква е тая свинщина бе! Петка, някой ден ще те убия.

— Сега ще ги измия, стига си викал.

Юрий отново замря. Нима Пьотър сега ще тръгне за тоалетната да мие чашите? Тогава всичко е загубено. Чу звънтене на съдове и плискане на вода. Слава богу, в стаята на лаборантите имаше мивка. Оборин отново пое напред. Ето я най-сетне вратата към стълбището. Заключено. Потърси с очи ключалка, но не откри. Как е възможно? Дървената повърхност беше абсолютно гладка.

Зави му се свят и Оборин в изнемога се подпря на стената. Нима всичко беше напразно? Той няма да може да излезе оттук без чужда

помощ. Би могъл да се сети и по-рано. Те не са такива глупаци. Но не, не може да бъде. Трябва да потърси по-старателно.

Стегна се, опита се да надвие обзелото го отчаяние и още веднъж внимателно огледа вратата. Разбира се, ето тук има някакви жици. Електрическа брава. Но къде е дръжката, която я задейства? Ето я, зад завесата на прозореца. По дяволите, дори са две!

Оборин натисна поред и двете копчета. Първия път нищо не се случи, при второто натискане се чу тихо бръмчене. Той сграбчи дръжката и я дръпна — вратата тежко се поддаде и Юрий разбра, че е стоманена. Той излезе и внимателно я затвори. Отново бръмчене и леко щракване. Вече нямаше път назад. Сега, ако бе сбъркал нещо, не би могъл да се върне.

Стълбище обаче нямаше и Оборин се зачуди как ли ще слезе долу. Може би с асансьора. Натисна копчето за повикване и след няколко секунди кабината спря пред него. Но вратата не се отваряше. О, господи! Той панически дърпаше дръжката, но — нищо. Край, с него е свършено. Няма път назад, напред — също. Доплака му се.

Краката му се подкосяваха от слабост, Юрий остави сака на пода и седна на него. Беше неудобно да седи, нещо болезнено се впиваше в бедрото му. Ключът. Ама разбира се, вторият ключ, който той машинално бе пхнал в задния джоб на панталона. Сигурно беше от някоя друга стая. Оборин вече се канеше да го прибере в сака, когато погледът му се спря върху отворието под дръжката на вратата на асансьора. От отворието стърчеше щифт. С треперещи ръце той се опита да вкара ключа в щифта — не смееше да повярва в успеха. Нищо не стана. Формата на щифта не съвпаднаше. Отново безсилно се отпусна на пода, като се опря с лакти на сака. И отново го смаза непреодолимо отчаяние. Не му върви.

Ами ако опита втория ключ, онзи от неговата стая? Хрумна му безумната мисъл, че може би те имат само две разновидности ключове, тъй че сигурно два са достатъчни, за да се отворят всички врати?

Да, този път успя. Открай време знаеше, че най-важното е да не падаш духом. Трябва да се надяваш до последно. Само тогава можеш да разчиташ на успех, на благосклонна помощ от съдбата. Вече бе влязъл в кабината на асансьора, когато изведнъж се сети нещо за стоманената врата, която водеше от отделението към изхода. Дръпна ципа на сака и извади мъничко джобно ножче. Потърси с поглед

жиците и бързо и внимателно ги преряза. После затвори вратата на асансьора и тръгна надолу.

Оказа се прав — сполуката спохожда само онези, които не се отчайват. Входната врата се отвори лесно, само един бегъл поглед му бе достатъчен, за да се убеди, че и тя е с електрическа брава. Значи второто копче до изхода от отделението бе предназначено за управляване на вратата на първия етаж. Жицата, която бе прерязал, най-вероятно водеше именно до него. За всеки случай той преряза жицата и тук, след което излезе навън и с цялата си тежест се облегна на вратата. Щрак — и езичето на бравата меко се прибра на мястото си. Точно така, сега няма да е толкова лесно да се излезе оттук.

Студеният есенен въздух, изпълнен със ситни дъждовни капчици, му се стори като райски балсам. Юрий вдиша дълбоко, веднага му се зави свят, и то толкова силно, че за миг му притъмня пред очите. Не, за нищо на света — та нали вече го бе направил, бе се измъкнал от клиниката, не бива да се предава, когато победата е толкова близо. Не бива! Трябва да върви! Но накъде? Не е важно, нанякъде, само да е по-далеч оттук и от собствения си дом. Да се скрие, да изчака известно време.

Не, това не е правилно. Не да се крие и да изчаква, а да отиде в милицията. Да разкаже за неразбираемите тъмни дела, които се вършат в отделението — те да разследват. Да, така ще е правилно.

Той докрета до изхода на парка, който заобикаляше клиниката, и тръгна към метрото. Имаше чувството, че успехът му вля сили, че се чувства далеч по-добре, отколкото си бе мислил, когато лежеше в стаята си. Може би е истина, че бездействието и страхът отнемат силите на човека, а започнеш ли да правиш нещо и бавно да се придвижваш към победата, силите прииждат. Свободата го опияняваше, успехът, който бе постигнал сам, му вдъхваше вяра в собственото му могъщество и непобедимост. Оборин дори закрачи по-бързо и започна да се усмихва сам на себе си.

Слезе в подлеза и доста бързо стигна до метрото, спря пред гишето на касата и започна да рови в портфейла си за банкнота от хиляда рубли, за да си купи жетон. Отначало дори не разбра какво става. Банкнотите в портфейла му бяха различни на цвят, но на всички бе изписано едно и също число — 200...

— Младежо — чу глас, долетял някъде отдалеч. — Младежо, чувате ли ме?

Той с усилие отвори очи и видя милиционер с униформа и жена, които — неизвестно защо — не бяха пред него, а сякаш над него. После съобрази, че лежи, а те двамата са се навели над главата му.

— Младежо — настойчиво го викаше жената, — да ви извикам ли линейка или си имате лекарство?

— Двеста — изломоти Оборин с вдървени устни. — Не знам защо — все двеста...

— Ей, Шурик, тук наблизко има болница, защо не се обадим там? — попита жената, като се обърна към милиционера. — Защото „Бърза помощ“ може да я чакаме до сутринта. Нали знаеш как се придвижват сега. Гледай, момчето съвсем е пребледняло, да не вземе да умре...

Оборин със сетни сили напрегна гласа си.

— Моля ви се — заговори жално, — само не в болница. Много ви моля. Нещо за сърце... Случва ми се. Уморен съм. И от нерви... Нитроглицерин или нещо друго...

— А може да е пиян? — изведнъж предположи милиционерът. — Я ми дъхни.

Оборин послушно му дъхна. Милиционерът подуши и се намръщи.

— Май не мирише на алкохол. Не може да се търкаля тук. Не е редно. Я сега, човече, решавай: или ставаш и изчезваш оттук, или ще се обадя в болницата, тя е наблизко, на две крачки от тук — те да те приберат.

— Ще тръгвам — отново заломоти Оборин. — Благодаря ви за грижите, извинете, че паднах, не съм искал... Случайно... Вече всичко е наред, мина ми.

Като се олюляваше, той се довлече до ескалатора и не видя как контролърката съчувствено поклати глава, прибра се в своята будка и вдигна телефонната слушалка:

— Рая? Едно момче слиза надолу, май е със сърдечна криза. Погледни го, да не падне някъде по пътя. Не, не е пиян, Шурка го подуши. Абе нали го знаеш Шурка, какво да го правим? За него хората са нищо. С кафяво яке, много бледо, виждаш ли го? Аха... Аха, той е. Не го гони, нека поседи на някоя пейка, дай му някакви капки за сърце. Че не дай си боже да...

Милозливата контролорка се оказа права — Оборин наистина излезе на перона и седна на най-близката пейка. Сякаш нещо тежко бе притиснало гърдите му, постоянно му притъмняваше пред очите и той не беше способен да мисли — къде ще отиде в това състояние, къде ще ношува и как ще стигне до милицията. Но не му трябваше милиция, където работят хора като този Шурик — тъпи, мързеливи и безжалостни. Такава милиция няма да го разбере и няма да му повярва. Трябва му друга милиция — най-добрата, в която работят умни и сърдечни детективи, за каквито пише в книгите. Такава милиция, каквато в реалния живот няма. Глупак, наивен глупак! На какво разчиташе, когато бягаше от клиниката? Че първият срещнат милиционер ще се окаже добър, умен и внимателен, че търпеливо ще изслуша накъсания му разказ и веднага ще вдигне всички на крак и ще се захване да разобличава престъпната лекарска шайка? Хайде де, много има да чака! Те всичките са като този Шурик. Махай се отук с нещастieto си, не е редно, не може да се въртиш наоколо. Или си пиан и аз те задържам, докато изтрезнееш, или си болен и те предавам на лекарите — аз да си нямам работа с теб. Ако не си пиан или болен — чупка отук, да не съм те видял повече. Какво ти има? Изпаднал си в беда? Всички сме зле, на всички животът ни е тежък. Ама някой те обидил? Всички сме обиждани. Сложили ти отрова в лекарството? Така ти се струва, момче, не си на себе си, имаш мания за преследване, значи все пак си болен и аз сега набързо ще те предам в близката болница... Господи, защо всичко вечно става така?

Той замижа и почувства как изпод плътно стиснатите му клепачи бликват сълзи.

— Какво ти е, синко? — чу до себе си ласкав глас. — Случило ли ти се е нещо? Обиди ли те някой?

Нечия ръка докосна рамото му и аспирантът Юрий Оборин, двайсет и девет годишен, едър и силен мъж, изведнъж зарови лице в нечий гърди и изхлипа. Болестта, страхът и напрежението от последните два дни бяха съсипали нервната му система.

— Поплачи си, синко, поплачи си — продължи да говори същият глас. — Хубаво е, че можеш да плачеш. Виж, аз не мога. Искам, но не става.

— Извинявайте. — Юрий се извърна и избърса лицето си с ръце. Срамуваше се, не смееше да се обърне и да погледне жената. —

Извинявайте — повтори пак.

От тунела се чу грохотът на приближаващ влак. Той понечи да стане, но се олюля и отново седна.

— Хайде, синко, да идем в моята колибка, ще ти дам капчици — имам всякакви: и за сърце, и за нерви. Къде ще ходиш такъв!

— Няма къде — внезапно каза Оборин. — Няма къде да отида. Затова плача.

ГЛАВА 20.

Към десет часа вечерта Николай Саприн зае позиция близо до блока на Оборин и търпеливо зачака. Още когато Дусик-Шоринов му каза адреса, той му се стори някак познат. А сега, след като приближи и дори се качи на третия етаж, за да огледа разположението на апартамента и да определи накъде гледат прозорците, вече беше абсолютно сигурен: това е същият апартамент, в който бе влизал веднъж и където живееше момчето, прибрало колата на Тамара. Ама че история! Та той не знаеше името на това момче, а след срещата с майката на Тамара на летището просто бе казал на Шоринов координатите на хората, чрез които може да се стигне до Тамара и до самия него — двете момичета от „Лири“ — Танечка и Лариса, и Карина Мискарянц от „Лозана“, както и този младеж, чийто адрес продиктува и веднага забрави — и без това главата му беше задръстена от проблеми. Тогава поне е ясно откъде Дусик знае адреса на Оборин. Естествено, че го знае, нали трябваше да се занимава с него. „Съвсем случайно знам!“ Хайде де!

Но Дусик крие нещо. Прекалено красиви перспективи му рисува: луди пари ще им паднат право от небето, а той се страхува да не провали работата и дори е готов да дели с него тези пари. Тук има нещо. Той не е такъв човек. Впрочем има някакво обяснение — ако иска да се откупи от него, та Николай да не закача Катя? Пфу, абсолютна идиотщина, ядосано си помисли Саприн.

Къде беше обаче Оборин? Дусик обеща, че малко след десет вечерта момчето ще се прибере. Беше вече единайсет и половина и ако до дванайсет богатият познат на Дусик не получи възможността да се свърже с Оборин по телефона, размерът на хонорара щеше плавно да се смъкне от седемдесет бона до шейсет. Съответно делът на Саприн щеше да бъде вече не трийсет и пет, а само трийсет.

В дванайсет без десет Николай влезе в близката телефонна кабина.

— Михаил Владимирович, как да разбирам това? Оборин още не се е прибрал.

— Как така? — здравата се уплаши Шоринов. — Сигурен ли си?

— Не съм болен — ядно отвърна Саприн. — Щом ви казвам, че го няма, значи го няма. Не е влизал във входа, прозорците са тъмни. Не е ли възможно да е дошъл по-рано и отново да е излязъл?

— Не, не — припряно забърбори Шоринов. — В десет още е бил... Впрочем не е важно къде, но не си е бил вкъщи. Това е абсолютно сигурно.

— И докога трябва да чакам? Вие, Михаил Владимирович, от алчност сте се захванали с някаква неясна авантюра и в крайна сметка цялата ви комбинация може да се провали. След десет минути ние с вас ще обеднеем с по пет хиляди, забравихте ли това? Може би все пак ще ми кажете къде е Оборин, аз ще се опитам да се свържа с него, докато още не е станало дванайсет. Трябва да спасяваме положението.

— Почакай... Обади ми се пак след пет минути.

— Михаил Владимирович, губим време. А заедно с него — и пари. Престанете най-сетне да усуквате.

— След пет минути — каза Шоринов и тресна слушалката.

Саприн почувства, че кипва от ярост. С тоя дрислив Дусик вечно нещо не е наред. Вечно в последния момент нещо се случва, както стана с Вероника Щайнек. Планираха, пресмятаха, подготвяха се, а после Шоринов за една секунда промени всичко и ето че и досега не могат да се измъкнат от кашата, която забърка. Пет минути. За какво ли са му тези пет минути? Сигурно пак нещо комбинира, извърта... Гадина космата такава!

Отново набра номера. Дусик вдигна веднага — още не бе отзвучал първият сигнал.

— Е, и какво ще ми кажете сега?

— Коля, там е станала някаква беля... Налага се да чакаме.

— Чуйте ме сега, уважаеми Михаил Владимирович. Ще чакам толкова, колкото трябва, но имайте предвид: дължите ми трийсет и пет хиляди. И нито копейка по-малко.

— Но, Коля...

— Казах. Единствено вие сте виновен, че още не съм намерил Оборин. Лично вие ми казахте вчера, че знаете къде е той. Значи трябваше да си го намерите там. Защо усуквахте? Защо се правехте на

много тайнствен? За всичко се плаща, Михаил Владимирович. Затова сега ще ми платите. Ще чакам Оборин до седем сутринта. Ако той не се появи, ще отида при Катя и ще стоя при нея, докато не дойдете да си ми дадете парите. Къде и как после ще търсите това момче — не ме интересува. И имайте предвид, че ако пак започнете да усуквате, аз просто ще кажа на Катя с какво се занимавате с вашите чудесни лекари. И за Австрия ще ѝ кажа. Нямам какво да губя, Катя и без това ми отказа — знаете го. Но след моя разказ тя и вас ще прати на майната ви, бъдете сигурен. Тя е бедна и зависима — вярно е, но далеч не е глупачка.

— Ти какво, заплашваш ли ме?

— Именно. Защото вие от друго не разбирате. Та значи не забравяйте — чакам Оборин само до седем сутринта. После сам си го търсете.

Саприн излезе от телефонната кабина и се върна във входа, от който наблюдаваше блока, където живееше Оборин. Но кой знае защо, беше сигурен, че той няма да се появи. Ако всичко вървеше така, както го бе замислял Дусик, момчето щеше да си е вече къщи. Значи работата се е провалила. Нещо не се е задействало според замисъла на Щирлиц, злорадо се ухили Николай. Сега е ясно, че Дусик е изгубил Оборин. Глупакът му с глупак! Той обаче ще си вземе парите от Дусик. Макар че естествено ще почака до седем, както обеща.

Николай Саприн имаше собствена представа за това що е чест, макар и доста своеобразна. Щом е обещал — ще го направи. И ако някой го попиташе защо не е избягал след убийството на Вероника с всичките пари, той абсолютно искрено щеше да каже, че това и през ум не му е минало.

А Юрий Оборин седеше в едно миниатюрно стайче — служебното помещение на Раиса Василиевна, пиеше сладък чай и полека-лека се съвземаше. На Раиса каза, че жена му го е изгонила от къщи, и това се оказа напълно достатъчно, за да пробуди у нея безгранично съчувствие. Такива гювендии са за убиване, задето си хващат любовници и не умеят да ценят чудесни момчета като Юрий. Как е могла посред нощ да изгони човека от къщи, щом има болно сърце? Садистка такава!

Раиса Василиевна без много шум доведе лекарката от медицинския пункт към метрото и тя би на Оборин някаква инжекция, от която той се почувства значително по-добре. В стайчето на Раиса се чувстваше в безопасност, успокои се и главата му отново заработи на пълни обороти. Само след няколко минути Юрий стигна до извода, че щом Олга и нейната компания трескаво издирват Тамара Коченова, тук трябва да се крие някакво престъпление. А щом става дума за престъпление, в милицията непременно има човек, който е в течение на проблема. Задачата на Оборин е колкото може по-бързо да намери този човек.

— Но къде ще нощуваш сега? — попита го Раиса. — Ако решиш да тръгваш за някъде, трябва веднага да вземеш влака, след петнайсет минути ще мине последният, после вече не можеш да си тръгнеш оттук.

— Не знам — въздъхна Юрий. — Родителите ми са на курорт, а аз нямам ключ от апартамента им.

— Ако искаш, пренощувай у нас — предложи жената. — Живея с дъщеря си, но тя е добро момиче, няма да има нищо против. Па току-виж — харесали сте се и може да зарежеш онази мизерница. Моето момиче е добро.

— На колко години е? — с усмивка попита той.

— Деветнайсет. Скоро ще навърши двайсет.

— Рано я сватосвате, нека си походи още. Винаги може да се омъжи.

— Ха не бой се де — засмя се Раиса Василиевна, — пошегувах се за дъщеря ми. Но за пренощуването съм сериозна. Ето сега ще изпратя последния влак, ще огледам перона дали всичко е наред и тръгваме. Аз живея наблизо, двайсет минути пеша. На жена ти може и да не ѝ е жал за тебе, ама на мене, дъртата глупачка, ми е жал. Къде ще ходиш посред нощ?

— Благодаря — внезапно се реши Оборин. — Ако ме приютите за тази нощ, ще ви бъда много благодарен.

След един час вече беше в мъничката гарсонiera на Раиса Василиевна. Постлаха му на пода, между дивана, на който спеше самата Раиса, и сгъваемия фотьойл, на който беше дъщеря ѝ. Когато влязоха, момичето вече спеше дълбоко и дори не разбра обясненията на майка си за нечакания гост.

— Да, да — сънено промърмори тя, обърна се на другата страна, уви се още по-плътно и отново заспа.

Оборин не може да заспи. Лежеше върху мекия дюшек на пода с ръце, подложени под главата, и напрегнато мислеше къде трябва да отиде на сутринта, какво да направи и как да намери онзи единствен служител на милицията, който би могъл да му помогне.

Тази нощ безсъние измъчваше и Арсен. Ах, Виктор, Виктор! Какъв глупак! Виж го ти, уплашил се е от конкуренция. Сега е ясно защо твърди, че Каменская е чиста, че около нея няма нищо компрометиращо. Глупости, винаги има нещо. Но Виктор се страхува, не иска да даде на Арсен оръжие срещу хлапачката. Какво пък, човек може да го разбере, но не и да му прости. Арсен отгледа, отхрани и възпита Виктор като свое дете, доведе го в кантората, която му дава възможност да печели пари, каквито преди не е и сънувал. А той? Действа зад гърба му, вреди му. Хапе ръката, която го храни. Дето прави грешки в работата — както и да е, търпи се. Млад е, ще се научи, ще набере опит, ще закоравее. Обаче дето се оказа, че характерчето му е гнило — това вече е лошо. Лъже, плете интриги. На кого да разчиташ тогава, щом най-близките, най-доверените хора се оказват предатели, готови да ти забият нож в гърба?

Арсен бе изживял достатъчно дълъг и сложен живот, за да се научи да вижда ситуацията отстрани. Да, той бе създавал своята организация от любов към изкуството. За пари тогава не бе мислил, заплатата на офицер от КГБ му позволяваше да води напълно достоен — според съветско-застойните критерии — живот, а потребностите му открай време бяха умерени. Но висша наслада той изпитваше само когато можеше да манипулира хората. Да дърпа невидими конци, да крои сложни комбинации и с притаена усмивка да гледа как хората извършват постъпки, сигурни, че сами са решили така, и без да се досещат, че някой зад гърба им отдавна е предрешил всичко вместо тях и го е планирал за много дни напред.

Щом съществуват хора, извършващи престъпления, съществуват и такива, които ги разкриват. Прimitивно. Можеш да помагаш на едните и да пречиш на другите. Можеш да отидеш на работа в правоохранителната система и да пречиш на престъпниците да

избегнат правосъдието. Но може да постъпиш и по обратния начин. Можеш да пречиш на правоохранителната система и да помагаш на престъпниците. Всъщност каква е разликата? Обаче удоволствието е страхотно. Да гледаш как детективи и следователи пъшкат, стараят се, нощем не заспиват в опитите си да намерят виновния, а престъплението не се разкрива. Не се разкрива и това си е! Какво да се прави? Живот, тече си нормално. Дори в държава с най-съвършена и квалифицирана полиция винаги остават неразкрити престъпления. Къде повече, къде по-малко, но винаги ги има. Няма начин да ги няма, правеше си каламбури наум Арсен. Не му беше интересно да наблюдава как дело за престъпление увисва, а виновният се измъква след телефонно обаждане от ръководен кабинет. Смяташе, че това е грубо, неинтелигентно решение на въпроса, а най-важното — винаги имаше опасност престъплението да се разкрие. Висшият пилотаж е да направиш така, че всички искрено да си мислят: не можем да разкрием това престъпление, направихме всичко по силите си, който може по-добре, да го направи.

Но за всичко се плаща — Арсен ясно осъзнаваше това. Когато създаваше добре законспирираната си организация, той съзнателно се примиряваше с очакването, че информацията ще идва бавно. И беше готов за обстоятелството, че ограничаването на личните контакти неизбежно ще доведе до снижен контрол над хората. Когато не можеш лично да следиш всичко и всички, бъди готов да се видиш заобиколен от бъркотия и нехайство. Така и стана. Какво пък, организацията просъществува достатъчно дълго, за да донесе на Арсен на стари години чувство на дълбоко удовлетворение, незабравими минути на тих възторг от сполучливо проведена комбинация, прекрасни мигове на усещане за собственото му незримо всемогъщество. Добре, достатъчно! Шампионът трябва да слезе от арената, преди да го изтикат по-младите и по-силните. Срамота е да си тръгнеш втори, след като си бил първи. Всичко в живота трябва да се прави навреме.

Но преди да си тръгне, той ще доведе докрай започнатото дело. Ще прекърши опърничавата горделивка Каменская и така ще сложи красива тлъста точка на дългогодишната си дейност.

Денонощната смяна в дежурната част на Главното управление на вътрешните работи в Москва отиваше към края си, минаваше осем часът и умората сякаш бе надвиснала над операторската зала като тютюнев дим. От нея трудно се дишаше. В десет щеше да застъпи новата смяна, щяха да дойдат бодри, отспали си хора и известно време във въздуха незримо щеше да витае излъчваната от тях енергия. Но това щеше да стане едва след два часа...

Едно от момичетата, които работеха в служба „02“, свали наушниците си и отиде при дежурния по град подполковник Кудин.

— Василий Петрович, да имаме лице, обявено за издирване, на име Тамара Коченова?

Кудин мълчаливо отвори сейфа и извади дебела папка, в която бяха събрани всички ориентировки за издирване на безследно изчезнали или укрили се лица. Прелиства я няколко минути, после шумно я затвори:

— Няма такава. Защо питаш?

— Току-що се обади на 02. Помолиха лицата, които се интересуват къде се намира Тамара Михайловна Коченова, да се обадят. Продиктуваха телефонен номер. — Момичето подаде на Кудин листчето с номера.

— Дай го. — Кудин сладко се прозя и се протегна. — Ще проверим. Върви си на мястото, не се разхождай тук.

Но до края на смяната не намери време да провери. Началото на работния ден е точното време да откриеш, че през нощта са ти откраднали колата или са ти обрала магазина, или пък в някакви храсти лежи човек, май мъртъв, или че някой е излязъл вечерта и не се е прибрал на сутринта. Кудин пъкна листчето в джоба на китела си и до края на смяната не си спомни за него.

След като в десет часа предаде града на новия дежурен, той се преоблече в цивилни дрехи и бавно тръгна през вътрешния двор към изхода. Точно тогава насреща му се зададе Игор Лесников.

— Здравсти! — каза в движение Игор. — Как мина денонощието?

— Както винаги — уморено махна с ръка Кудин. — Ние нали сме живи — слава богу! Желая ти приятен работен ден.

— Благодаря! — извика Игор, вече отдалечавайки се.

— Ей, чакай малко! — изведнъж се сепна Кудин. — Анастасия ще дойде ли днес?

— Не. Отстранена е, забрави ли?

— Забравих. Добре де, по-късно.

По-късно, след няколко часа, Игор Лесников вече нямаше да си спомни защо не продължи пътя си към входа, а се спря. Това не беше нито прозрение, нито глас на интуицията, нито му го подсказаха небесата. Просто капитан Лесников беше много сериозен човек. И освен това на два пъти бе изпитал на собствен гръб какво е да те разследват служебно, тъй че се притесняваше за Каменская най-много от всички. Но не повече от полковник Гордеев естествено.

— Вася — извика той Кудин, — а какво имаш за Каменская? За какво я търсиш?

— Абе сутринта имахме някакво странно обаждане. Искан да й кажа, нали си умира да разгадава всякакви гатанки. Може би щеше да й свърши работа като умствена гимнастика.

— Какво обаждане?

— Абе нищо особено, Игор.

— Какво беше обаждането, Вася?

— Ако някой се интересувал от Тамара Коченова, да се обадел. И оставиха телефонен номер...

Юрий Оборин седеше в гарсоньерата на Раиса Василиевна и учеше деветнайсетгодишната й дъщеря Светлана на една игра на карти — жокер.

— А какво да хвърля? — огорчено питаше момичето. — Всички карти ми трябват, нямам нито една ненужна.

— Трябва да умееш да жертваш — смееше се Юрий. — В това се състои тънкостта на играта. Не ти се иска нищо да даваш, но се налага. Твоята задача е да изхвърлиш такава карта, че жертвата ти да бъде минимална.

— Но каквато и да хвърля, ти веднага ще я вземеш и ще си подредиш своята комбинация. Хитрец такъв!

— Ще рискуваш. Ако те е страх, че ще я взема, постарай се да ми пробуташ колкото може повече излишни карти. Тогава аз ще подредя комбинация, която ще ми бъде от полза, а в ръцете ми ще остане баласт, заради който ще получа минус. Мисли, пресмятай.

Картите не са игра, картите са като живота. Затова е полезно да играеш.

Още не беше завършил нравоучителната си сентенция, когато телефонът иззвъня. Светлана вдигна слушалката, после я подаде на Оборин:

— Май тебе търсят.

— Ало — произнесе Оборин с внезапно спаднал от вълнение глас.

— Вие ли сте се обаждали по повод на Тамара Коченова? — чу в слушалката.

— Да, да. Разбирате ли...

— Представете се, ако обичате — прекъснаха го отсреща.

— Казвам се Оборин.

— Юрий Анатолиевич?! Господи, най-сетне! Къде сте? Откога ви търсим...

Михаил Владимирович Шоринов с усилие сдържаше треперенето, което често-често го раздрусваше. Оборин беше избягал от клиниката, и то по начин, който недвусмислено говореше, че се е досетил. Може би не за всичко, но се е досетил. И сега какво? Не стига, че загубиха обещаните от Денисов пари, ами загубиха и Оборин. Впрочем не те. Той. Само той, Шоринов. Защото седналият пред него нахално ухилен Саприн искаше да получи своя дял, каквото и да става. Смяташе, че само Шоринов е виновен за всичко, затова трябва да си плати.

Олга беше в паника, обаждаше се през половин час, питаше дали Оборин не се е появил. Защо всичко се провали? Хем всичко вървеше толкова гладко, Оборин беше лапнал въдицата на Олга, беше се влюбил, сам бе пожелал да влезе в клиниката и си бе лежал там с удоволствие, беше си писал дисертацията и с бавни, сигурни крачки се бе приближавал към траурния си край. Всичко беше толкова хубаво! Но какво се бе случило? Какъв дявол се бе вселил в него?

— Михаил Владимирович — говореше междувременно Саприн, — чакам да ми дадете парите. Нали се разбрахме с вас, аз излизам от играта. Писна ми от вашите идиотски номера. И няма да търся Оборин.

— Абе ще си получиш парите — раздразнено отвърна Шоринов.
— Ти само за пари мислиш. По-добре помисли как да се оправяме сега.

— Вие — спокойно го поправи Саприн. — Вие, а не аз. Мен между другото нищо не ме заплашва. Никой не ме издирва за убийство, защото никой в Русия не знае за това убийство. Не забравяйте, че се заех с Тамара само защото ми трябват пари, а не защото съм си спасявал кожата. А сега вече ми писна от вас и не искам повече да ви помагам да се измъквате. Вас ви погубва алчността, Михаил Владимирович, от нея идват всичките ви неприятности. С една дума — дайте ми трийсет и петте хиляди и ще се махна отук.

— Нямам толкова пари — въздъхна Шоринов. — Абе на теб май шега ти се вижда? Не държа такива суми в брой.

— Катя! — неочаквано извика Саприн. — Ела тук, ако обичаш.

От кухнята дотича Катя, която пиеше кафето си сама, оставила мъжете насаме с техните неразбираеми проблеми.

— Катюша, Михаил Владимирович иска да ти разкажа...

— Излез отук! — закрещя Шоринов, престанал да се владее. — Махай се!

— Но какво има, Дусик? — недоумяващо попита Катя. — Нали вие ме повикахте!

— Казах: вълн! Върви си в кухнята.

Физиономията на Катя някак незабележимо се промени — само за миг от учудена и обидена стана студена и жестока.

— Не съм ти куче! — с тиха ярост каза тя. — Дай ми пари, ще отида у нашите. Утре татко има рожден ден, трябва да купя продукти. Не искам моите нерви да страдат заради вашите разправии.

Шоринов извади портфейла си и й хвърли няколко розови банкноти от по сто хиляди. Банкнотите се пръснаха по пода. На Саприн му стана неудобно, наведе се и започна да ги събира.

— Недей, Коля! — спокойно каза Катя. — Дусик иска да унижи мен, а не теб. Не го лишавай от това удоволствие.

Саприн се подчини, мълчаливо й подаде вече събраните банкноти и покорно седна на мястото си. Гледаше как Катя, застанала на колене, събира разпилените по пода пари и чувстваше, че го обзема неразбираема и неизпитвана досега болка. Тя се надигаше някъде от

гърдите му, обхващаше очите, челото, тила и му пречеше да диша. Боже мой, толкова я обичаше!

Катя най-сетне събра всички пари, извади от гардероба панталон и пуловер и излезе от стаята.

— Михаил Владимирович — твърдо изрече Саприн, — извинете й се! Държите се просташки. Не може така, тя не е виновна за вашите неприятности.

— Ще мине и без извинение — тръсна Шоринов. — Не е изнежена госпожица. Срещу парите, които й давам, може и да потърпи. Ти по-добре мисли къде да търсим Оборин.

— Ще минете и без мен — злобно просъска Николай. — Отвратителна гадина сте обаче. — Той рязко стана и излезе в антрето, където Катя вече закопчаваше якето си. Лицето й беше бледо и сякаш помъртвяло. — Катюша — меко започна той, — прости ни. Не биваше да му позволявам да ти крещи, но...

— Абе я ми се махай от главата, пръч такъв! — срязва го тя с леден тон и с всички сили тресна вратата.

Василий Викторович Голубцов стана от леглото в прекрасно настроение, взе душ, избръсна се, закуси и седна да работи. Беше редактор в голямо издателство, вземаше си ръкописите вкъщи и ходеше в службата не по-често от веднъж седмично. Беше доста добър стилист, затова му даваха да редактира преводни любовни романи, от които постоянно му се гадеше. Неведнъж бе молил за някакви екшъни или трилъри, но завеждащият редакцията беше непреклонен — обясняваше му, че авторите на екшъни пишат примитивно, тъй че не е трудно да се превеждат. А любовният роман е тънка работа, авторът обикновено претендира текстът му да е литература, затова преводът трябва внимателно да се обработва след преводача. Голубцов въздишаше, но само докато дойдеше моментът да се разпише във ведомостта за хонорара. В издателството плащаха повече от прилично. А най-важното беше, че имаше маса свободно време, което можеше да използва за печелене на пари по най-различни начини.

Беше успял да редактира почти десет страници, когато едно телефонно обаждане го накара да затвори папката с ръкописа и да започне да се облича. Обади се жена му, която сутринта бе отишла да

види майка си, и с разтревожен глас му съобщи, че телевизорът на тъща му се повредил и старата жена била в паника, защото гледала всички сутрешни, следобедни и вечерни сериали и просто било невъзможно да си представи човек как тя ще преживее без тях дори един ден. Понеже познаваше капризния и неприятен характер на любимата си тъща, Василий Викторович безропотно се приготви за излизане. Щеше да закара в Крилатское, където живееше тъща му, малкия цветен телевизор, който те използваша лете на вилата, а зиме прибираха в града. А тъщия сандък щеше да закара в една работилница при познат телевизионен техник, който щеше да го поправи изрядно. Вярно, денят му беше загубен, но човек трябва да се съобразява със старите родители.

Облече се, сложи телевизора в огромен сак, където при добро желание можеше да се побере тийнейджър със средни размери, остави сака на задната седалка на колата и потегли по маршрута от улица „Болшие каменшчики“ към Крилатское. Настроението му беше все така добро — Василий Викторович изобщо си беше оптимист и умееше да намира добрите страни на всяко нещо.

Близко до проспект „Маршал Жуков“ не успя да хване зеления светофар, макар че много му се искаше бързо да се отскубне от кръстовището. Вече се канеше нахално да мине на червено, но отдясно с голяма скорост навлезе огромен тежкотоварен камион и Голубцов рязко удари спирачки, при което гърдите му болезнено се блъснаха във волана. Изпсува наум, дочака да светне зелено и рязко потегли. Когато стигна до следващото кръстовище, където пак светеше червено, вече се канеше да спре и започна да натиска спирачката, когато светна зелено. Смътна тревога докосна съзнанието на Голубцов, нещо в поведението на колата не му хареса, но той се движеше в потока коли и нямаше време за мислене. На следващото кръстовище пак не хвана зеленото. Но — странно защо — колата не спря. Пешеходците слязоха на платното и спокойно тръгнаха да пресичат, отляво и отдясно направо на пътя му потеглиха върволици коли, а автомобилът на Голубцов летеше напред, сякаш нямаше спирачки. Впрочем сега това беше именно така. След рязкото спиране преди няколко минути предварително грижливо повреденият от Дроздецки механизъм бе излязъл от строя. От страх Василий Викторович ослепя и оглуша, трескаво въртеше волана и се опитваше да заобикаля появяващите се

по пътя му препятствия, но успя да полага тези усилия само няколко секунди. Пред челното стъкло се мерна разкривено от ужас женско лице, после се разнесоха писък, трясък и грохот. Всичко беше свършено.

Денят, който бе започнал толкова хубаво, показва и обратната си страна. Игор Лесников зарадва Настя още сутринта, като ѝ съобщи, че се е намерил Оборин. А буквално два часа след това се разбира, че в района на проспект „Маршал Жуков“ е станала страшна катастрофа, при която пострадали повече от десет души. Сред които бил Василий Викторович Голубцов, свидетел по делото за убийството на депутата Самарцев, и някоя си Екатерина Мацур, любовница на Шоринов. Настя тъжно си припомни шегата на Лесников за случайностите, които помагали от време на време някои престъпления да се разкриват, и си помисли, че не по-рядко тези случайности пречат за разкриването на някои престъпления. Без Голубцов беше практически невъзможно да докажат лъжата на Дроздечки и Слава Дружинин. И двамата щяха да мълчат, знаейки, че сега нищо не ги заплашва. Трябваше да положат много и упорити усилия, за да накарат Дружинин да си признае. Но едва ли щяха да успеят.

Привечер Настя изведнъж усети, че е страшно уморена. „Трябва да сложа край — помисли си, — вече нямам сили да мъкна това бреме, въображението ми се притъпява, загубвам куража си. Не искам повече да се занимавам с това. Нека Денисов и неговият приятел банкерът да настояват австрийските власти да изискат предаването на Саприн. Да правят каквото щат. Ако Денисов и неговият австрийски приятел действат достатъчно грамотно, ние ще имаме основание да разговаряме и със Саприн, и с Шоринов. А така всичко ще е безполезно. И без това нямаме факти срещу лекарите. Недоказуемо е.“

В единнасет вечерта и се обади брат ѝ Александър.

— Настюша, Тришкан тръгна за среща. Да го проследя ли?

— Непременно! И щом се срещнат, незабавно ми се обади.

След двайсет минути Саша се обади отново.

— Намирам се пред кинотеатър „Урал“.

Настя и Алексей облякоха якетата си и се втурнаха надолу по стълбището.

Разговорът с Виктор бе тежък, както никога досега. Арсен не му разкри картите си. Защо беше нужно? Младокът и без това не разбираше най-важното. Не разбираше смисъла, не разбираше интереса. Следователно нямаше да разбере и взетото от Арсен решение.

— Какво става с Каменская? Какво успя да изясниш? — няколко пъти попита Виктор, като с всички сили се преструваше, че сериозно се интересува от отговора, макар прекрасно да разбираше, че отговорът ще бъде предишният: няма компромати срещу нея.

Доця му се да подразни Виктор.

— Чувствам, че тя омеква — отговори Арсен, като доверително сниши глас. — От ден на ден все повече омеква. Сигурен съм, че още малко — и сама ще поиска да се срещнем. Така че готви се, Витенка, скоро ще си имаш нов началник. Но аз, разбира се, няма да ви изоставя на произвола на съдбата, ще ви помагам със съвети и изобщо... Вярно, тя няма опит, но е способно момиче, бързо ще се научи.

Виждаше как Виктор скърца със зъби и се подсмиваше вътрешно.

— Отначало ще ви е трудно — продължи Арсен, сякаш нищо не се бе случило. — Проверката показва, че с кадрите сме съвсем зле, трябва да извършим огромна работа, за да може хората да заработят както трябва. И с информацията нещата не вървят. Аз съм си виновен, предоверих се на помощниците си, не обърнах нужното внимание. Но вие с Каменская сте млади, силни, двамата ще оправите всичко. Чувствам... не, сигурен съм, че под нейно ръководство организацията ще живне, ще заблести с нови багри, ще се разкраси. Не тъгувай, Витенка, сега сме в кризисен момент, но свежата кръв ще покаже на какво е способна. — Имаше чувството, че Виктор иска да го убие начаса заради тези думи. И изпитваше някакво странно, уморено удовлетворение. Допи коняка си и стана. — Днес аз тръгвам пръв. Ще ида да изпълня вечерния си романс пред нашето момиче. А ти остани петнайсетина минути, после ще си тръгнеш.

Арсен облече шлифера си, закопча го грижливо догоре и излезе. Беше съвсем тъмно, но той добре знаеше къде наблизо има телефон. Влезе в кабината, пусна жетон и набра номера. Дългите сигнали го

изненадаха. Минава дванайсет, къде ходи тя? Може би спи и не чува? Или прави любов с мъжа си и затова не вдига слушалката?

Вратата на кабината се отвори и той чу зад гърба си тих нежен глас:

— Няма ме вкъщи, безсмислено е да звъните.

Той дори не намери сили в себе си да се обърне рязко. Бавно окачи слушалката и едва тогава се извърна към нея.

— Значи сте вие — констатира той. — Какво пък, радвам се. Оказахте се дори по-хитра, отколкото си мислех. Все пак сте ме проследили.

— Няма да крия — стана случайно — отвърна Каменская. — Само благодарение на вашия Тришкан. Без неговите грешки никога нямаше да се добера до вас. Добър сте, не отричам.

Стояха просто така: той в телефонната кабина, тя — на тротоара. И край тях нямаше никого.

— Не можете да ме арестувате — каза Арсен. — Лично срещу мен нямате никакви факти.

— Няма и да се опитам да ви арестувам. Наистина нямам факти срещу вас. Това, което знам, не е потрябвало на никого, ако не е подкрепено с доказателства. Обещахте да ми кажете кой е убиецът на Карина Мискарянц. Надявам се, че не сте забравили?

— Не съм. Но трябва да ви кажа, че нашият пазарлък не е приключил. Сега и без вас знам кой и защо е изпратил вашите снимки в управлението. Така че тази информация няма никаква стойност. Нещо повече — взех мерки вашата докладна записка, с която се опитвахте да ме сплашите, да не причини на моите хора голяма вреда. Предложете нещо друго.

— Добре. Срещу убиеца на Карина мога да ви обясня какво се случи между вашата кантора и Денисов. Не може да не се интересувате от това.

— Права сте — каза Арсен и в този момент чу приближаващи се стъпки. Най-обикновени стъпки. Но той ги познаваше прекалено добре. — Кажете — произнесе спокойно, макар че с вътрешното си зрение вече бе видял всичко, което щеше да се случи след секунда. Беше се видял прострян на мокрия есенен тротоар, бе видял бледото лице на Каменская, наведено над него, бе видял всепоглъщащия мрак и

ярката призивна светлина някъде в далечината. — Хайде, говорете — повтори.

Мощен удар го тласна назад. Той силно удари главата си в окачения на стената телефонен апарат и едва по-късно усети острата, непоносима болка в гърдите, чу нечий вик и тропота на нечий крака. Каменская го подхвана, за да не падне, и той увисна като жалък парцал в ръцете ѝ. После Арсен почувства, че го държат по-силни ръце и внимателно го слагат да легне на тротоара.

— Край, малката — успя да прошепне Арсен. — Край.

— Кой уби Карина? — чу гласа и. — Кажете ми. Вие обещахте. Кой я уби?

— Не — почти нечуто прошепна той. — Не. Няма да ви кажа. — Събра всичките си сили, за да ѝ се усмихне. Какво пък — не успя да свърши последната работа, която си бе запланувал. Но и тя няма да успее.

Лежеше на мокрия есенен тротоар, виждаше бледото лице на Каменская, наведено над него, после уморено и облекчено склопи очи и видя всепоглъщащия мрак и ярката призивна светлина някъде в далечината.

— Да се запознаем. Казвам се Лесников, Игор Валентинович...

Саприн вдигна към него уморените си очи и мълчаливо кимна. Ето че най-дългото и най-страшно денонощие в живота му свърши.

... Сутринта Катя излезе, като тресна вратата, и Николай се почувства отвратително. Срамуваше се от себе си и от Шоринов. Срамуваше се до погнуса. Защото разбираше, че всичко стана заради него. Ако тогава Шоринов не беше научил, че той е прекарал нощта при Катя, отношенията им нямаше да се развалят и Дусик нямаше да я унижи, и то пред друг човек. Да ѝ подхвърли пари и да гледа как тя ги събира, лазейки по пода... Каква гадост! Мерзост!

Когато се върна в стаята, той бързо отиде при разположилия се на дивана Шоринов и грубо го сграбчи за ръката.

— Край, Михаил Владимирович, стига сте се правили на глупак! Дайте парите и аз ще ви кажа сбогом. Все още можем да се разделим мирно.

Явно лицето му е било до такава степен изкривено от злоба, че Шоринов сметна за разумно да не влиза в конфликт с него. Отвори гардероба, в който бяха окачени дрехите на Катя, отмести закачалките и се наведе над зазидания в стената малък сейф.

— На, алчен тип такъв. — Той подаде на Саприн пачка стодоларови банкноти. — Притискаш ме до стената, а помощ от теб никаква. Ако знаех, че си такъв, нямаше да си имам работа с теб.

Николай не отговори. Демонстративно преброи парите, прибра ги в портфейла си и си тръгна, без да се сбогува. Слезе долу, качи се в колата и вече се канеше да потегли, когато видя как от гастронома отсреща излезе Катя, облечена в снежнобялото си дълго яке, понесла в ръце две пластмасови торбички с продукти. Много му се искаше да изскочи от колата и да изтича при нея, да я грабне в прегръдките си, да я целуне, да ѝ поиска прошка и да не я пусне, докато тя не се усмихне и не му прости. Катя все повече се отдалечаваше, отиваше към метрото и той бавно подкара след нея, като се страхуваше да не я изгуби от погледа си и същевременно разбираше, че е безполезно да разговаря с нея. Тя е решила всичко. Защо да я тормози? А и себе си.

Катя вървеше на стотина метра пред Саприн и той я видя как стигна до кръстовището, постоя няколко секунди и излезе на платното. Някъде отдясно изскочи автомобил, който правеше несръчни трескави маневри, и Саприн видя как бялото яке излетя нагоре и падна точно под колелата на друга кола. Трясък, грохот, писъци...

Едва намери сили в себе си да отиде до мястото на катастрофата. Дори отдалеч се виждаше как в плътна купчина се сляха най-малко пет коли. Над проспекта пронизително запищяха клаксони и на Саприн му се доця да си запуши ушите. Само бегло погледна онова, което допреди минута беше живата, красива и толкова любима Катя Мацур, и се втурна като луд обратно, към дома ѝ.

Шоринов още не си бе тръгнал. Николай нахлу в жилището, изблъска го в хола и със силен удар го просна на дивана.

— Катя... — изрече запъхтяно. — Тя загина... Гадино, това стана заради теб. Тя излезе заради теб.

— Как така загина? — ужасен, попита Шоринов. — Защо?

— Катастрофа. Някакъв подкара на червено. Ти си виновен за всичко, ти, ти!

Първият удар, който му нанесе Саприн, напълно лиши Михаил Владимирович от способността да се съпротивлява. Николай го удряше в самозабрава, ожесточено, сляп за всичко наоколо — освен за омразното лице. Сякаш се бе раздвоил. Едната му половина гледеше отстрани и говореше: „Ти не си мъж, Саприн. Не се биеш с противник, просто го пребиваш, като се възползваш от обстоятелството, че си по-млад и по-силен.“ Но другата половина, ослепяла и оглушала от мъка и омраза, млатеше мекото слабо тяло, изливайки с всеки удар цялата натрупана болка и отвращение. Към Шоринов. Към себе си. Към собствения си живот.

Най-сетне той успя да се овладее и да спре. Дълго гледа прострян на пода Дусик, който плюеше кръвта от смазаната си уста, мълчаливо се обърна и излезе.

Николай се прибра вкъщи, дълго стоя под душа и търка с гъбата ръцете си, после легна на дивана и се обърна към стената. Не знаеше колко време бе лежал неподвижно. И не знаеше, че служителите на милицията, които го наблюдаваха, вече бяха получили сигнал, че в жилището на трагично загиналата Екатерина Мацур се намира пребитият почти до смърт Михаил Владимирович Шоринов. Не им бе нужно много време, за да съпоставят фактите и да разберат кой го е пребил.

Задържаха Саприн около полунощ. Просто отидоха в дома му и позвъниха на вратата. Той и не помисли да се съпротивлява. След прекараната на крак нощ, след гибелта на Катя и разправата с Дусик вече нямаше сили за нищо. Защото не беше супермен, беше най-обикновен човек, може би малко по-ловък и опитен, малко по-силен и издръжлив, но все пак най-обикновен. И той като всички хора можеше да изпитва страх, болка, мъка, също като тях се уморяваше и също като тях се отчайваше. И след всичко, което бе преживял през последния ден, вече нямаше нито сили, нито желание да бяга от когото и да било. Дори не дослуша докрай какво му говореха влезлите в жилището служители на милицията, които му извиха ръцете още щом той им отвори вратата.

— Арестуван сте във връзка с член 122 от наказателно-процесуалния кодекс...

— Да вървим — прекъсна той милиционера. — Знаем по кой член.

Закараха го на „Петровка“. И ето че сега красив оперативен работник със строга физиономия му говореше:

— Казвам се Лесников, Игор Валентинович...

Всички седяха в кабинета на Настя — самата тя, Алексей, Саша, Коротков и Селуянов. Виктор Тришкан бе задържан веднага след като бе стрелял по Арсен: отиването на Настя при кинотеатър „Урал“ бе подготвено с всички възможни предпазни мерки. Чистяков и Александър Каменски пишеха обяснения, останалите — рапорти. Гордеев им бе наредил по телефона засега да напишат някакъв загладен разказ как една приятелска компания излязла да се разходи и как Настя попитала намиращ се в телефонна кабина възрастен мъж няма ли един телефонен жетон в повече. А през това време някой стрелял по стареца и доблестните мъже естествено не изтървали негодника.

— Засега без много приказки! — строго бе наредил Виктор Алексеевич. — След малко ще дойда и ще помислим какво да правим. Работата е тънка, да не вземем да си навредим сами. И Тришкан не закачайте, да си седи в килията. С него ще разговарям аз.

Те старателно описваха легендата за телефонния жетон, като от време на време съгласуваха подробностите помежду си.

— Аска, как мислиш, защо той го направи? — вдигна глава Юра Коротков. — Може би е искал да застреля теб?

— Знам ли го! — отвърна Настя. — Може и по мен да се е целил. Само че е глупаво. За какво съм му аз? Е, отрови ми живота с тази служебна проверка, изтормози ме, и на шефа си подложи динена кора. Но какъв е бил смисълът?

— Господи, Асенка, ти сякаш падаш от луната! — каза мъжът ѝ. — Забрави за миг престъпната ситуация и я погледни от чисто житейски аспект. Защо хората правят гадости на началниците си?

— За да заемат местата им — отговори тя.

— Правилно. А защо междувременно правят гадости и на някого друг?

— За да не може този някой да вземе освобождаващото се място.

— Браво, умнице моя, можеш да съобразяваш, когато поискаш!
— похвали я Чистяков.

— Льошка, ама ти сериозно ли мислиш, че този старец ме е подготвял да го заменя на мястото му? Абсолютни измишльотини!

— Моля, предложи друго обяснение. С удоволствие ще го приема, ако можеш да го измислиш.

— Ще го измисля — зловещо обеща Настя. — Можеш да не се съмняваш. Твоята версия не издържа никаква критика.

— Между другото тя не е толкова глупава — обади се Селуянов. — Не бих я отхвърлил, без да помисля. Момчета, водата завря, кой ще налее чая?

— За мен кафе — веднага каза Настя. — Не е зле да занесем чай и на Игор, сигурно се е скапал от приказки със Саприн. Всъщност трябва да дадем чай и на Саприн.

— Аха, а пица от ресторанта? Твоята милостивост, Каменская, понякога граничи с безумието.

— Коля, та той е човек! Да, лош човек, да, убиец, но все пак — жив човек. Два часът посред нощ е. Не забравяй, Игор разговаря с него. Какъв разговор може да се получи, ако Лесников си пие чая с кеф, а Саприн го гледа, жаден? Нали още не става дума за убийството в Австрия? Саприн е пребил Шоринов в състояние на афект, предизвикан от гибелта на жената, която е обичал. Това е официалната версия, към която той се придържа. Самият Шоринов го потвърждава. Тъй че Игорьок няма никакви основания да го притиска. Трябва да го обработва меко. Ето защо, Коленка, не ставай скръндза, а налей две чаши и ги занеси в съседния кабинет. И се благодари, че Саприн не е започнал да се ерчи и да се позовава на закона, задето Лесников разговаря с него посред нощ.

— Има право — сви рамене Селуянов. — Прави го веднага след задържане.

Но все пак наля две чаши.

Мина около месец и двама представители на австрийската полиция отведоха от Москва Николай Саприн. Той така и не си призна за убийството, извършено на шосето за Визелбург. Но го призна Тамара Коченова. Обясниха й, че ако вината на Саприн бъде установена, тя може да носи отговорност за укриване на тежко престъпление, но оказването на помощ на следствието ще бъде

съответно оценено, така че тя ще се отърве с лека уплаха. Коченова помисли, прецени нещата и даде показания. Беше се уморила да се страхува.

Но за архива на професор Лебедев и за разработването на балсама всички мълчаха като омагьосани. Дори Тамара не продума за това. И на въпроса защо в такъв случай Саприн е убил Вероника Щайнек повтаряше отново и отново:

— Не искаше да плати.

— За какво да плати?

— Не знам. Това не е моя работа. Наеха ме да помагам на Саприн в качеството на преводачка. Но с Вероника той разговаряше без мен, нали тя беше рускиня!

И нито на йота не отстъпи от показанията си, колкото и да я притискаха следователят и оперативните работници. Шоринов естествено отрече всичко. Да, познават се със Саприн, но не го е изпращал в Австрия, а Тамара изобщо никога не е виждал. Саприн му казал, че трябва да отиде до Виена по работа и го помолил да му намери добра помощничка, преводачка. Шоринов се обърнал за това към своята позната Олга Решина, която му препоръчала Коченова. И това е. Кръгът се затвори само около Саприн.

Но съществуваше и Едуард Петрович Денисов, който знаеше достатъчно много и при добро желание можеше да даде в ръцете на следствието някой и друг коз.

— Да не си посмяла! — прекъсна Настя полковник Гордеев веднага щом тя си позволи да заговори за това. — Изобщо не се доближавай до него! Малко ли си изпати?

Но упорството на Анастасия Каменская можеше да си съперничи само с нейния безграничен мързел. Тя все пак отиде при Денисов, който все още беше в Москва.

— Анастасия, аз направих всичко, което можах — отговори той. — Кнепке успя да накара австрийската полиция да се върне към случая, аз им предадох всички материали, събрани от Тарадин. Какво още искате от мен?

— Едуард Петрович, Саприн за нищо на света няма да си признае убийството, но въпреки това ще го осъдят въз основа на показанията на Коченова. Вие изпълнихте своята задача, убиецът на вашата Лиля и сина ѝ е намерен. Но аз имам друга задача. Трябва да

работя по случая с петнайсетината, ако не и повече души, убити от Олга Решина и нейния съпруг Бороданков. Нищо не мога да докажа, докато не се разгласи историята с препарата. Имам налице само Оборин, но експертизата не откри в организма му никакви разрушителни за здравето или отровни вещества. Сърдечният мускул е в лошо състояние, кръвоносните съдове са изхабени, но няма никакви основания да обвиняваме когото и да било, че са го тровили с нещо. Разбирате ли? Не мога да пипна тези лекари. Какво може да каже Оборин? Че любовницата му го е излъгала и е скрила, че съпругът ѝ работи заедно с нея? Голямото престъпление, хайде де! Че младокът Серьожа е правел глупави ходове в шахматните партии, когато е ставало дума за студентските любовни връзки на Оборин? Пълна глупост. Че докато се е намирал в кризисното отделение, Оборин е започнал да се чувства все по-зле? Субективно. Няма ежедневни кардиограми, няма лекарски наблюдения, няма заключения от кардиолог и хирург за момента, когато е постъпил в отделението, и за момента, когато е излязъл оттам. Има записано в картоната, че когато е постъпвал в отделението, Оборин се е оплаквал от главоболие, хронична умора, тахикардия, чести световъртежи, слабост. С каквото е влязъл, с това и излязъл. И никой не се интересува от трогателните истории за неземната му любов към Олга Решина. Това са празни приказки.

— И какво искате от мен? Нали сама казахте, че нищо не може да се докаже?

— Искам да се вдигне скандал. Искам да изплува историята за архива и за нарушаването на авторските права. В нашия наказателен кодекс няма член за кражбата на интелектуална собственост, но журналистите не са се свършили още. Ще ми помогнете ли?

Денисов поклати глава:

— Не искайте от мен невъзможното. Не мога да си позволя да бъда въввлечен в скандал.

— Значи нека хората умират, докато Бороданков търси формулата?

— Всичко разбирам, Анастасия — тихо и твърдо каза Денисов. — И моля да ми повярвате — не съм равнодушен към това. Но има неща, които са по-важни за мен. Не мога. Простете ми. Аз ви дадох

сина си, вие ми помогнахте да намеря убиеца на Лиля. Сметките ни са чисти.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.